

25.01.2016

Kokousaika 25.01.2016 16:00 - 17:42

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku 1. varapuheenjohtaja
Kivekäs, Otso 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika
Karhuvaara, Arja
Modig, Silvia
Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Peltokorpi, Terhi
Raatikainen, Mika
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Vainikka, Mirka
Vesikansa, Sanna
Månsson, Björn varajäsen

Muut

Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Sinnemäki, Anni apulaiskaupunginjohtaja
poissa: 63 §
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Summanen, Juha hallintojohtaja
Sarvilinna, Sami kaupunginlakimies
Kari, Tapio viestintäpäällikkö
Peltonen, Antti hallintopäällikkö
poistui 16:59, poissa: 67 - 83 §:t
Andersson, Victor kaupunginsihteerin
Erroll, Katri hallintoasiantuntija
Matikainen, Kristiina kaupunginsihteerin
Mickwitz, Leena kaupunginsihteerin

25.01.2016

Rautanen, Marja-Liisa Sippola-Alho, Tanja Thodén, Annikki Vallittu, Anja Lindén, Timo Menna, Lauri Aapio, Lasse	kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri vs. kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri vs. apulaiskaupunginsihteeri hallintoasiantuntija poliisipäällikkö asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:30, ei läsnä päätösasioiden käsittelyn aikana
Koskinen, Matti	turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:30, ei läsnä päätösasioiden käsittelyn aikana
Hyvärinen, Silja	osastopäällikkö asiantuntija saapui 17:01, poistui 17:29, läsnä: osa 70 §:ää
Puheenjohtaja	
Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 54 - 83 §:t
Esittelijät	
Pekka Sauri	apulaiskaupunginjohtaja 54 - 65 ja 67 - 71 §:t
Ritva Viljanen	apulaiskaupunginjohtaja 66 ja 72 - 77 §:t
Anni Sinnemäki	apulaiskaupunginjohtaja 78 - 83 §:t
Pöytäkirjanpitäjä	
Lauri Menna	hallintoasiantuntija 54 - 83 §:t

25.01.2016

§	Asia	
54	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
55	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
56	Kj/1	V 3.2.2016, Varhaiskasvatuslautakunnan jäsenen valinta
57	Kj/2	V 3.2.2016, Tietotekniikkajaoston varajäsenen valinta
58	Kj/3	V 3.2.2016, Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kahden jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta
59	Kj/4	V 3.2.2016, Periaatepäätös Helsingin kaupungin lausunnosta sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi
60	Kj/3	Helsinki-italien valmistaminen
61	Kj/4	Uudenmaan maakuntavaltuuston varajäsenen valinta
62	Kj/5	Kaupunginvaltuuston 2.12.2015 tekemää päätöstä § 330 koskevan kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen 7.12.2015 § 1182 täydentäminen
63	Kj/6	Kaupunginhallituksen myöntämät talousarvioavustukset vuodelle 2016
64	Kj/7	Kaupunginvaltuuston 20.1.2016 tekemien päätösten täytäntöönpano
65	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
66	Kj/9	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
67	Ryj/1	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Westpro cc Oy:n hakemuksesta vesialueen täyttämiseen, asuinrakennusten rakentamiseen vesialueelle ja venesataman rakentamiseen Verkkosaaren eteläosassa
68	Ryj/2	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan kunnostamiseksi
69	Ryj/3	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Verkkosaaren eteläosan rantarakentamiseksi, täyttämiseksi ja kevytrakenteisen sillan rakentamiseksi
70	Ryj/4	Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi otettu asia: Kruunusillat, viestintäpalvelut, kilpailutuksen periaatteet

25.01.2016

71	Ryj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
72	Stj/1	Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasmaksujen periminen v. 2016 alkaen
73	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
74	Sj/1	Kaupunginmuseon visuaalisen ilmeen uudistaminen
75	Sj/2	Taloussihteerin viran perustaminen opetusvirastoon
76	Sj/3	Eron myöntäminen ja uuden varajäsenen valitseminen maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukuntaan
77	Sj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
78	Kaj/1	Lausunto liikennevirastolle Pissararadan ratasuunnitelmasta ja esitetyistä muistutuksista
79	Kaj/2	Katajanokan tonttien 147/7 ja 11 rakennuskiellon pidentäminen, nro 12382
80	Kaj/3	Kahden tilapäisen arkkitehdin viran perustaminen rakennusvalvontavirastoon (määräaikainen)
81	Kaj/4	Tilapäisen rakennusmestarin viran perustaminen rakennusvalvontavirastoon kolmen vuoden määräajaksi (määräaikainen)
82	Kaj/5	Lausunnon antaminen Helsingin Hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.8.2015 § 195 tehdyistä valituksista asemakaava-asiassa (Jätkäsaaren Terassikortteli, nro 12272)
83	Kaj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

25.01.2016

Kj/1

§ 54

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Mirka Vainikan ja Lasse Männistön sekä varatarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Veronika Honkasalon.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Kj/2

§ 55

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Kj/1

§ 56

V 3.2.2016, Varhaiskasvatuslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2013-007466 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Jani Moliisille eron varhaiskasvatuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
2. valita _____ uudeksi jäseneksi varhaiskasvatuslautakuntaan vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että uuden jäsenen henkilökohtainen varajäsen varhaiskasvatuslautakunnassa on Pauliina Lehtinen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jani Moliisin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainittu

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013 (5 §) Jani Moliisin (Vihr.) varhaiskasvatustalouden jäseneksi vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Jani Moliis pyytää 14.1.2016 vapautusta lautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (365/1995) 38 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Varhaiskasvatustoimen johtosäännön (6.6.2012, 2 §) mukaan varhaiskasvatustalouden jäsenet ja varajäsenet valitaan suomenkielisestä kieliryhmästä. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain (365/1995) 33 ja 36 §:n mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Jani Moliisin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainittu

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Varhaiskasvatustaloutta
Taloushallintopalvelu -liikelaitos

25.01.2016

Kj/2

§ 57

V 3.2.2016, Tietotekniikkajaoston varajäsenen valinta

HEL 2014-013180 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Jani Moliisille eron kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
2. valita _____ Otso Kivekkään henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallituksen tietotekniikkajaostoon vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jani Moliisin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Jani Moliisin (Vihr.) 14.1.2015 (§ 8) kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston varajäseneksi vuoden 2016 lopussa

25.01.2016

Kj/2

päättäväksi toimikaudeksi. Jani Moliis pyytää 14.1.2016 eroa kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston varajäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (365/1995) 38 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen, konsernijaoston, johtamisen jaoston ja tietotekniikkajaoston jäsenet ja varajäsenet. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen kunnanhallitukseen kuntalain (365/1995) 33 ja 35 §:n mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Jani Moliisin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu -liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Kj/3

§ 58

V 3.2.2016, Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kahden jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta

HEL 2015-007722 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Johanna Sydänmaalle eron kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan luottamustoimista sekä
2. valita _____ jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kulttuuri- ja kirjastolautakunnan vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Outi Alanko-Kahiluodolle eron kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäsenen luottamustoimesta sekä
2. valita Johanna Sydänmaan jäseneksi kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää todeta, että Outi Alanko-Kahiluodon tilalle valittavan jäsenen henkilökohtainen varajäsen kulttuuri- ja kirjastolautakunnassa on Maria Vuorelma ja Johanna Sydänmaan tilalle valittavan jäsenen henkilökohtainen varajäsen on Ari Huovinen.

Vielä kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti Hannu Oskalan ehdotuksesta esittää yksimielisesti Johanna Sydänmaata jäseneksi kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

25.01.2016

Kj/3

Liitteet

- 1 Johanna Sydänmaan eronpyyntö
- 2 Outi Alanko-Kahiluodon eronpyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Johanna Sydänmaalle eron kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan luottamustoimista sekä
2. valita _____ jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi kulttuuri- ja kirjastolautakunnan vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Outi Alanko-Kahiluodolle eron kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäsenen luottamustoimesta sekä
2. valita _____ jäseneksi kulttuuri- ja kirjastolautakuntaan vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää todeta, että Outi Alanko-Kahiluodon tilalle valittavan jäsenen henkilökohtainen varajäsen kulttuuri- ja kirjastolautakunnassa on Maria Vuorelma ja Johanna Sydänmaan tilalle valittavan jäsenen henkilökohtainen varajäsen on Ari Huovinen.

Vielä kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Johanna Sydänmaan (kok.) 16.1.2016 (§ 5) kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi ja Outi Alanko-Kahiluodon (Vihr.) 9.9.2015 (§ 204) kulttuuri- ja kirjastolautakunnan jäseneksi vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Outi Alanko-

25.01.2016

Kj/3

Kahiluoto ja Johanna Sydänmaa pyytävät 20.1.2016 eroa kulttuuri- ja kirjastolautakunnan luottamustoimista.

Kuntalain (365/1995) 38 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 33 ja 36 §:ssä (365/1995) määrätyn mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Johanna Sydänmaan eronpyyntö
- 2 Outi Alanko-Kahiluodon eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta
Taloushallitopalvelu -liikelaitos

25.01.2016

Kj/4

§ 59

V 3.2.2016, Periaatepäätös Helsingin kaupungin lausunnosta sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi

HEL 2015-012761 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää tehdä seuraavan periaatepäätöksen hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi annettavasta Helsingin kaupungin lausunnosta sekä kehottaa kaupunginhallitusta noudattamaan periaatepäätöstä antaessaan kaupungin lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle:

Itsehallintoalueet on tarkoitus muodostaa maakuntajaon pohjalta. Maakuntajako ei ota huomioon metropolialueen erityispiirteitä. Uudenmaan alue poikkeaa muista maakunnista väestöpohjaltaan ja yhdyskuntarakenteeltaan. Ikärakenne sekä maahanmuuttajien muuta maata suurempi määrä tuovat työikäisen väestön työllistymiseen sekä omanlaisia mahdollisuuksia että haasteita.

Maakuntajakoon perustuva itsehallintoalueratkaisu ei palvele metropolialueen kehittämistä. Optimaalista hallinnollista ratkaisua tulee etsiä metropolialueen kilpailukyvyyn, asukkaiden ja yritysten parhaimman palvelukokonaisuuden näkökulmista. Laajan maakunnallisen ratkaisun sijasta vahvemman ja luontevamman itsehallintoalueratkaisun pohjan muodostaa metropolialueen pohjalta muodostettava maakuntaa suppeampi itsehallintoalue. Metropolialueen toiminnallisen kokonaisuuden yhteisinä haasteina ovat mm. laaja väestöpohja, tiivis kaupunkirakenne, ratakäytävät ja näihin tukeutuva palveluverkko. Mm. sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen ja tuottaminen sekä hallinto edellyttää ja mahdollistaa tällaisessa rakenteessa muusta maasta poikkeavia ratkaisuja.

Maakuntajakoon pohjautuvassa ratkaisussa ei Helsingin kannalta ole olemassa muita tosiasiallisia vaihtoehtoja, kuin kuuluminen Uudenmaan maakuntaan.

18 itsehallintoalueeseen, 15 sote-alueeseen ja 12 päivystyksen sairaalayksikköön perustuva ratkaisu on hallinnollisesti epäselvä ja aiheuttaa tilanteen, jossa maan eri osissa on käytössä erilaisia ratkaisuja. Sote-

ratkaisuun kytketty valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus uhkaa nyt sote-uudistuksen tavoitteita, koska aluejaon määrittely muodostuu monimutkaisemmaksi.

Uudistuksen myötä syntyy uusi rajapinta sote-alueen ja kuntien välille kuntien peruspalveluihin liittyvissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Näitä ovat esimerkiksi varhaiskasvatukseen ja oppilashuoltoon liittyvät sosiaali- ja terveyspalvelut. On tärkeää, että tämä integraatio ei uudistuksessa vaarannu. Esimerkkinä Helsingissä on mm. neuvola päiväkodissa -hanke.

Kaupungeissa suuren väestöpohjan alueella erityisenä haasteena on palvella asukkaita yksilöllisesti ja paikallisesti sekä estää suurten ja byrokraattisten organisaatioiden muodostuminen.

Metropolialueella on sote-palvelukokonaisuuksia ajatellen riittävä osaaminen, henkilöstö, voimavarat ja toimivat markkinat. Metropolialueella sote-ratkaisulla on pyrittävä torjumaan segregaatiota ja palveluiden kustannusten kasvua sekä turvaamaan kasvavan väestön palveluiden tarpeen tyydyttäminen.

Helsinki ei näe tarkoituksenmukaiseksi tässä yhteydessä siirtää muita kuntien tehtäviä itsehallintoalueille.

Pelastustoimella on erityinen rooli Helsingissä osana kunnan toimintaa liittyen mm. pääkaupunkiasemaan ja – instituutioihin ja niiden turvallisuuskysymyksiin. Uudistuksessa ja pelastustoimen alueiden lukumääristä päätettäessä on ensiarvoisen tärkeää huomioida metropolialueen erityispiirteet muun muassa väestökeskittymien, valtionhallinnon toimipisteiden, maanalaisen ja korkean rakentamisen sekä lentoasema- ja satamatoiminnan vuoksi.

Jatkovalmistelussa tulee selkeästi määritellä itsehallintoalueille siirtyvien sote-tehtävien ja kunnille jäävien tehtävien rajapinnat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnille ei tule määrätä sellaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä, joiden hoitamisen edellytykset poistuvat uudistuksen myötä. Uuden kunnan vastuut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä tulee selkeästi määritellä. Hallituksen tulee koordinoita Tulevaisuuden kunta –hanke selkeästi ja nopeasti sote- ja itsehallintouudistuksen kanssa.

Rahoitukseen liittyviä linjauksia on tässä vaiheessa vielä vaikea kattavasti arvioida, koska ei ole esitetty riittävästi tietoa rahoitusjärjestelyjen tarkemmasta toteutumisesta kunnallistalouden kannalta.

Tehtävien siirtyessä pois kunnilta on perusteltua, että myös rahoitusvastuu siirtyy pois kunnilta. Uuden hallintotason luominen aiheuttaa li-

25.01.2016

Kj/4

säkustannuksia. Uudistuksessa on riskinä veroasteen nousu. Uudistus ei saa nostaa kokonaisveroastetta.

Kuntien tehtävien lähes puolittuessa edellyttää uudistus merkittäviä muutoksia valtionosuusjärjestelmään. Muutoksessa kunnille on turvattava riittävä verorahoitus kunnille jäävien tehtävien hoitamiseen. Metropolialueen kaupunkien erityispiirteet ja mm. väestörakenteen palvelutarpeelle tuomat vaatimukset on otettava huomioon.

Aiemmissa sote-valmisteluissa on todettu, että kuntia tulee riittävästi ja kunnolla kuulla kuntia koskevassa valmistelussa. Kaupunki katsoo, että nyt vastattava kysely ei ole riittävä kuuleminen. Tämä koskee erityisesti uudistuksen taloudellisia vaikutuksia ja rahoituslinjauksia.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että kappaleesta 6 poistetaan seuraava virke:

"Tilanne on myös demokraattisesti ongelmallinen, koska maan eri osissa on erilaisia ratkaisuja palvelujen järjestämistä ja alueiden välillä."

Vastaehdotus:

Terhi Peltokorpi: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää tehdä seuraavan periaatepäätöksen hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi annettavasta Helsingin kaupungin lausunnosta sekä kehottaa kaupunginhallitusta noudattamaan periaatepäätöstä antaessaan kaupungin lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle:

Hallitus esitti 9.11.2015 itsehallintoalueiden muodostamista maakuntajaon pohjalta. Sittemmin itsehallintoalueiden nimeksi on vakiintunut "maakunta". Maakuntajako tarjoaa luontevan pohjan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden sekä maakuntahallinnon järjestämiseksi myös Uudellamaalla, vaikka Uudenmaan alue poikkeaa muista maakunnista väestöpohjaltaan ja yhdyskuntarakenteeltaan. Myös ikärakenne sekä maahanmuuttajien muuta maata suurempi määrä tuovat työikäisen väestön työllistymiseen sekä omanlaisia mahdollisuuksia että haasteita, mikä on otettava huomioon uudistuksessa.

Maakuntajakoon pohjautuvassa ratkaisussa ei Helsingin kannalta ole olemassa muita tosiasiallisia vaihtoehtoja, kuin kuuluminen Uudenmaan maakuntaan.

Uudistuksen myötä syntyy uusi rajapinta sote-alueen ja kuntien välille kuntien peruspalveluihin liittyvissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Näitä ovat esimerkiksi varhaiskasvatukseen ja oppilashuoltoon liittyvät sosiaali- ja terveyspalvelut. On tärkeää, että tämä integraatio ei uudistuksessa vaarannu. Esimerkkinä Helsingissä on mm. neuvola päiväkodissa -hanke.

Kaupungeissa suuren väestöpohjan alueella erityisenä haasteena on palvella asukkaita yksilöllisesti ja paikallisesti sekä estää suurten ja byrokraattisten organisaatioiden muodostuminen.

Uudistus on tarkoitus toteuttaa siten, että maakunnilla on järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Maakunnille on annettava laajat valtuudet järjestää palvelut kullakin alueella tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Uudenmaan osalta on huomattava, että pääkaupunkiseudulla on sote-palvelukokonaisuuksia ajatellen riittävä osaaminen, henkilöstö, voimavarat ja toimivat markkinat. Sote-ratkaisulla on pyrittävä torjumaan erityisesti pääkaupunkiseudulla segregatiota, palveluiden kustannusten kasvua sekä turvaamaan kasvavan väestön palvelutarpeiden tyydyttäminen.

Helsinki ei näe tarkoituksenmukaiseksi tässä yhteydessä siirtää muita kuntien tehtäviä itsehallintoalueille.

Pelastustoimella on erityinen rooli Helsingissä osana kunnan toimintaa liittyen mm. pääkaupunkiasemaan ja – instituutioihin ja niiden turvallisuuskysymyksiin. Uudistuksessa ja pelastustoimen alueiden lukumääristä päätettäessä on ensiarvoisen tärkeää huomioida pääkaupunkiseudun erityispiirteet muun muassa väestökeskittymien, valtionhallinnon toimipisteiden, maanalaisen ja korkean rakentamisen sekä lentoasema- ja satamatoiminnan vuoksi.

Jatkovalmistelussa tulee selkeästi määritellä itsehallintoalueille siirtyvien sote-tehtävien ja kunnille jäävien tehtävien rajapinnat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunnille ei tule määrätä tehtäviä sellaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä, joiden hoitamisen edellytykset poistuvat uudistuksen myötä. Uuden kunnan vastuut hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tulee selkeästi määritellä. Hallituksen tulee koordinoita Tulevaisuuden kunta –hanke selkeästi ja nopeasti sote- ja itsehallintouudistuksen kanssa.

Rahoitukseen liittyviä linjauksia on tässä vaiheessa vielä vaikea kattavasti arvioida, koska ei ole esitetty riittävästi tietoa rahoitusjärjestelyjen tarkemmasta toteutumisesta kunnallistalouden kannalta

Tehtävien siirtyessä pois kunnilta on perusteltua, että myös rahoitusvastuu siirtyy pois kunnilta. Maakuntahallinto on hallituksen linjauksen mukaisesti toteutettava niin, että siitä ei synny lisäkustannuksia eikä kokonaisveroaste nouse.

Kuntien tehtävien lähes puolittuessa edellyttää uudistus merkittäviä muutoksia valtionosuusjärjestelmään. Muutoksessa kunnille on turvattava riittävä verorahoitus kunnille jäävien tehtävien hoitamiseen. Pääkaupunkiseudun erityispiirteet ja mm. väestörakenteen palvelutarpeelle tuomat vaatimukset on otettava huomioon.

Aiemmissa sote-valmisteluissa on todettu, että kuntia tulee riittävästi ja kunnolla kuulla kuntia koskevassa valmistelussa. Kaupunki katsoo, että nyt vastattava kysely ei ole riittävä kuuleminen. Tämä koskee erityisesti uudistuksen taloudellisia vaikutuksia ja rahoituslinjauksia. Siksi on tärkeää, että kunnille varataan riittävä lausuntoaika hallituksen lakiluonnosten valmistumisen jälkeen ennen kuin esitykset annetaan eduskunnalle.

Terhi Peltokorven vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan kappaleesta 14 lauseet:

"Uudistuksessa on riskinä veroasteen nousu. Uudistus ei saa nostaa kokonaisveroastetta."

Kannattaja: Silvia Modig

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 13

Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Björn Månsson, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Sanna Vesikansa

25.01.2016

Kj/4

Ei-äänet: 2
Veronika Honkasalo, Silvia Modig

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muuttaman ehdotuksen Veronika Honkasalon vastaehdotuksesta äänestämisen ja Terhi Peltokorven vastaehdotuksen raukeamisen jälkeen.

Terhi Peltokorpi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, jonka perustelut ilmenevät hänen tekemästään vastaehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Itsehallinto ja sote lausuntoluonnos
- 2 Lausuntopyyntö hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi
- 3 Hallituksen linjaus 7.11.2015
- 4 Itsehallintoalueiden määrä ja aluejaon perusteet sekä sote -uudistuksen askelmerkit: hallituksen ratkaisujen perusteluita ja alustavaa vaikutusarviointia
- 5 Sote-uudistus, itsehallintoalueet ja aluejaon perusteet Hallituksen linjaus 7.11.2015
- 6 Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusuudistus – vaihtoehtojen arviointia
- 7 Manner-Suomen maakunnat 2015
- 8 Lausuntopyyntökysely
- 9 Begäran om utlåtande om regeringens riktlinjer som underlag för indelningen av självstyrande områden och social- och hälsovårdsreformens stegmärken
- 10 Grunderna för områdesindelningen och social- och hälsovårdsreformens stegmärken
- 11 Antalet självstyrande områden och grunderna för områdesindelningen samt social- och hälsovårdsreformens stegmärken: motivering till regeringens lösningar och preliminär konsekvensbedömning
- 12 Social- och hälsovårdsreformen, självstyrande områden och grunderna för områdesindelningen Regeringens riktlinjer 7.11.2015
- 13 Sammandrag av promemorian Social- och hälsovårdens finansierings-

25.01.2016

Kj/4

14 reform – bedöm-ning av alternativ
Landskapen i Fastlandsfinland 2015
15 Enkät till begäran om utlåtande

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valtiovarainministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää tehdä seuraavan periaatepäätöksen hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi annettavasta Helsingin kaupungin lausunnosta sekä kehottaa kaupunginhallitusta noudattamaan periaatepäätöstä antaessaan kaupungin lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle:

Itsehallintoalueet on tarkoitus muodostaa maakuntajaon pohjalta. Maakuntajako ei ota huomioon metropolialueen erityispiirteitä. Uudenmaan alue poikkeaa muista maakunnista väestöpohjaltaan ja yhdyskuntarakenteeltaan. Ikärakenne sekä maahanmuuttajien muuta maata suurempi määrä tuovat työikäisen väestön työllistymiseen sekä omanlaisia mahdollisuuksia että haasteita.

Maakuntajakoon perustuva itsehallintoalueratkaisu ei palvele metropolialueen kehittämistä. Optimaalista hallinnollista ratkaisua tulee etsiä metropolialueen kilpailukyvyyn, asukkaiden ja yritysten parhaimman palvelukokonaisuuden näkökulmista. Laajan maakunnallisen ratkaisun sijasta vahvemman ja luontevamman itsehallintoalueratkaisun pohjan muodostaa metropolialueen pohjalta muodostettava maakuntaa suppeampi itsehallintoalue. Metropolialueen toiminnallisen kokonaisuuden yhteisinä haasteina ovat mm. laaja väestöpohja, tiivis kaupunkirakenne, ratakäytävät ja näihin tukeutuva palveluverkko. Mm. sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen ja tuottaminen sekä hallinto edellyttää ja mahdollistaa tällaisessa rakenteessa muusta maasta poikkeavia ratkaisuja.

Maakuntajakoon pohjautuvassa ratkaisussa ei Helsingin kannalta ole olemassa muita tosiasiallisia vaihtoehtoja, kuin kuuluminen Uudenmaan maakuntaan.

18 itsehallintoalueeseen, 15 sote-alueeseen ja 12 päivystyksen sairaalaysikköön perustuva ratkaisu on hallinnollisesti epäselvä ja aiheuttaa tilanteen, jossa maan eri osissa on käytössä erilaisia ratkaisuja. Sote-ratkaisuun kytketty valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus uhkaa nyt sote-uudistuksen tavoitteita, koska aluejaon määrittely muodostuu monimutkaisemmaksi. Tilanne on myös demokraattisesti ongelmallinen, koska maan eri osissa on erilaisia ratkaisuja palvelujen järjestämisvastuun ja alueiden välillä.

Uudistuksen myötä syntyy uusi rajapinta sote-alueen ja kuntien välille kuntien peruspalveluihin liittyvissä sosiaali- ja terveystalvissa. Näitä ovat esimerkiksi varhaiskasvatukseen ja oppilashuoltoon liittyvät sosiaali- ja terveystalvissa. On tärkeää, että tämä integraatio ei uudistuksessa vaarannu. Esimerkkinä Helsingissä on mm. neuvola päiväkodissa -hanke.

Kaupungeissa suuren väestöpohjan alueella erityisenä haasteena on palvella asukkaita yksilöllisesti ja paikallisesti sekä estää suurten ja byrokraattisten organisaatioiden muodostuminen.

Metropolialueella on sote-palvelukokonaisuuksia ajatellen riittävä osaaminen, henkilöstö, voimavarat ja toimivat markkinat. Metropolialueella sote-ratkaisulla on pyrittävä torjumaan segregaatiota ja palveluiden kustannusten kasvua sekä turvaamaan kasvavan väestön palveluiden tarpeen tyydyttäminen.

Helsinki ei näe tarkoituksenmukaiseksi tässä yhteydessä siirtää muita kuntien tehtäviä itsehallintoalueille.

Pelastustoimella on erityinen rooli Helsingissä osana kunnan toimintaa liittyen mm. pääkaupunkiasemaan ja – instituutioihin ja niiden turvallisuuskysymyksiin. Uudistuksessa ja pelastustoimen alueiden lukumääristä päätettäessä on ensiarvoisen tärkeää huomioida metropolialueen erityispiirteet muun muassa väestökeskittymien, valtionhallinnon toimipisteiden, maanalaisen ja korkean rakentamisen sekä lentoasema- ja satamatoiminnan vuoksi.

Jatkovalmistelussa tulee selkeästi määritellä itsehallintoalueille siirtyvien sote-tehtävien ja kunnille jäävien tehtävien rajapinnat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisenä. Kunnille ei tule määrätä tehtäviä sellaisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä, joiden hoitamisen edellytykset poistuvat uudistuksen myötä. Uuden kunnan vastuut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisenä tulee selkeästi määritellä. Hallituksen

tulee koordinoita Tulevaisuuden kunta –hanke selkeästi ja nopeasti so-
te- ja itsehallintouudistuksen kanssa.

Rahoitukseen liittyviä linjauksia on tässä vaiheessa vielä vaikea katta-
vasti arvioida, koska ei ole esitetty riittävästi tietoa rahoitusjärjestelyjen
tarkemmasta toteutumisesta kunnallistalouden kannalta

Tehtävien siirtyessä pois kunnilta on perusteltua, että myös rahoitus-
vastuu siirtyy pois kunnilta. Uuden hallintotason luominen aiheuttaa li-
säkustannuksia. Uudistuksessa on riskinä veroasteen nousu. Uudistus
ei saa nostaa kokonaisveroastetta.

Kuntien tehtävien lähes puolittuessa edellyttää uudistus merkittäviä
muutoksia valtionosuusjärjestelmään. Muutoksessa kunnille on turvat-
tava riittävä verorahoitus kunnille jäävien tehtävien hoitamiseen. Metro-
polialueen kaupunkien erityispiirteet ja mm. väestörakenteen palvelu-
tarpeelle tuomat vaatimukset on otettava huomioon.

Aiemmissa sote-valmisteluissa on todettu, että kuntia tulee riittävästi ja
kunnolla kuulla kuntia koskevassa valmistelussa. Kaupunki katsoo, että
nyt vastattava kysely ei ole riittävä kuuleminen. Tämä koskee erityisesti
uudistuksen taloudellisia vaikutuksia ja rahoituslinjauksia.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat 19.11.2015
pyytäneet Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta jake-
lussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen linjauksista. Lausunto-
pyynnön määräaika on pidennetty 30.11.2015, niin että lausunnot tu-
lee jättää viimeistään 9.2.2016 klo 16.15.

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10. ja 7.11.2015 teke-
millään päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistami-
sista sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta.

Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettä-
vät kolme itsehallintoaluetta tukeutuen lailla säädettävän työnjaon mu-
kaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palvelu-
rakenteisiin siten, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on maassa 15
selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Halli-
tuksen aluejakoa koskeva linjaus sekä sitä perusteleva muistio ovat
esityslistan liitteinä.

Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kun-
nilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuol-
lon rahoituksesta. Itsehallintoalueiden rahoitusta valmistellaan ensisijai-

sesti valtion rahoitusvastuun pohjalta, minkä lisäksi myös osittain alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua selvitetään. Hallituksen rahoituslinjaus on liitteenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, itsehallintoalueiden perustamista ja aluehallintouudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa, jota hallinnoidaan teknisesti sosiaali- ja terveysministeriössä.

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä hallituksen linjauksista. Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille. Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Ministeriöiden lausuntopyyntöön mukaan on mahdollista menetellä myös niin, että valtuusto ottaa kantaa ainoastaan sille osoitettuihin, itsehallintoalueeseen kuulumista koskeviin kysymyksiin ja toimittaa kannasta päätösasiakirjan STM:öön. Tällöin lausuntopyyntöön muihin kysymyksiin voidaan ottaa kantaa muussa kunnan toimielimessä. Mikäli kunta katsoo, ettei sen ole tarpeen ottaa alueiden muodostumiseen virallista kantaa, lausuntopyyntöön voidaan vastata kokonaisuudessaan kunnan valitsemassa toimielimessä eikä päätösasiakirjan toimittaminen ole tällöin tarpeen.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen laatimisessa. Hallituksen esityksestä pyydetään lausunnot keväällä 2016.

Lautakuntien lausunnot

Lausuntoa varten on pyydetty sosiaali- ja terveyslautakunnan, pelastuslautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot, koska on kyse näiden lautakuntien toimialaan liittyvien tehtävien ehdotetuista siirroista kunnilta itsehallintoalueille.

Lautakuntien lausunnot ovat päätöshistoriassa. Tiivistettynä lausunnoista voidaan todeta seuraavaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kuntia ja itsehallintoalueita velvoittavan hyvinvointia ja terveyden edistämistä koskevan lainsäädännön on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus, jossa kuntia ja itsehallintoalueita koskeva säädöspohja on sama. Hallituksen linjauksen mukainen itsehallintoaluejako johtaisi väestömäärältään ja kantokyvyltään hyvin erikokoisiin ja erilaisiin alueisiin. Hallituksen linjauksessa korostetaan valtion ohjauksen vahvistamista. Itsehallintoalueiden erilaisuus ja suuri määrä, yhteensä 18, vaikeuttaisi merkittävästi valtion ohjausta. Hallituksen linjauksen mukainen itsehallintoaluejako johtaisi väestömäärältään ja kantokyvyltään hyvin erikokoisiin ja erilaisiin alueisiin. Hallituksen linjauksessa korostetaan valtion ohjauksen vahvistamista. Itsehallintoalueiden erilaisuus ja suuri määrä, yhteensä 18, vaikeuttaisi merkittävästi valtion ohjausta.

Pelastuslautakunta toteaa, että pelastustoimen alueiden ja pelastuslaitosten lukumäärä tulee pitää erillään itsehallintoalueiden määrästä. Pelastuslautakunta katsoo, että Suomessa tulisi jatkossa olla enintään viisi pelastustoimen aluetta ja pelastuslaitosta.

Ympäristölautakunta näkee ympäristöterveydenhuollon siirrossa itsehallintoalueiden vastuulle uhkia, mutta myös mahdollisuuksia. Nykyinen järjestelmä, jossa kunta tai muutaman kunnan ryhmä huolehtii ympäristöterveydenhuollosta, on osoittautunut toimivaksi hallintomalliksi. Ympäristökeskuksessa ympäristöterveydenhuollon tehtäviin käytetään vuonna 2016 yhteensä 61 henkilötyövuotta.

Hallituksen reformien valmistelutilanne

Kaupungin ja kuntien yleisesti lausuntoja hallituksen linjauksiin annetaan tilanteessa, jossa kunnilla on käytettävissään vain rajallisesti tietoa ja uudistuskokonaisuudesta. Tämän vuoksi uudistusten vaikutuksia kaupunkiin ja kaupunkilaisiin ei ole mahdollista arvioida riittävästi.

Suurimpana ongelmana on tiedossa olevat yleiset linjaukset rahoitusjärjestelyistä ja tarvittavista verojärjestelmän muutoksista. Uudistuksen taloudellisia vaikutuksia ei ole mahdollista arvioida.

Valtiovarainministeriö on lausuntopyynnön lähettämisen jälkeen 20.11.2014 asettanut selvityshenkilön valmistelemaan valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistamista. Selvityshenkilö Lauri Tarastin toimeksiannossa aikatauluna on, että ehdotuksen perusteluineen ja arviointeineen tulee olla hallituksen käytettävissä 22.1.2016, niin että hallitus voi tehdä tarvittavat päätökset tammikuun viimeisellä viikolla. Selvityshenkilön tehtävänä on selvittää hallituksen 7.11.2015 linjausta yksityiskohtaisemmin mm. valtion aluehallinnolta itsehallintoalueille siirrettäviä tehtäviä, mahdollisesti kunnille siirrettävissä olevia tehtäviä, maakuntien tehtävien siirtojen toteuttamista itsehallintoalueille, ympä-

25.01.2016

Kj/4

ristöterveydenhuollon mahdollisen itsehallintoalueille siirtämisen toteuttamista, arvioida em. siirtojen vaikutuksia valtion toimintaan, valmistella ehdotus hallituksen linjaukseksi valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovituksesta ja valmistella ehdotus lainsäädännön periaatteista itsehallintoalueiden tehtävistä itsehallintoaluelain valmistelu varten.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 18.12.105 asettanut selvityshenkilöryhmän arvioimaan asiakkaan valinnanvapautta ja monikanavarahoituksen yksinkertaistamista osana sote-uudistusta. Selvityshenkilöryhmän puheenjohtaja on professori Mats Brommels. Ryhmän muut jäsenet ovat terveysjohtaja Timo Arokytö, ylisosiaalineuvos Aulikki Kananoja, professori Paul Lillrank ja professori Kari Reijula.

Selvitysryhmän väliraportti julkistetaan 15.3.2016 mennessä ja ehdotukset malleiksi 31.5.2016 mennessä.

Hallitusohjelman mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa on tarkoitus siirtyä yksinkertaisempaan rahoitusmalliin huomioiden työterveyshuollon asema. Lisäksi säädetään valinnanvapauslainsäädäntö.

Selvityshenkilöryhmän tehtävänä on laatia ehdotus malleista, joilla voidaan käytännössä toteuttaa asiakkaiden laaja valinnanvapaus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Valinnanvapaus koskee pääsääntönä peruspalveluja ja soveltuvin osin erikoistason sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Valinnanvapaus tarkoittaa, että asiakas voi itse valita palveluiden julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottajan. Keskeisenä tarkoituksena on turvata ihmisten oikea-aikainen hoitoon pääsy.

Selvityshenkilöt arvioivat myös vaihtoehdot yksinkertaistaa monikanavaista rahoitusta niin, että rahoitusjärjestelmä osaltaan kannustaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoita parantamaan kustannusvaikutavuutta. Nykyisin sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus kerätään useasta lähteestä ja kohdennetaan palveluihin monen eri rahoittajan kautta. Tärkeimpiä terveyspalvelujen rahoittajia ovat kunnat, valtio, kotitaloudet, Kela, työnantajat, palkansaajat ja yksityiset vakuutusyhtiöt. Sosiaalipalveluja rahoittavat pääosin kunnat, valtio ja asiakkaat itse. Rahat palveluihin kerätään verotuloina, pakollisina ja vapaaehtoisina vakuutusmaksuina, työnantajamaksuina sekä palveluiden käytöstä perittävinä asiakasmaksuina.

Myös Tulevaisuuden kunta on yksi hallitusohjelman reformeista. Hallitusohjelma toteaa tulevaisuuden kunnasta:

”Kuntien toiminnan lähtökohtana on paikallisuus. Kunta on ihmisten yhteisö.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Tulevaisuuden kunnan päätehtävä on huolehtia asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen elämisen mahdollisuuksista.

Hallitus edistää tulevaisuuden kunnan roolin muuttumista palvelujen järjestäjästä yhä vahvemmin alueensa elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden edistäjäksi. Hallitus lisää kuntien päätösvaltaa erityisesti elinvoimaan liittyvissä asioissa ja vahvistaa paikallista vastuunottoa, harkintaa ja päätöksentekoa.

Kunnat voivat olla hallintorakenteeltaan ja toimintatavoiltaan erilaisia. Valtion kuntapolitiikka nojaa vahvaan yhteistyöhön kuntien kanssa.

Hallitus lisää kuntalaisen ja lähiyhteisöjen omaa vastuuta yhteiskunnan haasteiden ratkaisemisessa.

Hallitus edistää vapaaehtoisia kuntaliitoksia. Kuntarakennelain selvityselvöllisyyden kriteereitä, määräaikoja ja irtisanomissuojaa kuntaliitostilanteessa koskevat säädökset kumotaan.

Hallitus ja pääkaupunkiseudun kunnat tekevät sopimuksen siitä, miten edistetään metropolialueen kansainvälistä kilpailukykyä, elinkeinopolitiikkaa, aluekehitystä sekä yhteistyötä maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelussa ja segregaaation ehkäisyä.

Hallitus tukee kaupunkiseutujen ja kasvukäytävien sekä eri alueiden omiin vahvuuksiin perustuvan kilpailukyvyn parantamista muun muassa kehittämällä sopimuspohjaista yhteistyötä valtion kanssa.

Kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistusta jatketaan osana kuntien muuttuvaa tehtäväkenttää. Hallitus tasapainottaa kuntien tehtävät ja niihin käytettävissä olevan rahoituksen.”

Hallituksen toimenpiteenä asiassa on 18.12.2015 tiedotettu Tulevaisuuden kunta – parlamentaarisen työryhmän perustaminen. Valtiovarainministeriö on asettanut parlamentaarisen työryhmän sekä asiantuntijaryhmän valmistelemaan Tulevaisuuden kunta -hanketta. Parlamentaarisen työryhmän puheenjohtajana on kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen ja varapuheenjohtajina kansanedustajat Toimi Kankaanniemi ja Mari-Leena Talvitie. Molempien ryhmien toimikausi on 1.1.2016 – 31.3.2019.

Hankkeessa määritellään parlamentaarisen valmistelun pohjalta visio tulevaisuuden kunnasta vuonna 2030. Tavoitteena on määritellä kuntien rooli ja tehtävät sekä asema suhteessa perustettaviin itsehallintoalueisiin. Painopisteinä tarkastelussa ovat kunnan rooli hyvinvoinnin, elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden edistäjänä sekä kuntademokra-

tian vahvistaminen. Työn kuluessa kartoitetaan myös tarvittavat lainsäädäntömuutokset ja pitkän aikavälin kuntapolitiikan muutostarpeet.

Selvitys kunnan roolista hyvinvoinnin, elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden edistäjänä valmistuu vuoden 2016 loppuun mennessä. Mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet valmistellaan vuoden 2017 aikana siten, että muutokset tulisivat voimaan vuoden 2019 alussa

Hankkeen starttiseminaari kunnille oli 20.1.2016.

Lähtökohtia kaupungin lausuntoon

Lausuntopyyntö on lähetetty sähköisenä 13 kysymyksen webropol-kyselynä. Lausunnon keskeiset asiat voidaan tiivistää viiteen kohtaan: näkemys koko uudistuksesta, sote-uudistuksen kysymykset, itsehallintoalue-uudistukseen liittyvät kysymykset, uudistuksen taloudelliset vaikutukset ja uudistuksen vaikutukset kaupunkilaisiin.

Lähtökohtaisesti sote-uudistuksen tarpeeseen on perusteltua suhtautua positiivisesti. Sote- ja kuntauudistusten tarve on tunnistettu, jotta suomalaisen yhteiskunnan kehitys ja julkisen talouden pitkäaikainen tasapaino voidaan turvata. Uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi on kuitenkin pyrittävä käytettävissä olevalla tiedolla parhaimpaan ratkaisuun. Sote-ratkaisuun kytketty valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus uhkaa nyt sote-uudistuksen tavoitteita, koska aluejaon määrittely muodostuu monimutkaisemmaksi. Ensisijaisesti on tarkasteltava kansallista julkisten palvelujen ja julkisten talouden kokonaisuutta. Tarkastelunäkökulmana on oltava tulevaisuuden tila, eikä pelkästään nykyisten hallinto-organisaatioiden edunvalvonnallinen näkökulma. Hallituksen lausunnoille lähettämistä linjauksista on tämän vuoksi perusteltua nostaa esiin niitä kysymyksiä, jotka eivät parhaimmalla tavalla johda esitettyihin tavoitteisiin.

Kaupunki on aiemmissa lausunnoissaan ottanut lähtökohtaisesti positiivisen kannan sote-uudistukseen. Nyt lausunnoilla olevissa linjauksissa itsehallintoalueita on lukumääräisesti enemmän kuin optimaalinen määrä sote-palvelujen kannalta ennakoarvioiden perusteella olisi. Ratkaisun koostuessa eri määristä itsehallintoalueita, sote-alueita ja päivystäviä sairaaloita, myös kokonaisuuden hallinnollinen selkeys hämärtyy ja riskit hallinnon päällekkäisyydestä kasvavat.

Itsehallintoalueuudistuksen osalta muiden kuin sote-tehtävien osalta maakunta-aluejako ei palvele Helsingin ja metropolialueen kehittämistä parhaimmalla mahdollisella tavalla. Erityisesti elinkeinojen, työllisyyden ja innovaatiopolitiikan osalta laajaa maakuntaa toimivampi ratkaisu metropolialueella on kaupunkien vastuuseen perustuva malli. Tämä on

myös hallitusohjelman tulevaisuuden kunta – linjausten mukainen suunta.

Alueellisissa uudistuksessa kaupunki on aiemmissa linjauksissa ja päätöksissään tukenut kuntien yhdistämistä pääkaupunkiseudulla. Koska kuntaliitokset eivät pääkaupunkiseudulla ole todennäköinen etenemispolku ja koska maakunta on alueena liian laaja kokonaisuus, on perusteltua ottaa tarkasteluun mahdollisuus metropolialueen itsehallintoalueesta. Edellisellä hallituskaudella metropolihallinnon tarkastelujen lähtökohtana oli laaja 14 kunnan Helsingin seutu. Laajalla Helsingin seudulla ongelmana on, että monissa palvelujen järjestämisen ja yhdyskuntarakenteen kysymyksissä ei ole saavutettavissa optimaalisia ratkaisuja tuolla alueella. Metropolialueen toiminnallisen kokonaisuuden yhteisinä haasteina ovat mm. laaja väestöpohja, tiivis kaupunkirakenne, ratakäytävät ja näihin tukeutuva palveluverkko. Mm. sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen ja tuottaminen sekä hallinto edellyttää ja mahdollistaa tällaisessa rakenteessa muusta maasta poikkeavia ratkaisuja. Tämän vuoksi metropolialueen itsehallintoalueen mahdollisuutta tulisikin tarkastella nykyisen HSL-alueen tai HYKS-alueen laajuisena ratkaisuna.

Uudistuksen taloudellisten vaikutusten arviointi on esitettyjen linjausten perusteella vaikeaa. On selvää, että uuden hallinnontason luominen lisää hallinnollisia kustannuksia ja tavoite, että kokonaisveroaste ei saa nousta, on uhattuna. Hallituksen rahoituslinjausten perusteella ei voi arvioida kaupungin rahoitusaseman muutosta, koska mm. uudistuksen edellyttämistä verotusuudistuksista, verotulojen tasauksista, omaisuuden siirtojärjestelyistä ja tulevaisuuden kuntien tehtävistä ei ole riittävästi tietoa.

Uudistuksen vaikutukset kaupunkilaisiin ja laajemmin kansalaisiin tulee olla positiiviset. Onnistuessaan hyvällä sosiaali- ja terveydenhuollon vertikaalisella ja horisontaalisella integraatiolla sekä huolellisesti toteutetulla talousohjauksella voisi olla huomattavia välillisiä kansalaisten yhdenvertaisuutta sekä sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia parantavia vaikutuksia. Tämän onnistumisen todennäköisyyttä ei kuitenkaan voi kovin tarkasti vielä arvioida.

Lausunnon käsittely

Lausuntopyynnössä todetaan, että ”Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille. Itsehallintoalueeseen sijoittumista

koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön.”

Ministeriöiden lausuntopyynnön mukaan on mahdollista menetellä myös niin, että valtuusto ottaa kantaa ainoastaan sille osoitettuihin, itsehallintoalueeseen kuulumista koskeviin kysymyksiin ja toimittaa kannasta päätösasiakirjan STM:öön. Tällöin lausuntopyynnön muihin kysymyksiin voidaan ottaa kantaa muussa kunnan toimielimessä. Mikäli kunta katsoo, ettei sen ole tarpeen ottaa alueiden muodostumiseen virallista kantaa, lausuntopyyntöön voidaan vastata kokonaisuudessaan kunnan valitsemassa toimielimessä eikä päätösasiakirjan toimittaminen ole tällöin tarpeen.”

Itsehallintoaluejako ja sote-uudistusta on pidettävä periaatteellisesti ja taloudellisesti erityisen merkittävänä asiana. Helsingin kaupungin lausunnot tällaisissa asioissa antaa kaupunginhallituksen johtosäännön nojalla kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus katsoo kuitenkin, että itsehallintoaluejako ja sote-uudistus on Helsingin kaupungille ja koko kuntakentälle poikkeuksellisen merkittävä asia ja että on perusteltua, että ennen lausunnon antamista kaupunginvaltuusto tekee sitä koskevan periaatepäätöksen. Ministeriöiden asettaman määräajan noudattaminen edellyttää, että valtuusto voi tehdä periaatepäätöksen kokouksessaan 3.2.2016.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on kaupunginvaltuuston tehtyä periaatepäätöksen antaa asiasta tarvittavin täsmennyksin liitteen mukainen lausunto.

Itsehallinto- ja sote-uudistuksesta on järjestetty kaupunginvaltuustolle info 20.1.2016.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Itsehallinto ja sote lausuntoluonnos
- 2 Lausuntopyyntö hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi
- 3 Hallituksen linjaus 7.11.2015
- 4 Itsehallintoalueiden määrä ja aluejaon perusteet sekä sote -uudistuksen askelmerkit: hallituksen ratkaisujen perusteluita ja alustavaa vaikutusarviointia

- 5 Sote-uudistus, itsehallintoalueet ja aluejaon perusteet Hallituksen linjaus 7.11.2015
- 6 Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusuudistus – vaihtoehtojen arviointia
- 7 Manner-Suomen maakunnat 2015
- 8 Lausuntopyyntökysely
- 9 Begäran om utlåtande om regeringens riktlinjer som underlag för indelningen av självstyrande områden och social- och hälsovårdsreformens stegmärken
- 10 Grunderna för områdesindelningen och social- och hälsovårdsreformens stegmärken
- 11 Antalet självstyrande områden och grunderna för områdesindelningen samt social- och hälsovårdsreformens stegmärken: motivering till regeringens lösningar och preliminär konsekvensbedömning
- 12 Social- och hälsovårdsreformen, självstyrande områden och grunderna för områdesindelningen Regeringens riktlinjer 7.11.2015
- 13 Sammandrag av promemorian Social- och hälsovårdens finansieringsreform – bedömning av alternativ
- 14 Landskapen i Fastlandsfinland 2015
- 15 Enkät till begäran om utlåtande

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Valtiovarainministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.12.2015 § 380

HEL 2015-012761 T 00 01 06

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Lausuntonaan sosiaali- ja terveyslautakunta ottaa kantaa lausuntopyyntöön kohtiin 11, 12 ja 13 seuraavasti:

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

25.01.2016

Kj/4

Kuntia ja itsehallintoalueita velvoittavan hyvinvointia ja terveyden edistämistä koskevan lainsäädännön on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus, jossa kuntia ja itsehallintoalueita koskeva säädöspohja on sama. Tähän säädöspohjaan on koottava nykyiset hajanaiset erityislainsäädäntöjen sisältämät terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen suunnittelua ja toimeenpanoa koskevat säädökset. Näin luodaan pohja yhdenmukaiselle suunnittelulle, toimenpiteille ja raportoinnille tilanteessa, jossa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen päävastuu on kunnalla, mutta itsehallintoalueella tehdään merkittävä osa tästä työstä. Tätä varten ei tule luoda uusia erillisiä rakenteita.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Hallituksen linjauksen mukainen itsehallintoaluejako johtaisi väestömäärältään ja kantokyvyltään hyvin erikokoisiin ja erilaisiin alueisiin. Hallituksen linjauksessa korostetaan valtion ohjauksen vahvistamista. Itsehallintoalueiden erilaisuus ja suuri määrä, yhteensä 18, vaikeuttaisi merkittävästi valtion ohjausta.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Rahoitusratkaisulla on kyettävä ohjaamaan palvelujen vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta koko maassa, mikä vähentää itsehallintoalueiden autonomiaa. Itsehallintoalueiden hallintoa koskevan lainsäädännön on otettava tämä huomioon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Onnistuessaan hyvällä sosiaali- ja terveydenhuollon vertikaalisella ja horisontaalisella integraatiolla sekä huolellisesti toteutetulla talousohjauksella voisi olla huomattavia välillisiä kansalaisten yhdenvertaisuutta sekä sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia parantavia vaikutuksia.”

Käsittely

15.12.2015 Ehdotuksen mukaan

1. Vastaehdotus:

Joonas Leppänen: Lisätään kohtaan (6) viimeiseksi lauseeksi:

Tästäkin syystä olisi järkevää, että itsehallintoalueiden määrä vastaa sote-alueiden määrää”

Kannattaja: Anna Vuorjoki

2. Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Muutetaan kohta 8 (vastaus kysymykseen 13) muotoon "Itsehallintoalueilla tulee olla valtaa määrittellä tarvittavan rahoituksen

25.01.2016

Kj/4

suuruutta, koska niillä on paras asiantuntemus palveluiden tarpeesta ja palveluiden järjestämiseen vaadittavista resursseista."

Kannattaja: Joonas Leppänen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan (6) viimeiseksi lauseeksi: Tästäkin syystä olisi järkevää, että itsehallintoalueiden määrä vastaa sote-alueiden määrää"

Jaa-äännet: 8

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Joonas Leppänen, Laura Nordström, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Gunvor Brettschneider, Jouko Malinen

Poissa: 0

Jäsen Joonas Leppäsen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 8 (tyhjiä 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kohta 8 (vastaus kysymykseen 13) muotoon "Itsehallintoalueilla tulee olla valtaa määrittellä tarvittavan rahoituksen suuruutta, koska niillä on paras asiantuntemus palveluiden tarpeesta ja palveluiden järjestämiseen vaadittavista resursseista."

Jaa-äännet: 9

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Gunvor Brettschneider, Joonas Leppänen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Jouko Malinen

Poissa: 0

25.01.2016

Kj/4

Jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 3 - 9 (1 tyhjä).

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoyli lääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.12.2015 § 149

HEL 2015-012761 T 00 01 06

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Pelastustoimen roolia turvallisuuden yleisviranomaisena tulee vahvistaa ja pelastuslaitosten toiminta kiireellisen ensihoidon palveluntuottajana ilman kilpailuttamisvelvoitteita tulee varmistaa tarvittaessa lainsäädännöllisesti. Ensihoidon riittävä suorituskyky suuronnettomuuksissa ja poikkeusoloissa voidaan varmistaa vain integroimalla pelastustoiminnan ja kiireellisen ensihoidon palvelutuotanto.

Pelastustoimen roolin ja tuottavuuden kehittäminen edellyttävät olennaisesti nykyistä suurempia palvelutuotantokokonaisuuksia. Pelastustoimen alueiden ja pelastuslaitosten lukumäärä tulee pitää erillään itsehallintoalueiden määrästä. Pelastuslautakunta katsoo, että Suomessa tulisi jatkossa olla enintään viisi pelastustoimen aluetta ja pelastuslaitosta. Vain näin pelastustoimi on sisäisessä turvallisuudessa riittävän voimakas toimija valtakunnan tasolla.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Simo Wecksten, pelastuskomentaja, puhelin: 310 30000
simo.wecksten(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 15.12.2015 § 400

HEL 2015-012761 T 00 01 06

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Kj/4

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta näkee ympäristöterveydenhuollon siirrossa itsehallintoalueiden vastuulle uhkia, mutta myös mahdollisuuksia. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, elintarvikevalvonta sekä talousveden valvonta sopivat itsehallintoalueille keskitettäväksi paremmin, terveydensuojelu sekä tupakkalain ja lääkelain mukaiset tehtävät puolestaan huonommin.

Ympäristöterveydenhuollon keskeinen perustehtävä on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, joka hallituksen linjausten perustelumui-
stion mukaan edelleen jäisi kuntien tehtäväksi. Ympäristöterveydenhuollon siirtäminen itsehallintoalueelle vähentäisi olennaisesti kuntien mahdollisuuksia hoitaa mainittua edistämistehtävää.

Nykyinen järjestelmä, jossa kunta tai muutaman kunnan ryhmä huolehtii ympäristöterveydenhuollosta, on osoittautunut toimivaksi hallintomalliksi. Itsehallintoalueen hallinnollisessa kokonaisuudessa ympäristöterveydenhuolto olisi pieni osa moninkertaisesti suurempien sosiaalitoimen sekä terveyden- ja sairaanhoidon rinnalla. Tämä voisi johtaa ympäristöterveydenhuollon näkökulman heikkoon painoarvoon itsehallintoviranomaisessa esimerkiksi resursseja jaettaessa.

Helsingin ympäristökeskuksessa ympäristöterveydenhuollon tehtävät on jaettu kahdelle osastolle. Elintarviketurvallisuusosasto huolehtii elintarvikevalvontaan ja talousveden valvontaan liittyvistä tehtävistä sekä eläinsuojeluvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta ja muista kunnalle eläinlääkintähuoltolaissa osoitetuista tehtävistä. Ympäristöterveysosasto huolehtii terveydensuojelusta, tupakkavalvonnasta sekä lääkelain perusteella nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin liittyvistä tehtävistä. Ympäristökeskuksessa ympäristöterveydenhuollon tehtäviin käytetään vuonna 2016 yhteensä 61 htv (henkilötyövuotta), joista elintarvikevalvontaan 32,7 htv, terveydensuojelun valvontaan 22,6 htv, tupakkalain valvontaan 2,8 htv, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan 2,3 htv ja kuluttajaturvallisuuslain mukaiseen valvontaan 0,6 htv.

Eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan siirto itsehallintoalueiden vastuulle mahdollistaisi resurssijaon uudelleen arvioinnin. Tällä hetkellä valvontaan käytettävät resurssit ovat kuntien kesken epätasaisesti jakautuneet. Esimerkiksi Helsingin alueella on valvontaan käytettävä resurssi 1,7 henkilötyövuotta noin 620 000 asukasta kohden, kun valtakunnallisesti laskettuna yhden valvontaeläinlääkärin alueen väestöpohja on noin 115 000 asukasta.

Elintarvikevalvonnan keskittäminen alueelliselle viranomaiselle voisi tehostaa ja yhdenmukaistaa eri yksiköiden toimintatapoja, toiminnan

suunnittelua ja seurantaan ja siten lisätä toimijoiden yhdenvertaista kohtelua. Tiedonsiirto ja raportointi helpottuisivat yhteisen tietojärjestelmän avulla ja valvontayksiköt voisivat käyttää yhteisiä ohjeita, lomakkeita ja malliasiakirjoja. Haittoja voivat olla mm. liian suuret valvonta-alueet ja paikallistuntemuksen väheneminen. Elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittäminen vaatii tiivistä yhteistyötä terveystoimen kanssa, joten yhteisessä organisaatiossa toimiminen voisi tehostaa epidemiaselvitystä.

Aluehallintoviraston Helsingin ympäristökeskuksen elintarviketurvallisuusosastolle tekemällä arviointi- ja ohjauskäynnillä vuonna 2014 todettiin Helsingin alueen elintarvikevalvonnan poikkeuksellisen haastavuuden ja henkilövoimavarojen puutteen. Aluehallintovirasto arvioi Helsingin valvontayksikön elintarvikevalvonnan henkilövajeeksi noin 20–36 henkilötyövuotta. Valvontatehtävän siirto alueelliselle viranomaiselle merkitsee mahdollisuutta Helsingin elintarvikevalvonnan kroonisen resurssivajeen korjaamiseen. Elintarvikevalvonnan keskitys itsehallintolaueiden vastuulle ei kuitenkaan automaattisesti merkitsisi parannusta, vaan se voisi myös johtaa jo ennestään riittämättömien resurssien heikkenemiseen esimerkiksi siten, että voimavaroja jaetaan suhteessa runsaammin elintarvikevalvontaan harvemmin asutuilla alueilla. Terveystoimilain mukainen talousveden valvonta liittyy kiinteästi elintarvikevalvontaan, joten on perusteltua, että tehtävistä vastaa sama viranomainen.

Terveystoimilain mukainen talousveden valvonta liittyy kiinteästi elintarvikevalvontaan, joten on perusteltua, että tehtävistä vastaa sama viranomainen. Terveystoimilain mukainen talousveden valvonta liittyy kiinteästi elintarvikevalvontaan, joten on perusteltua, että tehtävistä vastaa sama viranomainen. Terveystoimilain mukainen talousveden valvonta liittyy kiinteästi elintarvikevalvontaan, joten on perusteltua, että tehtävistä vastaa sama viranomainen.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäväalueen pienen koon vuoksi tehtävien hallinnollisesta jakamisesta aiheutuvat hyödyt ovat ilmeisimmin haittoja vähäisemmät. Ratkaisuja tehtäessä on myös otettava huomioon tehtäväalueen tarvitsemat hallinto- ja tukipalvelut.

Terveystoimilain mukainen talousveden valvonta liittyy kiinteästi elintarvikevalvontaan, joten on perusteltua, että tehtävistä vastaa sama viranomainen. Terveystoimilain mukainen talousveden valvonta liittyy kiinteästi elintarvikevalvontaan, joten on perusteltua, että tehtävistä vastaa sama viranomainen.

25.01.2016

Kj/4

vesien valvonta. Tämän tehtäväalueen hoitaminen on kustannustehokkainta lähellä valvontakohtetta ja tällöin itsehallintoalue ei ole tarkoituksenmukaisin vaihtoehto valvonnan järjestämiseen. Lisäksi on huomattava, että asumisterveyteen sekä oleskelu- ja työtilavalvontaan liittyy runsaasti mm. rakennus- ja ilmanvaihtotekniikkaan liittyviä seikkoja, joilla ei ole liittymäkohtia itsehallintoalueen muihin tehtäväalueisiin.

Käsittely

15.12.2015 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kpl 11 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Esitetyistä linjauksista ei tarkkaan selviä miten itsehallintoalueille mahdollisesti siirtyvät ELY keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät mahdollisesti vaikuttavat luonnonsuojelun päätöksentekoon.

Vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Timo Pyhälähti: Eriävä mielipide ehdotukseni mukaan:

Kpl 11 jälkeen omaksi kappaleekseen: Esitetyistä linjauksista ei tarkkaan selviä miten itsehallintoalueille mahdollisesti siirtyvät ELY keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät mahdollisesti vaikuttavat luonnonsuojelun päätöksentekoon.

Perusteluksi totean että uudistuksen yhteydessä myös luonnonsuojelualueita ja ympäristönsuojelua yleensä koskeva päätöksenteko saattaa muuttaa myös kunnan vaikutusmahdollisuuksia tälläkin kaavoitusta koskevalla aihealueella. Näihin mahdollisiin muutoksiin ei kuitenkaan tässä anneta linjauksia, vaikka linjaus periaatteessa koskee myös muita kuin sote-linjauksia itsehallintoalueista. Tämä asia on helsinkiläisten kannalta kuitenkin tärkeää huomata.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Juho Kalliokoski, vs. ympäristölakimies, puhelin: +358 9 310 32054
juho.kalliokoski(a)hel.fi

25.01.2016

Kj/3

§ 60

Helsinki-mitalien valmistaminen

HEL 2015-010198 T 02 08 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että

- kultaisten Helsinki-mitalien puitesopimustoimittajaksi valitaan Kulta-keskus Oy sen 18.11.2015 tekemän tarjouksen mukaisesti,
- puitesopimus tehdään määräaikaisena neljäksi vuodeksi niin, että sopimuskausi alkaa, kun kaupunki tilaa vuoden 2016 Helsinki mitalit,
- vuosittain tehdään erillinen päätös määrärahan myöntämiseksi Helsinki-mitalien hankkimiseen.

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo neljän vuoden ajalta on noin 1,4-1,9 miljoonaa euroa riippuen hankittavien mitalien määrästä.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että vuonna 2016 kultaisia Helsinki-mitaleja hankintaan noin 500 kpl arvioituun arvonlisäverottomaan yhteishintaan 465 000 euroa (arvonlisäverollisena 576 600 euroa, alv 24 %). Vuoden 2016 hankinnan lopullinen hinta määräytyy hankintasopimuksessa kerrotulla tavalla kullan ja dollarin markkina-arvon perustella. Hankinnan arvonlisäveroton osuus maksetaan talousarvion kohdalta 1 04 02, Käyttövarat, Khn käytettäväksi (yritystunnus 1000), projektilta 1040201 009.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Leena Mällänen, tietopalvelupäällikkö, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusluonnos Helsinki-mitalit H129-15
- 2 Vertailu Helsinki-mitaleiden valmistaminen H129-15

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

25.01.2016

Kj/3

Otteen saajat

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Kultaisten Helsinki-mitalien hankinta kilpailutettiin avoimella menettelyllä ja valintaperusteena oli halvin hinta. Hankinnan kohteena oli kultaisten Helsinki-mitaleiden valmistaminen aineineen ja tarvikkeineen sekä mitalien toimittaminen Helsingin kaupungille. Neljän vuoden sopimuskauden tilausmäärä on arviolta 1 500 mitalia. Mitalien arvioitu määrä perustuu virastoilta ja laitoksilta saatuihin ennakkotietoihin, eikä arvio ole kaupunkia sitova.

Hankintailmoitus lähetettiin julkaistavaksi HILMAan 12.10.2015. Aikaa tarjouksen tekemiselle oli 24.11.2015, kello 12 asti. Määräaikaan mennessä saapui kaksi tarjousta, Kultakeskus Oy:ltä ja Sporrong Oy:ltä. Molemmat tarjoukset täyttivät tarjoajaa koskevat kelpoisuusvaatimukset ja olivat sisällöltään tarjouspyynnön mukaisia. Kultakeskus Oy:n tarjous oli halvin.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Leena Mällänen, tietopalvelupäällikkö, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimusluonnos Helsinki-mitalit H129-15
- 2 Vertailu Helsinki-mitaleiden valmistaminen H129-15

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Otteen saajat

Otteen liitteet
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Tiedoksisajaajat

25.01.2016

Kj/4

§ 61

Uudenmaan maakuntavaltuuston varajäsenen valinta

HEL 2013-011635 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti panna asian yksimielisesti pöydälle Hannu Oskalan ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. todeta Anni Sinnemäen luottamustoimen Uudenmaan maakuntavaltuusto varajäsenenä päättyneen ja
2. valita _____ Hannu Oskalan henkilökohtaiseksi varajäseneksi maakuntavaltuustoon jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan liiton perussopimuksen 12 §:n mukaan maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Kaupunginvaltuuston myönsi 14.1.2015 Anni Sinnemäelle ero valtuutetun luottamustoimesta. Kuntalain (365/1995) 37 §:n mukaan luottamushenkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa on sen toimielimen, jonka valittava luottamushenkilö on, todettava luottamustoimi päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön välittömästi.

25.01.2016

Kj/4

Perussopimuksen mukaan maakuntavaltuuston jäsenen tai varajäsenen menettäessä vaalikelpoisuutensa tai hänellä muusta syystä on peruste erota kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen tulee edustaa samaa ryhmää kuin jäsen, jolle ero on myönnetty.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Uudenmaan liitto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

25.01.2016

Kj/5

§ 62

Kaupunginvaltuuston 2.12.2015 tekemää päätöstä § 330 koskevan kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen 7.12.2015 § 1182 täydentäminen

HEL 2013-011264 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 2.12.2015 tekemä päätös § 330 (lainan myöntäminen Helsinki Allas Oy:lle) saadaan panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginhallitus totesi, että koska kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen on ilmennyt, että Euroopan komission etukäteistä valtioneuvoston vahvistusta ei tarvita, on kaupunginvaltuuston päätöksessä oleva tätä koskeva lausuma menettänyt merkityksensä ja tämä on otettava huomioon päätöksen täytäntöönpanossa.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi
Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)
- 2 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on päättänyt oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään Helsinki Allas Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 1 000 000 euron lainan kaupunkikylpylän rakentamiseen.

Lainasta maksettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen. Peruskoron suuruus 1.1.2016 alkaen on 0,00 prosenttia. Koska vallitseva

25.01.2016

Kj/5

peruskorko on alhaisempi kuin markkinaehtoisesti määräytyvä korko, sisältää laina korkotukea yhteensä 183 000 euroa. Tuen laskennassa käytetty viitekorko on 0,12 prosenttia ja marginaali 4,00 prosenttia. (Euroopan komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta, EUVL 2008/C 14/02)

Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen Helsingin kaupunginkanslian oikeuspalvelut on käynyt neuvotteluja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa Euroopan komission etukäteiseen valtioneuvoston hyväksyntään liittyen. Neuvotteluissa on käynyt ilmi, että tuki voidaan myöntää ilman komission etukäteistä valtioneuvoston hyväksyntää, mikäli tuki myönnetään komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 17 artiklan mukaisena pk-yrityksen investointitukena.

Täten tuki myönnetään komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 17 artiklan mukaisena pk-yrityksen investointitukena. Asetuksen sallima enimmäistuki-intensiteetti on 20 % tukikelpoisista kustannuksista. Hankkeen tukikelpoiset hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä 3 300 000 euroa ja tuen määrä on 5,55 % hyväksyttävistä kustannuksista. Hyväksyttävät tukikelpoiset kustannukset on todettu liitteessä 1.

Tuensaajaa Helsinki Allas Oy:tä kohtaan ei ole annettu sellaista komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintäpäättöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä Helsinki Allas Oy ole ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuki täyttää myös muut ryhmäpoikkeusasetuksen 1 luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Kaupunginhallituksen päätöksestä tehdään komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen II mukainen jälki-ilmoitus työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä sähköisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi
Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

25.01.2016

Kj/5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 02.12.2015 § 330

HEL 2013-011264 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään Helsinki Allas Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 1 000 000 euron lainan kaupunkikylpylän rakentamiseen seuraavin ehdoin:

Laina-aika:

Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 8 vuoden kuluessa lainan nostosta siten, että lainan lyhennykset alkavat toukokuussa 2017. Laina on oltava kokonaan maksettu tontin vuokrakauden päättyessä.

Lainan korko:

Lainasta maksettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus:

Yrityskiinnitys (Helsinki Allas Oy, 2568884-1). Vakuudet pantataan erillisessä vakuuksien hallinnointisopimuksessa mainittujen sitoumusten vakuudeksi. Hallinnointisopimuksen piirissä ovat kaupungin 1 000 000 euron lainan lisäksi Finnveran ja finanssilaitosten myöntämät luotot.

Vakuuden vähimmäismäärä on oltava 4 000 000 euroa ensisijaisena kiinnityksenä. Investointiin kuuluvien rakennusten ja rakennelmien tulee olla Helsinki Allas Oy:n omistuksessa.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Lainan erityisehdot, joiden on toteuduttava ennen lainan nostamista:

- kokonaisrahoituksen toteutumisesta on oltava riittävät ja dokumentoidut tiedot
- oman pääoman ehtoista rahoitusta tulee olla vähintään 40 % kokonaisinvestoinnista
- rajoitus siirtää Helsinki Allas Oy:n pääomia mahdollisen konsernin muihin yhtiöihin
- Euroopan komissio on valtioneuvoston päätöksellä liittyvässä lupakäsittelyssä hyväksynyt lainan

25.01.2016

Kj/5

- lainapäätös on voimassa 12 kuukautta kaupunginvaltuuston päätöspäivästä lukien

Käsittely

02.12.2015 Ehdotuksen mukaan

Kaupunginvaltuusto päätti todeta, ettei valtuutettu Jasmin Hamid esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn.

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Nuutti Hyttinen valtuutettu Nina Hurun kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi sen selvittämiseksi, ovatko lainanhakijan esittämät hankkeen tuotto-odotukset realistiset, mitkä hankkeen taloudelliset riskit kaupungille hankkeen epäonnistuessa altaan ollessa yhä keskeneräinen ovat ja onko hankkeen kokonaistaloudellinen vaikutus toteutuessaan kaupungille positiivinen vai negatiivinen ottaen huomioon hankkeen aiheuttamat haitat alueen muulle yrittäjätoiminnalle.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

28 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Nuutti Hyttisen palautusehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Esitän asian palauttamista kaupunginhallitukselle sen selvittämiseksi, ovatko lainanhakijan esittämät hankkeen tuotto-odotukset realistiset, mitkä hankkeen taloudelliset riskit kaupungille hankkeen epäonnistuessa altaan ollessa yhä keskeneräinen ovat ja onko hankkeen kokonaistaloudellinen vaikutus toteutuessaan kaupungille positiivinen vai negatiivinen ottaen huomioon hankkeen aiheuttamat haitat alueen muulle yrittäjätoiminnalle.

Jaa-äännet: 57

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Re-

ne Hursti, Maritta Hyvärinen, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Otto Lehtipuu, Eija Loukoila, Pekka Majuri, Petra Malin, Silvia Modig, Björn Månsson, Terhi Mäki, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Anita Vihervaara, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 18

Zahra Abdulla, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Seppo Kanerva, Harri Lindell, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Sami Muttilainen, Sari Mäkimattila, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Tom Packalén, Mari Rantanen, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 7

Gunvor Brettschneider, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Seija Muuri-
nen, Mika Raatikainen, Tomi Sevander, Päivi Storgård

Poissa: 3

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Timo Laaninen

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Julistettuaan keskustelun itse asiasta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakanen valtuutettu Hannele Luukkaisen kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi hylätä kaupunginhallituksen ehdotuksen.

29 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa on valtuutettu Yrjö Hakasen hylkäysehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Esitän, että valtuusto hylkää ehdotuksen lainan myöntämisestä Allas Oy:lle.

Jaa-äännet: 56

Mukhtar Abib, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Matti

Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Otto Lehtipuu, Harri Lindell, Eija Loukoila, Pekka Majuri, Petra Malin, Silvia Modig, Björn Månsson, Terhi Mäki, Maria Ohisalo, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo Soinivaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Anita Vihervaara, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 15

Zahra Abdulla, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Maritta Hyvärinen, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Hannele Luukkainen, Sami Muttilainen, Sari Mäkimattila, Jarmo Nieminen, Timo Raittinen, Ulla-Marja Urho

Tyhjä: 11

Gunvor Brettschneider, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Päivi Storgård

Poissa: 3

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Timo Laaninen

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.11.2015 § 1114

HEL 2013-011264 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään Helsinki Allas Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 1 000 000 euron lainan kaupunkikylpylän rakentamiseen seuraavin ehdoin:

25.01.2016

Kj/5

Laina-aika:

Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 8 vuoden kuluessa lainan nostosta siten, että lainan lyhennykset alkavat toukokuussa 2017. Laina on oltava kokonaan maksettu tontin vuokrakauden päättyessä.

Lainan korko:

Lainasta maksettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus:

Yrityskiinnitys (Helsinki Allas Oy, 2568884-1). Vakuudet pantataan erillisessä vakuuksien hallinnointisopimuksessa mainittujen sitoumusten vakuudeksi. Hallinnointisopimuksen piirissä ovat kaupungin 1 000 000 euron lainan lisäksi Finnveran ja finanssilaitosten myöntämät luotot.

Vakuuden vähimmäismäärä on oltava 4 000 000 euroa ensisijaisena kiinnityksenä. Investointiin kuuluvien rakennusten ja rakennelmien tulee olla Helsinki Allas Oy:n omistuksessa.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Lainan erityisehdot, joiden on toteuduttava ennen lainan nostamista:

- kokonaisrahoituksen toteutumisesta on oltava riittävät ja dokumentoidut tiedot
- oman pääoman ehtoista rahoitusta tulee olla vähintään 40 % kokonaisinvestoinnista
- rajoitus siirtää Helsinki Allas Oy:n pääomia mahdollisen konsernin muihin yhtiöihin
- Euroopan komissio on valtioneuvoston päätöksellä liittyvässä lupakäsittelyssä hyväksynyt lainan
- lainapäätös on voimassa 12 kuukautta kaupunginvaltuuston päätöspäivästä lukien

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 08.10.2015 § 164

HEL 2013-011264 T 02 05 03 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Helsinki Allas Oy:n kelluvien altaiden ja niiden oheistoimintoja koskevasta lainahakemuksesta:

Liikuntalautakunta päättää puoltaa 1 000 000 euron lainan myöntämistä hankkeelle sillä edellytyksellä, että lainanhakija sopii kaupunginkansli-
lian kanssa riittävästä vakuuksista. Lisäksi lainan ehtona pidetään muun rahoituksen toteutumista.

Liikuntatoimen kannalta nyt esitettyä hanketta on pidettävä kannatettava-
vana ja kaupungin lainan myöntämistä hakijalle urheilu- ja ulkoilulaitos-
rahaston varoista kaupungin edun mukaisena.

Helsinki Allas Oy hakee kokonaiskustannuksiltaan 8 500 000 euron hankkeelle 1 000 000 euron lainaa Helsingin kaupungilta. Liikuntatilo-
jen osuus kokonaiskustannuksista on 5 000 000 euroa. Liikuntalauta-
kunta on aikaisemmin tarkoituksenmukaisiksi katsomissaan hankkeissa puoltanut maksimissaan 40 prosentin lainaosuutta niistä kokonaiskus-
tannuksista, joista on vähennetty mahdollisten muiden tahojen myöntä-
mien avustusten osuus. Lautakunta puoltaa nyt ilmoitetuilla kokonais-
kustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 1 000 000 euron lai-
nan myöntämistä kahdeksan vuoden laina-ajalla Helsinki Allas Oy:lle kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista käytettäväksi osara-
hoituksena kelluvien altaiden ja niiden oheistoimintojen toteuttamiseksi vuokratulle alueelle.

03.10.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Ari Maunula, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 87809
ari.maunula(a)hel.fi

Teemu Lintunen, vesiliikennepäällikkö, puhelin: 310 87937
teemu.lintunen(a)hel.fi

25.01.2016

Kj/6

§ 63

Kaupunginhallituksen myöntämät talousarvioavustukset vuodelle 2016

HEL 2015-002528 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jakaa avustuksia vuoden 2016 talousarvion kohdalta 1 39 05 yhteensä 927 200 euroa seuraavasti:

	Avustus 2016, euroa
Alvar Aalto Säätiö	15 000
Kotitalon ylläpitoon	5 060
Peruskorjausavustus	9 940
Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry	8 000
Helsingin Icehearts ry	-
Helsingin Kaupunginosayhdistykset ry	100 000
Sisältää kotikatutoiminnan	
Helsingin kaupungin akavalaisten lomatuki ry	34 800
Vuotuisavustus	6 000
Vuokra-avustus	28 800
Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry	95 800
Helsingin yhteisjärjestö JHL ry	187 657
Vuotuisavustus	9 260
Vuokra-avustus	178 397
Helsinki-Seura - Helsingfors-Samfundet ry	16 370
Helsinkiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry.	-
Hyötykasviyhdistys ry	46 500
Annalan puutarhakeskuksen vuokriin	46 500
Anneberg -hanke	-
Jyty Helsinki ry	203 550
Vuotuisavustus	7 760
Vuokra-avustus	195 790
Kansainvälisen kaupunkiyhteistoiminnan tuke-	8 765
minen	
Helsingin Pohjola-Norden i Helsingfors r.f.	6 640
Suomi-Venäjä-Seuran Etelä-Suomen piirijärjestö ry	2 125
Krematoriosäätiö - Krematoriestiftelsen r.s.	6 590
KTN:n Helsingin paikallisyhdistys	19 564
Vuotuisavustus	5 662
Vuokra-avustus	13 902
Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry	3 930
Project4Romania ry	-

25.01.2016

Kj/6

Sibelius-Akatemia (Kirkkomusiikin osasto)	6 000
Suomen Rauhanliitto - YK-yhdistys ry	16 100
Suomen Retkeilymajajärjestö - SRM ry	58 866
Svenska Finlands folkting	3 000
Avustuksia yleisten saunojen toiminnan turvaamiseen, kaupunginjohtajan käytettäväksi	17 820
Kunnallisen tiedotustoiminnan edistäminen, kaupunginjohtajan käytettäväksi	2 555
Opaskoulutuksen järjestäminen, kaupunginjohtajan käytettäväksi	6 490
Veteraanijärjestöjen vuokriin, kaupunginjohtajan käytettäväksi	17 820
Harkinnanvaraiset avustukset Kj:n käyttöön	52 023
Yhteensä	927 200

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa lähettämään kirjeen vuoden 2016 avustuksen myöntämisestä ja vuodelle 2017 mahdollisesti haettavan avustuksen hakumenettelystä päätöksessä mainituille sekä niille järjestöille, jotka on mainittu vuoden 2016 talousarvion liitteessä 1 talousarviotilin 1 39 05 kohdalla ja lisäksi Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:lle.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki

Vastaehdotus:

Arja Karhuvaara: Esitän, että kaupunginhallitus hyväksyy talousarviosavustukset esityksen mukaan lukuunottamatta helsinkiläisille ammattiyhdistyksille ja Rauhanaseman hallintaan myönnettäviä toiminta- ja vuokra-avustuksia. Kyseisten tilojen toiminta- ja vuokrasopimukset tulee sitä vastoin avata avoimeen kilpailuun toiminnalle, joka palvelee kaikkia kaupunkilaisia, luo kulut kattavaa liiketoimintaa ja tukee myös matkailua. Vuokrasopimukseen voidaan myös kirjata ehto kansalaisten vapaista toimintapäivistä.

Arja Karhuvaara jätti päätökseen eriävän mielipiteen ja seuraavat perustelut:

En kannata vuokra- ja toiminta-avustusten myöntämistä yhdellekään ammattiliittojen jäsenyhdistykselle Helsingin verovarosta mikäli loma-

25.01.2016

Kj/6

mökkien ja toimitilojen käyttö ei ole mahdollinen jokaiselle helsinkiläiselle. Tässä taloustilanteessa tulee mielestäni tukea lapsiperheiden, nuorten ja vanhusten lomatoimintaa varakkaiden ammattiliittojen yhdistysten tukemisen sijaan. Lisäksi kyseiset tilat ja alueet tulee avata määräjain vapaaseen tarjouskilpailuun niin, että myös yritykset ja muut yhdistykset voivat osallistua hallintakilpailuun. Tällöin alueille ja tiloihin on mahdollista syntyä myös tilojen kustannukset kattavaa ja matkailuakin tukevaa yritystoimintaa.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhdistelmä yhteisöjen tukeminen talousarviokohta 1 39 05 Khn käytettäväksi.pdf
- 2 Avustuskuulutus, sanomalehti-ilmoitus 7.12.2014, suom.
- 3 Avustuskuulutus, sanomalehti-ilmoitus 7.12.2014, svenska
- 4 Kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet.pdf
- 5 Alvar Aalto säätiö.pdf
- 6 Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry.pdf
- 7 Helsingin Icehearts ry.pdf
- 8 Helsingin Kaupunginosayhdistykset ry.pdf
- 9 Helsingin kaupungin akavalaisten lomatuski ry.pdf
- 10 Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry.pdf
- 11 Helsingin yhteisjärjestö JHL ry.pdf
- 12 Helsinki-Seura ry.pdf
- 13 Helsinkiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry.pdf
- 14 Hyötykasviyhdistys ry.pdf
- 15 Hyötykasviyhdistys ry. Anneberg hanke.pdf
- 16 Jyty Helsinki ry.pdf
- 17 Helsingin Pohjola-Norden ry.pdf
- 18 Suomi-Venäjä-Seuran Etelä-Suomen piirijärjestö ry..pdf
- 19 Krematoriosäätiö.pdf
- 20 KTNn Helsingin paikallisyhdistys ry.pdf
- 21 Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry.pdf
- 22 Project4Romania ry.pdf
- 23 Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, kirkkomusiikin ja urkujen aineryhmä.pdf
- 24 Rauhanliitto ry.pdf
- 25 Suomen Retkeilymajajärjestö SRM ry.pdf
- 26 Svenska Finlands folkting.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.01.2016

Kj/6

Ote
Asianomaiset

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 12.12.2011 hyväksyä Kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet. Avustusten maksatusta ja hakumenettelyä koskevat asiat on huomioitu yleisohjeissa.

Vuoden 2016 talousarvioon sisältyvässä liitteessä 1 on sidottu avustukset osalle yhteisöjä. Muista avustuksista päättää Khs sekä asianomainen lauta- tai johtokunta. Kvston 1.12.2015 vahvistaman vuoden 2016 talousarvion kohdalle 1 39 05 on merkitty 1 800 000 euron suuruinen avustusmääräraha Khn käytettäväksi. Määrärahasta kaupunginvaltuusto on sitonut 460 000 euroa Finlandia-talo Oy:lle, 50 000 euroa Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalo-säätiölle, 101 800 euroa Helsingin seudun kesäyliopistosäätiölle, 152 000 euroa Oy Gardenia-Helsinki Ab:lle ja 109 000 euroa Y-Säätiölle. Näin ollen Khs päättää 927 200 euron suuruisen avustusmäärärahan käytöstä.

Esityslistan tämän asian liitteessä 1 on esitetty avustusanomuksen jättäneiden yhdistysten sekä muiden ao. kohtaan kuuluvien avustusmäärärahojen jako vuodelta 2015, vuodelle 2016 haettu avustussumma sekä ehdotus vuoden 2016 avustukseksi.

Helsingin kaupungin avustuskuulutus julkaistiin 7.12.2014 (Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet ja Metro-lehti). Kuulutuksen mukaan kaupunginhallituksen myöntämiä avustuksia tuli hakea 30.4.2015 mennessä.

Avustushakemuksista esitetään hylättäväksi kolme hakemusta, jotka saapuivat määräajan 30.4.2015 jälkeen (Helsingin Icehearts ry., Helsingin kiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry. ja Project4Romania). Lisäksi esitetään hylättäväksi Hyötykasviyhdistys ry:n avustushakemus koskien Annalan kartanon (Anneberg -hanke) päärakennuksen vuokraa. Kiinteistöviraston tilakeskuksen tarkoituksena on myydä Annalan kartanon päärakennus, joten avustushakemus Annalan kartanon päärakennuksen osalta esitetään hylättäväksi.

Helsingin kaupungin avustusten myöntämistä ohjaavat Khn 12.12.2011 (§ 1126) hyväksymät Kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet. Yleisohjeen kohdassa 5.5 todetaan, että hakemus

25.01.2016

Kj/6

katsotaan myöhästyneeksi jos sitä ei ole toimitettu määräaikaan mennessä kaupungin viranomaiselle. Lisäksi yleisohjeen kohdassa 6.2 todetaan, että myöhästyneet hakemukset on esitettävä hylättäväksi.

Päätöksessään 9.2.2015 (§ 152) vuoden 2015 vastaavista Khn käyttöön varattujen avustusmäärärahojen jaosta kaupunginhallitus päätti, että työntekijäjärjestöjen osalta siirrytään jäsenmääräperusteiseen avustamiseen ja siirtyminen toteutetaan vaiheittain. Khn päätöksen mukaan vuonna 2015 vuotuisavustukset ja vuokra-avustukset myönnettiin kahdelle eniten vuokra-avustusta saaneelle 10 %:lla alennettuna ja jatkovuosina toimittaisiin vastaavalla tavalla kunnes saavutettaisiin kohtuullinen ja tasasuuruinen avustus molempien avustuslajien osalta.

Vuoden 2016 Khn käyttöön varattujen avustusmäärärahojen jaossa on huomioitu päätöksen mukainen avustuksen 10 %:n lasku edelliseen vuoteen nähden kahden eniten vuokra-avustusta ja vuotuisavustusta saavan järjestön kohdalla.

Muut avustukset ovat pääsääntöisesti pysyneet vuoden 2015 tasolla. Myönnettävät muut vuokra-avustukset ovat kiinteistöviraston ilmoittamien vuokrien suuruiset.

Nykyisen käytännön mukaan avustuksia yleisten saunojen toiminnan turvaamiseen, kunnallisen tiedotustoiminnan edistämiseen, opaskoulutuksen järjestämiseen ja veteraanijärjestöjen tilavuokriin varatuista avustusmäärärahoista haetaan vasta vuoden 2016 aikana. Näin ollen olisi tarkoituksenmukaista, että nämä määrärahat osoitettaisiin kaupunginjohtajan käytettäväksi. Vuosittain näistä määrärahoista avustukset on myönnetty samoille järjestöille. Yleisten saunojen toiminnan avustaminen perustuu Khn asettaman komitean mietinnön pohjalta tehtyyn päätökseen (Khs 15.10.1990, 2111 §). Tällä hetkellä toiminnassa on kolme yleistä saunaa, joiden toimintaa on vuosittain tuettu.

Yhdistysten edellisten avustusten käyttöä on valvottu tilinpäätöstietojen perusteella avustusten yleisohjeiden mukaisesti. Avustukset on käytetty haettuun tarkoitukseen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhdistelmä yhteisöjen tukeminen talousarviokohta 1 39 05 Khn käytettäväksi.pdf

2	Avustuskuulutus, sanomalehti-ilmoitus 7.12.2014, suom.
3	Avustuskuulutus, sanomalehti-ilmoitus 7.12.2014, svenska
4	Kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet.pdf
5	Alvar Aalto säätiö.pdf
6	Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry.pdf
7	Helsingin Icehearts ry.pdf
8	Helsingin Kaupunginosayhdistykset ry.pdf
9	Helsingin kaupungin akavalaisten lomatuki ry.pdf
10	Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry.pdf
11	Helsingin yhteisjärjestö JHL ry.pdf
12	Helsinki-Seura ry.pdf
13	Helsinkiläisten loma- ja virkistysyhdistys ry.pdf
14	Hyötykasviyhdistys ry.pdf
15	Hyötykasviyhdistys ry. Anneberg hanke.pdf
16	Jyty Helsinki ry.pdf
17	Helsingin Pohjola-Norden ry.pdf
18	Suomi-Venäjä-Seuran Etelä-Suomen piirijärjestö ry..pdf
19	Krematoriosäätiö.pdf
20	KTNn Helsingin paikallisyhdistys ry.pdf
21	Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry.pdf
22	Project4Romania ry.pdf
23	Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, kirkkomusiikin ja urkujen aineryhmä.pdf
24	Rauhanliitto ry.pdf
25	Suomen Retkeilymajajärjestö SRM ry.pdf
26	Svenska Finlands folkting.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Asianomaiset

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.01.2016 § 36

HEL 2015-002528 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.01.2016 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Kj/6

Esteelliset: Marcus Rantala

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

25.01.2016

Kj/7

§ 64

Kaupunginvaltuuston 20.1.2016 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 20.1.2016 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

- 1-3 Ei toimenpidettä.
- 4 Tiedoksi kaupunginkanslialle.
- 5 Kaupunginhallitus päätti kehottaa Palvelukeskus-liikelaitosta toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kaupunginkanslialle, Palvelukeskus-liikelaitokselle ja Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.
- 6 Tiedoksi kaupunginkanslialle ja Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.
- 7 Kaupunginjohtaja ottanee asian uudelleen valmisteltavaksi.
- 18 Aloite kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 8 Kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveystointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa allekirjoittamaan liikkeenluovutussopimuksen ja samalla oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittavat tekniset ja vähäiset muutokset.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle sekä siirtyvälle henkilöstölle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.01.2016

Kj/7

Tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle, sosiaali- ja terveystoimistolle, kaupunginkanslialle sekä Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

Sivistystoimintaa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 9 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

10-12 Tiedoksi opetusvirastolle.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimintaa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 13 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote ostajalle.

Tiedoksi kiinteistövaltuustolle.

- 14 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Viipurin Reaalikoulu Oy:lle, Pohjois-Haagan Yhteiskoulu Oy:lle, Kulosaaren yhteiskoulu Oy:lle ja Herttoniemen yhteiskoulun kiinteistöosakeyhtiö Oy:lle.

Tiedoksi kiinteistövaltuustolle, opetuslautakunnalle sekä talous- ja suunnitteluosastolle.

15-16 Tiedoksi kiinteistövaltuustolle.

- 17 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Vesihuollolle.

Tiedoksi, kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistövaltuustolle, rakennuslautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, pelastuslautakunnalle, ympäristövaltuustolle, kaupunginmuseolle, kaupunginmuseon johtokunnalle ja kaupunkisuunnittelu- ja ympäristötoimistolle.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Kj/7

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Kj/8

§ 65

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 3 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

18.1.2016

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Kj/8

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Kj/9

§ 66

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 3 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

vs. kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Ryj/1

§ 67

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Westpro cc Oy:n hakemuksesta vesialueen täyttämiseen, asuinrakennusten rakentamiseen vesialueelle ja venesataman rakentamiseen Verkkosaaren eteläosassa

HEL 2015-012718 T 11 01 01

ESAVI/5249/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Westpro cc Oy:n hakemuksesta vesialueen täyttämiseen, asuinrakennusten rakentamiseen vesialueelle ja venesataman rakentamiseen Verkkosaaren eteläosassa sekä valmisteluluvasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 15.12.2015 kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Westpro cc Oy:n hakemuksesta vesialueen täyttämiseen, asuinrakennusten rakentamiseen vesialueelle ja venesataman rakentamiseen Verkkosaaren eteläosassa sekä valmistelulupa.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta. Työn toteutuksessa tulee kuitenkin huolehtia siitä, että täyttöihin käytettävä aines on paalutuskelpoista. Rantarakenteet tulee varmistaa myös alueellisen vakavuuden riittävyyden kannalta. Hankkeen suunnittelemisen ja toteuttamisen tulee tapahtua niin, että ympärillä olevien hankkeiden toteutus ei ole ajallisesti riippuvainen tästä hankkeesta. Ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyt seikat on syytä ottaa huomioon päätöksessä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto lausuntopyyntö 17.11.2015_Kaupunki
- 2 Westpro cc Oy vesilain mukainen lupahakemus

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Ryj/1

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

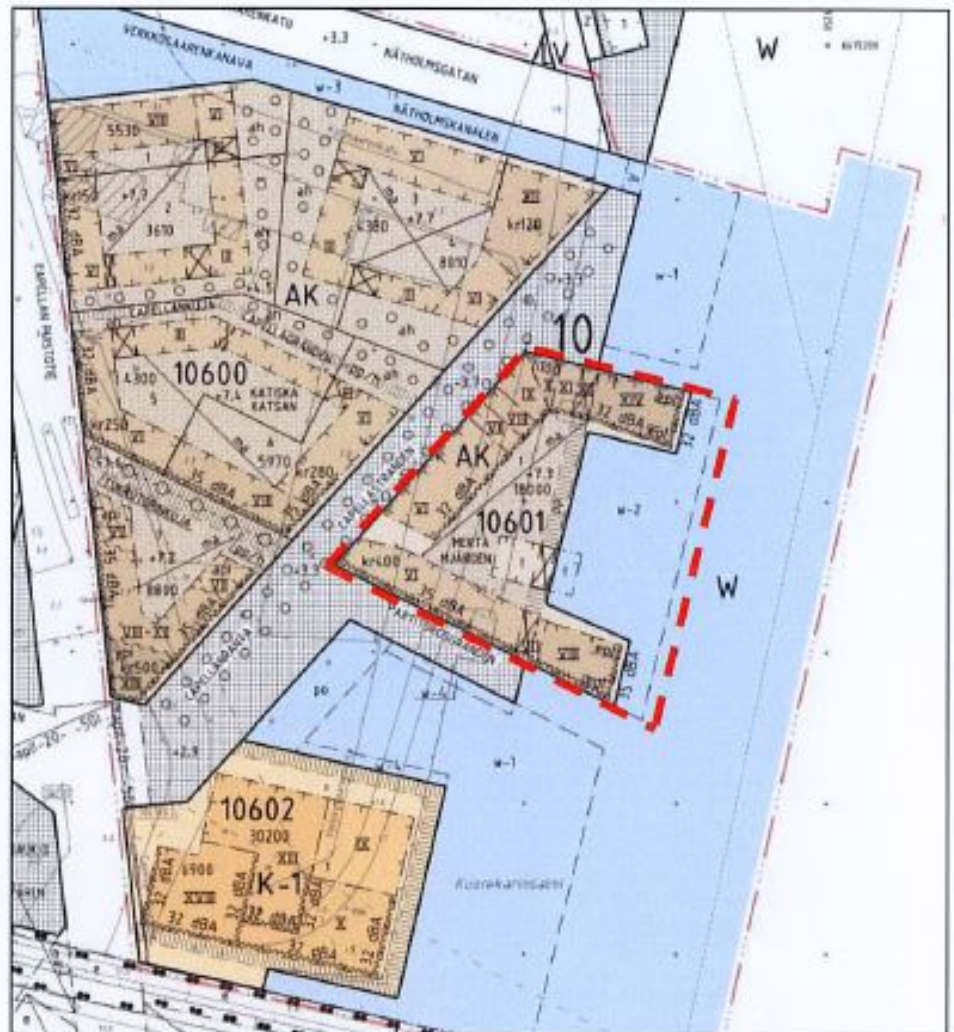
Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupunginhallituksen sekä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Westpro cc Oy:n hakemuksesta vesialueen täyttämiseen, asuinrakennusten rakentamiseen vesialueelle ja venesataman rakentamiseen Verkkosaaren eteläosaan sekä valmistelulupaa. Lausuntoa on pyydetty 23.12.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 2.2.2016 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Westpro cc Oy hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa Verkkosaaren eteläosan korttelin 10601 rakentamiseen liittyville toimenpiteille eli rantaviivan siirrolle merelle päin, asuinrakennusten rakentamiselle osittain veden päälle paaluille sekä venesataman rakentamiselle. Hakemus käsittää rakentamisen edellyttämät työtelineiden, teräsponttiseinän, paalujen sekä kasuuniperustusten rakentamiset, teräsponttiseinän ja nykyisen rantamuurin välisen alueen täyttötöyt, eroosiosuojauksen rakentamisen ja osittaisen poiston sekä venesataman rakentamisen.

Kuva 1. Suunnittelualan rajaus. Pohjakartta: Asemakaavaehdotuksen nro 12284 kartta, 17.3.2015.

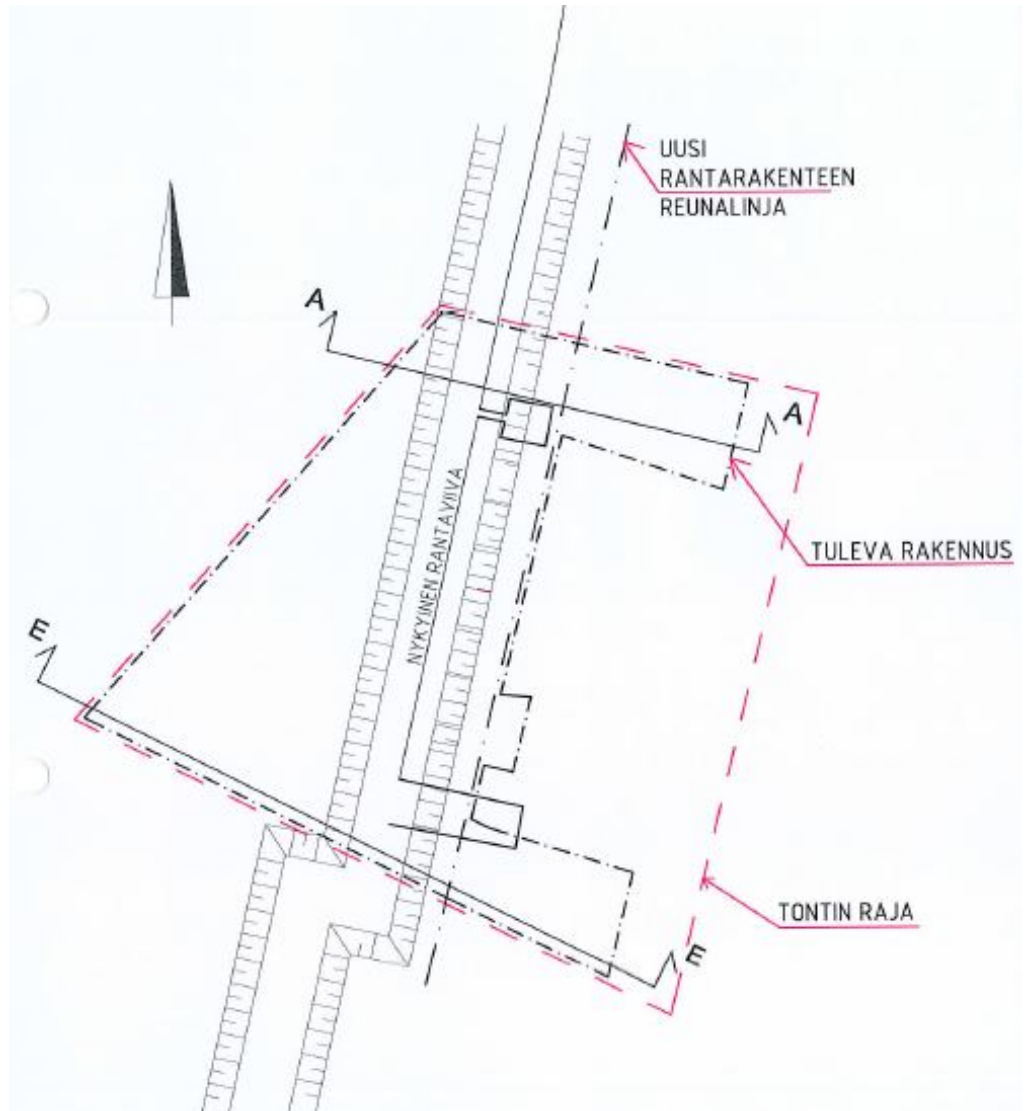
Verkkosaaren eteläosan asemakaava-alue sijaitsee Kalasatamassa Kulosaaren sillan pohjoispuolella. Alue on entistä Sörnäisten satama-alueetta ja sinne suunnitellaan asuin- ja toimitila-alueita, johon tulee asunnot noin 1300 asukkaalle. Hakemus koskee korttelin 10601 rakentamista. Hankealueen omistaa Helsingin kaupunki, mutta Westpro cc Oy tulee ostamaan alueen ennen rakennustöiden aloittamista.

Tällä hetkellä alue on pinnanmuodoiltaan tasaiseksi rakennettua teollisuus-, satama- ja liikenne- ja varastoaluetta. Nykyinen rantarakenne on louhe- tai kitkamaatäytteinen hirsiarkku, joka on stabiiliteetiltaan huono ja huonossa kunnossa.

Korttelin 10601 rantaan ja osittain veden päälle rakennetaan 6-14 kerroksinen asuinrakennus. Korttelin sisäpihalle rakennetaan sauna ja mo-

nikäyttötila sekä korttelin edustalle venesatama. Rantaviiva siirtyy rakennustöiden seurauksena noin 13-14 metriä merelle päin nykyisestä rantaviivasta. Korttelin pohjois- ja eteläosassa asuinrakennus ulottuu osittain veden päälle paaluilla.

Vesialueella tapahtuvat rakennustyöt tehdään työtelineen päältä. Uuden rantarakenteen reunalinjalle asennetaan teräsponttiseinä, joka ankkuroidaan nykyisen kivekorimuurin päältä kallioankkureilla. Ponttiseinän eteen meren puolelle rakennetaan eroosiosuojaus murskeesta tai louheesta (massamäärä noin 400 m³rtr). Teräsponttiseinän ja nykyisen rantamuurin välinen alue täytetään. Täyttömateriaalina käytetään puhkaita maa-aineksia ja täytön määrä on noin 2500 m³rtr. Rakennukset paalutetaan työtasolta vesialueelle. Ruoppauksia tai kaivuja ei tehdä

vesialueella lukuun ottamatta mahdollista korttelin ulkopuolisen eroosiosuojauksen poistoa rakennustöiden loppupuolella.

Venesatamaan rakennetaan kelluvat, pohjaan ankkuroitavat laiturit. Venepaikkoja tulee 24. Rantaan rakennetaan rannan suuntainen laituri esimerkiksi vierasveneille, kanooteille ja vesijeteille. Venesataman eteläreunaan tulee uimapaikka.

Hanke edistää alueen kehittämistä ja asuntomäärän lisäämistä Helsingin alueella. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa keväällä 2016. Vesialueella tehtävät rakennustyöt kestävät noin kuusi kuukautta.

Suunnittelualue sijaitsee Vanhankaupunginselän eteläosassa ja sen vedenlaatuun vaikuttaa eniten Vanhankaupunginlahden pohjoisosaan laskeva Vantaanjoki. Vantaanjoen kalaväylä kulkee hankealueen itäpuolitse. Hankealueen edustalla kulkee venereitti, joka on lähinnä vapaa-ajanveneilijöiden käytössä. Hankkeen vesirakennustyöt eivät ulotu venereitin alueelle.

Hankkeesta ei hakemuksen mukaan tule aiheutumaan merkittävää vahinkoa eikä haitallisia muutoksia nykyisin vallitsevaan vesistön ja sen ranta-alueiden tilaan. Työt aiheuttavat tilapäisesti veden samentumista ja kiintoaineksen sedimentaatiota lähialueella. Vesistöiden aikana lähialueen veden laatua tarkkaillaan.

Suunnittelualueen maanrakennustöiden vaikutusta merialueen vedenvaihtoon ja virtauksiin sekä Vanhankaupunginlahdenselän pinnankorkeuteen on tutkittu mallintamalla. Hakemuksen liitteenä olevan selvityksen mukaan tulevat rakenteet eivät tule aiheuttamaan Vanhankaupunginselällä mitattavissa olevaa pinnankorkeuden muutosta, eikä merkittäviä muutoksia lahden vedenvaihtoon tai suolapitoisuuteen aiheudu. Vaikutukset keskimääräiseen virtausnopeuteen rajoittuvat Verkkosaaren edustalle ja Verkkosaari-Kulosaari -salmeen, mutta eivät ole tälläkään alueella suuria.

Hankkeella ei ole arvioitu olevan vaikutusta luonnonsuojelu- tai Natura-alueisiin eikä hankkeen arvioida vaikeuttavan vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitetilan saavuttamista.

Hankkeen kiireellisyydestä johtuen Westpro cc Oy hakee kaikkien töiden valmistelulupaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Vesirakennustöiden viivästyminen viivästyttäisi koko Verkkosaaren eteläosan alueen rakentamista ja aiheuttaisi hakijalle muun muassa taloudellisia menetyksiä. Työt voidaan hakemuksen mukaan aloittaa tuottamatta haittaa muulle vesien käytölle tai luonnolle pysyvää haittaa. Mikäli lupapäätös kumotaan tai luvan ehtoja muutetaan, on tehty rakenteet mahdollista poistaa.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu ympäristölautakunnan, kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston lausunnot. Ympäristölautakunta on kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut 15.12.2015 lausuntonsa kaupunginhallitukselle ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Ympäristölautakunta toteaa yksimielisessä päätöksessään, että työn vaikutuksia tai meneen ja tarvittaessa myös muihin vaelluskaloihin on selvitettävä rakennustyön aikana. Kruunuvuorenselän tilaa ei ruoppauksilla ja täytöillä saa edelleen heikentää. Jokainen samentumista aiheuttava työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta ja häiriö vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Sedimentin resuspendoitumista ja haitallisten aineiden siirtymistä voidaan myös minimoida esimerkiksi ajoittamalla työt alhaisen Vantaanjoen virtaaman aikaan. Lisäksi tulee huolehtia siitä, ettei louheen ja täyttömaan seassa ole roskia tai muuta vastaavaa pilaantumista aiheuttavaa ainesta. Vesistö tarkkailusta on esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma Uudenmaan ELY-keskukselle.

Rakennusvirasto toteaa lausunnossaan, että virasto tulee rakentamaan Verkkosaaren rantarakenteet muilta osin kuin Westpro cc Oy:n lupahakemusalueelta. Hankkeiden toteuttaminen vaatii töiden yhteensovittamista monelta osin muiden toimijoiden kanssa. Rakennusvirasto pitää tärkeänä, että Westpro cc Oy:n hanke suunnitellaan ja toteutetaan niin, että ympärillä olevien hankkeiden toteutus ei ole ajallisesti riippuvainen Westpro cc Oy:n hankkeesta.

Lupahakemuksessa esitetty rakentaminen vesialueelle on asemakaavan mukaista. Rakentamiselle ei ole asemakaavasta johtuvia esteitä. Työn toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että täyttöihin käytettävä aines on paalutuskelpoista. Rantarakenteiden tulee varmistaa myös alueellisen vakavuuden riittävyden kannalta. Kaupunkisuunnitteluvirasto pitää esitettyjä toimia ympäristöhaittojen vähentämisestä ja töiden aikaisesta tarkkailusta riittävinä. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa vesilain mukaisen luvan myöntämistä edellyttäen, että sen esittämät näkökohdat otetaan huomioon toteutuksessa.

Kiinteistöviraston tonttiosasto on ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa hakemuksesta ja liikuntavirasto on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa asiasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

25.01.2016

Ryj/1

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto lausuntopyyntö 17.11.2015_Kaupunki
- 2 Westpro cc Oy vesilain mukainen lupahakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 15.12.2015 § 409

HEL 2015-012718 T 11 01 01

ESAVI/5249/2015

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle asiassa seuraavan lausunnon.

Verkkosaaren alueen itäpuolella kulkee Vantaanjoen kalaväylä. Kyseinen kalastuslain 24 §:n mukainen väylä on merkittävä nousureitti kaloille (mm. äärimmäisen uhanalainen meritaimen) Vanhankaupunginlahteen ja edelleen Vantaanjokeen. Verkkosaaren eteläosan kaava-alueen suunniteltu rantaviivan laajentaminen noin 13-14 metrillä itään päin olisi kalaväylälle vaikutukseltaan mahdollisesti merkittävä ja negatiivinen.

Työn vaikutuksia taimeneen ja tarvittaessa myös muihin vaelluskaloihin on selvitettävä rakennustyön aikana, mutta jo ennen vesiluvan myöntämistä tulisi saada käyttöön vuoden 2015 taimentarkkailun tulokset koskien Sompasaaren rantarakentamista. Tulosten perusteella saataisiin lisää selvyttä rakennushankkeen mahdollisesta vaikutuksesta kyseisen kalaväylän toimivuuteen ja voitaisiin paremmin arvioida Verkkosaaren eteläosan rakennustöiden vaikutusta taimeneen ja muihin vaelluskaloihin.

Vanhankaupunginlahti on tärkeä virkistyskalastusalue. Ympäristölautakunta katsookin, että hakemuksesta olisi hyvä pyytää lausunto myös Helsingin kaupungin liikuntavirastolta.

Alueen maaperä ja meren pohjasedimentti ovat paikoin pilaantuneita. Ympäristönsuojelupäällikkö on 4.6.2015 (§ 100) hyväksynyt Verkko-saaren eteläosan ranta-alueen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen (dnro HEL 2015-005152). Suunnittelualaue kuuluu suurimmalta osin kyseisessä päätöksessä rajattuun puhdistettavaan alueeseen.

Alueelle suunnitellun uimapaikan tarkemmista suunnitelmista hakijan olisi hyvä olla etukäteen yhteydessä Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen terveystarkastajaan.

Työn aikaisista vaikutuksista ympäristölautakunta toteaa lisäksi seuraavaa:

Kruunuvuorenselän rannikkovesimuodostuman pintaveden kemiallinen tila on luokiteltu hyvää huonommaksi. Tämä johtuu korkeista tinapitoisuuksista (TBT). Sedimenttien haitta-aineet ovat yleensä erittäin pysyviä ja ne vapautuvat uudestaan ympäristöön, jos sedimentti pääsee sekoittumaan esim. ruoppaamisen yhteydessä. Kaikenlainen pohjasedimenttejä liikutteleva toiminta vaatii siksi huolellisen suunnittelun ja toteutuksen.

Kruunuvuorenselän tilaa ei ruoppauksilla ja täytöillä saa edelleen heikentää. Jokainen samentumista aiheuttava työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta ja häiriö vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Sedimentin resuspendoitumista ja haitallisten aineiden siirtymistä voidaan myös minimoida esimerkiksi ajoittamalla työt alhaisen Vantaanjoen virtaaman aikaan.

Ruoppaus- ja rakennustöiden aiheuttama sameus ja melu voivat haitata kalojen nousua. Lupapäätöksessä tuleekin määrätä ruoppaus- ja rakennustyöt tehtäväksi kalojen parhaan nousujan ulkopuolella, jotta lohikalalojen nousu ei häiriinny.

Täyttötöissä tulee huolehtia siitä, ettei louheen ja täytemaan seassa ole roskia tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 3 § 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella ja rannoilla. Myös samentavan hienoaineksen joutumista mereen on vältettävä.

Työn vesistö tarkkailusta tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma Uudenmaan ELY-keskukselle. Tarkkailu voidaan tehdä osana alueella toteutettavaa yhteistarkkailua. Tarkkailun ensimmäiset näytteenotot on tehtävä ennen töiden aloittamista asianmukaisten kontrollinäytteiden saamiseksi.

25.01.2016

Ryj/1

Töiden valmistelulupa voidaan myöntää kunhan edellä mainitut reunaehdot haittojen minimoimiseksi toteutuvat. Töiden aloittamis- ja lopettamisilmoitus pyydetään toimittamaan ELY-keskuksen lisäksi myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukseen.

Hakemus

Westpro cc Oy hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa Verkkosaaren eteläosan korttelin 10601 rakentamiseen liittyville toimenpiteille eli rantaviivan siirrolle merelle päin, asuinrakennusten rakentamiselle osittain veden päälle paaluille sekä venesataman rakentamiselle. Hakemus käsittää rakentamisen edellyttämät työtelineiden, teräsponttiseinän, paalujen sekä kasuuniperustusten rakentamiset, teräsponttiseinän ja nykyisen rantamuurin välisen alueen täyttötöyt, eroosiosuojauksen rakentamisen ja osittaisen poiston sekä venesataman rakentamisen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

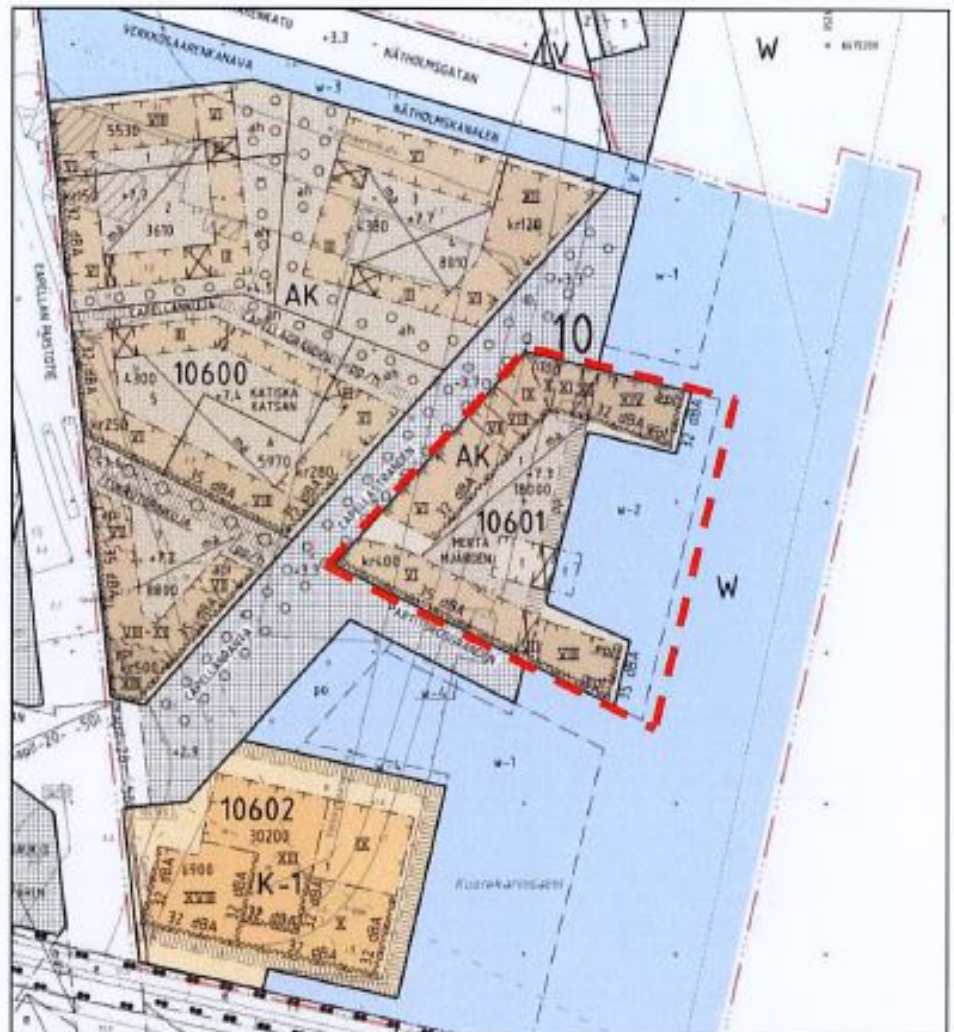
0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kuva 1. Suunnittelualan rajaus. Pohjakartta: Asemakaavaehdotuksen nro 12284 kartta, 17.3.2015.

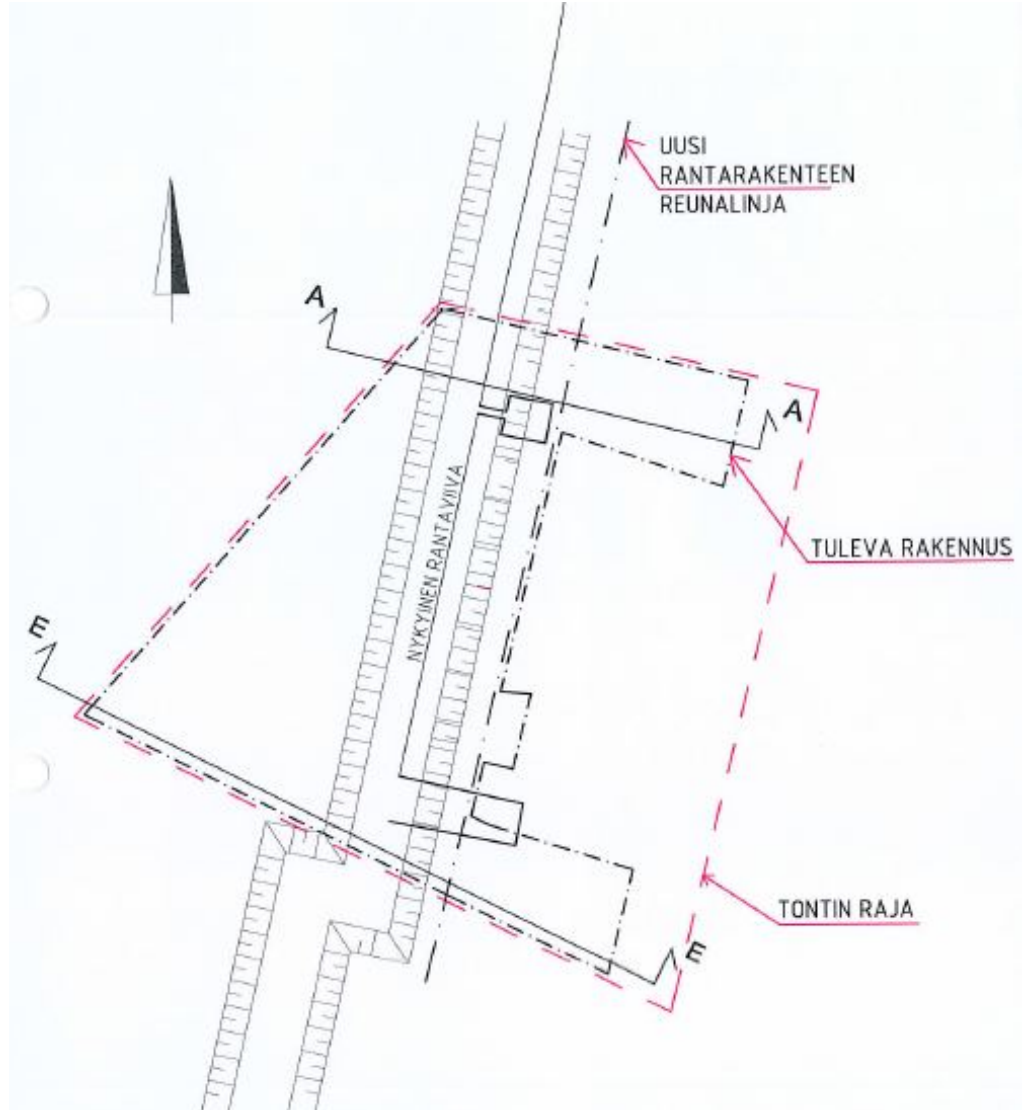
Verkkosaaren eteläosan asemakaava-alue sijaitsee Kalasatamassa Kulosaaren sillan pohjoispuolella. Alue on entistä Sörnäisten satama-alueita ja sinne suunnitellaan asuin- ja toimitila-alueita, johon tulee asunnot noin 1300 asukkaalle. Hakemus koskee korttelin 10601 rakentamista. Hankealueen omistaa Helsingin kaupunki, mutta Westpro cc Oy tulee ostamaan alueen ennen rakennustöiden aloittamista.

Tällä hetkellä alue on pinnanmuodoiltaan tasaiseksi rakennettua teollisuus-, satama- ja liikenne- ja varastoaluetta. Nykyinen rantarakenne on louhe- tai kitkamaatäytteinen hirsiarkku, joka on stabiileeltaan huono ja huonossa kunnossa.

Korttelin 10601 rantaan ja osittain veden päälle rakennetaan 6-14 kerroksinen asuinrakennus. Korttelin sisäpihalle rakennetaan sauna ja mo-

nikäyttötila sekä korttelin edustalle venesatama. Rantaviiva siirtyy rakennustöiden seurauksena noin 13-14 metriä merelle päin nykyisestä rantaviivasta. Korttelin pohjois- ja eteläosassa asuinrakennus ulottuu osittain veden päälle paaluilla.

Vesialueella tapahtuvat rakennustyöt tehdään työtelineen päältä. Uuden rantarakenteen reunalinjalle asennetaan teräsponttiseinä, joka ankkuroidaan nykyisen kivi- ja betonimuurin päältä kallioankkureilla. Ponttiseinän eteen meren puolelle rakennetaan eroosiosuojaus murskeesta tai louheesta (massamäärä noin 400 m³rtr). Teräsponttiseinän ja nykyisen rantamuurin välinen alue täytetään. Täyttömateriaalina käytetään puhkaita maa-aineksia ja täytön määrä on noin 2500 m³rtr. Rakennukset paalutetaan työtasolta vesialueelle. Ruoppauksia tai kaivuja ei tehdä

vesialueella lukuun ottamatta mahdollista korttelin ulkopuolisen eroosiosuojauksen poistoa rakennustöiden loppupuolella.

Venesatamaan rakennetaan kelluvat, pohjaan ankkuroitavat laiturit. Venepaikkoja tulee 24. Rantaan rakennetaan rannan suuntainen laiturielementti esimerkiksi vierasveneille, kanooteille ja vesijeteille. Venesataman eteläreunaan tulee uimapaikka.

Hanke edistää alueen kehittämistä ja asuntomäärän lisäämistä Helsingin alueella. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa keväällä 2016. Vesialueella tehtävät rakennustyöt kestävät noin kuusi kuukautta.

Suunnittelualue sijaitsee Vanhankaupunginselän eteläosassa ja sen vedenlaatuun vaikuttaa eniten Vanhankaupunginlahden pohjoisosaan laskeva Vantaanjoki. Vantaanjoen kalaväylä kulkee hankealueen itäpuolitse. Hankealueen edustalla kulkee venereitti, joka on lähinnä vapaa-ajanveneilijöiden käytössä. Hankkeen vesirakennustyöt eivät ulotu venereitin alueelle.

Verkkosaaren eteläosan edustan merialueen sedimenttien pilaantuneisuutta on tutkittu sedimenttitutkimuksilla. Tehdyissä sedimenttitutkimuksissa on todettu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia koko hankealueella.

Hankkeesta ei hakemuksen mukaan tule aiheutumaan merkittävää vahinkoa eikä haitallisia muutoksia nykyisin vallitsevaan vesistön ja sen ranta-alueiden tilaan. Työt aiheuttavat tilapäisesti veden samentumista ja kiintoaineksen sedimentaatiota lähialueella. Vesistöiden aikana lähialueen veden laatua tarkkaillaan.

Suunnittelualueen maanrakennustöiden vaikutusta merialueen vedenvaihtoon ja virtauksiin sekä Vanhankaupunginlahdenselän pinnankorkeuteen on tutkittu mallintamalla. Hakemuksen liitteenä olevan selvityksen mukaan tulevat rakenteet eivät tule aiheuttamaan Vanhankaupunginselällä mitattavissa olevaa pinnankorkeuden muutosta, eikä merkittäviä muutoksia lahden vedenvaihtoon tai suolapitoisuuteen aiheudu. Vaikutukset keskimääräiseen virtausnopeuteen rajoittuvat Verkkosaaren edustalle ja Verkkosaari-Kulosaari -salmeen, mutta eivät ole tälläkään alueella suuria.

Hankkeella ei ole arvioitu olevan vaikutusta luonnonsuojelu- tai Natura-alueisiin eikä hankkeen arvioida vaikeuttavan vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitetilän saavuttamista.

Hankkeen kiireellisyydestä johtuen Westpro cc Oy hakee kaikkien töiden valmistelulupaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Vesirakennustöiden viivästyminen viivästyttäisi koko Verkkosaaren eteläosan alueen rakentamista ja aiheuttaisi hakijalle muun muassa taloudellisia mene-

25.01.2016

Ryj/1

tyksiä. Työt voidaan hakemuksen mukaan aloittaa tuottamatta haittaa muulle vesien käytölle tai luonnolle pysyvää haittaa. Mikäli lupapäätös kumotaan tai luvan ehtoja muutetaan, on tehty rakenteet mahdollista poistaa.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 9.12.2015

HEL 2015-012718 T 11 01 01

Lupahakemuksen mukainen toiminta

Vesilain mukainen lupahakemus koskee Kalasatamassa Kulosaaren sillan pohjoispuolella sijaitsevaa eteläisen Verkkosaaren alueella sijaitsevaa korttelia 10601. Nykyistä ranta-alueita esitetään laajennettavaksi merelle päin 13 - 14 metriä noin 130 metrin matkalta. Tontin etelä- ja pohjoisosiin rakennetaan asuinrakennukset osittain vesialueelle paalujen varaan. Rakennukset ulottuvat meren päälle noin 42 - 43 metriä nykyisestä rantaviivasta. Vesialueelle ulottuvien rakennusten ja uuden rannan rajaamalle alueelle rakennetaan pienvenesatama. Töiden valmistelulupaa haetaan ennen päätöksen lainmukaiseksi tulemistä vesilain 3 luvun 16 § mukaisesti.

Uusi rantarakenne on esitetty toteutettavaksi teräsponttiseinänä, joka ankkuroidaan nykyisen rannan kivikorimuurin päältä kallioankkureilla. Seinän eteen meren puolelle tehdään eroosiosuojaus murskeesta tai louheesta, joiden määräksi on arvioitu 400 m³ rtr. Nykyisen ja uuden rannan väli esitetään täytettäväksi puhtailla maa-aineksilla, kuten muualta korttelin alueelta kaivettavilla maamassoilla. Rakennukset on esitetty paalutettaviksi koko mitaltaan noin 3 metrin välein asennettavilla teräsbetonipaaluilla. Vesialueelle tehdään paaluanturoina toimivat kaasuuniperustukset.

Rakennusten väliin tehtävä venesatama esitetään toteutettavaksi kelluvina laitureina, jotka ankkuroidaan pohjaan. Laiturin yhteyteen tehdään uimalaituri.

Alueen merenpohjan sedimenttien haitta-ainepitoisuudet ylittävät yleisesti ympäristöministeriön ruoppaus- ja läjitysohjeen kriteeritasoja. Lu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

pahakemuksen tarkoittamien töiden yhteydessä ei ole arvioitu tarvittavan ruoppauksia, joten myöskään massojen läjitystarvetta ei ole.

Lupahakemuksessa on esitetty arvio töiden vaikutuksista vesiympäristöön. Rakenteiden aikaiset vaikutukset vedenvaihtoon, virtauksiin ja pinnakorkeuteen on mallinnusten perusteella arvioitu pieniksi. Töiden aikaisia vaikutuksia ovat samentumisen aiheuttaman tilapäinen vedenlaadun heikkeneminen ja mahdollinen kalojen karkottuminen rakentamispaidan välittömässä läheisyydessä. Haitta-aineiden vähäinen töiden aikainen leviäminen vesiympäristöön on mahdollista. Lupahakemuksessa on esitetty vedenlaatua ja kalastoa koskeva tarkkailusuunnitelma. Työt vesialueella on tarkoitus aloittaa keväällä ja niiden kestoksi on arvioitu puoli vuotta.

Lausunto

Lupahakemus koskee Kalasataman projektialueeseen kuuluvan eteläisen Verkkosaaren asemakaava-alueen uutta korttelia 10601. Alueen asemakaava 12284 on tullut lainvoimaiseksi 7.8.2015. Asemakaavaa on Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa valmisteltu yhteistyössä luvan hakijan kanssa.

Lupahakemuksessa esitetty rakentaminen vesialueelle on asemakaavan mukaista. Rakentamiselle ei ole asemakaavasta johtuvia esteitä. Työn toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että täyttöihin käytettävä aines on paalutuskelpoista. Rantarakenteiden tulee varmistaa myös alueellisen vakavuuden riittävyyden kannalta. Kaupunkisuunnitteluvirasto pitää esitettyjä toimia ympäristöhaittojen vähentämisestä ja töiden aikaisesta tarkkailusta riittävinä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa vesilain mukaisen luvan myöntämistä hakijalle edellyttäen, että sen esittämät näkökohdat täyttöjen laadusta ja rakenteiden riittävyydestä otetaan huomioon toteutuksessa.

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus pyytää kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa vesilainmukaisesta lupahakemuksesta. Westpro cc Oy hakee lupaa vesialueen täyttämiseen, asuinrakennusten rakentamiseen vesialueelle sekä pienvenesataman rakentamiseen Verkkosaaren eteläosassa. Lausunto on pyydetty antamaan 15.12.2015 mennessä.

Lisätiedot

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Rakennusvirasto 8.12.2015

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

HEL 2015-012718 T 11 01 01

Kaupunginhallitus pyytää rakennusviraston lausuntoa Westpro cc Oy:n hakemuksesta 15.12.2015 mennessä.

Westpro cc Oy hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa Verkkosaaren eteläosan korttelin 10601 rakentamiseen liittyville toimenpiteille eli rantaviivan siirrolle merelle päin, asuinrakennusten rakentamiselle osittain veden päälle paaluille sekä venesataman rakentamiselle. Hakemus käsittää rakentamisen edellyttämät työväliteiden, teräsponttiseinän, paalujen sekä kasuuniperustusten rakentamisen ja osittaisen poiston sekä venesataman rakentamisen. Hankkeen kiireellisyydestä johtuen Westpro hakee myös töiden valmistelulupaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista vesilain 3 luvun 16§:n mukaisesti.

Kalasadaman alue on tällä hetkellä hyvin nopeasti rakentuva osa Helsinkiä, jolloin on tärkeää, että eri toimijat ja rakentajat tietävät toistensa aikataulut ja työmaajärjestelyt. Rakennusvirasto tulee rakentamaan Verkkosaaren eteläosan rantarakenteet muilta osin kuin Westpro Oy:n lupahakemusalueelta. Hankkeiden toteuttaminen vaatii töiden yhteensovitusta monelta osin muiden toimijoiden kanssa. Rakennusvirasto pitää tärkeänä, että Westpro Oy:n hanke suunnitellaan ja toteutetaan niin, että ympärillä olevien hankkeiden toteutus ei ole ajallisesti riippuvainen Westpro Oy:n hankkeesta.

Rakennusvirastolla ei ole muuta huomautettavaa Westpro cc Oy:n hakemukseen.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38977
heikki.takainen(a)hel.fi

25.01.2016

Ryj/2

§ 68

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan kunnostamiseksi

HEL 2015-012475 T 11 01 00 00

ESAVI/2570/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan kunnostamiseksi seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 12.1.2016 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon hakemuksesta Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan alueen kunnostamisesta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja puoltaa hakemuksen hyväksymistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto, lausuntopyyntö Helsingin kaupungille 11.11.2015, Jätkäsaaren vanha kaatopaikka
- 2 Etelä-Suomen aluehallintovirasto, lausuntopyynnön liitteet, Jätkäsaaren vanha kaatopaikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

25.01.2016

Ryj/2

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin sekä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa hakemuksesta Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan kunnostamiseksi sekä hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Lausuntoa on pyydetty 18.1.2016 mennessä. Lausunnonle varattua määräaikaa on pidennetty 9.2.2016 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Toimintahistoria

Länsisatamassa on sijainnut vuodesta 1936 lähtien satamarakennusosaston ja puhtaanapitolaitoksen kaatopaikka. Jäte on enimmäkseen ollut erityisesti toiminnan alkuvaiheessa ylijäämämaita sekä rakennus- ja purkujätettä. Jätteet on läjitetty rannalta suoraan mereen. Alueelle aiemmin rakennettu louhepenger on rajannut kaatopaikkajätteen leviämistä meressä. Puhtaanapitolaitos toi sotavuosina kaatopaikalle paljon jätepaperia, pilaantuneita juureksia, risuja, lehtiä ja joulukuusia. Lisäksi kaatopaikalle tuotiin kuonaa ja puutuhkaa. Puhtaanapitolaitos lopetti kaatopaikan käytön vuoden 1943 lopussa, mutta satamarakennusosasto käytti aluetta edelleen rakennus- ja purkujätteen läjittämiseen 1950-luvulle asti.

Kaatopaikkatoiminnan jälkeen alue on ollut tavarasataman käytössä, ja alueen eteläosassa on sijainnut mm. vuonna 1974 rakennettu Sataman varastorakennus, joka purettiin vuonna 2009.

Nykyisin alue on lähinnä pysäköintialuetta ja alueella toimivien urakoitsijoiden varastoaluetta sekä katualuetta ja osin vuokrattuna Helsingin Satamalle.

Kaavatilanne ja tuleva käyttö

Ympäristölupa-alue ulottuu kolmelle eri asemakaava-alueelle: Jätkäsaarenkallion ja Hietasaaren (AK1), Jätkäsaaren liikuntapuiston (AK4) ja Jätkäsaaren matkustajasataman (AK7) asemakaava-alueille. Jätkäsaarenkallion ja Hietasaaren asemakaava on tullut voimaan 7.8.2009. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 24.2.2015 hyväksynyt Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaavan muutoksen nro 12277. Asemakaavassa alue on merkitty pääasiassa urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU). Matkustajasataman asemakaavan muutosluonnos on valmisteilla.

Ympäristölupa-alueen pinta-ala on noin seitsemän hehtaaria, josta kaatopaikka-alue on noin 3,2 hehtaaria. Ympäristölupa-alue sisältää Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaava-alueen lähes kokonaan sekä asemakaava-alueista AK1 ja AK7 ne alueet, joihin entinen kaatopaikka ulottuu.

Alueen valmistuttua liikuntapuisto tarjoaa ulkoliikunta-alueet Jätkäsaaren peruskouluille ja lähialueen asukkaille. Erilaisten kenttien lisäksi liikuntapuistoon on tulossa huoltorakennus ja pysäköintitiloja. Alueen yleistasaus muuttuu rakentamisen vuoksi. Maanpintaa korotetaan nykyisestä noin +2,2...+3,0 metrin tasosta tasoon +4,2...+5,7 metriä. Täyttömäkien kohdalla maanpinta nousee paikoin tasolle +7,7 metriä.

Alueen pohjoisosaan Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaava-alueen ulkopuolelle rakennetaan pysäköintilaitos, jonka eteläkulma sijaitsee entisen kaatopaikan alueella noin 1 600 m²:n laajuudelta. Pysäköintilaitoksen rakentamistapa ei ole vielä varmistunut.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Kallionpinta on ylimmillään alueen pohjoisosassa Länsisatamankujan itäpäässä noin tasolla -3...-6 metriä. Liikuntapuiston luoteisnurkassa kallionpinta on tasolla -22 metriä ja keskiosassa noin tasolla -24...-35 metriä. Alueen eteläreunalla kallio on todettu tasolla -5,5...-10 metriä.

Kaatopaikkatäyttö on tehty suoraan mereen. Tehtyjen pohjatutkimusten perusteella noin 8–10 metriä paksun täyttökerroksen alla oleva savikerros on enimmillään noin viisi metriä paksu. Täyttökerros on osittain sekoittunut alla olevaan saveen. Tutkimusten perusteella täyttö on paikoitellen syrjäyttänyt saven ja ulottuu kovaan pohjaan asti. Tutkimusten perusteella saven vesipitoisuus on noin 35–80 %. Idässä kaatopaikkaa rajaa louhepenkka, joka on rakennettu ennen vuotta 1936 ja kaatopaikkatoiminnan aloittamista.

Nykyinen maanpinnan korkeustaso on keskimäärin +2,5 metriä. Alue on pääosin asfaltoitu.

Alue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Pohjavesi on pääosin merivettä, joka pääsee virtaamaan melko vapaasti huokoisissa täyttömaakerroksissa. Alueella ei ole selvää pohjaveden virtaussuuntaa, vaan meriveden pinnankorkeuden vaihtelut pumppaavat vettä täyttöihin tai sieltä pois. Lähes kokonaan asfaltoidulta alueelta muodostuu pohjavettä vain vähän. Pohjaveden pinta on tasolla +0,3 metriä ja noudattelee merenpinnan korkeusvaihteluja.

Alueella ei ole pintavesistöjä, ja alue on suurelta osin sadevesiviemä-
röity. Lähimmillään etäisyys mereen on alueen itäosassa noin 75 met-
riä.

Maaperän pilaantuneisuus

Ympäristölupa-alueella on tehty monia maaperän pilaantuneisuustutki-
muksia vuosina 2000–2013. Näytepisteitä alueelle on tehty 130, joista
18 on koekuoppia. Näytteiden pitoisuuksia on verrattu valtioneuvoston
asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioin-
nista (214/2007) esitettyihin kynnys- ja ohjearvoihin.

Klooratuista yhdisteistä todettiin vinyylidikloridia yli ylemmän ohjearvon
yhdessä pisteessä 6-7 metrin syvyydessä. Bentseeniä todettiin yhdes-
sä pisteessä yli alemman ohjearvon. Lisäksi kuudessa pisteessä tolu-
eenin, etyylibentseenin ja ksyleenien kokonaispitoisuus (TEX) ylitti kyn-
nysarvon.

Öljyhiilivedyistä keskittisleet (C10-C21) ylittivät ylemmän ohjearvon vii-
dessä pisteessä ja alemman ohjearvon 60 pisteessä. Raskaiden jakei-
den (C21-C40) pitoisuudet ylittivät ylemmän ohjearvon kahdeksassa
pisteessä ja alemman ohjearvon 58 pisteessä. Bensiinijakeiden (C5-
C10) pitoisuudet ylittivät alemman ohjearvon kuudessa pisteessä.

Polyaromaattisten hiilivety-yhdisteiden (PAH) kokonaispitoisuus ylitti
ylemmän ohjearvon 17 pisteessä ja alemman ohjearvon 19 pisteessä.
Lisäksi kenttähavainnoissa todettiin usein PAH-yhdisteiden hajua ja
mustia hiiltyneitä kerroksia.

Polykloorattuja bifenyylilyhdisteitä (PCB) tutkittiin 33 näytteestä ja yh-
dessä pisteessä kaatopaikan lounaiskulmassa kokonaispitoisuus ylitti
alemman ohjearvon.

Syanidien pitoisuuksia on analysoitu kuudesta tutkimuspisteestä. Kaikki
analysoidut näytteet ovat olleet alle analyysin määrittäysrajan. Myöskään
koekaivantojen aikana tehdyissä kaasumittauksissa ei havaittu syaani-
vetyä.

Metallien pitoisuudet ylittivät ylemmät ohjearvot 217 näytteessä (anti-
moni, arseeni, elohopea, kadmium, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, vanadii-
ni). Kuparin, lyijyn ja sinkin pitoisuudet ylittivät ylemmät ohjearvot yleis-
simmin.

Entisen kaatopaikan alueelta ei ole tehty liukoisuuskokeita, koska kaa-
topaikan tilavuus on suuri ja täytön laatu ja täyttömateriaalit vaihtelevat
suuresti. Siten metallien liukoisuuden ja kulkeutumisen arviointiin kan-

nattaa käyttää kaatopaikalta ja sen ulkopuolelta tehtyjen pohjavesitarkkailujen analyysituloksia.

Kaatopaikalle kaivettiin kesällä 2012 neljä 8–9 metrin syvyyteen maanpinnasta ulottuvaa koekaivantoa jätteen laadun ja koostumuksen selvittämiseksi ja kaasuntuottopotentiaalikoekoiden näytteiden ottamiseksi. Kaatopaikkajätteen todettiin vaihtelevan melko paljon eri kaivannoissa. Yhdyskuntajätteestä todettiin viitteitä (luita, lasia). Sekalaista rakennusjätettä (tiiliä, muita rakennusjätejakeita, puuta) todettiin paljon. Kokonaismaa-ainesmäärästä todetut jätejakeet edustavat todennäköisesti korkeintaan 10–20 %. Jätejakeet voidaan luokitella tavanomaiseksi ja pilaantumaton tiilijäte pysyväksi jätteeksi.

Vesien pilaantuneisuus

Kaatopaikka-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on otettu pohjavesinäytteitä yhdeksästä näyteputkesta, joista viisi on tuhoutunut eri aikoina.

Kaatopaikan vedessä on todettu suuria vaihteluita sähkönjohtavuudessa sekä kloridin ja sulfaatin pitoisuuksissa. pH on pysynyt melko vakiona, ja vesi on hiukan emäksisempää kaatopaikan sisällä. Maaperän korkeista lyijy-, kupari-, kromi- ja sinkkipitoisuuksista huolimatta niiden liukoiset pitoisuudet eivät ylitä laboratorion määritysrajaa kaatopaikan sisällä. Yhdyskuntajätteen vaikutus näkyy vedessä korkeina kokonais- ja ammoniumtyypen pitoisuuksina. Kaatopaikan orgaanisen aineksen hajoamisen ja veden hitaan uusiutumisen seurauksena pohjavesi on täysin hapettomassa tilassa yhtä mittausta lukuun ottamatta.

Kaatopaikan sisäisen veden kerroksellisuutta tutkittiin kesällä 2014. Tulosten perusteella kaatopaikan sisällä pohjaosat ovat selvästi suolaisempia, emäksisempiä ja sähköjohtavuus korkeampi, joskaan liuenneita metalleja ei ole selvästi enempää. Vesi on hapetonta koko syvyydeltä. Kaatopaikan sisäisen veden aggressiivisuutta ei ole määritetty.

Kaatopaikan pohjoispuolella vanhoissa täyttökerroksissa vedessä on todettu metalleja, öljyhiilivetyjä ja PAH-yhdisteitä kohonneina pitoisuuksina. Kloridin pitoisuus vaihtelee voimakkaasti eri mittauskerroilla eri pisteissä. Kaatopaikan ulkopuolella täyöissä on myös paljon rakennusjätejakeita, joista kohonneet metallipitoisuudet ovat luultavasti liuenneet.

Kaatopaikkakaasut

Alueella on tehty kaasumittauksia vuodesta 2004 alkaen. Näytteenottopisteiden määrä on vaihdellut eri vuosina, koska osa näytteenottoputkista on tuhoutunut eri aikoina.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaatopaikan alueella on todettu merkittäviä metaanipitoisuuksia toistuvasti kahdessa putkessa maksimipitoisuuden ollessa 20 tilavuusprosenttia ja keskiarvon yli viisi tilavuusprosenttia. Muissa kaatopaikka-alueen tai siihen rajautuvan alueen putkissa metaania on todettu vain yksittäisiä pieniä pitoisuuksia maksimin ollessa 0,4 tilavuusprosenttia.

Rikki- ja syaanivetyä on todettu vain yhdestä kaatopaikan putkesta yksittäisiä pitoisuuksia vuoden 2014 aikana. Mittaustavan muutoksen takia tulpattuun putkeen kertyneet kaasut on saatu tarkemmin mitattua vuonna 2014 kuin aiemmin, joten tulokset eivät välttämättä viittaa kaatopaikan kaasunmuodostuksen viimeaikaiseen muuttumiseen.

Kaatopaikan putkista on todettu huokoskaasulle tyypillisiä, hieman raitista ilmaa pienempiä happipitoisuuksia ja suurempia hiilidioksidipitoisuuksia. Muutamassa kesäajan mittauksessa ilma on ollut lähes hape-tonta putkissa, joissa on todettu korkeimmat metaanipitoisuudet.

Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC) on havaittu kolmessa kaatopaikan putkessa. Suurimmat todetut tri- ja tetrakloorieteenipitoisuudet ovat olleet 1,1 ja 84 µg/m³. Vinyylidikloridia ei mittauksissa ole todettu.

Kaatopaikkarajauksen ulkopuolella on todettu haihtuvia orgaanisia yhdisteitä seitsemässä putkessa maksimipitoisuuden ollessa 1500 µg/m³. Mittauksissa ei ole todettu vinyylidikloridia. Metaani ja rikkivetyä on todettu kenttämittauksissa vain yksittäisiä hyvin pieniä pitoisuuksia. Todetut happipitoisuudet ovat olleet raitista ilmaa pienempiä ja hiilidioksidipitoisuudet hieman suurempia.

Suunnittelualueen ulkopuolella viereisissä täyttökerroksissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä on havaittu kahdeksassa putkessa joko Tenax-näytteenotossa tai PID-kenttämittauksissa. Suurimmat todetut tri- ja tetrakloorieteenin pitoisuudet ovat olleet 130 ja 750 µg/m³. Vinyylidikloridia ei ole mittauksissa todettu.

Biokaasuntuottopotentiaalikoikeissa vuonna 2012 kaasuntuotto oli näytteissä hyvin pientä, vaikka kokeeseen valituissa näytteissä orgaanisen aineksen pitoisuus oli kahdessa näytteessä yli 10 %, joka edusti jäte-täytön orgaanisen aineksen keskiarvopitoisuutta tai sitä korkeampaa pitoisuutta.

Pilaantuneisuusarvio

Kaatopaikan ulkopuolisten täyttömaakerrosten pilaantuneisuus on vaihtelevaa eikä eroa suuresti kaatopaikan kerrosten pilaantuneisuudesta. Kaatopaikan alueella pilaantuneisuus on kuitenkin voimakkaampaa ja haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät useammin vaarallisen jätteen ohjeellisen rajan. Myös orgaanisen aineksen pitoisuus on ulkopuolista

aluetta korkeampi. Voimakkaasti pilaantuneet kerrokset ja kaatopaikan kerrokset sijaitsevat yleisesti pohjaveden pinnan (+0 metriä) tasolla ja sen alapuolella.

Veteen läjitetyn jätteen päällä on yleisesti noin 2–5 metrin kerros erilaisia täyttökerroksia ja paikoin useita asfalttikerroksia maaperän painumisen seurauksena. Pintamaan metalli-, öljyhiilivety- ja PAH-yhdisteiden pitoisuudet ovat pääasiassa alle vaarallisen jätteen ohjeellisen raja-arvon, mutta paikoin pilaantuneisuus on myös voimakkaampaa ylittäen kyseiset raja-arvot.

Kaatopaikalle tuodun jätteen tarkasta laadusta tai määrästä ei ole tarkkoja tietoja. Satamarakennusosaston oman arvion mukaan alueelle on tuotu jätteitä vuosina 1936–1943 yhteensä noin 115 000 m³. Kaatopaikan kokonaistilavuudeksi on tutkimusten ja tehdyn mallinnuksen perusteella arvioitu noin 220 000 m³. Jätekerroksen alapinta vaihtelee noin tasolla -12...-17,5 metriä ja yläpinta noin tasolla -2...+0,5 metriä. Kaatopaikan toiminta-aikana ei Suomessa ollut yleisessä käytössä esimerkiksi kloorattuja orgaanisia yhdisteitä tai synteettisiä torjunta-aineita, joten näitä yhdisteitä ei oleteta olevan merkittävästi kaatopaikan alueella.

Kaatopaikan iän ja tutkimustulosten perusteella kaatopaikka on ns. kypsymisvaiheessa eli kaatopaikan sisäiset hajoamisprosessit ovat vähentyneet, mutta eivät vielä täysin loppuneet. Siten kaasujen muodostuminen voi jatkua vähäisenä vielä useita vuosikymmeniä.

Pilaantuneita maa-aineksia on arvioitu olevan kaatopaikkakerrosten yläpuolella noin 30 000 m³, kaatopaikan ulkopuolella pohjavedenpinnan yläpuolella noin 40 000 m³ ja alapuolella noin 10 000 m³.

Riskinarviointi

Hakemuksen mukaisen riskinarvioinnin tavoitteena on selvittää entisen kaatopaikka-alueen maaperän, jätteen, huokoskaasun ja pohjaveden haitta-ainepitoisuuksien kulkeutumista ja siitä mahdollisesti aiheutuvia riskejä terveydelle ja ympäristölle laajamittaisessa virkistyskäytössä. Nykytilanteen riskejä ei ole tarkasteltu, koska alue ei tule säilymään nykyisen kaltaisessa käytössä.

Alueen esirakentamisen ja kunnostuksen aikana alue tasataan ja pilaantuneet maa-ainekset ja jätetäyttö peitetään vähintään 0,5 metrin paksuisella pilaantumattomalla maa-aineskerroksella. Monin paikoin pilaantumattoman maa-aineksen kerrospaksuus on huomattavasti suurempi. Mikäli rakentaminen edellyttää pilaantuneen maa-aineksen kaivua, poiskaivetut pilaantuneet maat ja jätteet kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottoipaikkaan.

Haitta-aineiden kulkeutumisriskiä arvioitaessa on riskinarvioinnissa todettu, että haitta-aineet ovat olleet maaperässä jo niin kauan, että pohjavedenpinnan yläpuolisesta kerroksesta haihtuvimmat haitta-aineet ovat jo kulkeutuneet ulkoilmaan ja vesiliukoisimmat huuhtoutuneet vajoveden mukana pohjaveteen sekä hajoavimmat yhdisteet ovat ehtineet hajota aerobisesti.

Alueella kulkeutuvimpia haitta-aineita ovat veteen liukenevat ja haihtuvat BTEX-yhdisteet ja klooratut hiilivedyt. Kyseisten haitta-aineiden pitoisuudet ovat kuitenkin maaperässä, pohjavedessä ja huokoskaasussa olleet pieniä. Muut alueella todetut haitta-aineet ovat vallitsevissa olosuhteissa hyvin heikosti kulkeutuvia, vaikka niiden kokonaispitoisuudet ovat paikoin suuria. Metallien osalta kulkeutumista rajoittaa pohjaveden hapeton tilanne jätetäytön alueella, minkä seurauksena suuri osa metalleista on niukkaliukoisina sulfideina. PAH- ja PCB-yhdisteillä sekä öljyhiilivedyillä kulkeutumista rajoittaa niiden niukkaliukoisuus veteen, heikko haihtuvuus ja taipumus sitoutua orgaaniseen ainekseen.

Todetuista haitta-aineista ei aiheudu kunnostustarvetta alueen tulevassa käytössä. Pohjavedenpinnan yläpuolisessa kerroksessa haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuudet maaperässä ja huokoskaasussa ovat olleet pieniä. Haitta-ainepitoiset maa-ainekset ja jätteet peitetään puhtailla maa-aineksilla tai ne jäävät rakenteiden alle, joten suoraa altistumista tulevassa käytössä ei aiheudu. Haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveden mukana mereen ja siitä aiheutuva ekologinen riski on arvioitu pieneksi.

Kaatopaikkakaasujen aiheuttamat merkittävimmät terveysriskit ovat työnaikaisia. Metaani muodostaa ilman kanssa syttyvän ja suljetuissa olosuhteissa räjähtävän seoksen. Metaani voi myös syrjäyttää ilmasta happea, mikä otetaan huomioon työturvallisuudessa. Muita haihtuvia yhdisteitä (VOC, rikkivety, syaanivety) ei ole todettu terveydelle haitallisina pitoisuuksina. Kaasut eivät merkittävästi kulkeudu työmaa-alueen ulkopuolelle voimakkaan laimentumisen takia.

Kaatopaikan alueella todetun metaanin muodostuminen edellyttää kuitenkin kaasujen ottamista huomioon rakentamisen suunnittelussa. Tuleville puistoalueille ei tehdä kaasua pidättäviä kerroksia. Paalulaattojen ja huoltorakennuksen alta kaasua kerätään hallitusti ja johdetaan ulkoilmaan. Alueen tulevassa käytössä kaasuista ei aiheudu terveysriskiä alueen käyttäjille ja työntekijöille.

Rakentamisen vuoksi tehtävä kaivu voi ulottua paikoin pohjavedenpinnan alapuolelle tai kaivantoihin voi muuten kertyä sadevesiä, jolloin kaivantoa joudutaan pitämään kuivana pumppaamalla. Ko. vedet johdetaan hulevesi- tai jätevesiviemäriin veden puhtausasteen mukaan, joten

kaivantovesien mukana haitta-aineet eivät kulkeudu laajemmalle ympäristöön.

Alueen rakentamisen jälkeen hulevesiä ei imeytetä jätetäyttöihin tai pilaantuneeseen maahan.

Kunnostustavoitteet

Kunnostuksen tavoitteena on poistaa alueelta pilaantuneet maa-ainekset ja jätteet rakentamisen vaatimassa laajuudessa sekä estää alueen käyttäjien ja ympäristön altistuminen haitta-aineille pitkälläkin aikavälillä.

Riskinarvioinnin perusteella haitta-aineiden merkittävää kulkeutumista pohjaveden mukana ei tapahdu, joten pystyeristykselle tai muulle kulkeutumisen rajoittamiselle ei ole tarvetta. Riskinarvioinnin perusteella alueella ei ole tulevassa käytössä puhdistustarvetta eikä maaperässä olevia jättejakeita tarvitse poistaa.

Kaatopaikan alueella rakennusten ja tiiviiden rakenteiden alta kaatopaikkakaasut kerätään ja johdetaan pois hallitusti. Lisäksi huoltorakennukseen tehdään tiiviit alapohjarakenteet, joilla estetään kaasujen pääsy rakennuksen sisäilmaan. Pysäköintitilojen kohdalle tiivistä alapohjaa ei tarvita, sillä siellä ilmanvaihto on tehokasta. Piha-alueiden päällysteinä käytetään rakenteita, jotka eivät ole tiiviitä, esimerkiksi betonikiveystä, kivituhkaa tai avointa asfalttia, jolloin estetään kaasujen kerääntymisen laajojen päällystekerrosten alle.

Kaatopaikan ulkopuolella pilaantuneet maat poistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Kaatopaikkakaasujen muodostuminen on hyvin vähäistä täytön sisältämän alhaisen orgaanisen aineksen määrän takia. Kaasunkeräys- tai johtamisrakenteita ei ole tarpeen tehdä kaatopaikan ulkopuolella sijaitsevien rakennusten ja kenttärakenteiden osalta.

Katualueilta poistetaan pilaantuneet maat ja jätteet vain rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Liikennealueet pyritään rakentamaan siten, ettei synny yhtenäistä laajaa ja tiivistä pintaa käyttämällä esimerkiksi paikoin kiveystä ajoratojen ja raitiovaunukiskojen välisillä alueilla tai käyttämällä avointa asfalttia. Kunnallistekniikan takia rakennettaviin isompiin paalulaattoihin rakennetaan myös kaasunkeräys- ja johtamisrakenteet.

Kunnostuksen toteutus

Hakemuksen mukaan pilaantuneita maita ja jätteitä ei tarvitse poistaa alueelta, vaan näitä voidaan riskinarvion perusteella jättää kaivutasojen

alapuolisiin kerroksiin ja kaivualueiden ulkopuolelle ja kaivualueiden ulkopuolelle, kun eristerakenteilla ja kaasujenhallinnalla estetään haitta-aineiden kulkeutuminen huoltorakennuksen sisäilmaan ja kaasujen kertyminen tiiviiden rakenteiden alapuolelle. Rakentamisen vuoksi kaivettavia pilaantuneisuudeltaan alle alemman ohjearvon ja geoteknisiltä ominaisuuksiltaan hyötykäyttökelpoista maa-ainesta pyritään hyödyntämään alueen täytöissä.

Kulloinenkin työalue aidataan ja merkitään pilaantuneen maan kunnostuksesta kertovilla kylteillä.

Kunnostusalueella ei välivarastoida pilaantuneita maa-aineksia tai jätteitä, vaan ne välivarastoidaan Jätkäsaaren erikseen luvitetulla välivarastointialueella.

Pilaantuneet maa-ainekset ja jätteet kuljetetaan luvanvaraisiin vastaanottopaikkoihin. Kuormat peitetään kuljetusten ajaksi. Kuormia ei peitetä, jos maita siirretään vain Jätkäsaaren alueella. Ulkopuolisiin käsittelypaikkoihin vietäville pilaantuneille maille tehdään siirtoasiakirjat.

Pilaantumattomat ja kohonneita haitta-aineita sisältävät pilaantumattomat maa-ainekset hyödynnetään kohteen täytöissä ja muita massoja Hyväntoivonpuiston hyötykäyttöalueella.

Päivittäinen toiminta-aika on arkisin klo 6.00–22.00 ja tarvittaessa lauantaisin klo 7.00–16.00.

Pilaantuneiden maiden kaivutyön aikana otetaan näytteitä pilaantuneen maan haitta-ainepitoisuuksien tarkistamiseksi.

Kaivettavien massojen laatu tutkitaan jokaista 200 m³ kohti ja niistä analysoidaan ne haitta-aineet, joita alueella on aiemmin todettu tai joita aistinvaraisesti epäillään niissä olevan.

Pilaantuneen maan tai jätteen poiston jälkeen otetaan jäännöspitoisuusnäytteet kaivualueilla, joissa pilaantuneet maat poistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa ja kaivu päättyy pohjaveden yläpuolelle. Näytteistä tutkitaan laboratoriossa niiden epäorgaanisten ja orgaanisten haitta-aineiden pitoisuudet, joita kaivualueen massoita on todettu alemman ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina. Jäännöspitoisuusnäytteet otetaan kaivantojen pohjasta yksi näyte 400 m²:n aluetta kohti ja seinämistä yksi näyte jokaista alkavaa 40 metrin matkaa kohti maakerroksittain.

Mikäli kaivu päättyy pohjavedenpinnan alapuolelle, jäännöspitoisuusnäytteitä ei oteta, koska pohjavedenpinnan alapuolisessa kerroksessa ei ole kunnostustavoitteita.

Alueella tehtyjen kaasumittausten perusteella kaasumaisten haitta-ainneiden pitoisuudet ovat hyvin pieniä, eikä kaasujen käsittelylle siten ole tarvetta. Poistokaasut kuitenkin käsitellään, mikäli niistä aiheutuu jatkuvasti selvää hajuhaittaa tai niissä todetaan usein selvästi kohonneina pitoisuuksina metaania (>1000 ppm tai 665 mg/m³), rikkivetyä (>5 ppm tai 7 mg/m³) tai syaanivetyä (> 10 ppm). Arvoina on käytetty sosiaali- ja terveysministeriön HTP8h-altistumisen arvoja. Kaasujen käsittely suunnitellaan todettujen aineiden ja pitoisuuksien mukaan tapauskohtaisesti.

Rakenteiden alta kerätystä ja johdetusta ilmasta tarkkaillaan siinä esiintyvien kaasujen pitoisuuksia. Tarkkailupisteiksi valitaan vähintään yksi poistokanava jokaista rakennetta kohti (kentän paalulaatat, huoltorakennus, pysäköintihalli).

Kaivutyön aikana kaasuja tarkkaillaan kenttämittareilla. Alueelle laaditaan työturvallisuusohje myös kaasujen osalta ennen töiden aloittamista.

Alueelle jäävät alemman ohjearvon ylittävät pilaantuneet maa-ainekset ja jätekerros erotetaan puhtaasta täyttömaasta huomiorakenteella, joka asennetaan nykyisen maanpinnan päälle tai kaivupinnan ja tulevan täytön väliin. Huomiorakenteita ei asenneta rakennusten ja paalulaattojen alueille.

Alueelle ei erikseen asenneta eristerakenteita, joilla pyritään estämään kaasujen kulkeutumista ulkoilmaan.

Alueelle jäävien haitta-ainepitoisten maa-ainesten päälle sijoitetaan vähintään 0,5 metrin kerros pilaantumattomia täyttö- tai rakennekerroksia.

Alueen pohjoispuolelle Länsisatamankujan katualueelle tehtiin kaasunkeräys- ja johtamisrakenteet kadun rakentamisen yhteydessä. Rakenne toteutettiin ennen kaatopaikan rajauksen ja riskinarvioinnin varmistumista kadun rakentamisen kiireellisen aikataulun vuoksi. Rakenne ulottuu vähäisessä määrin suunnittelualueelle, mutta rakenne ei aiheuta toimenpiteitä tällä alueella.

Pilaantuneiden maiden ja jätteiden kaivu pyritään tekemään kuivakäivuna. Pysäköintilaitoksen alueella rakentamisen vuoksi tehtävä kaivu saattaa ulottua pohjavedenpinnan alapuolelle, jolloin kaivantoa joudutaan pitämään kuivana pumppaamalla. Tutkitut ja tarvittaessa esikäsitellyt kuivatusvedet johdetaan hulevesi- tai jätevesiviemäriin veden puhtausasteen mukaisesti. Viitteellisinä raja-arvoina käytetään samoja arvoja, jotka on annettu vesille Jätkäsaaren välivarastointialueen ympäristöluvassa.

25.01.2016

Ryj/2

Hyödynnettävät massat

Alueen tuleva korkotaso on noin 1,5–4,5 metriä nykyistä maanpintaa korkeammalla. Täyttöihin tarvitaan noin 80 000 m³ massoja. Massat tulevat pääasiassa Jätkäsaaren välivarastointialueelta.

Alueen maarakentamisessa ja täytöissä voidaan hyödyntää geoteknisesti sopivia maa-aineksia ja kaupallisilla sideaineilla stabiloituja sedimenttejä/savia, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat alle alempien ohjearvojen ja helposti haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC, BTEX, nftaleeni) pitoisuudet ovat alle kynnysarvojen. Sedimenteistä on oltava eräkohtaiset tiedot haitallisten aineiden kokonaispitoisuuksista ja orgaanisen hiilen määrästä vähintään jokaista 2500 m³ kohti.

Alueella voidaan hyödyntää myös peitettynä rakenteena betoni- ja tiili-jätettä, joka alittaa valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisessä maarakentamisessa (591/2006) määritellyt raja-arvot.

Hyödynnettävän mineraalista rakennusjätettä sisältävän maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet ovat alle alempien ohjearvojen ja helposti haihtuvien yhdisteiden pitoisuudet alle kynnysarvojen. Ko. maa-aines käytetään hyödyksi joko sellaisenaan tai esikäsiteltynä.

Pintakerroksessa (0,5 metriä) ei hyödynnetä rakennusjätteitä tai kynnysarvon ylittäviä maita.

Alemman ohjearvotason alittavia haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maa-ainesten ja jätejakeiden hyötykäytöstä ei arvioida aiheutuvan päästöjä maaperään.

Varautuminen odottamattomiin tilanteisiin

Suunnitelmassa on esitetty mm. seuraaviin odottamattomiin tilanteisiin liittyvät toimenpiteet:

- Alueella todetaan selvästi poikkeavaa pilaantuneisuutta tai jätettä.
- Kaivun tai näytteenoton yhteydessä todetaan ilmassa merkittäviä määriä kaatopaikkakaasuja, syaani- tai rikkivetyä tai VOC-yhdisteitä tai ympäristöön leviää voimakasta hajua.
- Alueelle tuotavan maa-ainekuorman pilaantuneisuus on aistinvaraisesti korkeampi kuin lupa sallii.
- Alueelle tuodun maa-aineksen seassa on jätejakeita, joita alueella ei saa hyötykäyttää.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

25.01.2016

Ryj/2

Kaatopaikka-alueen kunnostaminen sekä kynnysarvomaiden ja jätejakeiden hyötykäyttö Jätkäsaaren liikuntapuiston rakenteissa edustaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) ja ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP). Hyödyntämällä jättemateriaaleja lähellä syntypaikkaa vähennetään myös kuljetuksista aiheutuvia päästöjä ja meluhaittoja.

Jälkiseuranta

Kunnostuksen jälkeen alueen pohjavesiä ja kaasunmuodostusta seurataan. Vesiä seurataan kaatopaikan alueella kahdesta pisteestä ja kaatopaikan ulkopuolella kahdesta pisteestä. Huokoskaasuja mitataan kolmesta pisteestä. Lisäksi kunnostuksen valmistuttua tarkkaillaan kaatopaikkakaasun keräysjärjestelmän toimivuutta ja rakenteiden alta johdettavien kaasujen määrää ja laatua. Tarvittaessa alueelle asennetaan uusia pohjavesi- ja huokoskaasuputkia.

Kirjanpito ja raportointi

Työmailla pidetään työmaapäiväkirjaa, jossa esitetään tiedot mm. kaivetuista pilaantuneista maista, huomiorakenteista, hyötykäytettävistä maista, näytteistä ja hajuhavainnoista. Vuosiraportissa esitetään yhteenveto kirjanpidosta ja selvitys vuoden aikana tehdyistä kunnostustoimenpiteistä. Kunnostustyön valmistuttua kunnostustyöstä tehdään loppuraportti, joka toimitetaan Uudenmaan ELY-keskukseen ja Helsingin kaupungin ympäristökeskukseen kuuden kuukauden kuluessa kunnostustyön valmistumisesta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Kaatopaikan kunnostamiselle haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Kohde voidaan ennallistaa, jos lupapäätös kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että asiassa on saatu ympäristölautakunnan, rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston lausunnot. Ympäristölautakunta puoltaa yksimielisessä päätöksessään hakemuksen hyväksymistä. Hakemuksen käsittelyssä tulisi kuitenkin ottaa huomioon lautakunnan päätöksessä esitetyt näkökohdat. Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa lausunnossaan, että hakemuksessa esitetty kunnostustapa perustuu asemakaavoituksen yhteydessä tehtyihin tutkimuksiin ja suunnitelmiin ja että kaatopaikan kunnostus on edellytyksenä osayleiskaavan ja asemakaavojen mukaisten toimintojen toteuttamiselle ja liikuntapuiston turvalliselle käytölle. Rakennusvirasto toteaa lausunnossaan olleensa mukana hankkeen valmistelussa ja kunnostussuunnitelmassa on otettu

25.01.2016

Ryj/2

huomioon mm. läheisten katujen rakentaminen. Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa ympäristölupahakemuksesta.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja esittää hakemusta puollettavaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen aluehallintovirasto, lausuntopyyntö Helsingin kaupungille 11.11.2015, Jätkäsaaren vanha kaatopaikka
- 2 Etelä-Suomen aluehallintovirasto, lausuntopyynnön liitteet, Jätkäsaaren vanha kaatopaikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 12.01.2016 § 12

HEL 2015-012475 T 11 01 00 00

ESAVI/2570/2015

Lausunto

Ympäristölautakunta, joka on kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja terveydensuojeluviranomainen, antoi seuraavan lausunnon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin kiinteistöviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan kunnostamista Länsisatamassa. Kiinteistövirasto on myös hakenut lupaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta

Toimintahistoria

Länsisatamassa on sijainnut vuodesta 1936 lähtien satamarakennusosaston ja puhtaanapitolaitoksen kaatopaikka. Jäte on enimmäkseen ollut erityisesti toiminnan alkuvaiheessa ylijäämämaita sekä rakennus- ja purkujätettä. Jätteet on läjitetty rannalta suoraan mereen. Alueelle aiemmin rakennettu louhepenger on rajannut kaatopaikkajätteen leviämistä meressä. Puhtaanapitolaitos toi sotavuosina kaatopaikalle paljon jätepaperia, pilaantuneita juureksia, risuja, lehtiä ja joulukuusia. Lisäksi kaatopaikalle tuotiin kuonaa ja puutuhkaa. Puhtaanapitolaitos lopetti kaatopaikan käytön vuoden 1943 lopussa, mutta satamarakennusosasto käytti aluetta edelleen rakennus- ja purkujätteen läjittämiseen 1950-luvulle asti. Sotavuosina alueelle on ilmeisesti tuotu pommituksissa hannonneiden talojen purkujätettä. Lisäksi on arvioitu, että kaatopaikalle on viety vähäisiä määriä Jätkäsaaren alueen teollisuuden ja satamatoiminnan jätteitä, kuten rakennusjätettä, öljyjätettä, ja erilaisia teollisuusjätteitä.

Kaatopaikkatoiminnan jälkeen alue on ollut tavarasataman käytössä, ja alueen eteläosassa on sijainnut mm. vuonna 1974 rakennettu Sataman varastorakennus, joka purettiin vuonna 2009.

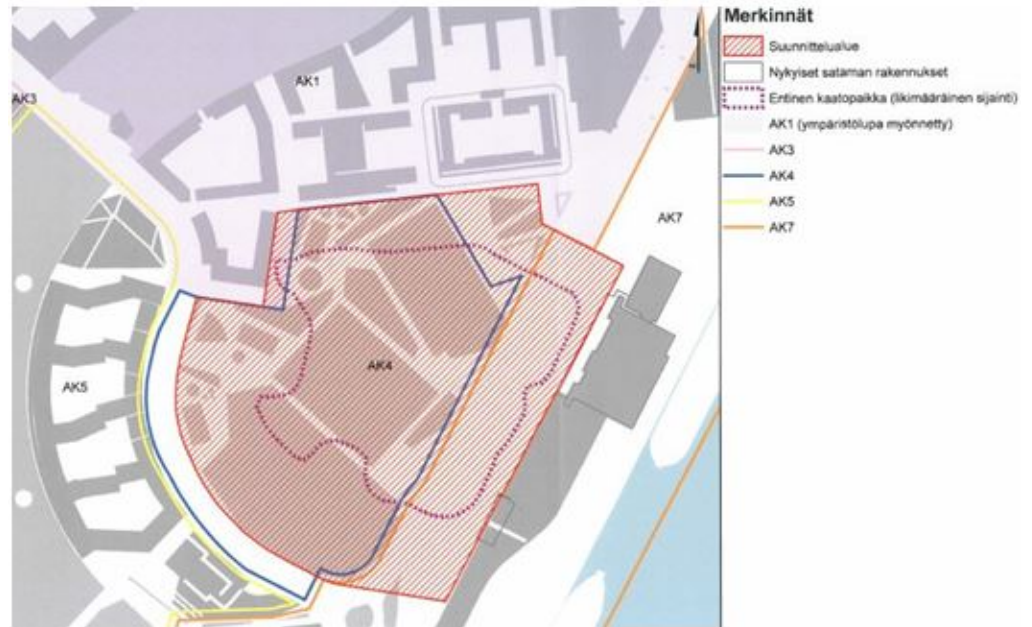
Nykyisin alue on lähinnä pysäköintialuetta ja alueella toimivien urakoitsijoiden varastoaluetta sekä katualuetta ja osin vuokrattuna Helsingin Satamalle.

Kaavatilanne ja tuleva käyttö

Ympäristölupa-alue ulottuu kolmelle eri asemakaava-alueelle: Jätkäsaarenkallion ja Hietasaaren (AK1), Jätkäsaaren liikuntapuiston (AK4) ja Jätkäsaaren matkustajasataman (AK7) asemakaava-alueille. Jätkäsaarenkallion ja Hietasaaren asemakaava on tullut voimaan 7.8.2009. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 24.2.2015 hyväksynyt Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaavan muutoksen nro 12277. Asemakaavassa alue on merkitty pääasiassa urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU). Matkustajasataman asemakaavan muutosluonnos on valmisteilla.

Ympäristölupa-alueen pinta-ala on noin seitsemän hehtaaria, josta kaatopaikka-aluetta on noin 3,2 hehtaaria. Ympäristölupa-alue sisältää Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaava-alueen lähes kokonaan sekä asemakaava-alueista AK1 ja AK7 ne alueet, joihin entinen kaatopaikka ulottuu.

Ympäristölupa-alueen rajausta ja eri asemakaava-alueita on esitetty alla olevassa kuvassa.

Alueen valmistuttua liikuntapuisto tarjoaa ulkoliikunta-alueet Jätkäsaaren peruskouluille ja lähialueen asukkaille. Erilaisten kenttien lisäksi liikuntapuistoon on tulossa huoltorakennus ja pysäköintitiloja. Alueen yleistasaus muuttuu rakentamisen vuoksi. Maanpintaa korotetaan nykyisestä noin +2,2...+3,0 metrin tasosta tasoon +4,2...+5,7 metriä. Täyttömäkien kohdalla maanpinta nousee paikoin tasolle +7,7 metriä.

Alueen pohjoisosaan Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaava-alueen ulkopuolelle rakennetaan pysäköintilaitos, jonka eteläkulma sijaitsee entisen kaatopaikan alueella noin 1 600 m²:n laajuudelta. Pysäköintilaitoksen rakentamistapa ei ole vielä varmistunut.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Kallionpinta on ylimmillään alueen pohjoisosassa Länsisatamankujan itäpäässä noin tasolla -3...-6 metriä. Liikuntapuiston luoteisnurkassa kallionpinta on tasolla -22 metriä ja keskiosassa noin tasolla -24...-35 metriä. Alueen eteläreunalla kallio on todettu tasolla -5,5...-10 metriä.

Kaatopaikkatäyttö on tehty suoraan mereen. Tehtyjen pohjatutkimusten perusteella noin 8–10 metriä paksun täyttökerroksen alla oleva savikerros on enimmillään noin viisi metriä paksu. Täyttökerros on osittain sekoittunut alla olevaan saveen. Tutkimusten perusteella täyttö on paikoitellen syrjäyttänyt saveen ja ulottuu kovaan pohjaan asti. Tutkimusten perusteella saveen vesipitoisuus on noin 35–80 %. Idässä kaatopaikkaa rajaa louhepenkka, joka on rakennettu ennen vuotta 1936 ja kaatopaikkatoiminnan aloittamista.

Nykyinen maanpinnan korkeustaso on keskimäärin +2,5 metriä. Alue on pääosin asfaltoitu.

Alue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Pohjavesi on pääosin merivettä, joka pääsee virtaamaan melko vapaasti huokoisissa täyttömaakerroksissa. Alueella ei ole selvää pohjaveden virtaussuuntaa, vaan meriveden pinnankorkeuden vaihtelut pumpaavat vettä täyttöihin tai sieltä pois. Lähes kokonaan asfaltoidulta alueelta muodostuu pohjavettä vain vähän. Pohjaveden pinta on tasolla +0,3 metriä ja noudattelee merenpinnan korkeusvaihteluja.

Alueella ei ole pintavesistöjä, ja alue on suurelta osin sadevesiviemäroity. Lähimmillään etäisyys mereen on alueen itäosassa noin 75 metriä.

Maaperän pilaantuneisuus

Ympäristölupa-alueella on tehty monia maaperän pilaantuneisuustutkimuksia vuosina 2000–2013. Näytepisteitä alueelle on tehty 130, joista 18 on koekuoppia. Näytteiden pitoisuuksia on verrattu valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) esitettyihin kynnys- ja ohjearvoihin.

Klooratuista yhdisteistä todettiin vinyylidikloridia yli ylemmän ohjearvon yhdessä pisteessä 6-7 metrin syvyydessä. Bentseeniä todettiin yhdessä pisteessä yli alemman ohjearvon. Lisäksi kuudessa pisteessä toluenin, etyylibentseenin ja ksyleenien kokonaispitoisuus (TEX) ylitti kynnyksarvon.

Öljyhiilivedyistä keskittisleet (C10-C21) ylittivät ylemmän ohjearvon viidessä pisteessä ja alemman ohjearvon 60 pisteessä. Raskaiden jakeiden (C21-C40) pitoisuudet ylittivät ylemmän ohjearvon kahdeksassa pisteessä ja alemman ohjearvon 58 pisteessä. Bensiinijakeiden (C5-C10) pitoisuudet ylittivät alemman ohjearvon kuudessa pisteessä.

Polyaromaattisten hiilivety-yhdisteiden (PAH) kokonaispitoisuus ylitti ylemmän ohjearvon 17 pisteessä ja alemman ohjearvon 19 pisteessä. Lisäksi kenttähavainnoissa todettiin usein PAH-yhdisteiden hajua ja mustia hiiltyneitä kerroksia.

Polykloorattuja bifenylyihdisteitä (PCB) tutkittiin 33 näytteestä ja yhdessä pisteessä kaatopaikan lounaiskulmassa kokonaispitoisuus ylitti alemman ohjearvon.

Syanidien pitoisuuksia on analysoitu kuudesta tutkimuspisteestä. Kaikki analysoidut näytteet ovat olleet alle analyysin määrittäjärajat. Myöskään

koekaivantojen aikana tehdyissä kaasumittauksissa ei havaittu syaanivetyä.

Metallien pitoisuudet ylittivät ylempät ohjearvot 217 näytteessä (antimoni, arseeni, elohopea, kadmium, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, vanadiini). Kuparin, lyijyn ja sinkin pitoisuudet ylittivät ylempät ohjearvot yleisimmin.

Entisen kaatopaikan alueelta ei ole tehty liukoisuuskokeita, koska kaatopaikan tilavuus on suuri ja täytön laatu ja täyttömateriaalit vaihtelevat suuresti. Siten metallien liukoisuuden ja kulkeutumisen arviointiin kannattaa käyttää kaatopaikalta ja sen ulkopuolelta tehtyjen pohjavesitarkkailujen analyysituloksia.

Kaatopaikalle kaivettiin kesällä 2012 neljä 8–9 metrin syvyyteen maanpinnasta ulottuvaa koekaivantoa jätteen laadun ja koostumuksen selvittämiseksi ja kaasuntuottopotentiaalikoekoiden näytteiden ottamiseksi. Kaatopaikkajätteen todettiin vaihtelevan melko paljon eri kaivannoissa. Yhdyskuntajätteestä todettiin viitteitä (luita, lasia). Sekalaista rakennusjätettä (tiiliä, muita rakennusjätejakeita, puuta) todettiin paljon. Kokonaismaa-ainesmäärästä todetut jätejakeet edustavat todennäköisesti korkeintaan 10–20 %. Jätejakeet voidaan luokitella tavanomaiseksi ja pilaantumaton tilijäte pysyväksi jätteeksi.

Vesien pilaantuneisuus

Kaatopaikka-alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on otettu pohjavesinäytteitä yhdeksästä näyteputkesta, joista viisi on jo tuhoutunut.

Kaatopaikan vedessä on todettu suuria vaihteluita sähkönjohtavuudessa sekä kloridin ja sulfaatin pitoisuuksissa. pH on pysynyt melko vakiona, ja vesi on hiukan emäksisempää kaatopaikan sisällä. Maaperän korkeista lyijy-, kupari-, kromi- ja sinkkipitoisuuksista huolimatta niiden liukoiset pitoisuudet eivät ylitä laboratorion määritysrajaa kaatopaikan sisällä. Yhdyskuntajätteen vaikutus näkyy vedessä korkeina kokonais- ja ammoniumtyypen pitoisuuksina. Kaatopaikan orgaanisen aineksen hajoamisen ja veden hitaan uusiutumisen seurauksena pohjavesi on täysin hapettomassa tilassa yhtä mittausta lukuun ottamatta.

Kaatopaikan sisäisen veden kerroksellisuutta tutkittiin kesällä 2014. Tulosten perusteella kaatopaikan sisällä pohjaosat ovat selvästi suolaisempia, emäksisempiä ja sähköjohtavuus korkeampi, joskaan liuenneita metalleja ei ole selvästi enempää. Vesi on hapetonta koko syvyydeltä. Kaatopaikan sisäisen veden aggressiivisuutta ei ole määritetty.

Kaatopaikan pohjoispuolella vanhoissa täyttökerroksissa vedessä on todettu metalleja, öljyhiilivetyjä ja PAH-yhdisteitä kohonneina pitoisuuks-

sina. Kloridin pitoisuus vaihtelee voimakkaasti eri mittauskerroilla eri pisteissä. Kaatopaikan ulkopuolella täytoiässä on myös paljon rakennusjätejakeita, joista kohonneet metallipitoisuudet ovat luultavasti liuonneet.

Kaatopaikkakaasut

Alueella on tehty kaasumittauksia vuodesta 2004 alkaen. Näytteenottopisteiden määrä on vaihdellut eri vuosina, koska osa näytteenottoputkista on tuhoutunut.

Kaatopaikan alueella on todettu merkittäviä metaanipitoisuuksia toistuvasti kahdessa putkessa maksimipitoisuuden ollessa 20 tilavuusprosenttia ja keskiarvon yli viisi tilavuusprosenttia. Muissa kaatopaikka-alueen tai siihen rajautuvan alueen putkissa metaania on todettu vain yksittäisiä pieniä pitoisuuksia maksimin ollessa 0,4 tilavuusprosenttia.

Rikki- ja syaanivetyä on todettu vain yhdestä kaatopaikan putkista yksittäisiä pitoisuuksia vuoden 2014 aikana. Mittaustavan muutoksen takia tulpattuun putkeen kertyneet kaasut on saatu tarkemmin mitattua vuonna 2014 kuin aiemmin, joten tulokset eivät välttämättä viittaa kaatopaikan kaasunmuodostuksen viimeaikaiseen muuttumiseen.

Kaatopaikan putkista on todettu huokoskaasulle tyypillisiä, hieman raitista ilmaa pienempiä happipitoisuuksia ja suurempia hiilidioksidipitoisuuksia. Muutamassa kesäajan mittauksessa ilma on ollut lähes hapehtonta putkissa, joissa on todettu korkeimmat metaanipitoisuudet.

Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC) on havaittu kolmessa kaatopaikan putkessa. Suurimmat todetut tri- ja tetrakloorietenipitoisuudet ovat olleet 1,1 ja 84 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Vinyylikloridia ei mittauksissa ole todettu.

Kaatopaikkarajauksen ulkopuolella on todettu haihtuvia orgaanisia yhdisteitä seitsemässä putkessa maksimipitoisuuden ollessa 1500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Mittauksissa ei ole todettu vinyylikloridia. Metaani ja rikkivetyä on todettu kenttämittauksissa vain yksittäisiä hyvin pieniä pitoisuuksia. Todetut happipitoisuudet ovat olleet raitista ilmaa pienempiä ja hiilidioksidipitoisuudet hieman suurempia.

Suunnittelualueen ulkopuolella viereisissä täyttökerroksissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä on havaittu kahdeksassa putkessa joko Tenax-näytteenotossa tai PID-kenttämittauksissa. Suurimmat todetut tri- ja tetrakloorietenin pitoisuudet ovat olleet 130 ja 750 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Vinyylikloridia ei ole mittauksissa todettu.

Biokaasuntuottopotentiaalikoikeissa vuonna 2012 kaasuntuotto oli näytteissä hyvin pientä, vaikka kokeeseen valituissa näytteissä orgaanisen

aineksen pitoisuus oli kahdessa näytteessä yli 10 %, joka edusti jäte-
täytön orgaanisen aineksen keskiarvopitoisuutta tai sitä korkeampaa pi-
toisuutta.

Pilaantuneisuusarvio

Kaatopaikan ulkopuolisten täyttömaakerrosten pilaantuneisuus on vaihtelevaa eikä eroa suuresti kaatopaikan kerrosten pilaantuneisuudesta. Kaatopaikan alueella pilaantuneisuus on kuitenkin voimakkaampaa ja haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät useammin vaarallisen jätteen ohjeellisen rajan. Myös orgaanisen aineksen pitoisuus on ulkopuolista aluetta korkeampi. Voimakkaasti pilaantuneet kerrokset ja kaatopaikan kerrokset sijaitsevat yleisesti pohjaveden pinnan (+0 metriä) tasolla ja sen alapuolella.

Veteen läjitetyn jätteen päällä on yleisesti noin 2–5 metrin kerros erilaisia täyttökerroksia ja paikoin useita asfalttikerroksia maaperän painumisen seurauksena. Pintamaan metalli-, öljyhiilivety- ja PAH-yhdisteiden pitoisuudet ovat pääasiassa alle vaarallisen jätteen ohjeellisen raja-arvon, mutta paikoin pilaantuneisuus on myös voimakkaampaa ylittäen kyseiset raja-arvot.

Kaatopaikalle tuodun jätteen tarkasta laadusta tai määrästä ei ole tarkkoja tietoja. Satamarakennusosaston oman arvion mukaan alueelle on tuotu jätteitä vuosina 1936–1943 yhteensä noin 115 000 m³. Kaatopaikan kokonaistilavuudeksi on tutkimusten ja tehdyn mallinnuksen perusteella arvioitu noin 220 000 m³. Jätekerroksen alapinta vaihtelee noin tasolla -12...-17,5 metriä ja yläpinta noin tasolla -2...+0,5 metriä. Kaatopaikan toiminta-aikana ei Suomessa ollut yleisessä käytössä esimerkiksi kloorattuja orgaanisia yhdisteitä tai synteettisiä torjunta-aineita, joten näitä yhdisteitä ei oleteta olevan merkittävästi kaatopaikan alueella.

Tutkimusten mukaan kaatopaikan olosuhteet vielä suosivat metaanin muodostumista. Käyttöhistorian huomioon ottaen on hyvin todennäköistä, että jäljellä olevat biohajoavat materiaalit ovat hyvin hitaasti hajoavia puuperäisiä materiaaleja. Jätteen sisältämä orgaaninen aines sijaitsee käytännössä kokonaan melko syvällä ja kylmässä vedessä, jossa biologinen aktiivisuus on vähäistä.

Kaatopaikan iän ja tutkimustulosten perusteella kaatopaikka on ns. kypsymissivaiheessa eli kaatopaikan sisäiset hajoamisprosessit ovat vähentyneet, mutta eivät vielä täysin loppuneet. Siten kaasujen muodostuminen voi jatkua vähäisenä vielä useita vuosikymmeniä.

Pilaantuneita maa-aineksia on arvioitu olevan kaatopaikkakerrosten yläpuolella noin 30 000 m³, kaatopaikan ulkopuolella pohjavedenpinnan yläpuolella noin 40 000 m³ ja alapuolella noin 10 000 m³.

Riskinarviointi

Esitetyn riskinarvioinnin tavoitteena on selvittää entisen kaatopaikka-alueen maaperän, jätteen, huokoskaasun ja pohjaveden haitta-ainepitoisuuksien kulkeutumista ja siitä mahdollisesti aiheutuvia riskejä terveydelle ja ympäristölle laajamittaisessa virkistyskäytössä. Nykytilanteen riskejä ei ole tarkasteltu, koska alue ei tule säilymään nykyisen kaltaisessa käytössä.

Alueen esirakentamisen ja kunnostuksen aikana alue tasataan ja pilaantuneet maa-ainekset ja jätetäyttö peitetään vähintään 0,5 metrin paksuisella pilaantumattomalla maa-aineskerroksella. Monin paikoin pilaantumattoman maa-aineksen kerrospaksuus on huomattavasti suurempi. Mikäli rakentaminen edellyttää pilaantuneen maa-aineksen kaivua, poiskaivetut pilaantuneet maat ja jätteet kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.

Haitta-aineiden kulkeutumisriskiä arvioitaessa on riskinarvioinnissa todettu, että haitta-aineet ovat olleet maaperässä jo niin kauan, että pohjavedenpinnan yläpuolisesta kerroksesta haihtuvimmat haitta-aineet ovat jo kulkeutuneet ulkoilmaan ja vesiliukoisimmat huuhtoutuneet vajaveden mukana pohjaveteen sekä hajoavimmat yhdisteet ovat ehtineet hajota aerobisesti.

Alueella kulkeutuvimpia haitta-aineita ovat veteen liukenevat ja haihtuvat BTEX-yhdisteet ja klooratut hiilivedyt. Kyseisten haitta-aineiden pitoisuudet ovat kuitenkin maaperässä, pohjavedessä ja huokoskaasussa olleet pieniä. Muut alueella todetut haitta-aineet ovat vallitsevissa olosuhteissa hyvin heikosti kulkeutuvia, vaikka niiden kokonaispitoisuudet ovat paikoin suuria. Metallien osalta kulkeutumista rajoittaa pohjaveden hapeton tilanne jätetäytön alueella, minkä seurauksena suuri osa metalleista on niukkaliukoisina sulfideina. PAH- ja PCB-yhdisteillä sekä öljyhiilivedyillä kulkeutumista rajoittaa niiden niukkaliukoisuus veteen, heikko haihtuvuus ja taipumus sitoutua orgaaniseen ainekseen.

Todetuista haitta-aineista ei aiheudu kunnostustarvetta alueen tulevassa käytössä. Pohjavedenpinnan yläpuolisessa kerroksessa haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuudet maaperässä ja huokoskaasussa ovat olleet pieniä. Haitta-ainepitoiset maa-ainekset ja jätteet peitetään puhtailla maa-aineksilla tai ne jäävät rakenteiden alle, joten suoraa altistumista tulevassa käytössä ei aiheudu. Haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveden mukana mereen ja siitä aiheutuva ekologinen riski on arvioitu pieneksi.

Kaatopaikkakaasujen aiheuttamat merkittävimmät terveysriskit ovat työnaikaisia. Metaani muodostaa ilman kanssa syttyvän ja suljetuissa olosuhteissa räjähtävän seoksen. Metaani voi myös syrjäyttää ilmasta

happea, mikä otetaan huomioon työturvallisuudessa. Muita haihtuvia yhdisteitä (VOC, rikkivety, syaanivety) ei ole todettu terveydelle haitallisina pitoisuuksina. Kaasut eivät merkittävästi kulkeudu työmaa-alueen ulkopuolelle voimakkaan laimentumisen takia.

Kaatopaikan alueella todetun metaanin muodostuminen edellyttää kuitenkin kaasujen ottamista huomioon rakentamisen suunnittelussa. Tuleville puistoalueille ei tehdä kaasua pidättäviä kerroksia. Paalulaattojen ja huoltorakennuksen alta kaasu kerätään hallitusti ja johdetaan ulkoilmaan. Alueen tulevassa käytössä kaasuista ei aiheudu terveysriskiä alueen käyttäjille ja työntekijöille.

Rakentamisen vuoksi tehtävä kaivu voi ulottua paikoin pohjavedenpinnan alapuolelle tai kaivantoihin voi muuten kertyä sadevesiä, jolloin kaivantoa joudutaan pitämään kuivana pumppaamalla. Ko. vedet johdetaan hulevesi- tai jätevesiviemäriin veden puhtausasteen mukaan, joten kaivantovesien mukana haitta-aineet eivät kulkeudu laajemmalle ympäristöön.

Alueen rakentamisen jälkeen hulevesiä ei imeytetä jätetäyttöihin tai pilaantuneeseen maahan.

Kunnostustavoitteet

Kunnostuksen tavoitteena on poistaa alueelta pilaantuneet maa-ainekset ja jätteet rakentamisen vaatimassa laajuudessa sekä estää alueen käyttäjien ja ympäristön altistuminen haitta-aineille pitkälläkin aikavälillä.

Riskinarvioinnin perusteella haitta-aineiden merkittävää kulkeutumista pohjaveden mukana ei tapahdu, joten pystyeristykselle tai muulle kulkeutumisen rajoittamiselle ei ole tarvetta. Riskinarvioinnin perusteella alueella ei ole tulevassa käytössä puhdistustarvetta eikä maaperässä olevia jättejakeita tarvitse poistaa.

Kaatopaikan alueella rakennusten ja tiiviiden rakenteiden alta kaatopaikkakaasut kerätään ja johdetaan pois hallitusti. Lisäksi huoltorakennukseen tehdään tiiviit alapohjarakenteet, joilla estetään kaasujen pääsy rakennuksen sisäilmaan. Pysäköintitilojen kohdalle tiivistä alapohjaa ei tarvita, sillä siellä ilmanvaihto on tehokasta. Piha-alueiden päällysteinä käytetään rakenteita, jotka eivät ole tiiviitä, esimerkiksi betonikiveystä, kivituhkaa tai avointa asfalttia, jolloin estetään kaasujen kerääntymisen laajojen päällystekerrosten alle.

Kaatopaikan ulkopuolella pilaantuneet maat poistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Kaatopaikkakaasujen muodostuminen on hyvin vähäistä täytön sisältämän alhaisen orgaanisen aineksen määrän

takia. Kaasunkeräys- tai johtamisrakenteita ei ole tarpeen tehdä kaatopaikan ulkopuolella sijaitsevien rakennusten ja kenttärakenteiden osalta.

Katualueilta poistetaan pilaantuneet maat ja jätteet vain rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Liikennealueet pyritään rakentamaan siten, ettei synny yhtenäistä laajaa ja tiivistä pintaa käyttämällä esimerkiksi paikoin kiveystä ajoratojen ja raitiovaunukiskojen välisillä alueilla tai käyttämällä avointa asfalttia. Kunnallistekniikan takia rakennettaviin isompiin paalulaattoihin rakennetaan myös kaasunkeräys- ja johtamisrakenteet.

Kunnostuksen toteutus

Alueen rakentaminen toteutetaan todennäköisesti useassa eri vaiheessa, mutta tarkempi aikataulu ei ole vielä tiedossa.

Pilaantuneita maita ja jätteitä voidaan riskinarvioinnin perusteella jättää kaivutasojen alapuolisiin kerroksiin ja kaivualueiden ulkopuolelle, kun eristerakenteilla ja kaasujenhallinnalla estetään haitta-aineiden kulkeutuminen huoltorakennuksen sisäilmaan ja kaasujen kertyminen tiiviiden rakenteiden alapuolelle. Rakentamisen vuoksi kaivettavia pilaantuneisuudeltaan alle alemman ohjearvon ja geoteknisiltä ominaisuuksiltaan hyötykäyttökelpoista maa-ainesta pyritään hyödyntämään alueen täytöissä.

Käynnissä oleva työalue aidataan ja merkitään pilaantuneen maan kunnostuksesta kertovilla kylteillä.

Kunnostusalueella ei välivarastoida pilaantuneita maa-aineksia tai jätteitä, vaan ne välivarastoidaan Jätkäsaaren erikseen luvitetulla välivarastointialueella.

Pilaantuneet maa-ainekset ja jätteet kuljetetaan luvanvaraisiin vastanottopaikkoihin. Kuormat peitetään kuljetusten ajaksi. Kuormia ei peitetä, jos maita siirretään vain Jätkäsaaren alueella. Ulkopuolisiin käsitteilypaikkoihin vietäville pilaantuneille maille tehdään siirtoasiakirjat.

Pilaantumattomat ja kohonneita haitta-aineita sisältävät pilaantumattomat maa-ainekset hyödynnetään kohteen täytöissä ja muita massoja Hyväntoivonpuiston hyötykäyttöalueella.

Päivittäinen toiminta-aika on arkisin klo 6.00–22.00 ja tarvittaessa lauantaisin klo 7.00–16.00.

Laadunvalvonta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaivettavien massojen laatu tutkitaan jokaista 200 m³ kohti ja niistä analysoidaan ne haitta-aineet, joita alueella on aiemmin todettu tai joita aistinvaraisesti epäillään niissä olevan.

Pilaantuneen maan tai jätteen poiston jälkeen otetaan jäännöspitoisuusnäytteet kaivualueilla, joissa pilaantuneet maat poistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa ja kaivu päättyy pohjaveden yläpuolelle. Näytteistä tutkitaan laboratoriossa niiden epäorgaanisten ja orgaanisten haitta-aineiden pitoisuudet, joita kaivualueen massoita on todettu alemman ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina. Jäännöspitoisuusnäytteet otetaan kaivantojen pohjasta yksi näyte 400 m²:n aluetta kohti ja seinämistä yksi näyte jokaista alkavaa 40 metrin matkaa kohti maakerroksittain.

Mikäli kaivu päättyy pohjavedenpinnan alapuolelle, jäännöspitoisuusnäytteitä ei oteta, koska pohjavedenpinnan alapuolisessa kerroksessa ei ole kunnostustavoitteita.

Kaasujen johtaminen ja käsittely

Alueella tehtyjen kaasumittausten perusteella kaasumaisten haitta-aineiden pitoisuudet ovat hyvin pieniä, eikä kaasujen käsittelylle siten ole tarvetta. Poistokaasut kuitenkin käsitellään, mikäli niistä aiheutuu jatkuvasti selvää hajuhaittaa tai niissä todetaan usein selvästi kohonneina pitoisuuksina metaania (>1000 ppm tai 665 mg/m³), rikkivetyä (>5 ppm tai 7 mg/m³) tai syaanivetyä (> 10 ppm). Arvoina on käytetty sosiaali- ja terveysministeriön HTP8h-altistumisen arvoja. Kaasujen käsittely suunnitellaan todettujen aineiden ja pitoisuuksien mukaan tapauskohtaisesti.

Rakenteiden alta kerätystä ja johdetusta ilmasta tarkkaillaan siinä esiintyvien kaasujen pitoisuuksia. Tarkkailupisteiksi valitaan vähintään yksi poistokanava jokaista rakennetta kohti (kentän paalulaatat, huoltorakennus, pysäköintihalli).

Kaivutyön aikana kaasuja tarkkaillaan kenttämittareilla. Alueelle laaditaan työturvallisuusohje myös kaasujen osalta ennen töiden aloittamista.

Eristys- ja huomiorakenteet

Alueelle jäävät alemman ohjearvon ylittävät pilaantuneet maa-ainekset ja jätekerros erotetaan puhtaasta täyttömaasta huomiorakenteella, joka asennetaan nykyisen maanpinnan päälle tai kaivupinnan ja tulevan täytön väliin. Huomiorakenteita ei asenneta rakennusten ja paalulaattojen alueille.

25.01.2016

Ryj/2

Alueelle ei erikseen asenneta eristerakenteita, joilla pyritään estämään kaasujen kulkeutumista ulkoilmaan.

Alueelle jäävien haitta-ainepitoisten maa-ainesten päälle sijoitetaan vähintään 0,5 metrin kerros pilaantumattomia täyttö- tai rakennekerroksia.

Alueen pohjoispuolelle Länsisatamankujan katualueelle tehtiin kaasunkeräys- ja johtamisrakenteet kadun rakentamisen yhteydessä. Rakenne toteutettiin ennen kaatopaikan rajauksen ja riskinarvioinnin varmistumista kadun rakentamisen kiireellisen aikataulun vuoksi. Rakenne ulottuu vähäisessä määrin suunnittelualueelle, mutta rakenne ei aiheuta toimenpiteitä tällä alueella.

Työnaikainen vesien hallinta

Pilaantuneiden maiden ja jätteiden kaivu pyritään tekemään kuivakäivuna. Pysäköintilaitoksen alueella rakentamisen vuoksi tehtävä kaivu saattaa ulottua pohjavedenpinnan alapuolelle, jolloin kaivantoa joudutaan pitämään kuivana pumppaamalla. Tutkitut ja tarvittaessa esikäsitellyt kuivatusvedet johdetaan hulevesi- tai jätevesiviemäriin veden puhtausasteen mukaisesti. Viitteellisinä raja-arvoina käytetään samoja arvoja, jotka on annettu vesille Jätkäsaaren välivarastointialueen ympäristöluvassa.

Hyödynnettävät massat

Alueen tuleva korkotaso on noin 1,5–4,5 metriä nykyistä maanpintaa korkeammalla. Täyttöihin tarvitaan noin 80 000 m³ massoja. Massat tulevat pääasiassa Jätkäsaaren välivarastointialueelta.

Alueen maarakentamisessa ja täytöissä voidaan hyödyntää geoteknisesti sopivia maa-aineksia ja kaupallisilla sideaineilla stabiloituja sedimenttejä/savia, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat alle alempien ohjearvojen ja helposti haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC, BTEX, nftaleeni) pitoisuudet ovat alle kynnysarvojen. Sedimenteistä on oltava eräkohtaiset tiedot haitallisten aineiden kokonaispitoisuuksista ja orgaanisen hiilen määrästä vähintään jokaista 2500 m³ kohti.

Alueella voidaan hyödyntää myös peitettyä rakenteena betoni- ja tiili-jätettä, joka alittaa valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisessä maarakentamisessa (591/2006) määritellyt raja-arvot.

Hyödynnettävän mineraalista rakennusjätettä sisältävän maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet ovat alle alempien ohjearvojen ja helposti haihtuvien yhdisteiden pitoisuudet alle kynnysarvojen. Ko. maa-aines käytetään hyödyksi joko sellaisenaan tai esikäsiteltynä.

25.01.2016

Ryj/2

Pintakerroksessa (0,5 metriä) ei hyödynnetä rakennusjätteitä tai kynnysarvon ylittäviä maita.

Alemman ohjearvotason alittavia haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maa-ainesten ja jätejakeiden hyötykäytöstä ei arvioida aiheutuvan päästöjä maaperään.

Varautuminen odottamattomiin tilanteisiin

Suunnitelmassa on esitetty mm. seuraaviin odottamattomiin tilanteisiin liittyvät toimenpiteet:

- Alueella todetaan selvästi poikkeavaa pilaantuneisuutta tai jätettä.
- Kaivun tai näytteenoton yhteydessä todetaan ilmassa merkittäviä määriä kaatopaikkakaasuja, syaani- tai rikkivetyä tai VOC-yhdisteitä tai ympäristöön leviää voimakasta hajua.
- Alueelle tuotavan maa-ainekuorman pilaantuneisuus on aistinvaraisesti korkeampi kuin lupa sallii.
- Alueelle tuodun maa-aineksen seassa on jätejakeita, joita alueella ei saa hyötykäyttää.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Kaatopaikka-alueen kunnostaminen sekä kynnysarvomaiden ja jätejakeiden hyötykäyttö Jätkäsaaren liikuntapuiston rakenteissa edustaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) ja ympäristön kannalta parasta käytäntöä (BEP). Hyödyntämällä jätemateriaaleja lähellä syntypaikkaa vähennetään myös kuljetuksista aiheutuvia päästöjä ja meluhaittoja.

Jälkiseuranta

Kunnostuksen jälkeen alueen pohjavesiä ja kaasunmuodostusta seurataan. Vesiä seurataan kaatopaikan alueella kahdesta pisteestä ja kaatopaikan ulkopuolella kahdesta pisteestä. Huokoskaasuja mitataan kolmesta pisteestä. Lisäksi kunnostuksen valmistuttua tarkkaillaan kaatopaikkakaasun keräysjärjestelmän toimivuutta ja rakenteiden alta johdettavien kaasujen määrää ja laatua. Tarvittaessa alueelle asennetaan uusia pohjavesi- ja huokoskaasuputkia.

Kirjanpito ja raportointi

Työmailla pidetään työmaapäiväkirjaa, jossa esitetään tiedot mm. kaivetuista pilaantuneista maista, huomiorakenteista, hyötykäytettävistä maista, näytteistä ja hajuhavainnoista. Vuosiraportissa esitetään yhteenveto kirjanpidosta ja selvitys vuoden aikana tehdyistä kunnostustoimenpiteistä. Kunnostustyön valmistuttua kunnostustyöstä tehdään lop-

puraportti, joka toimitetaan Uudenmaan ELY-keskukseen ja Helsingin kaupungin ympäristökeskukseen kuuden kuukauden kuluessa kunnostustyön valmistumisesta.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Kaatopaikan kunnostamiselle haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Kohde voidaan ennallistaa, jos lupapäätös kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan.

Ympäristölautakunnan lausunto

Ympäristölautakunta puoltaa Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tekemän Jätkäsaaren vanhan kaatopaikan kunnostamista koskevan ympäristölupahakemuksen hyväksymistä. Hakemuksen käsittelyssä tulisi kuitenkin ottaa huomioon seuraavat näkökohdat.

Ympäristölautakunta katsoo, että kaatopaikan vaikutusalueen kunnostustoimet tulisi käynnistää mahdollisimman nopeasti, koska sen lähialue on rakentumassa nopeasti asuinkäyttöön, jolloin kunnostamisesta aiheutuvat haitalliset ympäristövaikutukset ovat vaikeammin torjuttavissa. Kaatopaikan kunnostamisessa voidaan myös tehokkaasti hyödyntää alueella muodostuvia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot, mitä voidaan pitää sekä taloudelliselta että ympäristön kannalta hyvänä ratkaisuna.

Ympäristölautakunta katsoo, että entisen kaatopaikan vaikutusalue soveltuu erinomaisesti suunniteltuun liikuntapuistokäyttöön, kunhan alueella muodostuvat haitalliset kaasut otetaan asianmukaisesti huomioon alueen rakentamisessa ja tarvittaessa käsitellään ennen ilmaan johtamista hajuhaittojen estämiseksi eikä maan pintakerrokseen jää tai sijoiteta maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät kynnsarvot. Suojakerrospaksuuksissa tulee myös ottaa huomioon ne alueet, joiden käyttömuoto, esimerkiksi pulkkamäkenä, saattaa aiheuttaa voimakasta maan kulumista.

Lisäksi alueella tehtävät pilaantuneen maa-aineksen ja jätteiden kaivutyöt ja muut kunnostamiseen liittyvät työt tulee toteuttaa niin, että niistä ei aiheudu alueella massojen pölyämistä tai hajuhaittaa, koska alueen läheisyydessä liikkuu jo nyt paljon ihmisiä, sillä alue sijaitsee lähellä asuinrakennuksia ja Länsisataman terminaalirakennuksen vieressä.

Alueen kunnostamisessa ja maa-ainesten hyötykäytössä tulee riittäväillä haitta-ainetutkimuksilla varmistaa, että maa-ainekset ja jätteet loppusijoitetaan asianmukaisesti paikkoihin ja että maa-ainekset ovat hyötykäytökelpoisia liikuntapuiston alueella.

Hakemuksessa on esitetty, että päivittäinen toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 6–22. Ympäristölautakunta muistuttaa kuitenkin, että Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräysten 25 §:n mukaan erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö on kielletty asuntojen ja muiden sellaisten kohteiden läheisyydessä, joille työstä saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä, yöaikaan kello 22.00–7.00, muutoin kuin on tarpeen välttämättömien tilapäisten töiden suorittamiseksi. Mikäli yöaikaan tehtävä välttämätön työ tai toimenpide on etukäteen tiedossa, on siitä tiedotettava etukäteen melun vaikutuspiirissä oleville asukkaille, hoito- ja oppilaitoksille sekä muille sellaisille kohteille, joille saattaa toimenpiteestä aiheutua haittaa tai häiriötä.

Lisäksi alueen kaikessa toiminnassa tulee varautua poikkeuksellisiin sääoloihin, kuten rankkasateisiin ja voimakkaisiin tuuliin, jotka saattavat vaikeuttaa kunnostamistoimintaa ja lisätä päästöjä ympäristöön.

Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista, joista aiheutuu päästöjä ympäristöön, aiheutuu jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa tai aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa, tulee viipymättä ilmoittaa myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnan alkaminen mahdollisimman nopeasti on perusteltua, koska Jätkäsaaren alue on rakentumassa asuinkäyttöön nopealla aikataululla. Siten ympäristölautakunta puoltaa toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Erja Puntti-Hannuksela, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32006
erja.puntti-hannuksela(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 16.12.2015

HEL 2015-012475 T 11 01 00 00

Lupahakemuksen mukainen toiminta

Hakemuksen mukaan suunnittelualue pitää sisällään lähes kokonaisuudessaan Jätkäsaaren asemakaava-alueen 4 (Liikuntapuisto), lisäksi suunnittelualueeseen kuuluu osia asemakaava-alueesta 1 (Jätkäsaarenkallio ja Hietasaari) ja asemakaava-alueesta 7 (Matkustajasatama) niiltä osin kuin entinen kaatopaikka ulottuu niille.

Kunnostuksen tavoitteena on poistaa pilaantuneet maa-ainekset ja jätteet rakentamisen vaatimassa laajuudessa sekä estää alueen käyttäjien ja ympäristön altistuminen haitta-aineille pitkälläkin aikavälillä. Alueelle jäävän pilaantuneen maaperän ja jätteen kunnostustoimina esitetään täyttömateriaalin peittämistä vähintään 0,5 metrin paksuisella puhtaalla maa-aineskerroksella. Kaatopaikan täytöstä purkautuvien kaasujen hallintatoimina alueilla, joilla vapaasti purkautuminen ei ole mahdollista (paalulaatat, rakennukset), esitetään kaasunkeräysjärjestelmän rakentamista ja kaasujen hallittua poisjohtamista purkuputkien ja tarvittaessa käsittelyn kautta.

Kunnostamistoimet on suunniteltu aloitettavaksi keväällä vuonna 2017.

Lausunto

Jätkäsaaren kaavoituksen yhteydessä on tutkittu kaatopaikan historiaa, otettu geoteknisiä ja ympäristöterveydellisiä näytteitä sekä kartoitettu täyttömateriaalin muita ominaisuuksia vuodesta 2000 alkaen. Alueen on osoitettu liikuntapuistokäyttöön Jätkäsaaren osayleiskaavassa, joka on saanut lainvoiman 18.8.2006. Osayleiskaavan ratkaisujen jälkeen laadittu liikuntapuiston asemakaava on jatkanut tämän ajatuksen tarkentamista. Liikuntapuiston asemakaavaehdotus on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 24.2.2015 ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.12.2015.

Liikuntapuiston pohjoispuolella sijaitseva Jätkäsaaren ja Hietasaaren asemakaava (AK1) on saanut lainvoiman 7.8.2009. Vanha kaatopaikka ei rajauksen mukaan ulotu kaava-alueelle, koska Hyväntoivonkatu sisältyy liikuntapuiston kaavamuuotosalueeseen AK4 ja AK1 alueen eteläosassa on valmisteilla asemakaavan muutos 'Jätkäsaari, talletusvarasto Bunkkeri ja naapurikorttelit'. Bunkkerin asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville alkuvuonna 2016. Alueen käyttö on ympäristölupahakemuksen jättämisen jälkeen muuttunut siten, että liikuntapuiston pohjoispuolelle sijoitetun pysäköintilaitoksen tilalla on raitiotien kääntöympyrä.

Liikuntapuiston itäpuolella sijaitsee Tyynenmerenkatu, jonka alueelle kaatopaikkatäyttö myös ulottuu. Tyynenmerenkatu on sisällytetty asemakaavamuuotosalueeseen AK7 Matkustajasatama, jonka luonnos on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 17.6.2014. Kaavoituksen lähtökohdaksi on ollut, että katulinjaus pysyy pääosin nykyisellä paikallaan. Helsingin Satama on käynnistänyt Tyynenmerenkadun katusuunnittelun ja suunnittelussa otetaan huomioon kaatopaikan sijainti ja sen kunnostuksen vaatimat rakenteet. Katualue tullaan laatimaan erillinen asemakaava.

Liikuntapuiston kenttärakenteet lämmitys-/jäähdytysputkistoiheen vaativat maaperän huonon kantavuuden vuoksi suurten jalkapallokenttien ja huoltorakennuksen rakentamisen paalulaatan päälle. Lisäksi liikuntapuistoon on suunniteltu mm. useita pienempiä pelikenttiä, huoltorakennus, katsomoita, juoksuratoja ja tuulelta suojaavia kumpareita. Aluetta suunniteltaessa on yhdistetty liikuntapuistotoimintojen tarkoituksenmukainen sijainti alueella ja vanhan kaatopaikan asettamat reunaehdot niiden sijoittelulle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että lupahakemuksessa esitetty kunnostustapa pohjaa asemakaavoituksen yhteydessä tehtyihin tutkimuksiin ja suunnitelmiin ja että kaatopaikan kunnostus on edellytyksenä osayleiskaavan ja asemakaavojen mukaisten toimintojen toteuttamiselle ja liikuntapuiston turvalliselle käyttöönotolle.

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus pyytää kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa ympäristönsuojelulain mukaisesta lupahakemuksesta. Kiinteistövirasto hakee lupaa Jätkäsaaren vanhan yhdyskuntajätteen kaatopaikan kunnostamiseen. Lausunto on pyydetty antamaan 18.12.2015 mennessä.

Lisätiedot

Kati Immonen, insinööri, puhelin: 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi

25.01.2016

Ryj/3

§ 69

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksesta Verkkosaaren eteläosan rantarakentamiseksi, täyttämiseksi ja kevytrakenteisen sillan rakentamiseksi

HEL 2015-007515 T 11 01 00 00

ESAVI/5611/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon hakemuksesta Verkkosaaren eteläosan rantarakentamiseksi, täyttämiseksi ja kevytrakenteisen sillan rakentamiseksi:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 15.12.2015 kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ESAVI lausuntopyyntö Helsingin kaupungilta 17.11.2015 dnro 5611-2015
- 2 Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rantarakenteiden hakemus-suunnitelma.pdf
- 3 Verkkosaaren eteläosa täydennys 19102015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/Ympäristöluvut

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

25.01.2016

Ryj/3

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupunginhallituksen sekä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa kaupungin hakemuksesta Verkkosaaren eteläosan rantarakentamiseksi, täyttämiseksi ja kevytliikennesillan rakentamiseksi. Lausuntoa on pyydetty 23.12.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua aikaa on pidennetty 2.2.2016 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rantarakenteiden rakentamiselle. Hakemus käsittää nykyisten rantarakenteiden purkamisen, uusien rantarakenteiden rakentamisen, Verkkosaarenkanavan ja Verkkosaarenaltaan rakentamisen nykyisille maa-alueille, Verkkosaarenkanavan ylittävän sillan rakentamisen, rantaviivan siirtämisen merelle päin Verkkosaarenrannan katuaukioilla ja rakentamisen edellyttämät kaivu- ja täyttötöyt.

Verkkosaaren eteläosan asemakaava-alue sijaitsee Kalasatamassa Kulosaarensillan pohjoispuolella. Alue on entistä Sörnäisten satama-alueetta ja sinne suunnitellaan asuin- ja toimitila-alueetta, johon tulee asunnot noin 1300 asukkaalle. Lupahakemus koskee Verkkosaaren eteläosan asemakaava-alueen niitä yleisiä alueita, joilla tullaan tekemään vesirakentamiseen liittyviä töitä. Hankealueen omistaa Helsingin kaupunki. Rakentaminen aloitetaan tämän hetkisen arvion mukaan vuoden 2017 aikana.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

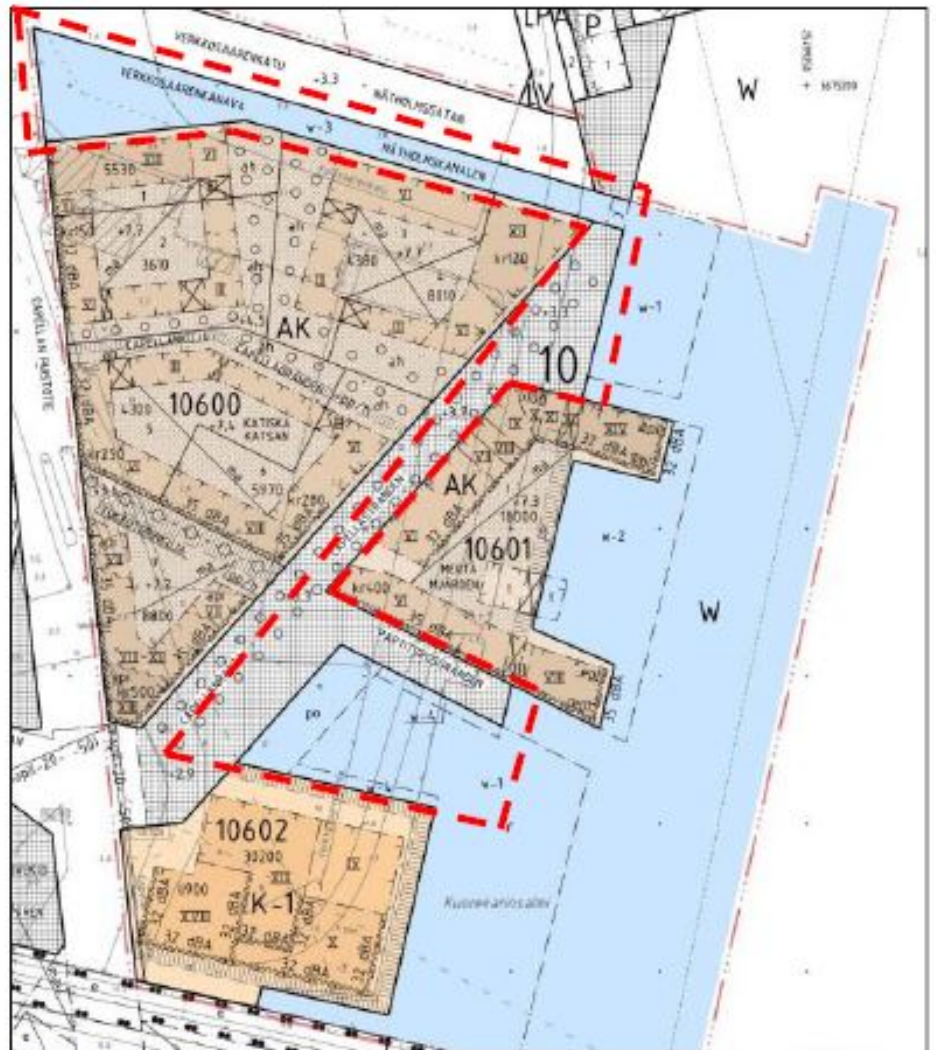
0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen rajaus.

Tällä hetkellä alue on pinnanmuodoiltaan tasaiseksi rakennettua teollisuus-, satama-, liikenne- ja varastoaluetta. Nykyinen rantarakenne on louhe- tai kitkamaatäytteinen hirsiarokku, joka on stabiiletiltaan huono ja huonossa kunnossa.

Verkkosaaren eteläosan rantarakenteet ovat tausta-alueen paalulaat- taan ja teräspontti/-paaluseinään tukeutuvia teräsbetonisia muuriraken- teita. Rantarakenteisiin kuuluvat Verkkosaarenkanavan rantamuri, Cap- pellanrannan rantamuri kevyenliikenteen sillan eteläpuolella ja Verk- kosaarenaltaan rantamuurit. Verkkosaaren kanavan suosaan raken- nettavan kevyenliikenteensillan rakenne on teräksinen ristikkosilta, jon- ka kansi on teräsbetonia.

Suunnittelualueelle sijoittuvat täyttötyöt käsittävät muurirakenteiden taustan täytön, joka ulottuu pääosin noin 20 metriä nykyisen rantaviivan itäpuolelle. Vesialuetta täytetään yhteensä noin 8700 m³ ktr:n verran.

Verkkosaarenkanava ja -allas sijoittuvat nykyiselle maa-alueelle, jolloin niiden rakenteet voidaan toteuttaa kuivatyönä kaivamalla. Uutta vesialuetta muodostuu noin 2460 m² Verkkosaaren kanavan alueella ja noin 1330 m² altaan alueella. Suunnittelualueella ei ole tarkoitus tehdä ruopauksia lukuun ottamatta Verkkosaarenkanavan ja -altaan rakennustöiden suojana toimivan rantapenkereen poiskaivua. Ruopattava massamäärä on noin 300 m³ ktr. Kyseiset massat hyödynnetään Verkkosaaren maa-alueella tehtävissä täytöissä.

Hanke edistää alueen kehittämistä ja asuntomäärän lisäämistä Helsingin alueella. Hankkeen rakentamisen myötä ranta-alueita rakennetaan julkisiksi, kaikille avoimiksi alueiksi.

Suunnittelualue sijaitsee Vanhankaupunginselän eteläosassa ja sen vedenlaatuun vaikuttaa eniten Vanhankaupunginlahden pohjoisosaan laskeva Vantaanjoki. Vantaanjoen kalaväylä kulkee hankealueen itäpuolitse. Hankealueen edustalla kulkee venereitti, joka on lähinnä vapaa-ajanveneilijöiden käytössä. Hankkeen vesirakennustyöt eivät ulotu venereitin alueelle.

Verkkosaaren eteläosan edustan merialueen sedimenttien pilaantuneisuutta on tutkittu sedimenttitutkimuksilla. Tehdyissä sedimenttitutkimuksissa on todettu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia koko hankealueella.

Hankkeesta ei hakemuksen mukaan tule aiheutumaan merkittävää vahinkoa eikä haitallisia muutoksia nykyisin vallitsevaan vesistön ja sen ranta-alueiden tilaan. Työt aiheuttavat tilapäisesti veden samentumista ja kiintoaineksen sedimentaatiota lähialueella. Vesistöiden aikana lähialueen veden laatua tarkkaillaan.

Suunnittelualueen maanrakennustöiden vaikutusta merialueen vedenvaihtoon ja virtauksiin sekä Vanhankaupunginlahdenselän pinnankorkeuteen on tutkittu mallintamalla. Hakemuksen liitteenä olevan selvityksen mukaan tulevat rakenteet eivät tule aiheuttamaan Vanhankaupunginselällä mitattavissa olevaa pinnankorkeuden muutosta, eikä merkittäviä muutoksia lahden vedenvaihtoon tai suolapitoisuuteen aiheudu. Vaikutukset keskimääräiseen virtausnopeuteen rajoittuvat Verkkosaaren edustalle ja Verkkosaari-Kulosaari -salmeen, mutta eivät ole tälläkään alueella suuria.

Hankkeella ei ole arvioitu olevan vaikutusta luonnonsuojelu- tai Natura-alueisiin eikä hankkeen arvioida vaikeuttavan vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitetilan saavuttamista.

25.01.2016

Ryj/3

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että asiassa on saatu ympäristölautakunnan ja kaupunkisuunnitteluviraston lausunnot. Ympäristölautakunta yksimielisessä päätöksessään totesi, että Verkkosaaren alueen itäpuolella kulkee Vantaanjoen kalaväylä. Työn vaikutuksia taimeneen ja tarvittaessa muihin vaelluskaloihin on selvitettävä rakennustyön aikana. Kruunuvuorenselän rannikkovesimuodostuman pintaveden kemiallinen tila on luokiteltu hyvää huonommaksi. Kruunuvuorenselän tilaa ei ruoppauksilla ja täytöillä saa edelleen heikentää. Ruoppaus- ja täyttötöy tulee määrätä tehtäväksi kalojen parhaan nousuajan ulkopuolella. Työn vesistö-tarkkailusta tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma Uudenmaan ELY-keskukselle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa lausunnossaan, että alueen asema-kaavan mukainen rakentaminen edellyttää kaivua maa-alueilla ja täyttöä merialueella sekä nykyisten huonokuntoisten rantarakenteiden purkamista. Toteutettavien rantarakenteiden tulee varmistaa Verkkosaaren eteläosan kaava-alueen ja sen pohjoispuolelle tulevan Verkkosaaren pohjoisosan kaava-alueen eteläreunan alueellinen vakavuus. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa luvan myöntämistä. Kiinteistövirasto ja liikuntavirasto ovat ilmoittaneet, ettei niillä ole lausuttavaa hakemukses-ta.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja esittää hakemusta puolletta-vaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ESAVI lausuntopyyntö Helsingin kaupungilta 17.11.2015 dnro 5611-2015
- 2 Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rantarakenteiden hakemus-suunnitelma.pdf
- 3 Verkkosaaren eteläosa täydennys 19102015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

25.01.2016

Ryj/3

Ote

Etelä-Suomen aluehallintoviras-
to/Ympäristöluvut

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 15.12.2015 § 410

HEL 2015-007515 T 11 01 00 00

ESAVI/5611/2015

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle asiassa seuraavan lausunnon.

Verkkosaaren alueen itäpuolella kulkee Vantaanjoen kalaväylä. Kyseinen kalastuslain 24 §:n mukainen väylä on merkittävä nousureitti kaloille (mm. äärimmäisen uhanalainen meritaimen) Vanhankaupunginlahteen ja edelleen Vantaanjokeen. Verkkosaaren eteläosan kaava-alueen suunniteltu rantaviivan laajentaminen paikoin noin 20 metrillä itään päin olisi kalaväylälle vaikutukseltaan mahdollisesti merkittävä ja negatiivinen.

Työn vaikutuksia taimeneen ja tarvittaessa myös muihin vaelluskaloihin on selvitettävä rakennustyön aikana, mutta jo ennen vesiluvan myöntämistä tulisi saada käyttöön vuoden 2015 taimentarkkailun tulokset koskien Sompasaaren rantarakentamista. Tulosten perusteella saataisiin lisää selvyyttä rakennushankkeen mahdollisesta vaikutuksesta kyseisen kalaväylän toimivuuteen ja voitaisiin paremmin arvioida Verkkosaaren eteläosan rakennustöiden vaikutusta taimeneen ja muihin vaelluskaloihin.

Vanhankaupunginlahti on tärkeä virkistyskalastusalue. Ympäristölautakunta katsookin, että hakemuksesta olisi hyvä pyytää lausunto myös Helsingin kaupungin liikuntavirastolta.

Alueen maaperä ja meren pohjasedimentti ovat paikoin pilaantuneita. Ympäristönsuojelupäällikkö on 4.6.2015 (§ 100) hyväksynyt Verkkosaaren eteläosan ranta-alueen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen (dnro HEL 2015-005152). Suunnittelualue kuuluu suurimmalta osin kyseisessä päätöksessä rajattuun puhdistettavaan alueeseen.

Työn aikaisista vaikutuksista ympäristölautakunta toteaa lisäksi seuraavaa:

Kruunuvuorenselän rannikkovesimuodostuman pintaveden kemiallinen tila on luokiteltu hyvää huonommaksi. Tämä johtuu korkeista tinapitoisuuksista (TBT). Sedimenttien haitta-aineet ovat yleensä erittäin pysyviä ja ne vapautuvat uudestaan ympäristöön, jos sedimentti pääsee sekoittumaan esim. ruoppauksen yhteydessä. Kaikenlainen pohjasedimenttejä liikutteleva toiminta vaatii siksi huolellisen suunnittelun ja toteutuksen.

Kruunuvuorenselän tilaa ei ruoppauksilla ja täytöillä saa edelleen heikentää. Jokainen samentumista aiheuttava työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja sellaisin työmenetelmin, että haitta ja häiriö vesiluonnolle sekä merialueelle ja sen käytölle on mahdollisimman vähäistä. Sedimentin resuspendoitumista ja haitallisten aineiden siirtymistä voidaan myös minimoida esimerkiksi ajoittamalla työt alhaisen Vantaanjoen virtaaman aikaan.

Ruoppaus- ja rakennustöiden aiheuttama sameus ja melu voivat haitata kalojen nousua. Lupapäätöksessä tuleekin määrätä ruoppaus- ja rakennustyöt tehtäväksi kalojen parhaan nousujan ulkopuolella, jotta lohikalojen nousu ei häiriinny.

Täyttötöissä tulee huolehtia siitä, ettei louheen ja täytemaan seassa ole roskia tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa ympäristönsuojelulain 3 § 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ympäristön pilaantumista vesialueella ja rannoilla. Myös samentavan hienoaineksen joutumista mereen on vältettävä.

Työn vesistö tarkkailusta tulee esittää yksityiskohtainen suunnitelma Uudenmaan ELY-keskukselle. Tarkkailu voidaan tehdä osana alueella toteutettavaa yhteistarkkailua. Tarkkailun ensimmäiset näytteenotot on tehtävä ennen töiden aloittamista asianmukaisten kontrollinäytteiden saamiseksi.

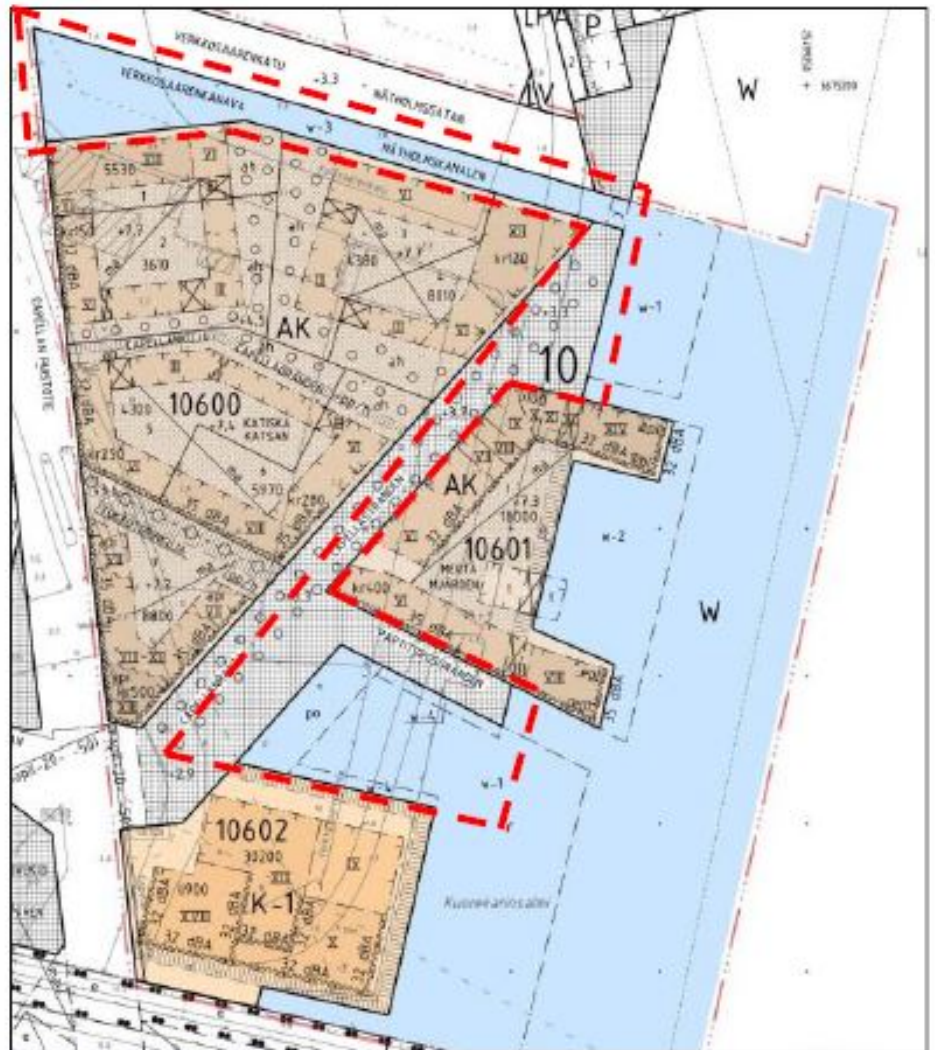
Töiden aloittamis- ja lopettamisilmoitus pyydetään toimittamaan ELY-keskuksen lisäksi myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukseen.

Hakemus

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rantarakenteiden rakentamiselle. Hakemus käsittää nykyisten rantarakenteiden purkamisen, uusien rantarakenteiden rakentamisen, Verkkosaarenkanavan ja Verkkosaarenaltaan rakentamisen nykyisille maa-alueille, Verkkosaarenkanavan ylittävän sillan rakentamisen, rantaviivan siirtämisen merelle päin Verkkosaarenrannan katuaukioilla ja rakentamisen edellyttämät kaivu- ja täyttötöyt.

Verkkosaaren eteläosan asemakaava-alue sijaitsee Kalasatamassa Kulosaarensillan pohjoispuolella. Alue on entistä Sörnäisten satama-alueita ja sinne suunnitellaan asuin- ja toimitila-alueita, johon tulee asunnot noin 1300 asukkaalle. Lupahakemus koskee Verkkosaaren eteläosan asemakaava-alueen niitä yleisiä alueita, joilla tullaan tekemään vesirakentamiseen liittyviä töitä. Hankealueen omistaa Helsingin kaupunki. Rakentaminen aloitetaan tämän hetkisen arvion mukaan vuoden 2017 aikana.

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen rajaus.

Tällä hetkellä alue on pinnanmuodoiltaan tasaiseksi rakennettua teollisuus-, satama-, liikenne- ja varastoaluetta. Nykyinen rantarakenne on louhe- tai kitkamaatäytteinen hirsiarkku, joka on stabiilitteiltään huono ja huonossa kunnossa.

Verkkosaaren eteläosan rantarakenteet ovat tausta-alueen paalulaat-
taan ja teräspontti/-paaluseinään tukeutuvia teräsbetonisia muuriraken-
teita. Rantarakenteisiin kuuluvat Verkkosaarenkanavan rantamuuri, Ca-
pellanrannan rantamuuri kevyenliikenteen sillan eteläpuolella ja Verk-
kosaarenaltaan rantamuurit. Verkkosaaren kanavan suuosaan raken-
nettavan kevyenliikenteensillan rakenne on teräksinen ristikkosilta, jon-
ka kansi on teräsbetonia.

Suunnittelualueelle sijoittuvat täyttötöyt käsittävät muurirakenteiden
taustan täytön, joka ulottuu pääosin noin 20 metriä nykyisen rantaviivan
itäpuolelle. Vesialuetta täytetään yhteensä noin 8700 m³tr:n verran.

Verkkosaarenkanava ja -allas sijoittuvat nykyiselle maa-alueelle, jolloin
niiden rakenteet voidaan toteuttaa kuivatyönä kaivamalla. Uutta vesia-
luetta muodostuu noin 2460 m² Verkkosaaren kanavan alueella ja noin
1330 m² altaan alueella. Suunnittelualueella ei ole tarkoitus tehdä ruop-
pauksia lukuun ottamatta Verkkosaarenkanavan ja -altaan rakennustöi-
den suojana toimivan rantapenkereen poiskaivua. Ruopattava massa-
määrä on noin 300 m³tr. Kyseiset massat hyödynnetään Verkkosaa-
ren maa-alueella tehtävissä täytöissä.

Hanke edistää alueen kehittämistä ja asuntomäärän lisäämistä Helsin-
gin alueella. Hankkeen rakentamisen myötä ranta-alueita rakennetaan
julkisiksi, kaikille avoimiksi alueiksi.

Suunnittelualue sijaitsee Vanhankaupunginselän eteläosassa ja sen
vedenlaatuun vaikuttaa eniten Vanhankaupunginlahden pohjoisosaan
laskeva Vantaanjoki. Vantaanjoen kalaväylä kulkee hankealueen itä-
puolitse. Hankealueen edustalla kulkee venereitti, joka on lähinnä va-
paa-ajanveneilijöiden käytössä. Hankkeen vesirakennustyöt eivät ulotu
venereitin alueelle.

Verkkosaaren eteläosan edustan merialueen sedimenttien pilaantuneis-
suutta on tutkittu sedimenttitutkimuksilla. Tehdyissä sedimenttitutkimuk-
sissa on todettu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia koko hankealueella.

Hankkeesta ei hakemuksen mukaan tule aiheutumaan merkittävää va-
hinkoa eikä haitallisia muutoksia nykyisin vallitsevaan vesistön ja sen
ranta-alueiden tilaan. Työt aiheuttavat tilapäisesti veden samentumista
ja kiintoaineksen sedimentaatiota lähialueella. Vesistöiden aikana läh-
ialueen veden laatua tarkkaillaan.

Suunnittelualueen maanrakennustöiden vaikutusta merialueen veden-
vaihtoon ja virtauksiin sekä Vanhankaupunginlahdenselän pinnankor-
keuteen on tutkittu mallintamalla. Hakemuksen liitteenä olevan selvityk-
sen mukaan tulevat rakenteet eivät tule aiheuttamaan Vanhankaupun-
ginselällä mitattavissa olevaa pinnankorkeuden muutosta, eikä merkit-

täviä muutoksia lahden vedenvaihtoon tai suolapitoisuuteen aiheudu. Vaikutukset keskimääräiseen virtausnopeuteen rajoittuvat Verkkosaaren edustalle ja Verkkosaari-Kulosaari -salmeen, mutta eivät ole tälläkään alueella suuria.

Hankkeella ei ole arvioitu olevan vaikutusta luonnonsuojelu- tai Natura-alueisiin eikä hankkeen arvioida vaikeuttavan vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitetilan saavuttamista.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 30.11.2015

HEL 2015-007515 T 11 01 00 00

Lausunto

Alue on Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunnan 17.3.2015 hyväksymässä asemakaavassa (12284) merkitty vesialueeksi (w-1, w-3 ja w-4), asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK 10600), katualueeksi/katuaukioksi/toriksi sekä katualueelta veteen laskevaksi portaikoksi (po).

- w-1 Vesialue, jolle saa rakentaa kevyen liikenteen siltoja ja laitureitten siltoja ja laitureita.
- w-3 Vesialue, jonka korttelialueeseen rajautuvalle rannalle saa rakentaa laitureita. Laitureiden enimmäiskoko saa olla 2,5 x 2,5 m
- w-4 Vesialue, jolle tulee rakentaa laiturin likimäärin tasolle +1.0.
- AK Asuinkerrostalojen korttelialue
- Katu
- Katuaukioksi , jonka kautta huoltoajo ja tontille ajo on sallittu
- po Katualueelta ään tasolle -0,3 m laskeva portaikko

Asemakaava vahvistettiin 17.6.2015 ja on tullut voimaan 7.8.2015. Alueen asemakaavan mukainen rakentaminen edellyttää kaivua maa-alueella ja täyttöä merialueella sekä nykyisten huonokuntoisten rantarakenteiden purkua. Toteutettavien rantarakenteiden tulee varmistaa Verkkosaaren eteläosan kaava-alueen ja sen pohjoispuolelle tulevan Verkkosaaren pohjoisosan kaava-alueen eteläreunan alueellinen vakavuus.

25.01.2016

Ryj/3

Alueelle ei ole valmisteilla alueen käyttötarkoituksen muutosta tai asemakaavan muutosta.

Toimitettujen asiakirjojen perusteella vesiluvan myöntämiselle ei ole maankäytön suunnittelusta johtuvia esteitä edellyttäen, että suunnitellut rakenteet varmistavat alueelliset vakavuudet. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa vesiluvan myöntämistä koskien Helsingin kaupungin rakennusviraston hanketta Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rakentamiseksi, vesialueen täyttämiseksi ja kevyenliikenteen sillan rakentamiseksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa Kalasataman Verkkosaaren vesilupahakemusta koskien 10.12.2015 mennessä.

Vesilupaa haetaan Kalasataman Verkkosaaren koskien Helsingin kaupungin rakennusviraston hanketta Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rakentamiseksi, vesialueen täyttämiseksi ja kevyenliikenteen sillan rakentamiseksi.

Lisätiedot

Helena Färkkilä-Korjus, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37325
helena.farkkila-korjus(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Ryj/4

§ 70

Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi otettu asia: Kruunusillat, viestintäpalvelut, kilpailutuksen periaatteet

HEL 2015-002495 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti panna asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää kumota yleisten töiden lautakunnan 8.12.2015 § 526 tekemän päätöksen Kruunusillat -hankkeen viestintäpalvelujen hankinnan kilpailuttamisen periaatteista.

Samalla kaupunginhallitus päättää oikeuttaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston aloittamaan Kruunusilltojen viestintäpalvelujen hankinnan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Tehdään toistaiseksi voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa.
- Yksittäiset työt tilataan erillisten tehtävämäärittelyjen perusteella.
- Projektipäällikölle ja tiedottajalle asetetaan vähimmäisvaatimus työkokemuksen suhteen.
- Vertailuperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa laadun painoarvo on 60 % ja hinnan painoarvo on 40 %.
- Laatu arvioidaan osaamisen ja kokemuksen perusteella.

- Hinta arvioidaan eri ammattiryhmien tuntihinnoista lasketun vertailuhinnan perusteella.

Esittelijän perustelut

Yleisten töiden lautakunta päätti 8.12.2015 § 526 oikeuttaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston aloittamaan Kruunusiltojen viestintäpalvelujen hankinnan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Tehdään neljä vuotta voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa mahdollisuudella kahden vuoden optioon.
- Yksittäiset työt tilataan erillisten tehtävämäärittelyjen perusteella.
- Projektipäällikölle ja tiedottajalle asetetaan vähimmäisvaatimus työkokemuksen suhteen.
- Vertailuperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa laadun painoarvo on 60 % ja hinnan painoarvo on 40 %.
- Laatu arvioidaan osaamisen ja kokemuksen perusteella.
- Hinta arvioidaan eri ammattiryhmien tuntihinnoista lasketun vertailuhinnan perusteella.

Yleisten töiden lautakunnan päätös syntyi äänestyksen (7-1) jälkeen. Lautakunta päätti, vastoin esittelijän ehdotusta, muuttaa sopimuksen voimassaoloaikaa koskevaa kohtaa siten, että tehdään neljä vuotta voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa mahdollisuudella kahden vuoden optioon. Esittelijän ehdotuksen mukaan tehdään toistaiseksi voimassa oleva sopimus yhden toimittajan kanssa.

Esittelijä jätti eriävän mielipiteen, johon kaupungininsinööri ilmoitti yhtyvänsä. Eriävän mielipiteen mukaan asia tulee ratkaista alkuperäisen esittelijän ehdotuksen mukaan. Haasteellisen hankkeen onnistunut läpivienti vaarantuu, jos viestintäpalvelut joudutaan kilpailuttamaan kesken hankkeen rakentamisvaiheen.

Asian käsittely samoin kuin lautakunnan esittelijän ehdotus ilmenevät päätöshistoriasta.

Kruunusillat –hankkeen viestintäpalvelujen kilpailuttamisen periaatteita on esitelty liitteessä 1.

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti 10.12.2015 § 78 ottaa yleisten töiden lautakunnan 8.12.2015 § 526 tekemän päätöksen Kruunusiltojen viestintäpalvelujen kilpailutuksen periaatteista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijä toteaa, että asia koskee Kruunusillat -hankkeessa tarvittavien viestintäpalvelujen kilpailutukseen liittyviä periaatteita. Rakennusvirasto vastaa Kruunusillat –hankkeen projektinjohdosta. Kaupungin asianomaisten virastojen (kaupunginkanslia, kaupunkisuunnitteluvirasto, liikennelaitos –liikelaitos) välillä on sovittu, että Kruunusillat -hanke hoitaa oman viestintänsä. Virastojen viestinnän edustajista koostuva ohjausryhmä valvoo viestinnän luonnetta ja sitä, että toteutettava viestintä on kaupungin linjausten mukaista.

Rakennusviraston omat resurssit eivät riitä toteuttamaan mittavan ja pitkäkestoisen hankkeen viestintää. Tarkoitus on, että valittava viestintäkonsultti toimii projektin johdon apuna viestinnän suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Viestintäkonsultti hoitaa operatiivisen viestinnän. Rakennusvirasto ja hankkeen projektinjohto vastaavat viestinnän strategisista linjauksista ja johtamisesta.

Yleisten töiden lautakunnan esittelijän ehdotuksen mukaan hankinnasta on tarkoitus tehdä toistaiseksi voimassa oleva sopimus yhden toimitajan kanssa. Sopimus ei sido tilaamaan viestintäpalveluja millään tietyllä määrällä. Työt tilataan tarpeen mukaan erillisten tehtäväkuvausten mukaisesti.

Hankinnan arvioitu arvo on noin 1,2 milj. euroa. Arvio suuruusluokasta perustuu liikenneviraston hankeviestinnästä saatuihin kokemuksiin. Liikennevirasto toteuttaa omia hankkeitaan viestintäkonsulttia käyttäen siten, että suurille hankkeille kilpailutetaan koko hankkeen ajaksi yksi viestintäkonsultti. Liikennevirastossa hankkeeseen liittyvän viestinnän suunnittelu ja johtaminen tapahtuvat omana työnä ja viestintäkonsultin tehtävä on enemmän suorittava tehtävä.

Kruunusillat -rakennushankkeen viestinnän erityispiirteet huomioiden on perusteltua sitouttaa yksi toimija viestintätehtäviin koko hankkeen ajaksi. Viestinnän suunnittelutyö on tarkoitus teettää kilpailutettavalla toimijalla, jolloin hankinnassa korostuu tavoite viestinnän suunnittelmalisuuteen ja jatkuvuuteen.

Esittelijä toteaa, että Kruunusillat –hanke on luonteeltaan vaativa ja ajallisesti pitkäkestoinen hanke. Kaavoitus, suunnittelu ja rakentaminen tapahtuvat osin samanaikaisesti, mikä tekee hankkeesta suuriinkin vastaaviin hankkeisiin verrattuna poikkeuksellisen haastavan ja tuo myös viestintätehtäville normaalia rakennushanketta suuremmat haasteet.

Hankkeen viestinnän on oltava pitkäjänteistä ja johdonmukaista koko projektin ajan. Hankkeen onnistuneen läpiviennin kannalta on tarpeen, että hankkeen viestinnän jatkuvuus turvataan rakentamisen ollessa täydessä käynnissä. Yleisten töiden lautakunnan tekemä päätös merkitsi-

si, että viestintäkonsultti jouduttaisiin kilpailuttamaan uudelleen kesken hankkeen kiivaimman rakentamisvaiheen.

Kaupungin vuoden 2016 talousarvion ja taloussuunnitelman 2016 - 2018 mukaan Kruunusilltojen eli raitiotie- ja kevyen liikenteen yhteyden rakentamisen käynnistämiseen varaudutaan vuonna 2018.

Edellä sanotun perusteella esittelijä esittää, että yleisten töiden lautakunnan 8.12.2015 § 526 tekemä päätös kumotaan ja kaupunginhallitus päättää asiasta yleisten töiden lautakunnan esittelijän ehdottaman mukaisesti.

Esittelijä toteaa vielä, että päätöshistoriassa on myös Kruunusillat – hankkeen viestintäkonsultin valintaa koskeva aikaisempi käsittely yleisten töiden lautakunnassa 16.6.2015. Tuolloin lautakunta hylkäsi hankkeen viestintäkonsultin valintaa koskevan esityksen, jolla hankkeelle olisi valittu viestintäkonsultti kahden vuoden ajaksi yhdentoista vuoden optiokaudella.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kruunusillat, Viestintäpalvelut, kilpailutuksen periaatteet ja sisältö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKR
Yleisten töiden lautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.01.2016 § 41

HEL 2015-002495 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Ryj/4

Käsittely

18.01.2016 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Lasse Männistön ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja
10.12.2015 § 78

HEL 2015-002495 T 02 08 02 00

Päätös

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti ottaa yleisten töiden lautakunnan 8.12.2015 § 526 tekemän päätöksen Kruunusiltojen viestintäpalvelujen kilpailutuksen periaatteista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätöksen perustelut

Yleisten töiden lautakunta on 8.12.2015 § 526 päättänyt Kruunusiltojen viestintäpalvelujen hankinnan periaatteista. Lautakunta päätti, vastoin esittelijän ehdotusta, äänestyksen jälkeen muuttaa puitesopimuksen voimassaoloaikaa koskevaa kohtaa siten, että tehdään neljä vuotta voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa mahdollisuudella kahden vuoden optioon. Esittelijän ehdotuksen mukaan tehdään toistaiseksi voimassa oleva puitesopimus yhden toimittajan kanssa. Esittelijä jätti eriävän mielipiteen.

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja katsoo, että asia on hyvä saattaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 08.12.2015 § 526

HEL 2015-002495 T 02 08 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti oikeuttaa rakennusviraston katu- ja puisto-osaston aloittamaan Kruunusiltojen viestintäpalvelujen hankinnan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Tehdään neljä vuotta voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa mahdollisuudella kahden vuoden option.
- Yksittäiset työt tilataan erillisten tehtävämäärittelyjen perusteella.
- Projektipäällikölle ja tiedottajalle asetetaan vähimmäisvaatimus työkokemuksen suhteen.
- Vertailuperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa laadun painoarvo on 60 % ja hinnan painoarvo on 40 %.
- Laatu arvioidaan osaamisen ja kokemuksen perusteella.
- Hinta arvioidaan eri ammattiryhmien tuntihinnoista lasketun vertailuhinnan perusteella.

Käsittely

08.12.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mariam Rguibi: Korvataan päätösehdotuksen kohta "Tehdään toistaiseksi voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa." seuraavasti: "Tehdään neljä vuotta voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa mahdollisuudella kahden vuoden option."

Kannattaja: Pörrö Sahlberg

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Korvataan kohta Tehdään toistaiseksi voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa muotoilulla Tehdään neljä vuotta voimassa oleva puitesopimus yhden toimijan kanssa mahdollisuudella kahden vuoden option.

Jaa-äännet: 1

Terhi Koulumies

Ei-äännet: 7

Jussi Heinämies, Maria Landén, Eija Paananen, Dennis Pasterstein, Mariam Rguibi, Pörrö Sahlberg, Tuomo Valokainen

Tyhjä: 0

25.01.2016

Ryj/4

Poissa: 1
Henrik Nyholm

Eriävät mielipiteet:

Silja Hyvärinen: Esittelijän eriävä mielipide:
Asia tulee ratkaista alkuperäisen esittelijän ehdotuksen mukaan. Haasteellisen hankkeen onnistunut läpivienti vaarantuu, jos viestintäpalvelut joudutaan kilpailuttamaan kesken hankkeen rakentamisvaiheen.

Raimo K Saarinen: Viraston päällikkönä yhdyn esittelijän eriävään mielipiteeseen.

16.06.2015 Hylättiin

09.06.2015 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Ville Alajoki, projektinjohtaja, puhelin: 310 39848
ville.alajoki(a)hel.fi

25.01.2016

Ryj/5

§ 71

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 3 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Palvelukeskus-liikelaitoksen johtokunta	19.1.2016
pelastuslautakunta	19.1.2016
yleisten töiden lautakunta	19.1.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Stj/1

§ 72

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasmaksujen periminen v. 2016 alkaen

HEL 2015-013285 T 02 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti panna asian yksimielisesti pöydälle Lasse Männistön ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasmaksuja koskevin linjauksina seuraavaa:

1. sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasmaksut peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismäärien suuruisina
2. nykyiset asiakas- ja potilasmaksuvapautukset pidetään voimassa ja uusia asiakas- ja potilasryhmiä ei vapauteta asiakas- ja potilasmaksuista.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat

Valtioneuvosto on antanut 19.11.2015 asetuksen 1350/2015 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta. Laista ja asetuksista tulevia asiakasmaksuja sekä maksuja koskevia tulorajoja tarkistetaan joka toinen vuosi voimaan tulevilla indeksitarkistuksilla. Aiempiin tehtyihin tarkistuksiin nähden muutoksena on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

se, että tasasuuruisia asiakasmaksujen enimmäismääriä korotetaan indeksikorotuksen lisäksi 27,5 prosentilla, jolloin kokonaiskorotukseksi muodostuu runsaat 29 prosenttia. Tasasuuruisten maksujen korotuksella tavoitellaan hallitusohjelman mukaisesti 150 miljoonan euron lisäystä maksukertymään. Helsingin osuus on tästä arviolta 10 prosenttia.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (päivähoitomaksu) säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) ja sen nojalla annetussa asetuksessa (912/1992). Muut varhaiskasvatustoimintaan liittyvät maksut määräytyvät erillislainsäädännön mukaisesti. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tuloajat tarkistetaan joka toinen vuosi yleisen ansiotasoindeksin mukaan ja varhaiskasvatuksen maksujen euromäärät sosiaali- ja terveystoimen hintaindeksin mukaan. Viimeksi indeksitarkistukset on tehty marraskuussa 2013 ja niiden mukaiset euromäärät tulivat voimaan 1.8.2014. Valtioneuvoston asetus 1350/2015 ei koske varhaiskasvatuksen maksuja. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee hallituksen esitystä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulainsäädännöksi, joka korvaisi vuodelta 1992 olevan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen varhaiskasvatuksen osalta. Uudistuksen tavoitteena on lisätä kuntien asiakasmaksukertymää vuodesta 2017 alkaen 54 miljoonaa euroa. Uuden asiakasmaksulain on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2016 yhdessä asiakasmaksulain indeksikorotusten kanssa.

Maksuja koskevat aiemmat päätökset

Helsingin kaupunginhallitus päätti 14.2.2000 § 197 potilasmaksuja koskevana linjauksinaan seuraavaa:

- terveydenhuollon potilasmaksut peritään edelleenkin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismäärien suuruisina
- mitään potilasryhmää ei vapauteta potilasmaksuista
- uusi laitoshoidon perusmaksu otetaan käyttöön terveyslautakunnan päätöksellä, koska kysymyksessä ei kaupunginhallituksen mielestä ole periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävä potilasmaksu.

Edellä olevaa linjausta on noudatettu siitä lähtien, lukuun ottamatta terveyskeskusmaksua, jonka poistaminen helsinkiläisiltä hyväksyttiin vuoden 2013 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Lisäksi rintamaveteraanit ja sotainvalidit on vapautettu päivystysmaksusta ja rintamaveteraanit ajanvarauspoliklinikkamaksuista. Rintamaveteraaneilta ja heidän lisäksi henkilöltä, jolla on todistus miinanraii-

vaustehtävään osallistumisesta, ei saa periä maksua hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä.

Sosiaalilautakunta on edelleen 2.12.2008 päättänyt, että seuraavista palveluista peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen mukaiset enimmäismaksut 1.1.2009 alkaen:

- palvelut joita kunta järjestää omaishoitajan vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 b §)
- maksu pitkäaikaisesta laitoshoidosta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 7 c §)
- enintään puoli tuntia kestävä tilapäinen kotipalvelukäynti (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 §)
- lyhytaikainen laitoshoido (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 12 §)
- vain joko päivällä tai yöllä sosiaalihuollon laitoksessa annettu hoito (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 13 §)
- kuntoutushoido (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 14 §)
- maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaista laitoshoidosta perittävä maksu (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 26 a §)

Lisäksi sosiaalilautakunta päätti, että 1.1.2009 lukien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta lapsen tai nuoren tuloista perittävä maksu on enintään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 20 §:n määrätyn enimmäismäärän suuruinen.

Voimassa olevien päätösten nojalla sosiaali- ja terveystieteiden osastolla on valtuudet korottaa hintoja ilman erillisiä päätöksiä. Vuoden 2016 alusta lukien maksuja ei ole korotettu vaan asia on tullut lautakunnan esityksenä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ja linjattavaksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja (päivähoitomaksu) on peritty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismäärien suuruisina lukuun ottamatta perheen toiseksi nuorimasta kokopäivähoitossa olevasta lapsesta perittävää päivähoitomaksua, joka on 40 euroa kuukaudessa vähemmän kaikissa tuloluokissa

kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukainen asiakasmaksu edellyttää. Sisaralennuksen käyttöönotosta 1.8.2008 lukien on päätetty sosiaalilautakunnassa 17.6.2008 § 285. Lasten päivähoiton asiakasmaksujen tarkistamisesta sosiaalilautakunta päätti 7.2.2012 § 31 ja tarkistetut maksut tuliosvat voimaan 1.8.2012. Päivähoidon enimmäismaksujen perimisestä ja em. sisaralennuksesta on päätetty varhaiskasvatuslautakunnassa 11.2.2014 § 27. Sisaralennuksen vaikutus asiakasmaksujen tulokertymään on vuositasolla noin 1,6 milj. euroa tuloja vähentävä.

Päivähoitomaksu määritellään aina perheen tulojen perusteella. Päivähoidosta määrätty maksu voidaan harkinnanvaraisesti yksittäistapauksessa jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa perheen toimeentulon edellytyksiä, lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Vuonna 2015 varhaiskasvatusvirastolle tuli 442 hakemusta, jotka koskivat harkinnanvaraisia maksunalennuksia tai perimättä jättämissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 15.12.2015

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2015 § 377 äänin 11-0 (tyhjiä 2) käsitellessään palveluasumisen osavuorokautisen hoidon ja päivätoiminnan asiakasmaksuja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi palautusehdotuksessa esitetyillä perusteluilla. Palautusehdotuksen mukaan asia esitettiin palautettavaksi uuteen valmisteluun kunnes kaupunginhallitus on käsitellyt valtioneuvoston asiakasmaksuasetuksen 1350/2015 aiempia käytäntöjä huomattavasti korkeampien maksuluokkien käyttöönoton Helsingissä. Palautusehdotuksessa todettiin edelleen, että maksuasetus tuli kuntien tietoon vasta marraskuun lopussa eikä asetuksen sisältämiä asioita ole voitu käsitellä sen paremmin poliittisina päätöksinä kuin v. 2016 budjetin valmistelussakaan. Valtioneuvosto päättää asetuksen sisällöstä, mutta jättää kuntien harkintaan maksuhaarukan käytön. Lautakunta näin ollen esittää, että kaupunginhallitus käsittelee uudelleen asetuksen sallimien maksuluokkien käyttöönoton ja viranhaltijoille myönnetyn delegointimahdollisuuden.

Valtioneuvoston asiakasmaksuasetuksen talousvaikutukset

Helsingin sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdan tulot ovat yhteensä noin 180 miljoonaa euroa, josta asiakasmaksujen osuus on noin 115 miljoonaa euroa. Sosiaalihuollon maksut muodostavat noin 2/3 perityistä asiakasmaksuista, loput 1/3 on terveydenhuollon maksuja. Eitulosidonnaisten maksujen osuus on noin 32 miljoonaa euroa. Euro-määräisesti pääosa (yli 70 %) sosiaali- ja terveydenhuollon perimistä

asiakasmaksuista on tulosidonnaisia maksuja, joiden osalta maksut nousisivat vain indeksikorotuksen verran (1,7 %).

Ei-tulosidonnaisista maksuista merkittävimmät ovat Helsingissä suun terveydenhuollon maksut (11,7 milj. e), akuuttisairaanhoidon hoitopäivämaksu (9,5 milj. e), poliklinikka- ja päivystysmaksut (yhteensä 3,6 milj. e) sekä psykiatrian potilasmaksut (1,4 milj. e). Ei-tulosidonnaisista maksuista vajaa 10 % kohdentuu sosiaalihuollon maksuihin.

Pelkän indeksikorotuksen vaikutus ei-tulosidonnaisiin maksuihin (32 milj. e) on vuositasolla noin 0,5 milj. euroa.

Täysimääräisten korotusten vaikutukset (yhdessä indeksikorotuksen kanssa) ovat arviolta 8,5 milj. euroa. Taloudellisten vaikutusten arviointia hankaloittaa se, että maksukatto nousee ainoastaan indeksin verran, jolloin maksukatto täyttyy aiempaa nopeammin aiempaa useammalla. Helsingiläisille myönnetään vuosittain noin 6 500 vapaakorttia, joista runsaat puolet kaupungin toimesta ja loput HUSissa (8 000 korttia joista arviolta runsas 3 000 helsinkiläisille).

Arviossa lähtökohtana on, että noin 2/3 (21 milj. euroa) ei-tulosidonnaisista maksuista muodostuu suun terveydenhuollon maksuista ja akuuttisairaanhoidon hoitopäivämaksuista. Suun terveydenhuollon maksut ovat maksukaton ulkopuolella ja laitoshuollosta maksukaton ylittymisen jälkeen perittävä ylläpitomaksu nousisi asetuksen mukaisesti vastavalla enimmäiskorotuksella (29 %) kuin muutkin ei-tulosidonnaiset maksut. Loppujen maksujen osalta on arvioitu maksukaton vievän 1/3 korotuksesta.

Pelkästä erilliskorotuksesta luopuminen merkitsisi Helsingin osalta siis noin 8 milj. euron tulonmenetystä. Lisäksi todettakoon, että HUSin valtuuston 16.12.2015 päättämä pelkässä indeksikorotuksessa pysyttäytymisen merkitsee karkeasti arvioiden vajaata 7 milj. euroa Helsingin kaupungin osalta, kun korotuksen vaikutukseksi oli arvioitu 18,5 milj. euroa koko HUSin tasolla.

Valtioneuvoston asetus 1350/2015 ei koske varhaiskasvatuksen maksuja.

Kannanotto maksujen korotuksiin

Maksukorotuksia ei ole huomioitu kaupungin talousarviossa, mutta lisääntynyt tulokertymä vahvistaa kaupungin tulopohjaa ja osaltaan lisää mahdollisuuksia rahoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.

Maksuilla on tärkeä osuus paitsi tulojen keräämisen näkökulmasta myös eräissä palveluissa kysynnän ohjaamisen näkökulmasta. Esimer-

kiksi kela-korvauksen tason heikentäminen suun terveydenhuollossa tuo potilaita enenevässä määrin julkisen terveydenhuollon piiriin, mikä kehityksen edelleen saattaisi vahvistua, mikäli hintoja ei korotettaisi.

Esittelijä toteaa, että mikäli kunnat päätyvät hyvin erilaisiin maksulinjauksiin, potilaat saattavat hakeutua siihen kuntaan, jossa asiakasmaksut ovat pienimmät.

Esittelijä katsoo, että Helsinki on niin suuri osa julkisesta taloudesta, että sen ei tule, etenkin muista kunnista poiketen, jättää noudattamatta valtioneuvoston asetuksen mahdollistamia enimmäismaksuja. Uusista maksuvapautuksista ei myöskään tule tehdä asiakas- tai potilasryhmiä koskevia päätöksiä. Liitteenä 1 oleva kaupunginhallituksen päätös 14.2.2000 § 197 on siten edelleenkin linjauksena tarkoituksenmukainen ja se on ainoastaan tarpeen päivittää päätösehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä toteaa, että varhaiskasvatuksen osalta on odotettava opetus- ja kulttuuriministeriössä parhaillaan valmisteltavana olevaa hallituksen esitystä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulainsäädännöksi ja siitä aiheutuvia toimenpiteitä.

Terveyskeskusmaksu

Muista pääkaupunkiseudun kunnista poiketen Helsinki lopetti terveyskeskusmaksun perimisen helsinkiläisiltä vuoden 2013 alusta. Terveyskeskusmaksun bruttotuotto oli 4,2 milj. euroa. Nettotuotto perinnän kulojen (ml. luottotappiot) jälkeen arvioitiin 3,1 milj. euroksi. Terveyskeskusmaksun suuruus on muuttunut vuonna 2012 käytössä olleesta 13,80 eurosta asetuksen mahdollistamaan 20,90 euron enimmäismaksuun. Uusilla hinnoilla terveyskeskusmaksun nettotuotoksi voidaan täten arvioida noin 5 miljoonaa euroa. Terveyskeskusmaksu on poistettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuoden 2013 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallituksella ei ole tarvetta antaa tältä osin erillistä ohjetta.

Johtosääntömääräykset

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 12 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto

- päättää taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden sosiaalihuollon asiakasmaksun tai terveydenhuollon potilasmaksun käyttöön ottamisesta tai tällaisen maksun käytöstä luopumisesta

Sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön 4 §:n 3 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on

- päättää asiakas- ja potilasmaksuista ja hinnoista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti sekä muista maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 §:n 3 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on

- päättää hinnoista, maksuista, asiakasmaksuista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Esittelijä toteaa, että mainitut toimivaltaa koskevat johtosääntömääräykset ovat kaupunginvaltuuston hyväksymiä. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuudistus ja kaupungin johtamisjärjestelmän uudistus huomioon ottaen hallinnollisten johtosääntömääräysten ja niihin perustuvien delegointimääräysten muuttamista ei ole syytä valmistella ennen suuria toimintaympäristössä tulossa olevia organisatiouudistuksia, joiden yhteydessä kaikki vastaavat määräykset käydään läpi.

Asia on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen, varhaiskasvatustoimen sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen lausunto sisältyy päätöshistoriaan. Varhaiskasvatustoimen lausunto, opetus- ja kulttuuriministeriön kirje (10.12.2015) varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistuksesta ja asiakasmaksujen muutoksesta 1.8.2016 jälkeen sekä varhaiskasvatustoimen arvio maksukertymän muutoksesta 1.8.2016 jälkeen ovat liitteinä 2 - 4.

Asiaan liittyvät kaupunginhallitukselle saapuneet vetoomukset ym. on jaettu erikseen kaupunginhallituksen jäsenille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginhallituksen päätös 14.2.2000 § 197
- 2 Varhaiskasvatustoimen lausunto 14.1.2016
- 3 OKM Kuntakirje 08 12 2015 vakamaksuista

25.01.2016

Stj/1

4 päivähoitomaksujen korotus 2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Vetoomusten esittäjät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Varhaiskasvatuslautakunta
Sosiaali- ja terveysvirasto
Varhaiskasvatusvirasto
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveysvirasto 8.1.2016

HEL 2015-013285 T 02 05 00

Lähtökohdat

Valtioneuvosto on antanut 19.11.2015 asetuksen 1350/2015 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta. Laista ja asetuksista tulevia asiakasmaksuja sekä maksuja koskevia tuloarvoja tarkistetaan joka toinen vuosi voimaan tulevilla indeksitarkistuksilla. Aiempiin tehtyihin tarkistuksiin nähden muutoksena on se, että tasasuuruisia asiakasmaksujen enimmäismääriä korotetaan indeksikorotuksen lisäksi 27,5 prosentilla, jolloin kokonaiskorotukseksi muodostuu runsaat 29 prosenttia. Tasasuuruisten maksujen korotuksella tavoitellaan hallitusohjelman mukaisesti 150 miljoonan euron lisäystä maksukertymään. .

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveysvirastolta lausuntoa asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismaksujen perimisestä.

Maksuja koskevat aiemmat päätökset

Helsingin kaupunginhallitus päätti 7.2.2000 § 197 potilasmaksuja koskevana linjauksinaan seuraavaa:

- terveydenhuollon potilasmaksut peritään edelleenkin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaisten enimmäismäärien suuruusina

- mitään potilasryhmää ei vapauteta potilasmaksuista

- uusi laitoshoidon perusmaksu otetaan käyttöön terveyslautakunnan päätöksellä, koska kysymyksessä ei kaupunginhallituksen mielestä ole periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittävä potilasmaksu.

Edellä olevaa linjausta on noudatettu siitä lähtien, lukuun ottamatta terveyskeskusmaksua, jonka poistaminen hyväksyttiin vuoden 2013 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Sosiaalilautakunta on edelleen 2.12.2008 päättänyt, että seuraavista palveluista peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen mukaiset enimmäismaksut 1.1.2009 alkaen:

- palvelut joita kunta järjestää omaishoitajan vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 b §)

- maksu pitkäaikaisesta laitoshoidosta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 7 c §)

- enintään puoli tuntia kestävä tilapäinen kotipalvelukäynti (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 §)

- lyhytaikainen laitoshoido (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 12 §)

- vain joko päivällä tai yöllä sosiaalihuollon laitoksessa annettu hoito (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 13 §)

- kuntoutushoito (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 14 §)

- maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaista laitoshoidosta perittävä maksu (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 26 a §)

Lisäksi sosiaalilautakunta päätti, että 1.1.2009 lukien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 § 2 ja 3 momentin perusteella lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta lapsen tai nuoren tuloista perittävä maksu on enintään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 20 § määrätyn enimmäismäärän suuruinen.

Olemassa olevien päätösten valossa virastolla olisi ollut valtuudet korottaa hintoja ilman erillisiä päätöksiä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös 15.12.2015

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2015 § 377 äänin 11-1 (tyhjiä 2) käsitellessään palveluasumisen osavuorokautisen hoidon ja päivätoiminnan asiakasmaksuja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi palautusehdotuksessa esitetyillä perusteluilla. Palautusehdotuksen mukaan asia esitettiin palautettavaksi uuteen valmisteluun kunnes kaupunginhallitus on käsitellyt valtioneuvoston asiakasmaksuasetuksen 1350/2015 aiempia käytäntöjä huomattavasti korkeampien maksuluokkien käyttöönoton Helsingissä. Palautusehdotuksessa todettiin edelleen, että maksuasetus tuli kuntien tietoon vasta marraskuun lopussa eikä asetuksen sisältämiä asioita ole voitu käsitellä sen paremmin poliittisina päätöksinä kuin v.2016 budjetin valmistelussakaan. Valtioneuvosto päättää asetuksen sisällöstä, mutta jättää kuntien harkintaan maksuhaarukan käytön. Lautakunta näin ollen esittää, että kaupunginhallitus käsitelisi uudelleen asetuksen sallimien maksuluokkien käyttöönoton ja viranhaltijoille myönnetyn delegointimahdollisuuden.

Valtioneuvoston asiakasmaksuasetuksen talousvaikutukset

Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdan tulot ovat yhteensä noin 180 miljoonaa euroa, josta asiakasmaksujen osuus on noin 115 miljoonaa euroa. Sosiaalihuollon maksut muodostavat noin 2/3 perityistä asiakasmaksuista, lopun 1/3 ollessa terveydenhuollon maksuja. Ei-tulosidonnaisten maksujen osuus on noin 32 miljoonaa euroa. Euro-määräisesti pääosa (yli 70 %) sosiaali- ja terveydenhuollon perimistä asiakasmaksuista on tulosidonnaisia maksuja, joiden osalta maksut nousisivat vain indeksikorotuksen verran (1,7 %)

Ei-tulosidonnaisista maksuista merkittävimmät ovat Helsingissä suun terveydenhuollon maksut (11,7 milj. e), akuuttisairaanhoidon hoitopäivämaksu (9,5 milj. e), poliklinikka- ja päivystysmaksut (yhteensä 3,6 milj. e) sekä psykiatrian potilasmaksut (1,4 milj. e). Ei-tulosidonnaisista maksuista vajaa 10 % kohdentuu sosiaalihuollon maksuihin.

Pelkän indeksikorotuksen vaikutus ei-tulosidonnaisiin maksuihin (32 milj. e) on vuositasolla noin 0,5 milj. euroa.

Täysimääräisten korotusten vaikutukset (yhdessä indeksikorotuksen kanssa) ovat arviolta 8,5 milj. euroa. Taloudellisten vaikutusten arviointia hankaloittaa se, että maksukatto nousee ainoastaan indeksin verran, jolloin maksukatto täyttyy aiempaa nopeammin aiempaa useammalla. Helsingiläisille myönnetään vuosittain noin 6500 vapaakorttia, joista runsaat puolet kaupungin toimesta ja loput HUSissa (8000 korttia joista arviolta runsas 3000 helsinkiläisille).

Arviossa lähtökohtana on, että noin 2/3 (21 milj. euroa) ei-tulosidonnaisista maksuista muodostuu suun terveydenhuollon maksuista ja akuutisairaanhoidon hoitopäivämaksuista. Suun terveydenhuollon maksut ovat maksukaton ulkopuolella ja laitoshuollosta maksukaton ylittymisen jälkeen perittävä ylläpitomaksu nousisi asetuksen mukaisesti vastaavalla enimmäiskorotuksella (29 %) kuin muutkin ei-tulosidonnaiset maksut. Loppujen maksujen osalta on arvioitu maksukaton syövän 1/3 korotuksesta.

Pelkästä erilliskorotuksesta luopuminen merkitsisi Helsingin osalta siis noin 8 milj. euron tulonmenetystä. Vertailun vuoksi todettakoon, että HUSin valtuuston 16.12.2015 päättämä pelkässä indeksikorotuksessa pysyttäytyminen merkitsee karkeasti arvioiden vajaan 7 milj. euron lisäkustannusta Helsingin kaupungille, kun korotuksen vaikutukseksi oli arvioitu 18,5 milj. e koko HUS tasolla.

Kannanotto maksujen korotuksiin

Maksunkorotuksia ei ole huomioitu kaupungin talousarviossa, mutta lisääntynyt tulokertymä vahvistaisi kaupungin tulopohjaa ja täten toisi vastaavan suuruisen pelivaran sosiaali- ja terveydenhuollon tiukkaan rahoitukseen.

Maksuilla on tärkeä rooli paitsi tulojen keräämisen näkökulmasta myös eräissä palveluissa kysynnän ohjaamisen näkökulmasta. Esimerkiksi kela-korvauksen tason heikentäminen suun terveydenhuollossa tuo potilaita enenevässä määrin julkisen terveydenhuollon piiriin, mikä kehitys edelleen saattaisi vahvistua mikäli hintoja ei korotettaisi.

Maksujen korotusta harkittaessa tulisi ottaa huomioon se, että mikäli kunnat päätyvät hyvin erilaisiin maksulinjauksiin, saattavat potilaat haakeutua siihen kuntaan, jossa asiakasmaksut ovat pienimmät.

Lisäksi yhtenä näkökulmana tulee ottaa huomioon se, että vuonna 2019 tulossa olevan sote-uudistuksen yhteydessä nyt päätettävänä olevat kaupunkikohtaiset maksulinjaukset tulevat joka tapauksessa me-

nettämään merkityksensä, koska kunnat eivät enää jatkossa ole päättämässä asiasta. Käytännössä kyse on siis kolmeksi vuodeksi tehtävästä päätöksestä.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus katsoo, että Helsingin ei tulisi, etenkin muista kunnista poiketen, olla noudattamatta valtioneuvoston asetuksen mahdollistamia enimmäismaksuja.

Terveyskeskusmaksu

Muista pääkaupunkiseudun kunnista poiketen Helsinki lopetti terveystieteiden tutkimuskeskuksen perimisen helsinkiläisiltä vuoden 2013 alusta. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen bruttotuotto oli 4,2 milj. euroa. Nettotuotto perinnän kuluja (ml. luottotappiot) jälkeen arvioitiin 3,1 milj. euroksi. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen suuruus on muuttunut vuonna 2012 käytössä olleesta 13,80 eurosta asetuksen mahdollistamaan 20,90 euron enimmäismaksuun. Uusilla hinnoilla terveystieteiden tutkimuskeskuksen nettotuotoksi voidaan täten arvioida noin 5 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen ottaessa kantaa ja päättäessä maksunkorotuksista, on perusteltua että se samalla ottaa kantaa myös terveystieteiden tutkimusmaksuun.

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta 15.12.2015 § 377

HEL 2015-013285 T 02 05 00

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian puheenjohtaja Anttilan esityksestä uudelleen valmisteltavaksi palautusehdotuksessa esitetyillä perusteluilla.

Käsittely

15.12.2015 Palautettiin

Palautusehdotus:

Maija Anttila: Lautakunta päättää palauttaa asian uuteen valmisteluun kunnes kaupunginhallitus on käsitellyt VN asiakasmaksuasetuksen 1350/2015 aiempia käytäntöjä huomattavasti korkeampien maksuluokkien käyttöönoton Helsingissä. Maksuasetus tuli kuntien tietoon vasta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

marraskuun lopussa eikä asetuksen sisältämiä asioita ole voitu käsitellä sen paremmin poliittisina päätöksinä kuin v.2016 budjetin valmisteluissakaan.

Valtioneuvosto päättää asetuksen sisällöstä, mutta jättää kuntien harkintaan maksuhaarukan käytön. Kaupunginhallitus on v.2000 tehnyt päätöksen, minkä pohjalta viranhaltijoille delegoitiin päätösvalta panna maksuasetus täytäntöön käyttäen aina maksuasetuksen korkeinta luokkaa. Silloisen kaupunginhallituksen linjauksen perusteena oli käytäntö, jolloin maksuasetuksen tasoja nostettiin pääsääntöisesti vain indeksien mukaisesti. Nyt tehty VN päätös nostaa asetuksen mukaisia maksuja noin 30%. Tilanne poikkeaa siten erittäin radikaalisti v.2000 päätöksenteon tilanteesta.

Näin ollen lautakunta esittää, että kaupunginhallitus käsittelee uudelleen asetuksen sallimien maksuluokkien käyttöönoton ja viranhaltijoille myönnetyn delegointimahdollisuuden.

Kannattaja: Tuomas Tuure

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta päättää palauttaa asian uuteen valmisteluun kunnes kaupunginhallitus on käsitellyt VN asiakasmaksuasetuksen 1350/2015 aiempia käytäntöjä huomattavasti korkeampien maksuluokkien käyttöönoton Helsingissä. Maksuasetus tuli kuntien tietoon vasta marraskuun lopussa eikä asetuksen sisältämiä asioita ole voitu käsitellä sen paremmin poliittisina päätöksinä kuin v.2016 budjetin valmisteluissakaan. Valtioneuvosto päättää asetuksen sisällöstä, mutta jättää kuntien harkintaan maksuhaarukan käytön. Kaupunginhallitus on v.2000 tehnyt päätöksen, minkä pohjalta viranhaltijoille delegoitiin päätösvalta panna maksuasetus täytäntöön käyttäen aina maksuasetuksen korkeinta luokkaa. Silloisen kaupunginhallituksen linjauksen perusteena oli käytäntö, jolloin maksuasetuksen tasoja nostettiin pääsääntöisesti vain indeksien mukaisesti. Nyt tehty VN päätös nostaa asetuksen mukaisia maksuja noin 30%. Tilanne poikkeaa siten erittäin radikaalisti v.2000 päätöksenteon tilanteesta. Näin ollen lautakunta esittää, että kaupunginhallitus käsittelee uudelleen asetuksen sallimien maksuluokkien käyttöönoton ja viranhaltijoille myönnetyn delegointimahdollisuuden.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Joonas

25.01.2016

Stj/1

Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2
Sami Heistaro, Seija Muurinen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Maija Anttilan palautusehdotuksen äänin 11 - 0 (tyhjiä 2).

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Elise Färlin, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43440
elise.farlin(a)hel.fi

25.01.2016

Stj/2

§ 73

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 3 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta	19.1.2016
varhaiskasvatuslautakunta	19.1.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

Sj/1

§ 74

Kaupunginmuseon visuaalisen ilmeen uudistaminen

HEL 2015-013232 T 00 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupunginmuseon graafisen ilmeen liitteen 1. mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Graafinen ohjeistus
- 2 Kaupunginmuseon johtokunta151215
- 3 Tietotekniikka- ja viestintäosaston lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen hyväksymissä viestinnän ohjeissa todetaan, että kaupunki käyttää viestinnässään yhtenäistä visuaalista ilmettä, jonka peruselementti on kaupungin vaakuna. Lisäksi ohjeissa todetaan, että perustelluista syistä kaupungin hallintokunnilla on lisäksi mahdollisuus käyttää omaa virasto- tai laitostunnustaan kaupunginhallituksen hyväksymällä tavalla. Kaupunginhallitus vahvistaa hallintokunnan tunnuksen lauta- tai johtokunnan esityksestä. Ennen tällaisen kaupungin tavanomaisesta vaakunailmeestä poikkeavan virasto- tai laitostunnuksen vahvistamista siitä on pyydettävä kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosaston lausunto. Esimerkiksi kaupungin liikelaitoksilla sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnasta vastaavilla yksiköillä saattaa olla oman asiakasmarkkinointinsa kannalta perustellut syyt itsenäiseen virasto-, laitos- tai yritysilmeeseen.

Helsingin kaupunginvaakunan käyttöä koskevan ohjeen mukaan lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten pöytäkirjoissa, kuulutuksissa

sekä muussa kaupungin viranomaistoiminnassa on kuitenkin erillisen virasto- tai laitostunnuksen sijasta käytettävä kaupunginvaakunaa.

Kaupunginmuseon johtokunta on käsitellyt kaupunginmuseon visuaalisen ilmeen uudistamista kokouksessaan 15.12.2015. Johtokunnan esityslistalla todetaan mm. seuraavaa:

Kulttuuritoimen organisaatioille profiloituminen ja tunnettuus ovat erityisten tärkeitä toiminnan kehittämisen, asiakaskunnan laajentamisen ja kävijämäärien kasvattamisen kannalta. Kaupunginmuseon tämänhetkinen visuaalinen ilme otettiin käyttöön museon satavuotisjuhlan yhteydessä 2011. Silloin toimipisteitä oli yhteensä kymmenen ja uusi ilme edusti kaikkia toimipisteitä. Nyt kaupunginmuseon toiminta on käännekohdassa, kun se avaa täysin uuden museokokonaisuuden Senaatintorin laidalle ja sen toiminnot keskittyvät sinne. Museo saa näkyvän päätoimipisteen, joka siltä aiemmin on puuttunut. Tässä yhteydessä on luontevaa ja välttämätöntä päivittää myös Kaupunginmuseon visuaalinen ilme.

Selkeä ja erottuva ilme terävöittää kaupunginmuseon profiilia ja tehostaa huomattavasti museon näkyvyyttä kaupunkikuvassa, markkinointiviestinnän kaikissa kanavissa, sekä vahvana toimijana Torikortteleissa. Museon nimenä säilyy Helsingin kaupunginmuseo.

Kaupunginmuseon uuden ilmeen on suunnitellut Brand Design Agency Werklig, tiiviissä yhteistyössä kaupunginmuseon markkinointiviestintätiimin kanssa.

Kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosasto puoltaa lausunnossaan esityksen hyväksymistä edellyttäen kuitenkin, että kaupunginmuseo sitoutuu valmisteilla oleviin viestinnän ja kaupunkimarkkinoinnin strategisiin linjauksiin. Kaupunginmuseon johtokunnan esityslistatekstissä todetaankin, että kaupunginmuseo on tietoinen Helsingin kaupungin viestinnän strategiaan uudistuksiin tähtäävistä valmisteluista ja brändityöstä ja tulee ottamaan uudistukset huomioon omassa markkinointiviestinnässään.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Graafinen ohjeistus
- 2 Kaupunginmuseon johtokunta151215

25.01.2016

Sj/1

3 Tietotekniikka- ja viestintäosaston lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginmuseon johtokunta 15.12.2015 § 86

HEL 2015-013232 T 00 04 00

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle annettavan esityksen markkinointiviestinnässä käytettäväksi visuaaliseksi ilmeeksi esittelyn mukaisesti.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tove Vesterbacka, markkinointi- ja viestintäsuunnittelija, puhelin: +358931064691
tove.vesterbacka(a)hel.fi

§ 75

Taloussihteerin viran perustaminen opetusvirastoon

HEL 2015-012808 T 01 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti perustaa opetusvirastoon 1.2.2016 lukien taloussihteerin viran (vakanssinumero 019116) siten, että viran tehtäväkohtainen kuukausipalkka on 2 122,32 euroa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Varhaiskasvatusvirasto on vuoden 2015 loppuun asti huolehtinut ruotsinkielisen päivähoiton asiakasmaksupäätöksistä siitä huolimatta, että ruotsinkielinen päivähoito kuuluu opetustoimen toimialalle. Vuoden 2016 alusta ruotsinkielisen päivähoiton asiakasmaksuasiat hoidetaan opetusvirastossa. Kaupunginjohtaja on 26.10.2015 (122 §) tekemällään päätöksellä siirtänyt avoinna olevan taloussihteerin vakanssin (019116) varhaiskasvatusvirastosta opetusvirastoon 1.1.2016 alkaen asiakasmaksutehtävien hoitamista varten.

Kuntalain 87 §:n 2 momentin mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Taloussihteerin tehtävänä on yksilöhuollon päätöksenteko eli lasten päivähoiton tulosidonnaisten asiakasmaksujen määrittäminen ja päättäminen laskentamallin mukaan sekä tehtäväalueeseen liittyvä asiakasohjaus. Taloussihteerin tulee olla virkasuhteessa, koska hän käyttää tehtävissään julkista valtaa.

Taloussihteerin vakanssi on siirretty varhaiskasvatusvirastosta ja se on tällä hetkellä avoinna. Viran perustamisesta ei aiheudu kaupungille lisäpalkkakustannuksia, koska vastaava työsopimussuhteinen tehtävä lakautetaan.

25.01.2016

Sj/2

Hallintosäännön 11 §:n mukaan virat perustaa ja lakkauttaa kaupunginhallitus.

Esittelijä toteaa lopuksi, että opetuslautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle kahden taloussihteerin viran perustamista. Asian jatkovalmistelussa on yhteistyössä opetusviraston kanssa kuitenkin päädytty siihen, että opetusviraston palveluksessa jo nykyisin oleva taloussihteerin jatkaa työsuhteisena ja avoinna oleva taloussihteerin työsuhteinen vakanssi muutetaan viraksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Opetusvirasto

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 15.12.2015 § 223

HEL 2015-012808 T 01 01 00

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se perustaa 1.1.2016 lukien seuraavat virat:

Nimike ja vakanssinumero tehtäväkohtainen palkka

Taloussihteerin, 019116 2 122,32 €/kk

Taloussihteerin, 9643 2 170,93 €/kk

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kirsti Tanttu, vastaava henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 86281

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Sj/2

kirsti.tanttu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Sj/3

§ 76

Eron myöntäminen ja uuden varajäsenen valitseminen maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukuntaan

HEL 2015-000044 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti panna asian yksimielisesti pöydälle Mika Raatikaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Jukka Wallinille eron maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnasta ja nimetä hänen tilalleen varajäseneksi _____ neuvottelukunnan toimikaudeksi, joka päättyy kaupunginhallituksen toimikauden päättyessä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan 16.2.2015. Neuvottelukunnan varajäseneksi tuolloin nimetty Jukka Wallin on pyytänyt eroa varajäsenyydestään terveydellisten syiden vuoksi. Neuvottelukuntaan on näin ollen nimettävä uusi varajäsen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

25.01.2016

Sj/3

1 Jukka Wallinin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Eron pyytäjä

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunta
Nimetty

25.01.2016

Sj/4

§ 77

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 3 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta 21.1.2016
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.01.2016

Sj/4

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 78

Lausunto liikennevirastolle Pisararadan ratasuunnitelmasta ja esityistä muistutuksista

HEL 2015-011229 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa liikennevirastolle seuraavan sisältöisen lausunnon Pisararadan ratasuunnitelmasta:

Ratasuunnitelma on liikenneviraston edellyttämällä tavalla ollut ratalain mukaisesti julkisesti nähtävillä muistutusten tekemistä varten 30.10-30.11.2015. Muistutuksia tehtiin yhteensä viisi, joista kaksi oli saman sisältöisiä. Kaupungilta mm. kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto ovat osallistuneet ratahankkeen suunnitteluun yleissuunnitelman ja ympäristövaikutusten arvioinnin laatimisen vaiheessa sekä asema-kaavan ja ratasuunnitelman laatimisen vaiheessa. Hankkeelle on laadittu asemakaava ja siitä on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA).

Kaupunginhallituksen lausuntoa varten on saatu lausunnot kaupunkisuunnitteluvirastolta, rakennusvirastolta, rakennusvalvontavirastolta, pelastuslautakunnalta, liikennelaitos - liikelaitokselta ja kaupunginmu-seolta. Senaattikiinteistöt on lausunut asiasta kaupunkisuunnitteluviras-tolle. Kiinteistövirasto on ilmoittanut, että asiaan liittyvät tärkeät näkö-kohdat on tuotu esille jo Pisaratyöryhmässä eikä lisälausunnolle tässä vaiheessa ole tarvetta. Viraston tonttiosasto valmistelea Pisararadan vaatimat maanalaiset ja –maan päälliset vuokraukset yhteistyössä to-teutusorganisaation ja yleisten alueiden osalta rakennusviraston kans-sa sitten, kun rakentamissuunnitelmat tarkentuvat.

Kaupunginhallitus puoltaa Pisararadan ratasuunnitelman hyväksymistä edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon asemakaavassa eritellyt kaupunkikuvasta, rakennetusta ympäristöstä, maisemasta, tur-vallisuudesta sekä kallioperästä ja olevista maanalaisista rakenteista johtuvat olosuhteet ja vaatimukset tarkemmin. Ratasuunnitelman mu-kainen Pisararata noudattaa laaditun asemakaavan tavoitteita ja on to-teutettavissa voimassa olevan asemakaavan alueelle lukuun ottamatta muutamia teknisiä yksityiskohtia.

Ratasuunnitelmassa osoitettua Pisararadan vaatimaa kalliotilaa pide-tään maankäytön suunnittelussa varattuna Pisararadalle. Kaupunki va-rautuu poikkeamispäätösten ja kaavamuutosten valmisteluun, mikäli suunnitelmien tarkentuessa tai muuttuessa todetaan tarve poiketa voi-massa olevasta asemakaavasta.

Kaavatilanne

Pisarrarataa varten on laadittu asemakaava nro 12290, joka on tullut voimaan 7.8.2015 ja on siten oikeusvaikutteinen koko Pisarraradan alueella. Kaavaa on valmisteltu samanaikaisesti Pisarraradan suunnittelun kanssa.

Asemakaava on laadittu Pisarraradan yleissuunnitelman ja radan suunnitelmaluonnosten 30.9.2014 pohjalta. Asemakaavaa on tarkistettu keväällä 2015 tarkentuneiden suunnitelmien osalta.

Kaavassa on osoitettu tarvittavat maanalaiset ja maanpinnan yläpuoliset tilavaraukset junarataa, sen asemia ja sisäänkäyntejä, pelastus- ja huoltotunnelia sekä poistumisteitä ja ilmanvaihtokuiluja varten. Kaava on laadittu tiukasti noudattaen laadittuja suunnitelmia. Asemakaavalla on varmistettu radan vaatima tila suojavyöhykkeineen kallioperässä. Koska Helsingin kantakaupungin kallioperässä on useita toisiaan lähellä olevia maanalaisia tiloja ja on ennustettavissa, että tilan tarve on jatkossakin kasvava, ei rataa varten ole haluttu osoittaa tarpeettoman suuria varauksia.

Asemakaavan valmisteluvaiheessa hankkeesta ei ole ollut käytettävissä kattavia teknisiä yleissuunnitelmia. Asemakaavasta on jouduttu tekemään yleispiirteinen. Tunnelin peruspoikkileikkauksesta poikkeavia kohtia, kuten mm. pumppaamojen tarvitsemia syvennyksiä ja Hakaniemessä huolto- ja pelastustunnelin katossa olevaa savunpoistokanavaa ei ole asemakaavan tarkkuustaso huomioiden pystytty siinä esittämään.

Pisarraradasta tulee laatia hyväksyttävät tekniset suunnitelmat ennen rakennus- tai louhintaluvan hakemista, erityisesti kalliorakenteiden suunnitelmat. Samoin tulee tarkentaa tietoa kallioperästä.

RKY-kohteita (eli valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt) koskevista suunnitelmista on pyydetty museoviranomaisen lausunto.

Liikenneviraston havaitsemat kaavapoikkeamat

Lausuntopyynnössä on esitetty eräitä ratasuunnitelman ja asemakaavan välisiä vähäisiä ristiriitaisuuksia. Näistä osa on muodostunut kaavan voimaan tulon jälkeen tapahtuneesta suunnitelmien kehittymisestä, osa on kaavan esittämiseen liittyviä teknisiä tulkintoja. Kaavaan on jäänyt myös yksittäisiä merkintävirheitä.

Ratasuunnitelman mukainen Pisarrarata on pääasiassa sijoitettavissa asemakaavan osoittamaan tilaan. Lausuntopyynnössä esitetyt vähäiset

ristiriidat eivät ole olennaisia, eivätkä nämä edellytä kaavan muuttamista. Toteuttamisen yhteydessä voi näistä hakea tarvittaessa poikkeamisia. Vastineet esitettyihin ristiriitoihin on esitetty liitteessä 5.

Eräitä ratasuunnitelmasta havaittuja muutoksia aiempaan

Ratasuunnitelmassa on esitetty rajausta, joka on merkitty asemakaavan suojavyöhykkeen ja hankkeen esittämän käyttöoikeusalueen laajuudeksi. Tämä ratasuunnitelmassa esitetty rajausta on kuitenkin laajempi kuin asemakaavan mukainen rajausta (ma-LR ja mal).

Ratasuunnitelma-asiakirjoissa on esitetty sellaisia maan pinnalle ulottuvia pysty-yhteyksiä, joista ei ole ollut suunnitelmia asemakaavaa valmisteltaessa, eikä näitä ole ollut mahdollista huomioida asemakaavaa laadittaessa. Tällaisia ovat mm. ratasuunnitelma-aineistossa esitetyt ilmanvaihtoyhteydet Kolmensepänaukiolle ja Asema-aukiolle, Kampissa map-1 ja map-2 alueelle esitetyt raitis- ja jäteilmakanavat maan pinnalle sekä osa varavoimakoneiden pakoputkista. Näistä Asema-aukiolle sijoitettu pysty-yhteys on huomioitu osalla maanalaisista osuutta valmis-teilla olevassa asemakaavassa.

Arvokiinteistöihin sekä muuhun yksityiseen tai kaupungin omistamaan maanpäälliseen tai maanalaiseen rakennettuun ympäristöön liittymistä ei ratkaista yksistään kaavalla vaan se vaatii jatkoneuvotteluja ja ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä. Asemakaavan ja ratasuunnitelman havaitut ristiriitaisuudet eivät kuitenkaan ole esteenä ratasuunnitelman toteuttamiselle. Pisara-rata tarvitsee mm. rakennusluvan ja se on maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittama poikkeuksellisen vaativa suunnittelutehtävä. Kaupungin tavoitteena on, että mm. ilmanvaihdon vaatimat ratkaisut sijoitettaisiin viereisiin kortteleihin eikä katu-tilaan.

Ratasuunnitelmassa on esitetty Siltavuorenrantaan merkitty työtunneli ajotunnelina. Kaava ei mahdollista pysyvän ajotunnelin rakentamista. Alue on varattu asemakaavassa maanalaisen liikennetunnelin käyttöön.

Ratasuunnitelmassa on esitetty Töölön alueelle betonitunneliosuuksista myös laajempi vaihtoehto B. Asemakaava ei mahdollista näin laajoja betonitunneliosuuksia.

Ratasuunnitelmiin on jokaisen aseman kohdalle merkitty suunnitelmiin tulvintatasoksi +3,0. Asemakaavassa on todettu, että merivesitulvan mitoituskorkeustaso on vähintään +3,1 m (N2000).

Baanin savunpoistokuilu menee osittain yleiskaavan maanalaisen liikennevarauksen alueelle.

Pisara radan kaavassa on osoitettu ohjeellinen uloskäyntivaraus Lasipalatsin aukiolle. Ratasuunnitelmasta tämä yhteys on jätetty pois.

Kaupunkikuva ja asemien arkkitehtuuri

Pisara radan kaupunkikuvallinen vaikutus on merkittävä. Helsingin kantakaupunki on pääosin RKY- aluetta. Maanpäällä tehtävien toimenpiteiden on kunnioitettava kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokasta ympäristöä.

Mitä kaavassa on määrätty julkisten maanalaisten asemien, käytävien, tilojen ja maan pintaan nousevien näkyvien rakenteiden arkkitehtuurista, orientoitavuudesta, opastuksesta, mainonnasta, kaupunkikuvasta, käyttöympäristön laadusta ja puistoista, on noudatettava ja tämä on rakennuslupavaiheessa varmistettava. Kaavamuutoksien tarve sisäänkäyntien kohdalla voi tulla ajankohtaiseksi, mikäli suunnitelmat muuttuvat jatkosuunnittelussa.

Samoin Pisara radan uloskäyntien sovittaminen keskustan suojeltuihin arvokiinteistöihin vaatii huolellista jatkosuunnittelua.

Mitä kaavassa on määrätty silta-, penger- ja muiden arvokkaaseen kaupunkiympäristöön tehtävien rakenteiden ja puistoalueiden käsittelyn kaupunkikuvasta, laatutasosta, käytettävistä materiaaleista ja ympäristötaitteen käyttämisestä, on niinkään noudatettava ja rakennuslupavaiheessa varmistettava.

Myös julkinen taide tulee ottaa huomioon tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaavamääräyksen LR-silta -mukaan Sillanrakenteiden ja viimeistelyn tulee olla kaupunkikuvassa merkittävän kaupunkisillan vaatimusten mukainen. Ratasuunnitelman selostuksissa ja havainnekuviissa Vauhtitien sillan tukimuurin ja luiskan käsittely on esitetty tehtäväksi kivikoritukimuurina. Suunnitelma ei noudata asemakaavamääräystä LR-aukko ja vp-4, joiden mukaan suuaukko ja jyrkät luiskat tulee sovittaa puistoon korkeatasoisilla materiaaleilla, luonnonkivi tai paikallavalettu betoni, myös ympäristötaitteen keinoja käyttäen.

Keisaripaviljongin alueen porrastetuissa tukimuureissa ei ole noudatettu Alppipuistoon päin avautuvan osuuden merkintää graniittitukimuureista.

Eläintarhan puiston puolelle ratasuunnitelman aineistossa esitetty havainnekuva Pisara radan tunnelin suuaukon yläpuolisen puistoalueen ennallistamisesta ei noudata asemakaavamääräystä (vp-s1), jonka mukaan päältä avattavan osuuden viimeistelyssä betonikannen päälle on

muodostettava riittävä syvä kasvualustatila isoja puita ja muita istutuksia varten.

Eläintarhan koulun kohdalla joudutaan kevyenliikenteen väylää siirtämään ja louhimaan kalliota lähellä koulun päätyseinää. Kalliroleikkauksen ja koulun päädyn välissä tontilla on pelastustie koulun pihalle. Ratasuunnitelmassa on esitetty betoniuloke kalliroleikkauksen päälle. Uloketta ei tarvita; pelastustie mahtuu koulun tontille, kun kalliota ei leikata tontin puolelta. Koulujen välissä oleva jätekatos ja sen viereiset auto-paikat joudutaan louhinnan yhteydessä siirtämään pelastustien teiltä.

Pisararadan teknisten kuilujen ja muiden kaupunkikuvassa näkyvien rakenteiden sovittaminen keskustan suojeltuun arvoympäristöön vaatii huolellista jatkosuunnittelua. Kaupunginhallitus korostaa kokoavasti, että hankkeen sijoituksessa erittäin monilta kohdin pääkaupungin historialliseen keskustaan on suunnittelun oltava kauttaaltaan korkeatasoista.

Maanalaiset tilat

Asemakaavaan on arvioitu maanalaisia tiloja varten tarvittavia suoja-
vyöhykkeitä. Asemakaavaa laadittaessa ei ole ollut käytettävissä tietoja tilojen suunnitelluista pysyvistä pultituksista ja muista lujituksista, joten näiden pysyvien hankkeen edellyttämien lujitusten mahtumista kaava-
alueen sisäpuolelle ei ole voitu varmistaa. Ratasuunnitelmasta ei myöskään löydy tietoa hankkeen edellyttämistä pysyvistä maanalaisista lujituksista. Jos suunnittelun edetessä havaitaan, että pysyviä pultituksia olisi tarpeellista ulottaa asemakaavassa hankkeelle varatun tilavarauksen ulkopuolelle, arvioidaan asiaa poikkeamispäätöksen tai asemakaavamuutoksen yhteydessä.

Ratasuunnitelmissa on esitetty hankkeen lämmitysmuodoksi geoenergia. Geoenergiakaivojen sijoittamiselle on oma lupaprosessinsa. Hankkeen mahdollisuutta saada lupaa maalämpökaivojen toteuttamiselle käsitellään myöhemmin erillisessä lupaprosessissa.

Liikennesuunnitelmat

Suunnittelualueen muuttuvien maanpäällisten osien osalta kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut alustavat katutilaa koskevat liikennesuunnitelmat. Tarvittavat viralliset liikennesuunnitelmat tehdään hankkeen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa.

Hanketta toteutettaessa on tärkeää, että pääkaupungin keskusta on maan päällä ja maan alla liikennöitävissä kaikissa olosuhteissa ja että haittojen vähentämiseen, opasteisiin ja alueella liikkuvien informoimiseen kiinnitetään koko rakennusajan erityistä huomiota.

Toiminnallisuus

Helsingin kaupunki on profiloitunut erilaisten ja erikokoisten tapahtumien järjestämispaijaksi. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni tapahtumiin osallistuva käyttäisi joukkoliikennettä. Ratasuunnitelmassa on esitetty esimerkiksi Keskustan aseman kohdalla, että "Asemia ei mitoiteta poikkeuksellisten suurten yleisötapahtumien tungoskuormien mukaisesti, joten tällaisten yhteydessä henkilöturvallisuus tulee huomioida esimerkiksi asemalle pääsyä rajoittamalla." Samaan aikaan voi olla esimerkiksi keskusta-alueella useampia yleisötapahtumia. Keskustan asemalle on lukuisia sisäänkäyntejä maan päältä ja maan alta sekä yhteys metrosta. Ratasuunnitelmassa ei ole esitetty kuinka ja erityisesti kuka tarvittaessa koordinoi ja vastaa asemalle pääsyn rajoittamisesta, kun alueella on useita päällekkäisiä yleisötapahtumia. Suuret matkustajamäärät ja yleisötilaisuudet ovat osa pääkaupungin normaalia toimintaa, johon tulee varautua.

Yhtenä yksityiskohtana huomautetaan, että rakennustyön aikana ja sen jälkeen Savilan pumppamolle on turvattava riittävän leveä ajoyhteys.

Tilapäisjärjestelyt

Työmaavaiheen suunnitelmiin voidaan ottaa kantaa vasta alustavasti. Pesararadan työnaikaisia liikennejärjestelyjä tulee tutkia uudelleen lähempänä toteutusajankohtaa, koska liikennejärjestelyihin voi tulla muutoksia ennen Pesararadan rakentamista. Työnaikaisiin järjestelyihin voivat vaikuttaa myös muut samanaikaiset suuret rakennushankkeet. Työnaikaisten liikennejärjestelyjen kokonaisuus tulee toteutusvaiheessa suunnitella tarkemmin yhteistyössä kaupungin ja viranomaisten kanssa. Ratkaisujen hyväksyttävyyteen vaikuttaa mm. poikkeusjärjestelyn pituus ja eri alueilla yhtä aikaa olevat järjestelyt. Ratasuunnitelmassa esitetyt työmaa-, varasto- ja muita hankkeen esittämiä työn aikaisia järjestelyjä varten ei voida varata kaupungin yleisiä alueita vain tätä hanketta varten määrittelemättömäksi ajaksi. Työmaa-alueiden, kierto- teiden ja varastoalueiden tarvitsemista tiloista sovitaan maanomistajan kanssa. Työmaan aikaisten tilapäisjärjestelyjen suunnittelussa on huomioitava ehdotetun muutoksen vaikutukset muille kiinteistöille. Korvavista järjestelyistä on suunnitelmat ja aikataulut hyväksyttävä. Tässä kaupungin rakennusvirasto ja kiinteistövirasto ovat yhteistyökumppaneina.

Ratasuunnitelmassa Alppipuistoon esitetty työmaa-alue on laajempi kuin kaava-alue. Kaava-alueen raja on suunniteltu siten, että siihen sisältyy työmaan tarvitsema tila. Ennallistavat ympäristösuunnitelmat on laadittu kaava-alueelle, jolla ympäristöön kohdistuvat muutokset ta-

pahtuvat. Muun puistoalueen käytöstä tulee sopia normaalikäytännön mukaan Rakennusviraston kanssa.

Liittyvät hankkeet ja maankäytön suunnittelu tulevaisuudessa

Suunnitelmissa ei ole esitetty Pisararadan aiheuttamia muutoksia Töölön metron linjaukseen riittävän laajasti. Ennen rakennus- tai louhintaluvan myöntämistä on Töölön metron rakentamisedellytykset turvattava esittämällä sen linjaukselle uusi toteuttamiskelpoinen tilavaraus.

Pisararadan läheisyydessä on useita käynnissä olevia tai eriasteisissa suunnitteluvaiheissa olevia hankkeita. Pisararadan rakentamiselle ei toistaiseksi ole esitetty tarkkaa rakentamisen ajankohtaa. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että valtion ja Helsingin seudun kuntien välistä nk. infra-sopimusta vuodelta 2014 tai mahdollista uutta sen korvaavaa maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL- sopimusta noudatetaan seudun asuntotuotannon vauhdittamista ja sujuvan joukkoliikenteen turvaamista silmällä pitäen ja että sen osana Pisara-radan suunnittelu vieään pikaisesti päätökseen, minkä jälkeen voidaan lyödä lukkoon rakentamisaikataulu.

Käynnissä olevista hankkeista Töölönkadun pysäköintilaitos on saanut rakennusluvan ja rakentaminen on käynnistymässä. Pysäköintilaitoksen ja Pisararadan maanalaisten tilojen suojavyöhykkeet ovat osittain päällekkäisiä.

Helsinki Garden -hanke on esittänyt monitoimiareenan, asuntojen, hotellin sekä kauppakeskuksen rakentamista joko Mäntymäen alueelle tai Nordenskiöldinkadun varrelle. Hanke on suurelta osin maanalainen. Hankkeen mahdollinen toteuttaminen Mäntymäen alueelle edellyttäisi muutoksia Pisararadan asemakaavassa sekä ratasuunnitelmassa esitettyihin huolto- ja pelastustunneliin sekä maanalaisten yhdyskuntateknisten tunneleitten sijainteihin Mäntymäen kentän alueella. Hankkeiden yhteensovittaminen edellyttäisi Pisararadan asemakaavan muutosta sekä mahdollisia muutoksia ratasuunnitelmaan. Toistaiseksi nämä suunnitelmat eivät ole vielä täsmentyneet tarpeeksi.

Asema-aukion alle on suunnitteilla viereisen korttelin 2099 myymälätilojen laajentaminen. Samalla parannetaan Forumin ja metroaseman lippuhallin parvitason välinen yleinen jalankulkukäytävä. Arvioitu rakentaminen alkaa vuonna 2017. Pisararadan asemakaavan Kaivokadun alainen uloskäyntivaraus sijoittuu yleisen jalankulkukäytävän eteläreunaan. Rajapinnassa maanalaisten hankkeet ja niiden tekniset tilat tulee liittää saumattomasti toisiinsa. Suojavyöhykkeet ovat osittain päällekkäisiä. Tämä on huomioitava ratasuunnitelman jälkeisessä tarkemmassa suunnittelussa.

Kampin keskus on ilmoittanut haluavansa kehittää Pissararadan Kampin keskuksen nousevan uloskäynnin ympäristöä paremmin liittyväksi Kampin keskuksen ja sen joukkoliikenneterminaalin yleisen jalankulun verkostoon. Se vaikuttaa uloskäynnin rakennussuunnitteluun.

Pissararadan kaavassa on keskustan aseman alueelle osoitettu maanlaisen Pissararadan pelastustunnelin alue (mal-mp). Ratasuunnitelmasa tätä varausta ei ole hyödynnetty.

Kruunusillat on Helsingin keskustan ja Laajasalon välinen raitiotieyhteys, jonka eräässä vaihtoehdossa päätepysäkki on Kaivokadulla. Tämä hanke saattaa aiheuttaa muutoksia porrasyhteyksiin maan pinnalta asematunneliin ja siten sillä voi olla vaikutuksia Pissararadalle suunniteltuihin poistumisreitteihin Keskustan asemalta.

Hakaniementorin ympäristössä on useita hankkeita, joilla saattaa olla vaikutusta poistumisteiden suunnitteluun.

Liikenneviraston tulee käydä asianomaiset neuvottelut kiinteistöjen omistajien kanssa ajoissa.

Maanomistusjärjestelyt

Kaikilta osin ratasuunnitelman kattavan alueen maanomistus ja tuleva toiminta eivät vielä kohtaa vaan joitakin kaupungille kuuluvia alueita tulisi olemaan tulevassa tilanteessa valtion käytössä ja päinvastoin. Liikennevirasto kysyykin lausuntopyynnössään onko kaupunki valmis korvasta vastaan luovuttamaan rautatien tekemiseen tarvittavan omistamansa maa-alueen ratasuunnitelmaan sisältyvän lunastusaluekartan 1400 72 2621 mukaisesti vai järjestetäänkö maanomistuksen järjestely muulla tavalla?

Kaupunginhallitus katsoo, että uusiin omistusjärjestelyihin ja niiden toteuttamistapaan on tarkoituksenmukaista palata ratatoimitusta valmisteltaessa. Omistusjärjestelyjen muuttamisesta ei ole mahdollista ja tarkoituksenmukaista antaa täsmällisiä vastauksia nyt kyseessä olevassa ratasuunnitelmasta annettavassa lausunnossa.

Tekniset suunnitelmat

On arvioitu, että Pissararadan louhinnasta tulisi aiheutumaan jopa miljoonien kuutioiden louhintamassat. Ratasuunnitelmasta ei ilmene kuinka suuria määriä hanke tuottaa maa- ja kalliokiviainesta ja mitä niille on suunniteltu tehtäväksi. Louhinta- ja kaivuumassojen jatkokäsittelystä on sovittava Helsingin kaupungin kanssa haitallisten vaikutusten estämiseksi. Hankkeen tuottaman maa-aineksen määrä tulee liittää asiakirjoihin. Massojen jatkokäsittelyn kokonaishallinnan tarkoituksenmukaises-

sa suunnittelussa suositellaan yhteistyötä Helsingin kaupungin massatyöryhmän kanssa, jotta niistä ei synny haitallisia vaikutuksia. Paras tilanne syntyisi, mikäli massoja ei tarvitsisi kalliisti kuljettaa pääkaupunkiseudun sisällä tai jopa sen ulkopuolelle ja varastoida vaan että niitä voitaisiin hyödyntää samanaikaisesti muissa rakennushankkeissa.

Rata tulee eristää koko matkaltaan runkomelun osalta riittävästi ottaen huomioon asuminen ja ns. herkät kohteet. Pesararadan liikenteen tuottama runkomelu ei saa aiheuttaa rajoituksia maankäytön muuttumiselle kantakaupungin alueella.

Hanke esittää toteutettavaksi useita johtosiirtoja. Putkien ja johtojen siirrot sekä niiden aikataulut on hyväksyttävä putkien ja johtojen omistajilla ja/tai haltijoilla. Johtojen uudesta sijoituspaikasta on neuvoteltava myös ko. alueen maanomistajan kanssa. Erityisen tärkeitä ennakkoneuvottelut mm. operaattoreiden ja rakennusviraston kanssa ovat kohdissa, joissa ratasuunnitelma-aineistossa esitetyt ratkaisut eivät ole voimassa olevien suunnitteluohjeiden mukaisia.

Tässä vaiheessa hanke ei ole esittänyt johtosiirtojen suorittamiselle ajankohtaa. Rakentamisajankohdan ollessa mahdollisesti useiden vuosien kuluttua, on hankkeen syytä huomioida, että alueella oleviin johtoihin ja muihin johtosiirtoihin vaikuttaviin olosuhteisiin voi tulla muutoksia.

Ratasuunnitelma-aineistossa esitetään LVIS johtojen siirtoja myös rakennusten sisällä. Näiden siirtojen suunnitelmat ja aikataulut on hyväksyttävä myös kiinteistön omistajalla/haltijalla/ kiinteistön toimijoilla.

Ohitustunneleista on esitetty joitain suunnitelmia. Teknisen huollon uusista tunneleista ei ole esitetty tarkempia suunnitelmia, joissa selviäisi esimerkiksi tunnelien suunniteltu poikkileikkaus, tunneliin sijoitettavan tekniikan sijoittuminen, vapaan ajoväylän koko. Ohitustunneleista on laadittava tekniset yleissuunnitelmat ja hyväksyttävä ne putkien ja johtojen omistajilla sekä pelastuslaitoksella. Pelastuslautakunta on erityisesti huomauttanut, että se pitää riskinä osastoitujen tunneleiden muuttamista osastoimattomiksi ennen tunnelin suuaukkoa.

Kustannukset

Ratasuunnitelma-aineistossa ei ole mukana kustannuslaskelmaa. Kustannusarviossa tulee huomioida, että rakentamisen ja suunnittelun kustannuksiin lisätään riittävä suunnittelun aikaiset kustannusnousuvaraus, rakentamisen aikainen kustannusnousuvaraus sekä varaus ennalta-arvaamattomille kustannuksille.

Vastineet esitettyihin muistutuksiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Ratasuunnitelma on ollut nähtävillä 30.10.-30.11.2015. Suunnitelmasta on tehty viisi muistutusta, joista kaksi on saman sisältöistä.

1) Asunto Oy Töölöntorni ja Asunto oy Töölönkatu 30b ovat tehneet saman sisältöisen muistutuksen.

Yhtiöt pitävät Pissararadan toteuttamista pääsääntöisesti hyvänä ratkaisuna. Yhtiöt eivät kuitenkaan voi hyväksyä, että tonttien läheisyyteen rakennetaan savunpoistokuilu. Perusteluina esitetään seuraavat seikat: poikkeustilanteessa savukaasujen kulkeutuminen katutilasta ulkoilma-venttiileiden kautta huonetiloihin, junaliikenteen aiheuttama epäpuhtaan ilman virtaus savunpoistokuilusta katutilaan ja kulkeutuminen huonetiloihin, edellä kuvatun ilmavirtauksen aiheuttama äänihaitta, kuilurakennelman harjan ulottuminen sisäpihan yläpuolelle ja toisen kerroksen asuntojen yläpuolelle, rakennelman massiivisuuden aiheuttama haitta näkymille asunnoista, mikä puolestaan alentaa asuntojen ja taloyhtiön arvoa, rakennelman sijoittuminen vain 5 m etäisyydelle As Oy Töölöntornin sisäpihan arvokkaaksi todetusta puutarhasta. Rakennelma varjostaa pihaa ja haittaa sen käyttöä, vähentää katualueen viheralueen määrää ja jäljelle jäävän osan elinvoimaisuutta, aiheuttaa epäviihtyisyyttä kadulta tonteille johtavien sisäänkäyntien ympäristöön sekä katkaisee Töölönkadun julkisivulinjan.

Asunto-osakeyhtiöt esittävät, että rakennelma toteutettaisiin muualle, esimerkiksi Kivelän puistikkoon, Hesperian esplanadille Töölönkadun reunaan tai Töölöntorin keskelle.

Vastine

Kaupunginhallitus toteaa muistutuksesta seuraavaa: Aluetta koskee ratasuunnitelman suunnitelmakartta RS 2000_104 SR_4500_5200. Ratasuunnitelma on kuilun osalta asemakaavakartan 12290 B mukainen. Asemakaava on pidetty nähtävänä 19.12.2014–26.1.2015 ja tullut voimaan 7.8.2015. Asemakaavan suunnitelmaselostuksessa on kuilun piirustus ja havainnekuva, joihin on voinut tutustua myös vuorovaikutustilaisuuksissa. Molemmat tontit 463/6 ja 8 ovat sisältyneet asemakaavan muutokseen, sillä Pissararata ulottuu tonttien alueelle maanalaisena huolto- ja pelastustunnelin, teknisten tilojen tai näiden kallion suoja-alueiden osalta. Taloyhtiöt tai niiden asukkaat eivät ole esittäneet mielihaitteita asemakaavan valmisteluvaiheessa tai tehneet muistutusta asemakaavasta.

Riski savukaasujen kulkeutumisesta huonetiloihin ei lisäännä olennaisesti nykytilanteeseen nähden, sillä rakennuspalon tai jonkin muun palon todennäköisyys katu- tai tonttialueella on selvästi suurempi kuin rautatiejärjestelmässä tapahtuvan palon todennäköisyys. Kaikissa palotilanteissa on yleisenä ohjeena ilmanvaihdon sulkeminen. Pelastustoimi

tekee kussakin tilanteessa erikseen arvioinnin asukkaiden evakuoinnin tarpeesta.

Savunpoistokuilussa siirretään ilmaa koneellisesti vain savunpoistotilanteessa ja laitteiston koekäytön aikana. Suunnitelman yksityiskohdat kone-, ilmanvaihto- ja rakennustekniikan osalta ratkaistaan rakentamissuunnittelussa. Ratkaisuilla on merkitystä kuilun korkeuteen, säleikköihin ja niiden suuntautumiseen. Vastaavia järjestelmiä on toteutettu muissa hankkeissa.

Rautatieaseman teknisten järjestelmien käyttökelpoisuutta testataan ja pidetään yllä käyttämällä laitteita huolto-ohjelman mukaisesti. Harvoin toistuva koekäyttö aiheuttaa äänihaittaa savunpoistokuilujen ympäristössä, mistä tiedotetaan alueella etukäteen. Koekäytön äänihaitta, haitalle altistuvien asukkaiden lukumäärä ja äänenvaimennuksen suunnittelu ovat sisältyneet asemakaavan ja ratasuunnitelman laatimiseen. Koekäytön suunnitteluperusteista on saatu kirjallinen kannanotto Helsingin kaupungin ympäristökeskukselta, joka on asiassa valvontaviranomainen.

Savunpoistokuilujen kautta poistetaan savukaasut tarvittaessa sekä ratatunnelista että huolto- ja pelastustunnelista. Lisäksi savunpoistokuiluja käytetään liikennöidyn tunnelin ilmanpaineen tasaamiseen ja savunpoistopuhaltimien ympärille louhitaan noin 10 m² virtaustila. Säätöpelileillä säädellään vapaan aukon määrää ulkoilman lämpötilan mukaan. Normaalissa käyttötilanteessa savunpoistokuilun ilmavirtauksesta ei aiheudu äänihaittaa.

Normaalissa käyttötilanteessa kuilujen kautta ympäristöön leviävää junaliikennemelua on arvioitu melun mallilaskennan avulla. Lähimmälle julkisivulle kohdistuva päiväajan keskiäänitaso LAeq, klo7-22 on enintään 50 dB ja yöajan LAeq, klo22-7 enintään 45 dB. Yleisesti kantakaupungin rakennusten julkisivujen on arvioitu eristävän ääntä vähintään 30 dB, jolloin melutasot sisätiloissa ovat selvästi alle ohjearvojen 35 dB päivällä ja 30 dB yöllä. Yksittäisen junan ohituksen aiheuttama enimmäistaso julkisivulla on enintään noin 60-65 dB. Töölönkatua ajavan raskaan ajoneuvon aiheuttama enimmäistaso on vastaavasti noin 70-75 dB.

Tunnelista purkautuva ilma ei ole oleellisesti huonolaatuisempaa kuin katuilma. Kuilusta on niin pitkä matka asuntojen julkisivuille, että kuilusta purkautuvalla ilmalla ei ole merkitystä korvausilmaventtiileistä tulevan ilman laatuun. Kuilusta ei purkaudu lämmintä ilmaa, sillä ilma kulkee kuilussa kumpaankin suuntaan ja kuilusta purkautuvan ilman lämpötila on käytännössä hyvin lähellä ulkoilman lämpötilaa.

Muistutuksen liitteenä on kuilurakennelman asema- ja leikkauspiirustusluonnos AR 009_113 TOO. Piirustuksessa on esitetty rakennelman korkeudeksi 7,0 m. Asemakaava- ja ratasuunnitelmavaiheessa on ollut esillä kaksi mahdollista korkeutta, 5 tai 7 m. Korkeuteen vaikuttaa kuilun käyttö ratatunneleiden paineentasaukseen, jossa korkeampi kuilu on parempi. Asemakaavan ja ratasuunnitelman nähtävänä pidettyihin aineistoihin on sisältynyt myös rakennelmasta laadittu havainnekuva, jossa rakennelma on Töölönkadun suuntaan noin kahden miehen korkeinen.

Asemakaavassa ei ole määrätty kuilun enimmäiskorkeutta, koska tekniset perusteet eivät olleet riittävän tarkasti selvillä. Pisararadan toteuttajan etu on, että kuilu on mahdollisimman matala, sillä rakennus- ja ylläpitokustannukset ovat silloin pienemmät. Myös kaupunkikuvallisesti matalampi kuilu on parempi. Kuilun lopullinen korkeus selviää ennen rakennuslupavaihetta.

Kadun pinta on rakennelman kohdalla noin +17,0 ja harja +22,0 tai +24,0. Koska As Oy Töölöntornin II kerroksen lattia on tasolla noin +21,5 ja rakennelman ja rakennuksen välissä on katupuita, ei rakennelma välttämättä nouse ikkunanäkymän kannalta haitallisen korkeaksi. Rakennelma sijaitsee asuinrakennusten koillis- tai pohjoispuolella, joten rakennelma ei varjosta asuntoja kummassakaan taloyhtiössä.

As Oy Töölöntornin puutarhan ja katualueella sijaitsevan kuilurakennelman välinen etäisyys on yli 10 m, välissä on noin 2,6 m korkea piharakennus ja tiiliaita. Rakennelman korkeuden ollessa noin 5 m varjostusta ei käytännössä ole ja myös 7 m korkeudella varjostusta voidaan pitää vähäisenä. Arviointi on tehty kaupunkimallin ja suunnitelman tietomallien avulla. Koska rakennelma sijaitsee pihan koillispuolella, on aurinгон varjostus ylipäättään mahdollista vain kesäaikaan aikaisin aamulla.

Töölönkadulla ei ole yhtenäistä julkisivulinjaa kuilun kohdalla. Kuva savunpoistokuilun alueesta on liitteenä.

Muistutuksissa esitetään savunpoistokuilun sijoittamista Kivelän puistikkoon. Puistikkoon on rakenteilla nykyisen hotellin ilmanvaihtokuilun lisäksi pysäköintilaitoksen ja Pisararadan ilmanvaihtokuilut, joten savunpoistokuilua ei sinne enää voi sijoittaa. Savunpoistokuilun tulee sijaita maanalaisen rautatieaseman välittömässä läheisyydessä ja muistutuksissa esitetty sijainti Hesperian esplanadilla on liian kaukana. Töölöntorille on asemakaavassa varattu ala kahdelle erilliselle Töölön rautatieaseman sisäänkäynnin rakennelmalle. Torin halutaan säilyvän pinta-alaltaan mahdollisimman isona ja kaupunkikuvallisesti arvokkaana tilana, joten torikaupan jätahuolto on sijoitettu maan alle ja uusia rakennelmia

torille halutaan välttää kaikin keinoin. Tästä syystä myöskään Pesararadan savunpoistokuilua ei ole asemakaavassa merkitty torille.

2) Asunto Oy Runeberginkatu 60:n muistutus

Asunto Oy Runeberginkatu 60 vastustaa Pesararadan sisäänkäynnin rakentamista kiinteistöön ja sisäänkäyntivarauksen sisällyttämistä suunnitelmiin.

Vastine

Vastauksena muistutukseen voidaan todeta seuraavaa: Ratasuunnitelmassa esitetty Töölön rautatieaseman hissikuilu sijoittuu asemakaavassa esitettyyn kohtaan. Taloyhtiö tai asukkaat eivät ole esittäneet mielipiteitä asemakaavan valmisteluvaiheessa tai tehneet muistutusta asemakaavaehdotuksesta. Asemakaavan nähtävänä pidon aikana taloyhtiön hallituksen jäsen kävi kaupunkisuunnitteluvirastossa keskustellessaan asemakaava- ja ratasuunnitelmajärjestelmistä. Aseman suunnittelijat ja kiinteistöasioiden asiantuntijat ovat olleet yhteydessä taloyhtiöön. Hissi on sijainnut tällä tontilla myös vuonna 2011 valmistuneessa ympäristövaikutusten arvioinnissa ja yleissuunnitelmassa, jonka hyväksymispäätös on tehty 2012. Yleissuunnitelmassa hissi sijaitsee Runeberginkadun puolella, josta se siirrettiin Mannerheimintien puolelle suunnitelmien tarkentuessa. Tehtyä päätöstä on hyvin vaikea muuttaa ja sisäänkäyntien sijoittaminen rakennuksiin eikä erillisiksi rakennelmiksi on kaupungin omien periaatteiden mukainen ratkaisu historiallisessa keskustassa rakennettaessa.

3) Yksityishenkilön muistutus

NN:n muistutuksessa esitetään, että pitäisi tutkia sellainen junaliikenteen ratkaisu, jossa osa lähiliikenteen junista ajaisi päärautatieasemalle ja osan pääteasemana olisi Pasila. Muistuttaja perustelee ehdotustaan Pasilan kasvulla, minkä seurauksena Pasilan merkitys matkustajien matkojen päätepisteenä kasvaa. Lisäksi muistuttaja pitää Pesararataa ylimitoitettuna ja kalliina hankkeena.

Vastine

Kaupunginhallitus toteaa muistutuksen johdosta, että Pasilan muuttaminen pääteasemaksi osalle junista helpottaisi Helsingin päärautatieaseman kuormittuneisuutta. Jos osa junista kääntyisi jo Pasilassa, pitäisi Pasilaan rakentaa aseman eteläpuolelle kääntöraiteita, joissa junat muuttavat ajosuuntaa ja odottavat seuraavaa aikataulun mukaista lähtöaikaa takaisin pohjoisen suuntaan. Tilaa tällaisille raiteille ei kuitenkaan suojeltujen veturitallien ja Ratapihantien välissä ole. Jos taas junat käyttäisivät Pasilassa nykyisin olemassa olevaa raiteistoa ajosuun-

nan muuttamiseen, vähenisi radan liikenteen välityskyky merkittävästi ja junamäärää jouduttaisiin vähentämään nykyisestä. Pasilan käyttö junien pääteasemana ei mahdollistaisi junaliikenteen kehittämistä, vaan johtaisi palvelutason laskuun.

4) Kamppi Center Holdings Oy:n muistutus Pissararadan ratasuunnitelmasta

Kampin kauppakeskuksen omistaja pitää Pissararadan sisäänkäynnin sijoittamista esitettyyn paikkaan ja esitetyllä tavalla yhtiön kannalta hyvänä. Yhtiö näkee sisäänkäynnin ja kauppakeskuksen välisen sisäaulan olevan mitoitukseltaan niukka ja kehittämisen mahdollisuuksia voisi olla. Narinkalta Urho Kekkosen kadulle nousevien portaiden korvaavaa järjestelyä olisi myös hyvä tutkia.

Vastine

Vastineena muistutukseen kaupunginhallitus toteaa seuraavaa: Sisäänkäynnin yksityiskohdista on syytä varmistua yhdessä Pissararadan suunnittelijoiden, Kampin kauppakeskuksen ja Simonkentän hotellikiinteistön toimijoiden kanssa. Rakennusvalvontavirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto ottavat tarvittaessa kantaa suunnitelmaratkaisujen hyväksyttävyyteen asemakaavan ja rakennuslupamenettelyn kannalta.

Lausunnoista

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että ratasuunnitelmasta saadut kaupungin eri virastojen ja liikennelaitos-liikelaitoksen lausunnot toimitetaan liikenneviraston käyttöön ja niissä esitettyjä yksityiskohtaisia virastojen kannanottoja voi liikennevirasto jatkossa ottaa huomioon siltä osin kuin ne eivät ole ristiriitaisia tämän lausunnon kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.10.2015
- 2 Pissararadan yleiskartta
- 3 Pissararadan suunnitelmaselostus
- 4 Lausuntopyynnön liite, lista asemakaavan ja ratasuunnitelman poikkeavuuksista
- 5 Vastineet esitettyihin kaavapoikkeamiin
- 6 Rakennusvalvontaviraston lausunto
- 7 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2015

8	Kuulutus 30.10.-30.11.2015 Pisararadan ratasuunnitelman nähtävänä pitäminen
9	Muistutus Pisararadan ratasuunnitelmasta (yksityishenkilö)
10	Muistutus Pisaradan suunnitelmiin, Asunto Oy Runeberginkatu 60
11	Muistutus Pisararadan suunnitelmista, Asunto Oy Töölönkatu 30b
12	Kuvaliite Töölönkadun eteläisen savunpoistokuilun alueesta
13	Muistutuksen liite, Asunto Oy Töölönkatu 30b
14	Kamppi Center Holdings Oyn muistutus
15	Asunto Oy Töölöntornin muistutus Pisararadan suunnitelmista
16	Rakennusvalvontaviraston lausunnon liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Liite 13

Liite 14

Liite 15

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikennevirasto on laatinut ratalain (110/2007) mukaisen ratasuunnitelman Pisararadasta. Liikennevirasto pyytää Helsingin kaupunkia asettamaan suunnitelman nähtäville ja muistutuksen tekemistä varten sekä sen jälkeen antamaan lausuntonsa nähtävillä olleesta suunnitelmasta ja siitä tehdyistä muistutuksista. Lausunto pyydetään antamaan 31.1.2016 mennessä. Liitteinä 1 ja 2 ovat liikenneviraston toimittamat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

materiaalit, joista selviävät suunnitelman pääkohdat. Hankkeen ja rata-suunnitelman suunnitteluaineisto on saatavissa sähköisenä liikenneviraston internet-sivuilta <http://www.liikennevirasto.fi/pisara/suunnitelma-aineisto#.VpYSJU-RNoc>. Nähtävillä ollut ratasuunnitelma-aineisto on tutustuttavissa ma-peissa (10 kpl) kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
[tanja.sippola-alho\(a\)hel.fi](mailto:tanja.sippola-alho(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 14.10.2015
- 2 Pissararadan yleiskartta
- 3 Pissararadan suunnitelmaselostus
- 4 Lausuntopyynnön liite, lista asemakaavan ja ratasuunnitelman poikkeavuuksista
- 5 Vastineet esitettyihin kaavapoikkeamiin
- 6 Rakennusvalvontaviraston lausunto
- 7 Senaatti-kiinteistöjen lausunto 15.12.2015
- 8 Kuulutus 30.10.-30.11.2015 Pissararadan ratasuunnitelman nähtävänä pitäminen
- 9 Muistutus Pissararadan ratasuunnitelmasta (yksityishenkilö)
- 10 Muistutus Pissaradan suunnitelmiin, Asunto Oy Runeberginkatu 60
- 11 Muistutus Pissararadan suunnitelmista, Asunto Oy Töölönkatu 30b
- 12 Kuvaliite Töölönkadun eteläisen savunpoistokuilun alueesta
- 13 Muistutuksen liite, Asunto Oy Töölönkatu 30b
- 14 Kamppi Center Holdings Oyn muistutus
- 15 Asunto Oy Töölöntornin muistutus Pissararadan suunnitelmista
- 16 Rakennusvalvontaviraston lausunnon liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

25.01.2016

Kaj/1

Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvirasto
Kaupunginmuseo
Pelastuslaitos
Rakennusvalvontavirasto
Kaupunginkanslia
Senaattikiinteistöt

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 3.12.2015

HEL 2015-011229 T 08 00 02

Lausuntopyyntö

Liikennevirasto on laatinut ratalain (110/2007) mukaisen ratasuunnitelman Pissararadasta. Liikennevirasto pyytää Helsingin kaupunkia antamaan lausuntonsa nähtävillä olevasta suunnitelmasta ja sitä vastaan tehdyistä muistutuksista.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastoa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 4.12.2015 mennessä.

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto on osallistunut ratahankkeen suunnitteluun yleissuunnitelman ja ympäristövaikutusten arvioinnin laatimisen vaiheessa sekä asemakaavan ja ratasuunnitelman laatimisen vaiheessa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa Pissararadan ratasuunnitelman hyväksymistä edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon ase-

makaavassa eritellyt kaupunkikuvasta, rakennetusta ympäristöstä, maisemasta, turvallisuudesta sekä kallioperästä ja olevista maanalaisista rakenteista johtuvat olosuhteet ja vaatimukset tarkemmin. Ratasuunnitelman mukainen Pissararata noudattaa laaditun asemakaavan tavoitteita ja on toteutettavissa voimassa olevan asemakaavan alueelle lukuun ottamatta muutamia teknisiä yksityiskohtia.

Ratasuunnitelmassa osoitettua Pissararadan vaatimaa kalliotilaa pidetään maankäytön suunnittelussa varattuna Pissararadalle. Kaupunki varautuu poikkeamispäätösten ja kaavamuuotosten valmisteluun, mikäli suunnitelmien tarkentuessa tai muuttuessa todetaan tarve poiketa voimassa olevasta asemakaavasta.

Kaavatilanne

Pissararataa varten on laadittu asemakaava nro 12290, joka on tullut voimaan 7.8.2015 ja on siten oikeusvaikutteinen koko Pissararadan alueella. Kaavaa on valmisteltu samanaikaisesti Pissararadan suunnittelun kanssa.

Asemakaava on laadittu Pissararadan yleissuunnitelman ja radan suunnitelmaluonnosten 30.9.2014 pohjalta. Asemakaavaa on tarkistettu keväällä 2015 tarkentuneiden suunnitelmien osalta.

Kaavassa on osoitettu tarvittavat maanalaiset ja maanpinnan yläpuoliset tilavaraukset junarataa, sen asemia ja sisäänkäyntejä, pelastus- ja huoltotunnelia sekä poistumisteitä ja ilmanvaihtokuiluja varten. Kaava on laadittu tiukasti noudattaen laadittuja suunnitelmia. Asemakaavalla on varmistettu radan vaatima tila suojavyöhykkeineen kallioperässä. Koska Helsingin kantakaupungin kallioperässä on useita toisiaan lähellä olevia maanalaisia tiloja ja on ennustettavissa, että tilan tarve on jatkossakin kasvava, ei rataa varten ole haluttu osoittaa tarpeettoman suuria varauksia.

Asemakaavan valmisteluvaiheessa hankkeesta ei ole ollut käytettävissä kattavia teknisiä yleissuunnitelmia. Asemakaavasta on jouduttu tekemään yleispiirteinen. Tunnelin peruspoikkileikkauksesta poikkeavia kohtia, kuten mm. pumppaamojen tarvitsemia syvennyksiä ja Hakaniemessä huolto- ja pelastustunnelin katossa olevaa savunpoistokanavaa ei ole asemakaavan tarkkuustaso huomioiden pystytty esittämään.

Pissararadasta tulee laatia hyväksyttävät tekniset suunnitelmat ennen rakennus- tai louhintaluvan hakemista, erityisesti kalliorakenteiden suunnitelmat. Samoin tulee tarkentaa tietoja kallioperästä.

RKY-kohteita koskevista suunnitelmista on pyydetty museoviranomaisen lausunto.

Liikenneviraston havaitsemat kaavapoikkeamat

Lausuntopyynnössä on esitetty eräitä ratasuunnitelman ja asemakaavan välisiä vähäisiä ristiriitaisuuksia. Näistä osa on muodostunut kaavan voimaan tulon jälkeen tapahtuneesta suunnitelmien kehittymisestä, osa on kaavan esittämiseen liittyviä teknisiä tulkintoja. Kaavaan on jäänyt myös yksittäisiä merkintävirheitä.

Ratasuunnitelman mukainen Pissararata on pääasiassa sijoitettavissa asemakaavan osoittamaan tilaan. Lausuntopyynnössä esitetyt vähäiset ristiriidat eivät ole olennaisia, eivätkä nämä edellytä kaavan muuttamista. Toteuttamisen yhteydessä voi näistä hakea tarvittaessa poikkeamisia. Vastineet esitettyihin ristiriitoihin on esitetty liitteessä.

Kaupunkisuunnitteluviraston havaitsemat muutokset ratasuunnitelmassa

Ratasuunnitelmassa on esitetty rajausta, joka on merkitty asemakaavan suojavyöhykkeen ja hankkeen esittämän käyttöoikeusalueen laajuudeksi. Tämä ratasuunnitelmassa esitetty rajausta on kuitenkin laajempi kuin asemakaavan mukainen rajausta (ma-LR ja mal).

Ratasuunnitelma-asiakirjoissa on esitetty sellaisia maan pinnalle ulottuvia pysty-yhteyksiä, joista ei ole ollut suunnitelmia asemakaavaa valmisteltaessa, eikä näitä ole ollut mahdollista huomioida asemakaavaa laadittaessa. Tällaisia ovat mm. ratasuunnitelma-aineistossa esitetyt ilmanvaihtoyhteydet Kolmensepänaukiolle ja Asema-aukiolle, Kampissa map-1 ja map-2 alueelle esitetyt raitis- ja jäteilmakanavat maan pinnalle sekä osa varavoimakoneiden pakoputkista. Näistä Asema-aukiolle sijoitettu pysty-yhteys on huomioitu osalla maanalaisista osuutta valmis-teilla olevassa asemakaavassa.

Arvokiinteistöihin sekä muuhun yksityiseen tai kaupungin omistamaan maanpäälliseen tai maanalaiseen rakennettuun ympäristöön liittyminen ei ratkaista yksistään kaavalla vaan vaatii jatkoneuvotteluja ja ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä. Sinänsä kaupungin tavoitteena on, että ilmanvaihdon ratkaisut sijoitettaisiin viereisiin kortteleihin eikä katutilaan. Tämä asemakaavan ja ratasuunnitelman ristiriita ei ole esteenä ratasuunnitelman toteuttamiselle.

Ratasuunnitelmassa on esitetty Siltavuorenrantaan merkitty työtunneli ajotunnelina. Kaava ei mahdollista pysyvän ajotunnelin rakentamista. Alue on varattu asemakaavassa maanalaisen liikennetunnelin käyttöön.

Ratasuunnitelmassa on esitetty Töölön alueelle betonitunneliosuuksista myös laajempi vaihtoehto B. Asemakaava ei mahdollista näin laajoa betonitunneliosuuksia.

Ratasuunnitelmiin on jokaisen aseman kohdalle merkitty suunnitelmiin tulvintatasoksi +3,0. Asemakaavassa on todettu, että merivesitulvan mitoituskorkeustaso on vähintään +3,1 m (N2000).

Baanan savunpoistokuilu menee osittain yleiskaavan maanalaisen liikennevarauksen alueelle.

Pisararadan kaavassa on osoitettu ohjeellinen uloskäyntivaraus Lasi-palatsinaukiolle. Ratasuunnitelmasta tämä yhteys on jätetty pois.

Kaupunkikuva ja asemien arkkitehtuuri

Pisararadan kaupunkikuvallinen vaikutus on merkittävä. Helsingin kantakaupunki on pääosin RKY-alueita. Maanpäällä tehtävien toimenpiteiden on kunnioitettava kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokasta ympäristöä.

Mitä kaavassa on määrätty julkisten maanalaisten asemien, käytävien, tilojen ja maan pintaan nousevien näkyvien rakenteiden arkkitehtuurista, orientoitavuudesta, opastuksesta, mainonnasta, kaupunkikuvasta, käyttöympäristön laadusta ja puistoista on noudatettava ja rakennuslupavaiheessa varmistettava. Kaavamutoksien tarve sisäänkäyntien kohdalla voi tulla ajankohtaiseksi, mikäli suunnitelmat muuttuvat jatko-suunnittelussa.

Pisararadan uloskäyntien sovittaminen keskustan suojeltuihin arvokkeisiin vaatii huolellista jatkosuunnittelua.

Mitä kaavassa on määrätty silta-, penger- ja muiden arvokkaaseen kaupunkiympäristöön tehtävien rakenteiden ja puistoalueiden käsittelyn kaupunkikuvasta, laatutasosta, käytettävistä materiaaleista ja ympäristötaitteen käyttämisestä on noudatettava ja rakennuslupavaiheessa varmistettava.

Julkinen taide tulee ottaa huomioon tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaavamääräyksen LR-silta mukaan Sillanrakenteiden ja viimeistelyn tulee olla kaupunkikuvassa merkittävän kaupunkisillan vaatimusten mukainen. Ratasuunnitelman selostuksissa ja havainnekuviissa Vauhtitien sillan tukimuurin ja luiskan käsittely on esitetty tehtäväksi kivikoritukimuurina. Suunnitelma ei noudata asemakaavamääräystä LR-aukko ja vp-4, joiden mukaan suuaukko ja jyrkät luiskat tulee sovittaa puistoon korkeatasoisilla materiaaleilla, luonnonkivi tai paikallavalettu betoni, myös ympäristötaitteen keinoja käyttäen.

Keisaripaviljongin alueen porrastetuissa tukimuureissa ei ole noudatettu Alppipuistoon päin avautuvan osuuden merkintää graniittitukimuureista.

Eläintarhan puiston puolelle ratasuunnitelman aineistossa esitetty havainnekuva Pissararadan tunnelin suuaukon yläpuolisen puistoalueen ennallistamisesta ei noudata asemakaavamääräystä (vp-s1), jonka mukaan päältä avattavan osuuden viimeistelyssä betonikannen päälle on muodostettava riittävä syvä kasvualustatila isoja puita ja muita istutuksia varten.

Eläintarhan koulun kohdalla joudutaan kevyenliikenteen väylää siirtämään ja louhimaan kalliota lähellä koulun päätyseinää. Kallioleikkauksen ja koulun päädyn välissä tontilla on pelastustie koulun pihalle. Ratasuunnitelmassa on esitetty betoniuloke kallioleikkauksen päälle. Uloketta ei tarvita; pelastustie mahtuu koulun tontille, kun kalliota ei leikata tontin puolelta. Koulujen välissä oleva jätekatos ja sen viereiset autopaikat joudutaan louhinnan yhteydessä siirtämään pelastustien teiltä.

Pissararadan teknisten kuilujen ja muiden kaupunkikuvassa näkyvien rakenteiden sovittaminen keskustan suojeltuun arvoympäristöön vaatii huolellista jatkosuunnittelua.

Maanalaiset tilat

Asemakaavaan on arvioitu maanalaisia tiloja varten tarvittavia suojavyöhykkeitä. Asemakaavaa laadittaessa ei ole ollut käytettävissä tietoja tilojen suunnitelluista pysyvistä pultituksista ja muista lujituksista, joten näiden pysyvien hankkeen edellyttämien lujitusten mahtumista kaava-alueen sisäpuolelle ei ole voitu varmistaa. Ratasuunnitelmasta ei myöskään löydy tietoa hankkeen edellyttämistä pysyvistä maanalaisista lujituksista. Jos suunnittelun edetessä havaitaan, että pysyviä pultituksia olisi tarpeellista ulottaa asemakaavassa hankkeelle varatun tilavarauksen ulkopuolelle, arvioidaan asiaa poikkeamispäätöksen tai asemakaavamuutoksen yhteydessä.

Ratasuunnitelmissa on esitetty hankkeen lämmitysmuodoksi geoenergia. Geoenergiakaivojen sijoittamiselle on oma lupaprosessinsa. Hankkeen mahdollisuutta saada lupaa maalämpökaivojen toteuttamiselle käsitellään myöhemmin erillisessä lupaprosessissa.

Liikennesuunnitelmat

Suunnittelualueen muuttuvien maanpäällisten osien osalta kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut alustavat katutilaa koskevat liikennesuunnitelmat. Tarvittavat viralliset liikennesuunnitelmat tehdään hankkeen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa.

Toiminnallisuus

Helsingin kaupunki on profiloitunut erilaisten ja erikokoisten tapahtumien järjestämispaijaksi. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni tapahtumiin osallistuva käyttäisi joukkoliikennettä. Ratasuunnitelmassa on esitetty esimerkiksi Keskustan aseman kohdalla, että "Asemia ei mitoiteta poikkeuksellisten suurten yleisötapahtumien tungoskuormien mukaisesti, joten tällaisten yhteydessä henkilöturvallisuus tulee huomioida esimerkiksi asemalle pääsyä rajoittamalla." Samaan aikaan voi olla esimerkiksi keskusta-alueella useampia yleisötapahtumia. Keskustan asemalle on lukuisia sisäänkäyntejä maan päältä ja maan alta sekä yhteys metrosta. Ratasuunnitelmassa ei ole esitetty kuinka ja erityisesti kuka tarvittaessa koordinoi ja vastaa asemalle pääsyn rajoittamisesta, kun alueella on useita päällekkäisiä yleisötapahtumia.

Rakennustyön aikana ja sen jälkeen Savilan pumppamolle on turvettava riittävän leveä ajoyhteys.

Tilapäisjärjestelyt

Työmaavaiheen suunnitelmiin voidaan ottaa kantaa vasta alustavasti. Pesararadan työnaikaisia liikennejärjestelyjä tulee tutkia uudelleen lähempänä toteutusajankohtaa, koska liikennejärjestelyihin voi tulla muutoksia ennen Pesararadan rakentamista. Työnaikaisiin järjestelyihin voivat vaikuttaa myös muut samanaikaiset suuret rakennushankkeet. Työnaikaisten liikennejärjestelyjen kokonaisuus tulee toteutusvaiheessa suunnitella tarkemmin yhteistyössä kaupungin ja viranomaisten kanssa. Ratkaisujen hyväksyttävyyteen vaikuttaa mm. poikkeusjärjestelyn pituus ja eri alueilla yhtä aikaa olevat järjestelyt. Ratasuunnitelmassa esitetyt työmaa-, varasto- ja muita hankkeen esittämiä työn aikaisia järjestelyjä varten ei voida varata kaupungin yleisiä alueita vain tätä hanketta varten määrittelemättömäksi ajaksi. Työmaa-alueiden, kiertoteiden ja varastoalueiden tarvitsemista tiloista sovitaan maanomistajan kanssa. Työmaan aikaisten tilapäisjärjestelyjen suunnittelussa on huomioitava ehdotetun muutoksen vaikutukset muille kiinteistöille. Korvaavista järjestelyistä on suunnitelmat ja aikataulut hyväksyttävä.

Ratasuunnitelmassa Alppipuistoon esitetty työmaa-alue on laajempi kuin kaava-alue. Kaava-alueen raja on suunniteltu siten, että siihen sisältyy työmaan tarvitsema tila. Ennallistavat ympäristösuunnitelmat on laadittu kaava-alueelle, jolla ympäristöön kohdistuvat muutokset tapahtuvat. Muun puistoalueen käytöstä tulee sopia normaalikäytännön mukaan Rakennusviraston kanssa.

Liittyvät hankkeet ja maankäytön suunnittelu tulevaisuudessa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Suunnitelmissa ei ole esitetty Pissararadan aiheuttamia muutoksia Töölön metron linjaukseen riittävän laajasti. Ennen rakennus- tai louhintaluvan myöntämistä on Töölön metron rakentamisedellytykset turvattava esittämällä sen linjaukselle uusi toteuttamiskelpoinen tilavaraus.

Pissararadan läheisyydessä on useita käynnissä olevia tai eriasteisissa suunnitteluvaiheissa olevia hankkeita. Pissararadan rakentamiselle ei ole esitetty rakentamisen ajankohtaa.

Käynnissä olevista Töölönkadun pysäköintilaitos on saanut rakennusluvan ja rakentaminen on käynnistymässä. Pysäköintilaitoksen ja Pissararadan maanalaisten tilojen suojavyöhykkeet ovat osittain päällekkäisiä.

Helsinki Garden -hanke on esittänyt monitoimiareenan, asuntojen, hotellin sekä kauppakeskuksen rakentamista joko Mäntymäen alueelle tai Nordenskiöldinkadun varrelle. Hanke on suurelta osin maanlainen. Hankkeen toteuttaminen Mäntymäen alueelle edellyttää muutoksia Pissararadan asemakaavassa sekä ratasuunnitelmassa esitettyihin huolto- ja pelastustunneliin sekä maanalaisten yhdyskuntateknisten tunneleitten sijainteihin Mäntymäen kentän alueella. Hankkeiden yhteensovittaminen edellyttää Pissararadan asemakaavan muutosta sekä mahdollisia muutoksia ratasuunnitelmaan.

Asema-aukion alle on suunnitteilla viereisen korttelin 2099 myymälätilojen laajentaminen. Samalla parannetaan Forumin ja metroaseman lippuhallin paritason välinen yleinen jalankulkukäytävä. Arvioitu rakentaminen alkaa vuonna 2017. Pissararadan kaavan Kaivokadun alainen uloskäyntivaraus sijoittuu yleisen jalankulkukäytävän eteläreunaan. Rajapinnassa maanalaiset hankkeet ja niiden tekniset tilat tulee liittää saumattomasti toisiinsa. Suojavyöhykkeet ovat osittain päällekkäisiä. Tämä on huomioitava ratasuunnitelman jälkeisessä tarkemmassa suunnittelussa.

Kampin keskus on ilmoittanut haluavansa kehittää Pissararadan Kampin keskuksen nousevan uloskäynnin ympäristöä paremmin liittyväksi Kampin keskuksen ja sen joukkoliikenneterminaalin yleisen jalankulun verkostoon. Se vaikuttaa uloskäynnin rakennussuunnitteluun.

Pissararadan kaavassa on keskustan aseman alueelle osoitettu maanalaisen Pissararadan pelastustunnelin alue (mal-mp). Ratasuunnitelmassa tätä varausta ei ole hyödynnetty.

Kruunusillat on Helsingin keskustan ja Laajasalon välinen raitiotieyhteys, jonka eräessä vaihtoehdossa päätepysäkki on Kaivokadulla. Tämä hanke saattaa aiheuttaa muutoksia porrasyhteyksiin maan pinnalta asematunneliin ja siten sillä voi olla vaikutuksia Pissararadalle suunniteltuihin poistumisreitteihin Keskustan asemalta.

Hakaniementorin ympäristössä on useita hankkeita, joilla saattaa olla vaikutusta poistumisteiden suunnitteluun.

Liikenneviraston tulee käydä asianomaiset neuvottelut kiinteistöjen omistajien kanssa ajoissa.

Tekniset suunnitelmat

Suunnitelmasta ei ilmene kuinka suuria määriä hanke tuottaa maa- ja kalliokiviainesta ja mitä niille on suunniteltu tehtäväksi. Louhinta- ja kaivuumassojen jatkokäsittelystä on sovittava Helsingin kaupungin kanssa haitallisten vaikutusten estämiseksi. Hankkeen tuottaman maa-aineksen määrä tulee liittää asiakirjoihin. Massojen jatkokäsittelyn kokonaisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisessa suunnittelussa suositellaan yhteistyötä Helsingin kaupungin massatyöryhmän kanssa, jotta niistä ei synny haitallisia vaikutuksia.

Rata tulee eristää koko matkaltaan runkomelun osalta riittävästi ottaen huomioon asuminen ja ns. herkät kohteet. Pesararadan liikenteen tuottama runkomelu ei saa aiheuttaa rajoituksia maankäytön muuttumiselle kantakaupungin alueella.

Hanke esittää toteutettavaksi johtosiirtoja. Putkien ja johtojen siirrot sekä niiden aikataulut on hyväksyttävä putkien ja johtojen omistajilla ja/tai haltijoilla. Johtojen uudesta sijoituspaikasta on neuvoteltava myös ko. alueen maanomistajan kanssa. Erityisen tärkeitä ennakkoneuvottelut mm. operaattoreiden ja rakennusviraston kanssa ovat kohdissa, joissa ratasuunnitelma-aineistossa esitetyt ratkaisut eivät ole voimassa olevien suunnitteluohjeiden mukaisia.

Tässä vaiheessa hanke ei ole esittänyt johtosiirtojen suorittamiselle ajankohtaa. Rakentamisajankohdan ollessa mahdollisesti useiden vuosien kuluttua, on hankkeen syytä huomioida, että alueella oleviin johtoihin ja muihin johtosiirtoihin vaikuttaviin olosuhteisiin voi tulla muutoksia.

Ratasuunnitelma-aineistossa esitetään LVIS johtojen siirtoja myös rakennusten sisällä. Näiden siirtojen suunnitelmat ja aikataulut on hyväksyttävä myös kiinteistön omistajalla/haltijalla/ kiinteistön toimijoilla.

Ohitustunneleista on esitetty joitain suunnitelmia. Teknisen huollon uusista tunneleista ei ole esitetty tarkempia suunnitelmia, joissa selviäisi esimerkiksi tunnelien suunniteltu poikkileikkaus, tunneliin sijoitettavan tekniikan sijoittuminen, vapaan ajoväylän koko. Ohitustunneleista on laadittava tekniset yleissuunnitelmat ja hyväksyttävä ne putkien ja johtojen omistajilla sekä pelastuslaitoksella.

Kustannukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Ratasuunnitelma-aineistossa ei ole mukana kustannuslaskelmaa. Kustannusarviossa tulee huomioida, että rakentamisen ja suunnittelun kustannuksiin lisätään riittävä suunnittelun aikaiset kustannusnousuvaraus, rakentamisen aikainen kustannusnousuvaraus sekä varaus ennalta-arvaamattomille kustannuksille.

Lisätiedot

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Rakennusvirasto 1.12.2015

HEL 2015-011229 T 08 00 02

Kaupunginhallitus pyytää rakennusviraston lausuntoa Pissararadan ratasuunnitelmasta 4.12.2015 mennessä.

Keskeiset rakennusviraston näkemykset ratasuunnitelmaan:

- Suunnitelmaan sisältyy runsaasti yleisille alueille sijoitettavia rakenteita. Asemakaava ja hyväksytyt ratasuunnitelma antavat oikeuden rakenteiden sijoittamiseen. Rakenteiden sijoittaminen yleiselle alueelle vaatii myös luvan. Rakentamissuunnittelu tulee tehdä yhteistyössä rakennusviraston kanssa, joka antaa yleisillä alueilla noudatettavat suunnitteluohjeet.
- Suunnittelun aikana tulee ratkaista kaikkien rakenteiden hallinta ja ylläpito.
- Rakennusvirastolle tulee ilmoittaa hyvissä ajoin katu- ja puistosuunnitelmien toteuttamisen ajankohta, jotta suunnitelmien hallinnollinen käsittely ehditään hoitaa ennen rakentamista. Suunnitelmiin liittyvä vuorovaikutus tulee hoitaa suunnittelun aikana.
- Alueella on suunnitteilla muita hankkeita, jotka on otettava huomioon Pissararadan rakentamissuunnitelmissa, kuten esimerkiksi Eläintarhan lumensulatuslaitos ja Vauhtitien hulevesiviemäri.
- Eläintarhan ja Vauhtitien alueella olisi syytä järjestää maanomistus ja alueiden hallinta toisiaan vastaaviksi.
- Ratasuunnitelman työmaa-aluekartat osoittavat vain alueiden rajat. Hankkeen vaikutukset rakentamisaikana ovat suuret. Työmaat ja väliaikaiset liikennejärjestelyt ovat osa kaupunkia ja kaupunkilaisten arkea monia vuosia. Myös työmaa-alueiden, työtukikohtien sekä väliaikaisten liikennejärjestelyjen kaupunkikuvallinen ilme tulee ottaa huomioon. Tiedottaminen ja opastaminen väliaikaisista liikennejärjestelyistä tulee olla laajaa ja ennakoivaa. Työmaa-alueiden rajautumiset ja niiden käyttö on suunniteltava huolellisesti yhteistyössä.

Lausuntopyyntö ratasuunnitelmasta ei korvaa lupahakemusta ja alueen työnaikaista käyttöä koskevaa sopimusta.

Ratasuunnitelma ja suunnitteluun osallistuminen

Pisaratara yhdistää pääradan ja rantaradan kaupunkiraiteet Helsingin kantakaupungin kiertävällä noin 7,5 kilometrin pituisella ratalenkillä. Rata on kaksiraiteinen ja sijoittuu noin kuuden kilometrin matkalla kallio-tunneliin. Kalliotunneliosuus alkaa Pasilan aseman eteläpuolelta Eläintarhan ja Alppipuiston kohdalta. Radan kolme asemaa, Töölön, Helsingin keskustan ja Hakaniemen asemat sijoittuvat radan tunneliosuudelle. Ratasuunnitelma on laadittu samanaikaisesti asemakaavan kanssa.

Rakennusvirasto on osallistunut ratahankkeen suunnitteluun yleissuunnitelman ja ympäristövaikutusten arvioinnin vaiheessa vuosina 2010–2011 sekä asemakaavan ja ratasuunnitelman laatimisen vaiheessa vuosina 2012–2015 rakennusviraston toimialaan kuuluvissa asioissa. Lisäksi rakennusvirasto on tukenut Liikennevirastoa suunnittelun valmistelussa tietomallintamisen ja kustannusten hallinnan asioissa. Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto ovat antaneet lausuntoja ja esittäneet kannanottoja Pisarataran asemakaavan laatimisen aikana.

Suunnittelualue on rakennettua kaupunkiympäristöä. Alueella on monipuolisen rakennuskannan lisäksi puistoja, aukioita, eri luokkaisia katuja ja raitteja sekä erilaista johtoverkostoa, jotka ovat Rakennusviraston ylläpitämiä ja välttämättömiä toimivan kaupungin osia. Vaikka suunnitelman pääosa sijoittuu kalliooperään, sijoittuvat erilaiset tunneleiden suuaukot, asemien kulkuyhteydet ja tekniset järjestelmät yleisille alueille ja muutoskohteita on paljon. Nämä on otettu suunnittelussa huomioon.

Suunnitelma on laadittu siten, että rautatie voidaan toteuttaa toimivuuden, turvallisuuden ja tilankäytön kannalta hyväksyttävällä tavalla. Radan sijainti ja rataan liittyvät järjestelmät on esitetty suunnitelmassa. Vaativa ympäristö on otettu huomioon, rakentamisen ja käytön aikaiset haitat on arvioitu eivätkä haitat ole kohtuuttomia.

Ratalain 19 §:n mukaan radan kuivattamista varten tarvittavat laskuojat tulee esittää suunnitelmassa. Kaupunki- ja tunneliympäristössä kuivatus järjestetään hulevesiviemäröinnillä, joka on suunniteltu yhteistyössä eri osapuolten kanssa ja esitetty piirustuksissa. Toisin kuin ratalaissa esitetään 50 §:n laskuojien rasiteoikeuksista, tekee radanpitäjä liittymissopimuksen hulevesiviemärin haltijan kanssa.

Suunnitelmaan sisältyy runsaasti yleisille alueille sijoitavia rakenteita kulkuyhteyksiä tai teknisiä järjestelmiä varten. Asemakaava ja hyväksytty ratasuunnitelma antavat oikeuden rakenteiden sijoittamiseen. Rakentamissuunnittelu tulee tehdä yhteistyössä rakennusviraston kanssa,

joka antaa yleisillä alueilla noudatettavat suunnitteluohjeet. Rakenteiden sijoittaminen yleiselle alueelle vaatii luvan. Rakenteet jäävät liikenneväylän omistajan omaisuudeksi ja ylläpitoon, esimerkiksi Vauhtitien ylikulkusilta. Myös rakenteiden maanalaiset osat ja niiden ylläpito tulee sopia, esimerkiksi liikenneväylien pohjarakenteet voivat ulottua sivusuunnassa pitkällekin ja joidenkin työnaikaisten tukirakenteiden täydellinen purkaminen voi olla mahdotonta.

Ratasuunnitelmaan sisältyvät katu- ja puistoalueiden suunnitelmat

Asemakaavan laatimisen yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelmien luonnokset kolmeen kohteeseen Vauhtitielle, Pohjoisbaanalle ja Mannerheimintielle Paavo Nurmen polun kohdalla. Liikennesuunnitelmista ei ole tehty kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöstä, koska hanketta ei olla rakentamassa lähiaikana. Päätös liikennesuunnitelmista on tehtävä ennen katusuunnitelmien hallinnollista käsittelyä. Toistaiseksi muulla katualueella ei ole tiedossa sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät liikennesuunnitelmaa. Katusuunnitelmien tarve selviää lopullisesti rakentamissuunnitelmavaiheessa yhteistyössä rakennusviraston asiantuntijoiden kanssa. Vauhtitien alueelle, Alppipuiston länsireunaan ja tarvittaessa muihin kohteisiin laaditaan vastaavalla tavalla puistosuunnitelmat. Kantakaupungin alueella tapahtuu jatkuvasti maankäytön ja liikenneympäristön muutoksia, mikä on otettava huomioon myös hankkeen myöhemmässä suunnittelussa. Katu- ja puistosuunnittelun yhteistyö on jo käynnissä Pisararadan suunnittelijoiden kanssa. Ratasuunnitelman havainnekuvat ovat suuntaa-antavia ja monien suunnitteluratkaisujen muotoilu ja materiaalivalinnat tulee tarkastella tarkemmin rakentamissuunnittelun aikana.

Rakennusvirastolle tulee ilmoittaa hyvissä ajoin katu- ja puistosuunnitelmien toteuttamisen ajankohta Liikenneviraston investointipäätöksen jälkeen tai kun on tieto investoinnin ajankohdasta, jotta suunnitelmien hallinnollinen käsittely ehditään hoitaa ennen rakentamista. Tämä edellyttää riittävää suunnitelmiin liittyvä vuorovaikutusta, suunnitelmien kuultamista ja asettamista nähtäväksi sekä suunnitelmien hyväksymistä. Vuorovaikutus kannattaa järjestää yhdessä liikennesuunnitelman vuorovaikutuksen kanssa.

Alppipuistossa muutetaan nykyistä keskustan ja Pasilan välistä pyöräilyn ja jalankulun laatukäytävää, Pohjoisbaanaa. Suunnitelman mukaan sujuva pyöräilytie on radan vieressä, puiston maanpintaa ylempänä, kaksisuuntaisena ja 3,5 m levyisenä. Sen yhteydessä on 2 m levyinen jalkakäytävä. Pyöräilytien välittömässä läheisyydessä on Alppipuiston jalankulku- ja ulkoilutiet. Sama poikkileikkaus on myös Eläintarhan koulujen kohdalla, jossa leveämpi jalkakäytävä olisi perusteltu, mutta koulujen piha-alue ei anna mahdollisuutta leveämmälle väylälle.

Ratasuunnitelman piirustuksessa RS_2000_102_SR on esitetty Pisararadan huolto- ja pelastustunnelin ja Eläintarhan lumensulatuslaitoksen huoltotunnelin suuaukon vieressä varaus lumensulatuslaitokseen johtavalle portaikolle. Tämän lisäksi kyseiseen kohtaan tarvitaan tilavaraus portaikon kahdelle sivulle sijoittuville tekniselle tilalle sekä IV-kuilulle. Samasta piirustuksesta sekä Vauhtien ja Alppipuiston alueen piirustuksesta MS_2300_001_AL2 puuttuu myös poistumisportaiden läheisyydestä lumensulatuslaitoksen kolmikerroksinen valvomorakennus, josta johtaa portaat alas laitoksen luolastoon. Eläintarhan lumensulatuslaitoksen hankesuunnitelman tekniset piirustukset ovat valmistuneet toukokuussa 2015 sen jälkeen kun Pisararadan asemakaavakartta ja ratasuunnitelmakartta on laadittu, joten puute on ymmärrettävä. Hankesuunnitelmasta ei ole vielä hyväksymispäätöstä eikä asemakaavaluonnosta. Pisararadan suunnitelmapiirustuksissa tulee esittää myös ajojyhteyksien Pisararadan huolto- ja pelastustunneliin ja siihen liittyvä pysäköintialueen eteläpään järjestely. Järjestelystä on laadittu liikennesuunnitelman luonnos, joka on asemakaavan liiteaineistoa.

Olympiastadionin asemakaavan muutos nro 12310 on tullut voimaan 9.10.2015, joten Stadionin etukentän suunnitelmapiirustusta 1400 73 2546 tulee tarkistaa kulkuväylien rajausten ja nimistön osalta.

Eräät suunnitelman osat rakennetaan kaupungin tai kaupungin omistamien yhtiöiden hallintaan, kuten Vauhtitien katualue, Alppipuiston länsireuna, Pohjoisbaana ja sen rakenteet puiston suuntaan, Diakoniapuiston portaat, Tivolitien alueen muutettavat rakenteet, Nordenskiöldinkadun ylikulkukäytävä, energiätunnelit ja aluekuivatuksen johdot. Osa on Liikenneviraston rakenteita kaupungin hallinnoimalla alueella, kuten esimerkiksi Töölöntorin ja Siltasaarekadun alapuoliset rakenteet, teräsbetoniset ratatunnelit ja erilaiset kuilut. Näiden suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä ja suunnittelun aikana tulee myös ratkaista valmiiden rakenteiden hallinta ja ylläpito.

Eläintarhan ja Alppipuiston alueella maanomistus ei vastaa alueen nykyistä ja suunniteltua käyttöä. Kaupungin ja valtion on mahdollista järjestellä maanomistus asemakaavan ja ratasuunnitelman mukaiseksi tai laatia asiasta sopimus. Alueen aluevaihtoa on aikaisemmin käsitelty kaupungin ja valtion välisellä sopimuksella RH 698/312/85, tarkastettu 1993. Lisäksi ratahallintokeskuksen kanssa on laadittu alueesta sopimus RHK-181 Helsinki–Leppävaara -lisäraiteiden yleissuunnittelun yhteydessä. Vuonna 1968 on sovittu rata-alueen leventämisestä, vuonna 1969 Nordenskiöldinkadun ylikulkusillasta ja vuosina 1969–70 Alppilan alikulkukäytävästä. Ratasuunnitelman lunastusaluekartassa esitetään yksipuolisesti vain ne alueet, jotka tarvitaan uudeksi liikennealueeksi. Käyttöoikeusaluekarttojen oikeusvaikutus tarkentuu ratatoimituksessa, sillä oikeudet voivat olla erilaisia alueen eri kohdissa.

Työmaa-aluekartassa ei ole esitetty kaikkia rakennustyön vaatimia alueita. Esimerkiksi kaupungin hallinnassa ja valtion omistuksessa oleva Vauhtitien maapohja puuttuu. Myöskään alueen laajuus ei voi kaikissa tapauksissa olla esitetyn lainen pitkäaikaisen vuokrauksen tai merkittävän liikennehaitan takia.

Pisarat-hankkeen yhteydessä laadittu Eläintarhan alueen ympäristöhistoriallinen selvitys on ollut hyödyllinen muissakin yhteyksissä.

Kiviaineshuolto

Suunnitelmaselostuksessa ja muissa asiakirjoissa ei ole esitetty tietoja hankkeen tuottaman kalliokiviaineksen, maa-aineksen tai pilaantuneen maa-aineksen laadusta tai määrästä. Nämä tulisi lisätä suunnitelmaan esimerkiksi suunnitelmaselostuksen liitteenä. Määrät ovat kasvaneet yleissuunnittelun jälkeen, sillä rakentamisen, tiloista pelastautumisen, pelastustoiminnan ja rautatien järjestelmien huollon takia tehtiin rata-suunnitelmavaiheessa merkittäviä muutoksia, jotka lisäsivät louhinnan määrää. Helsingin kaupunki on saanut määrätiedot suunnittelun aikana.

Louheen ja maa-aineksen määrä on joka tapauksessa miljoonia kuutiometrejä. Tällaisen määrän hyödyntäminen edellyttää huolellista pitkäjänteistä suunnittelua ja koko pääkaupunkiseudun kattavaa yhteistyötä. Pääkaupunkiseudulla ei ole varattuna väliaikaista säilytys- ja käsittelytilaa näin suurelle määrälle, joten kiviaines tulee toimittaa suoraan käyttökohteisiin. Käyttökohteet voivat olla pienempiä rakennushankkeita tai suurempia aluerakentamiskohteita. Aluerakentamiskohteiden kaavoituksessa on otettu huomioon kiviaineksen käyttö ja vaikutukset. Mikäli kiviainesta kuitenkin sijoitetaan välivarastoon, voi toiminnan laajuuden vuoksi muodostua tarve eriliselle ympäristövaikutusten arvioinnille. Louheen hyödyntäminen sellaisenaan on mahdollista suuressa määrin vain harvoin, joten louhe tulisi jalostaa murskaamalla pienemmiksi jakeiksi, joille on monipuolisempaa käyttöä ja suurempi kysyntä. Murskauksen äänihaitta rajoittaa laitteiston sijoittamista, käyttöaikaa ja kapasiteettia.

Suunnitelmassa ei ole esitetty arvioita pilaantuneesta maa- tai kallioperästä, mutta asemakaavan selostuksessa on asiaa käsitelty.

Suunnittelun jatkaminen

Kullekin asemalle on tehty matkustajavirtatarkastelut, joihin sisältyy myös poikkeustilanteiden herkkyystarkasteluja. Matkustajien sujuva liikuminen asemalla, sen läheisyydessä ja matkustajainformaatio tulee suunnitella hyvin ja siten, että tämä julkinen tila on myös riittävän viih-

tyisiä. Valaistus ja matkustajainformaatio asemien läheisyydessä voi koskettaa Rakennusvirastoa.

Töölössä rautatie täydentää busseja, ratikoita, jalankulkua ja pyöräilyä ja on houkutteleva vaihtoehto erityisesti pääradan, rantaradan tai Hakaniemen suunnasta saapuville. Suurten matkustajamäärien hallinnalle tulee luoda edellytykset ja hallinnasta vastaa tapahtuman järjestäjä. Esimerkiksi poikkeustilanteissa voi olla syytä pysäyttää juna laiturialueella eri kohtaan kuin normaalisti ja Paavo Nurmen sisäänkäynnin liukuportaan lähellä erottaa laiturialue radasta tilapäisellä kaiteella. Tapahtumien päättymisen aikana odotustila on järjestettävä aseman ulkopuolelle. Sähköpisteiden, informaatio- ja valvontajärjestelmien, käymälöiden ja muiden väliaikaisten ratkaisujen tarvetta olisi hyvä pohtia myös tapahtumajärjestäjien kanssa, jotta esimerkiksi kaapelikaivoja ja suojaputkia toteutettaisiin riittävästi muun rakentamisen yhteydessä. Kaupungin hallitsemien alueiden tapahtumavuokrauksesta ja järjestelyistä sovitaan etukäteen rakennusviraston kanssa.

Liikenneviraston lausuntopyyntö

Liikenneviraston lausuntopyynnössä on esitetty kysymyksiä, joista vain osa koskee Rakennusviraston toimialaa.

- Onko kaupunki valmis korvausta vastaan luovuttamaan rautatien tekemiseen tarvittavan omistamansa maa-alueen ratasuunnitelmaan sisältyvän lunastusaluekartan 1400 72 2621 mukaisesti?

Maanomistus ja kiinteistöjen muu järjestely kannattaisi suorittaa alueella laajemmin ratatoimituksen yhteydessä. Lunastusaluekartta koskee vain puistosta rautatiealueeksi muutettavaa osaa.

- Onko kaupungilla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin suunnitelmaratkaisuihin?

Asemakaavan ja ratasuunnitelman tarkkuustasolla ratkaisuihin ei ole huomauttamista. Rakennusviraston lausunnossa on aikaisemmin mainittu joitakin rakenteita, jotka rakennetaan kaupungin hallintaan tai radan ylläpitäjän hallintaan kaupungin maalla. Rakenteet tulee suunnitella yhteistyössä ja niiden hallinta ja ylläpito tulee ratkaista suunnittelun aikana.

- Onko kaupungilla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueella oleviin johtoihin ja niiden liitoksiin?

Teknisen huollon järjestelmien muutokset ja niihin liittyminen sovitaan verkostojen haltijoiden kanssa. Alueella on vireillä muitakin rakennushankkeita, verkostojen laajentamista ja uusimista ja nämä tulee ottaa

huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa. Ratasuunnitelman laatimissa on verkostot otettu huomioon.

- Onko kaupungilla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyvien rautatien rakentamisen ajaksi varattavien työmaa-alueiden, kierto-ten, varastoalueiden tai ohitustunneleiden tekemiseen ja/tai käyttöön?

Alueella on pitkäaikaisia vuokrasopimuksia ja muita rakennushankkeita, joiden kanssa alueiden käyttö tulee myös sopia. Monet työkohteet sijoittuvat katuverkon häiriöherkkiin osiin, joissa työkohteiden kesto ja tilapäiset ratkaisut sovitaan rakennustyötä valmisteltaessa. Ohitustunneleihin ottaa kantaa tunnelin haltija. Yleisten alueiden käyttö sovitaan rakennusviraston alueiden käytön yksikön kanssa ja korttelialueiden käyttö tilakeskuksen tai alueen haltijan kanssa. Ratasuunnitelman työmaa-aluekarttojen tarkkuustaso ei ole riittävän yksityiskohtainen työmaajärjestelyjen kannalta. Lausuntopyyntö ratasuunnitelmasta ei korvaa lupahakemusta ja alueen työnaikaista käyttöä koskevaa sopimusta.

Lisätiedot

Jukka-Pekka Tarkkala, projektinjohtaja, puhelin: 310 37302
jukka.tarkkala(a)hel.fi
Mikko Suominen, projektinjohtaja, puhelin: 310 39232
mikko.suominen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.11.2015 § 131

HEL 2015-011229 T 08 00 02

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pisara-radnan ratasuunnitelmasta:

Pelastustoimi pitää suunnitteluratkaisua, jossa osastoidut ratatunnelit yhtyvät yhdeksi tunneliksi tunnelin sisällä ennen suuaukkoa, riskialttiina ratkaisuna. Suunnitelmaa tulisi vielä tarkastella, löytyisikö vaihtoehtoa, jossa tunnelit olisivat osastoituja suuaukolle asti.

Asiaa on suunnitelmissa tarkasteltu simuloimalla, mutta se ei poista kaikkia riskejä savukaasujen leviämisestä puhtaaseen tunneliin.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232

esko.rantanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 23.11.2015

HEL 2015-011229 T 08 00 02

Kaupunginhallituksen lausuntopyyntö 23.10.2015

Kaupunginhallitus (Liikennevirasto) on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Liikenneviraston laatimasta Pissararadan ratasuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Pissararata on Helsingin keskustan alle Pasilan eteläpuolella omalle rataosuudelleen suunniteltu ratalenkki, joka mahdollistaa Keravan ja Espoon suuntien sekä tulevan Kehäradan kaupunkiratajunien liikennöinnin ilman liikenteen päättämistä Helsingin päärautatieasemalle. Radalla on kolme uutta maanalaista asemaa: Töölö, Keskusta ja Hakaniemi.

Pissararadan alueella on useita kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä suojelukohteita.

Suunnitelmaselostuksen ympäristösuunnitteluluvussa kuvataan, miten rakentamisen vaikutukset otetaan huomioon. Katujen ja puistojen suunnittelun lähtökohtana on turvallinen, kestävä, toimiva, viihtyisä ja esteettön ympäristö. Kohteiden kaupunkikuvallinen ilme pyritään säilyttämään jokaisessa kohteessa pääasiassa ennallaan. Erityisesti asemien sisäänkäyntien ympäristön rakentamisessa noudatetaan kohteiden luonteeseen sopivaa hyvää laatutasoa.

Pissararadan suunnittelualue on laaja ja se on suurelta osin valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, minkä lisäksi vaikutusalueella on yksittäisiä merkittäviä rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita sekä paikallisesti tärkeitä kaupunkinäköymiä.

Kaupunginmuseo pitää erityisen tärkeänä, että maanpäällisten uusien rakennusten ja rakenteiden suunnittelussa ja toteutuksessa pidetään yllä korkeaa laatutasoa koko rakentamisen ajan.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa ratasuunnitelmasta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 19.11.2015

HEL 2015-011229 T 08 00 02

Kaupunginkanslia on esittänyt Liikennelaitos -liikelaitokselle (HKL) lausuntopyynnön Pissararadan ratasuunnitelmasta. Pissararata yhdistää pääradan ja rantaradan kaupunkiraiteet Helsingin kantakaupungin kiertävällä n. 7,5 kilometrin pituisella ratalenkillä. Rata on kaksiraiteinen ja sijoittuu n. kuuden kilometrin matkalla kalliotunneliin. Kalliotunneliosuus alkaa Pasilan aseman eteläpuolelta Eläintarhan ja Alppipuiston kohdalla. Radan kolme asemaa, Töölön, Helsingin keskustan ja Hakaniemen asemat sijoittuvat radan tunneliosuudelle. Ratasuunnitelma on laadittu samanaikaisesti asemakaavan kanssa.

Pissararadan tavoitteena on junaliikenteen palvelukyvyn, kapasiteetin ja toimintavarmuuden lisääminen vapauttamalla Helsingin päärautatieasemalta raiteita kauko- ja taajamaliikenteelle sekä lyhentää keskustaan tulevien kulkuvälinettä vaihtavien matkustajien matka-aikoja.

HKL on lausunut Kaupunkisuunnitteluvirastolle (26.1.2015) Pissararadan asemakaavan muutoksesta nro 12290 seuraavaa:

Toteutuessaan Pissararata parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä Helsingin keskustan alueella.

HKL muistuttaa, että Pissararadan tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset tulee mahdollisuuksien mukaan yhteen sovittaa metroasemia ja tunneleita sivuavilla kohteilla.

Koska Pissararadan kiinteistöt liittyvät olennaisesti mm. Rautatietorin ja Hakaniemen metroasemiin, ei Pissara-hankkeen liittymisestä saa aiheutua muutosvaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun.

Pissararadan rakennustyö aiheuttaa useiden vuosien ajan huomattavia väliaikaisia liikennejärjestelyitä. Liikennelaitosta koskevat väliaikaiset liikennejärjestelyt tulee hankkeen toteuttajan tiedottaa ajoissa ja riittävän laajasti yhteistyössä HKL:n kanssa.

Liikennelaitoksen joukkoliikenteen tulee pystyä toimimaan moitteettomasti Pissararadan rakentamisen aikana.

Pissararadan ratasuunnitelmassa on esitetty työnaikaisia vaikutuksia katutason liikenteelle. Näissä suunnitelmissa raitiotieliikenteen työaikaiset toimintaedellytykset on pyritty ottamaan huomioon.

25.01.2016

HKL on osallistunut ja osallistuu jatkossa Pissararadan suunnittelutyöhön Liikennelaitoksen alueiden rajapintojen osalta.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

25.01.2016

Kaj/2

§ 79

Katajanokan tonttien 147/7 ja 11 rakennuskiellon pidentäminen, nro 12382

HEL 2015-012297 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelin 147 tonteilla 7 ja 11 olevaa rakennuskieltoa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 3.2.2017 saakka (piirustus nro 12382, päivätty 8.12.2015).

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se on kuulutettava.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12382/8.12.2015

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Alue

Rakennuskielto on voimassa 3.2.2016 saakka 8. kaupunginosan alueella (Katajanokka) korttelin 147 tonteilla 7 ja 11.

Taustaa

Tontit ovat Kirkkohallituksen omistuksessa. Kirkkohallitus on siirtänyt toimintansa muualle ja tontit rakennuksineen vapautuvat muuhun soveltuvaan käyttöön.

Alue sijaitsee Katajanokan puiston laidalla rajautuen Satamakatuun, Luotsikatuun ja Laivastokatuun sekä korttelin idänpuoleisiin asuinkerrostaloihin. Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Se kuuluu Museoviraston RKY 2009 inventoinnin kohteeseen Katajanokan vanha osa. Yleiskaava 2002:ssa alue on osoitettu kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi.

Alueen rakennukset muodostavat Katajanokan puiston äärellä merkittävän kaupunkikuvallisen kokonaisuuden. Kokonaisuus kertoo 1800-luvun loppupuolen ja 1900-luvun alun rakentamistavasta ja arkkitehtuurista sekä helsinkiläisestä teollisuushistoriasta; Gustaf Paulig perusti Pohjoismaiden ensimmäisen kahvipaahtimon Katajanokalle 1904.

Asemakaava

Tonteilla on voimassa asemakaava nro 8340 (vahvistettu 18.6.1984). Asemakaavassa tontti 11 on merkitty kirkollisten hallinto- ja virastorakennusten korttelialueeksi, jolle saadaan sijoittaa myös asuntoja. Tontti 7 on merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi ja sillä sijaitseva rakennus on suojeltu sr-2-merkinnällä. Myös tontilla 11 sijaitseva rakennus on suojeltu sr-2-merkinnällä.

Suunnittelutilanne

Katajanokan kortteliin 147 tonteille 7, 9 ja 11 on valmisteilla asemakaavan muutos, jossa tontit 7 ja 11 on tarkoitus osoittaa pääasiassa asuinkäyttöön. Lisäksi tonttien kaikki rakennukset osoitetaan suojeltavaksi ja niiden suojelumerkinnot täsmennetään vastaamaan kunkin rakennuksen suojeluarvoja myös sisätilojen osalta.

Rakennuskiellon pidentäminen on tarpeen, jotta yhä kesken olevan kaavoitusprosessin aikana voitaisiin turvata rakennusten suojeluarvojen säilyminen. Rakennuskielto valmisteltiin kaavoituksen vireille tullessa kaikille kolmelle Kirkkohallituksen omistamalle tontille yhteistyössä hankkeeseen ryhtyvän kanssa. Myöhemmin rakennuskiellosta myönnettiin poikkeaminen tontilla 7 valmisteilla olevan asemakaavan tavoitteiden mukaisen asuinrakennushankkeen rakennusluvan myöntämiseksi. Lisäksi kaupunginhallitus on 16.2.2015 kumonnut rakennuskiellon tontin 9 osalta asemakaavaehdotuksen mukaisen lähetystöehdokkeen etenemisen mahdollistamiseksi osoitteessa Satamakatu 9.

Rakennuskiellon pidentäminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi korttelin 147 tonteilla 7 ja 11 olevaa rakennuskieltoa pidentää yhdellä vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella (kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustus nro 12382).

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan yksimielisen esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12382/8.12.2015

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.12.2015 § 399

HEL 2015-012297 T 10 03 05

Ksv 4430_2

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että 8. kaupunginosan (Katajanokka) korttelin 147 tonteilla 7 ja 11 olevaa raken-

nuskieltoa pidennetään maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 3.2.2017 saakka (piirustus nro 12382, päivätty 8.12.2015).

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi

25.01.2016

Kaj/3

§ 80

Kahden tilapäisen arkkitehdin viran perustaminen rakennusvalvontavirastoon (määräaikainen)

HEL 2015-014289 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa 1.3.2016 lukien rakennusvalvontavirastoon kaksi arkkitehdin virkaa, tehtäväkohtainen palkka 3 888,58 euroa/kk, kolmen vuoden määräajaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennusvalvontavirasto esittää (13.1.2016) perustettavaksi päätöseksessä mainitut kaksi uutta määräaikaista virkaa.

Tarve määräaikaisille arkkitehdin viroille perustuu sekä viraston arkkitehtikunnan ikärakenteeseen että rakentamisen säännösten ja määräysten tuomiin lisätehtäviin. Rakennusvalvontaviraston 22,5 lupakäsittelijästä 13,5 on arkkitehtejä, joista vuoden 2019 loppuun mennessä 63 vuotta täyttäneitä on 8. Eli virasto joutuu lähivuosinä rekrytoimaan ja kouluttamaan lähivuosina ainakin 8 uutta lupakäsittelijäarkkitehtiä. Rakennusvalvonnan tehtävien koulutukseen/oppimiseen menee noin 1-2 vuotta. Jotta voidaan taata katkeamaton rakennusvalvontaosaaminen lupakäsittelypuolella tulisi rakennusvalvontavirastoon perustaa kaksi arkkitehdin virkaa kolmen vuoden määräajaksi.

Asiaa käsiteltiin vuoden 2016 talousarvioneuvotteluissa 18.8.2015, jolloin sovittiin, että virasto tekee ehdotuksen määräaikaisten virkojen perustamisesta.

25.01.2016

Rakennusvalvontavirasto on nettobudjetoitu yksikkö. Vuoden 2016 talousarvion toimintakatteen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi, josta rahoitus voidaan järjestää.

Kuntalain (410/2015) 87 § 2 momentin mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Helsingin kaupungin hallintosäännön 11 § mukaan kaupunginhallitus päättää muiden kuin kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan sekä viraston tai laitoksen päällikön viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Rakennusvalvontaviraston lupakäsittelijät käyttävät työssään julkista valtaa.

Kaupunginkanslian nimike- ja palkkalausuntaryhmällä ei ole esityksen/päätöksen osalta huomautettavaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennusvalvontavirasto

§ 81

Tilapäisen rakennusmestarin viran perustaminen rakennusvalvontavirastoon kolmen vuoden määräajaksi (määräaikainen)

HEL 2015-014288 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa 1.3.2016 lukien rakennusvalvontavirastoon rakennusmestarin viran kolmen vuoden määräajaksi. Viran tehtäväkohtainen palkka 2 862,46 euroa/kk.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennusvalvontavirasto esittää (13.1.2016) perustettavaksi päätösehdotuksessa mainitun uuden määräaikaisen viran.

Tarve määräaikaiselle rakennusmestarin viralle perustuu sekä viraston rakennusmestarikunnan ikärakenteeseen että rakentamisen säännösten ja määräysten tuomiin lisätehtäviin. Rakennusvalvontaviraston 22,5 lupakäsittelijästä 4 on rakennusmestaria, joista vuoden 2019 loppuun mennessä 63 vuotta täyttäneitä on 2. Eli virasto joutuu lähivuosinä rekrytoimaan ja kouluttamaan lähivuosina ainakin 2 uutta lupakäsittelijärakennusmestaria. Rakennusvalvonnan tehtävien koulutukseen/oppimiseen menee noin 1-2 vuotta. Jotta voidaan taata katkeamaton rakennusvalvontaosaaminen lupakäsittelypuolella tulisi rakennusvalvontavirastoon perustaa rakennusmestarin virka kolmen vuoden määräajaksi.

Asiaa käsiteltiin vuoden 2016 talousarvioneuvotteluissa 18.8.2015, jolloin sovittiin, että virasto tekee ehdotuksen määräaikaisten virkojen perustamisesta.

Rakennusvalvontavirasto on nettobudjetoitu yksikkö. Vuoden 2015 talousarvion toimintakatetavoite ylitettäneen noin 4 miljoonalla eurolla Vuoden 2016 talousarvion toimintakatteen arvioidaan myös muodostuvat positiiviseksi, josta rahoitus voidaan järjestää.

Kuntalain (410/2015) 87 § 2 momentin mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 11 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää muiden kuin kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan sekä viraston tai laitoksen päällikön viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Rakennusvalvontaviraston lupakäsittelijät käyttävät työssään julkista valtaa.

Kaupunginkanslian nimike- ja palkkalausuntoryhmällä ei ole esityksen/päätöksen osalta huomautettavaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennusvalvontavirasto

§ 82

Lausunnon antaminen Helsingin Hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.8.2015 § 195 tehdyistä valituksista asema-kaava-asiassa (Jätkäsaaren Terassikortteli, nro 12272)

HEL 2015-011361 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeus Dnro 06246/15/4103 ja 06248/15/4103

Päätös

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2015 päättänyt hyväksyä 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin nro 20017 tonttien nro 12 ja 14, korttelin nro 20026, korttelin nro 20027 osan tonttia 1 sekä satama- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 20.10.2014 päivätyn ja 9.6.2015 muutetun asemakaavapiirustuksen nro 12272 mukaisena. Asunto-osakeyhtiö Helsingin Messipuisto ja ***** ovat valittaneet valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginvaltuustolta lausuntoa valitusten johdosta.

Valituksissa esitetyt vaatimukset ja niiden keskeiset perusteet

Valituksissa on muun muassa vaadittu, että hallinto-oikeus muuttaa kaavapäätöstä siten, että uusien rakennusten kerroslukumäärä ei ylitä olemassa olevaa kaavaa. Messipojankujaa ei kaavassa tule kaventaa, vaan se tulee jättää nykyiseen leveyteensä. Valittajat ovat myös vaatineet, että olemassa oleva puurivistö säilytetään ennallaan ja että pysäköinti tulee järjestää Länsisatamankadun ja Välimerenkadun puolelta. Lisäksi autopaikkoja on varattava riittävästi kadunvarsille. Asunto-osakeyhtiö Messipuisto on vaatinut asiassa selvitystä, josta ilmenee Messipojankujalle suuntautuvan lisäliikenteen vaikutus melutasoon sekä asuntojen ilmanlaatuun sekä selvitystä pysäköintihallin korotuksen kustannusjaosta.

Valitusten perusteina valittajat ovat muun muassa todenneet, että asunto-osakeyhtiön asukkaille oli aikanaan annettu ymmärtää, ettei taloyhtiön talon edustalle rakenneta mitään massiivista ja että näkymä puistoalueelle tulisi säilymään. Nykyiseen voimassa olevaan kaavaan verrattuna rakennusala tulee kolminkertaistumaan. Varjostustutkielman mukaan uudet talot varjostavat Messipojankuja 14:n asuntoja, mikä vaikuttaa asuinviihtyvyyteen sekä asuntojen myyntihintoihin. Uusi kaava poikkeaa käyttötarkoitukseltaan vanhasta, mikä lisää liikenteen määrää alueella. Lisäksi kavennettu katu johtaa muihin ongelmiin kuten melun ja saasteiden lisääntymiseen. Asuntojen korvausilma otetaan Messipojankujan puolelta. Liikenteen kasvun myötä huoneistojen korvausilman laatu tulee heikentymään. Kaavamuutoksella on asunnon omistajille

suuri taloudellinen merkitys, kun asuntojen jälleenmyyntiarvo alenee huomattavasti.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

MRL 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla on siten asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 26.8.2015 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 4.9.2015. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 5.10.2015. Valitukset on siten tehty määräajassa.

Valitusten hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden sekä kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.8.2015 § 195 ilmenevien perusteiden valitusten hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Kaupunginhallitus pyytää, että ***** valitus jätetään tutkimatta jäljempänä esitettävien perusteiden siltä osin, kun valituksessa on vaadittu kaupungin tuomitsemista vahingonkorvaukseen sekä sakkorangaistukseen.

Perusteet

Kaavamuutoksen tavoite

Asemakaavamuutoksen selostuksen mukaan Terassitalokorttelin suunnittelun tavoitteena on ollut tiivistää olemassa olevaa kaupunkirakennetta tukeutuen julkiseen raideliikenteeseen. Jätkäsaassa on tavoitteena tarjota monipuolisia asumismuotoja eri-ikäisille asukkaille kaikkiin eri elämäntilanteisiin. Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu viihtyisä, elävä ja ekologisesti kestävä osa kantakaupunkia, jossa

työ, palvelut, asuminen, vapaa-aika ja virkistys lomittuvat toisiinsa. Kaavamuutoksen kaupunkikuvallisena tavoitteena on rajata korkeatasoinen aukiotila kahvila- ja ravintolapalveluineen Välimerenkadun varrelle. Aukio säilyttää Kalevankadun suuntaisen näkymäakselin rakentamiselta vapaana, joka mahdollistaa kaukonäkymien avautumisen keskustasta kohti Lauttasaarta sekä kaava-alueelta kohti keskustan maamerkkirakennuksia. Tavoitteena on lisäksi muodostaa Saukonpuiston päätteeksi Jätkäsaaren kaupunginosan uusi tunnistettava maamerkkirakennus.

Kaavamuutosalueella on useita kaupunkikuvallisia tavoitteita. Saukonpuiston päätteeksi suunniteltu maamerkkirakennus, Terassitalokortteli, täydentää Ruoholahden kanavan kaupunkijulkisivua. Laivopojanaukion laajentaminen Välimerenkadun suuntaisesti mahdollistaa Kalevankadun näkymäakselin säilymisen. Kaava-muutosalue rajautuu Messipojankujan itäpuolella olemassa olevaan 90-luvulla rakennettuun asuinkerrostalokortteliin ja Länsisatamankadun länsipuolella 2014 valmistuneihin asuinkerrostalokortteleihin. Tiiviin ja tehokkaan uudisrakentamisen sijoittelussa on otettu huomioon sen varjostavuus suhteessa olemassa olevaan rakennuskantaan siten, että Messipojankujan puolelle on sijoitettu piha-alueita ja Jätkäsaarelle tyypillistä seitsemää kerrosta matalampia kolme kerrosta korkeita rakennuksia.

Varjostavuus

Valituksissa on todettu kaavan varjostavan Messipojankuja 14:n asuntoja, mikä vaikuttaa valittajien mukaan heikentävästi asuinviihtyvyyteen.

Olemassa olevassa kaavassa oleva koulurakennukselle merkitty opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO -korttelialue) on kaavaehdotuksessa muutettu asuin-, liike- ja toimitilarakentamisen korttelialueeksi (AL-1), koska opetusvirasto on ilmoittanut ettei sillä ole jatkossa alueelle suunnitteilla kouluhanketta. Voimassa olevan kaavan kerrosluku opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueella (4) on perustunut kaavan käyttötarkoituksen mukaiseen koulurakennuksen tyypilliseen kerroslukumäärään (3-4).

Jätkäsaarella toimitila- ja asuntorakentamisen tyypillinen kerroskorkeus on 7-8 -kerrosta. Messipojankujan varrella rakentamisen korkeutta on kuitenkin huomattavasti madallettu suhteessa Jätkäsaaren toimitila- ja asuntorakentamisen tyypillisen 7-8 -kerrosta korkeaan rakentamiseen. Kaavamuutosalueen rakentaminen tulee olemaan kerrosluvultaan Messipojankujan varrella merkittävästi matalampaa kuin jo rakennetulla Messipojankujan itäpuolella, jossa rakennukset ovat toteutuneet seitsemän kerrosta korkeina. Messipojankujaan rajautuva palvelurakennusten korttelialue (P) on kolme kerrosta korkea. Toimitilarakenta-

misen korttelialue (KL-1) rajautuu Messipojankujalle viisi kerrosta korkeana. Asuin-, liike ja toimitilarakentamisen (AL-1) korttelialueen kerrosluku nousee Messipojankujan varrella vastapuolella sijaitsevien nykyisten asuinkerrostalojen kohdalla viidestä kahdeksaan kerrokseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueen rakennusten varjostavuutta on tutkittu suhteessa olemassa olevaan rakennuskantaan. Varjostavuutta koskeva tutkielma on asemakaavaselostuksen liitteenä. Kuten selostuksesta ilmenee, on varjostavuus otettu huomioon. Vaikutukset on otettu huomioon siten, että Messipojankujaa rajaamaan on sijoitettu pihahälytysalue, yleiselle jalankululle varattuja alueita sekä Messipojankujan nykyistä rakentamista kerrosluvultaan matalampaa rakentamista vähentämään varjostavuutta.

Pysäköinti ja liikenne

Valituksissa on vaadittu, että uusien rakennusten pysäköintiin ajo järjestetään Länsisatamankadun ja Välimerenkadun puolelta. Lisäksi valituksissa on esitetty huoli lyhytaikaisten pysäköintipaikkojen saatavuudesta alueella, kun kadunvarsipysäköintipaikkojen määrä vähenee.

Pysäköinnin osalta asemakaava muutoksessa on todettu, että pysäköinti tulee sijoittaa tontille yhteen tai kahteen maanalaiseen kellarikerrokseen, joiden ajoyhteys sijaitsee Messipojankujan puolella. Korttelin sisäpihan kannen korko on noin + 6,5 tasolla. Pelastusreitti kannen päälle kulkee tontilla sijaitsevan Helvi Leiviskän kujan kautta.

AL-1-, KL-1- ja P-kortteleiden ajoyhteydet järjestetään Messipojankujan kautta liikenneturvallisuuden varmistamiseksi. Valituksissa vaadittua suoraa ajoyhteyttä korttelialueille alueellisilta kokoojakaduilta Länsisatamankadulta tai Välimerenkadulta ei edellä mainituista syistä osoiteta. KL-1-korttelin rakennuksen ja Välimerenkadun väliin jäävälle aukiolle sallitaan saattoliikenne. Messityönkujan kautta on ajoyhteys LPA-1-kortteliin ja erityisasumisen korttelialueelle (AKS). Laivapojanaukiolle sallitaan huoltoliikenne aukiolla sijaitsevalle rakennukselle.

Messipojankujan katualuetta kavennetaan Messityönkadun ja Välimerenkadun välillä. Kadun länsireunan kohtisuorat pysäköintipaikat muutetaan kadun suuntaisiksi pysäköintipaikoiksi ja kadulta poistetaan puut. Messipojankujan katualueen leveys kapenee 22 metristä 16 metriin. Vastaavat tonttikadut ovat Jätkäsaarella tyypillisesti 14,5 metriä leveitä. Näin ollen Messipojankujan katualueen mitoitus on tyypillistä käyttötarkoituksen mukaista Jätkäsaaren katualuemitoitusta väljempi. Laivapojanaukion kohdalla Messipojankuja suunnitellaan aukion jatkeeksi. Pyöräily on Messipojankujalla ajoradalla. AKS-korttelin muodostamisen seurauksena LPA-1 tontti kaventuu ja maanpäällisiä paikkoja poistuu.

Pysäköintipaikat ovat Ruoholahden Pysäköinti Oy:n hallinnoimia. Poistuville autopaikoille osoitetaan hankkeen toteutuksen yhteydessä korvaavat autopaikat. Päätösvalta nykyisen pysäköintilaitoksen mahdollisesta korottamisesta ja kustannusten jaosta omistajien kesken kuuluu pysäköintilaitoksen omistajalle Ruoholahden Pysäköinti Oy:lle.

Messipojankujan kadunvarsipaikat vähenevät nykyisestä. Kadunvarsi-
paikkoja on kuitenkin lähialueella vähintään 1 vieraspaikka / 1 000 k-
m², mikä noudattaa kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksy-
mää asuntojen autopaikkamäärien laskentaohjetta.

Ilmanlaatu ja melutaso

Valituksissa on esitetty liikenteen määrän kasvun aiheuttavan ongelmia muun muassa ilmanlaadun heikkenemisenä ja melutason nousemise-
na. Puurivistön poistaminen Messipojankujalta vaikuttaa oleellisesti
asuntojen melutasoon. Valittajien mukaan asunto-osakeyhtiö Helsingin
Messipuiston useiden asuntojen korvausilma otetaan Messipojankadun
puolelta, näin ollen huoneistojen korvausilman laatu tulee heikkene-
mään.

Kaava-alueen AL-1-, KL-1- ja AKS-kortteleiden toimintojen arvioidaan
tuottavan liikennettä yhteensä noin 500–1500 ajon./vrk Messipojanku-
jalle riippuen KL1- ja AL-1- kortteliin sijoittuvista toiminnoista. Melun ja
ilmanlaadun kannalta Messipojankujan liikennemäärät ovat merkityk-
seltään vähäisiä. Ympäröivien kortteleiden ilmanotto voidaan järjestää
Messipojankujalta.

Asunto-osakeyhtiö Messipuisto on vaatinut sen rakennusten saattamis-
ta nykyvaatimusten tasolle ilman ja meluhaittojen vähentämiseksi. Kau-
punginhallitus toteaa, että kaavaehdotuksen mukaiset uudisrakennuk-
set suojaavat toteutuessaan nykyistä kaavaa paremmin Messipojanku-
jan varrella sijaitsevia olemassa olevia rakennuksia Länsisatamanka-
dun ja Välimerenkadun liikennemelun ja päästöjen vaikutuksilta. Suun-
nitelmalla ei ole suurta vaikutusta alueen ekologiaan. Puurivistön pois-
taminen ei siten myöskään vaikuta merkittävästi asunto-osakeyhtiön
asuntojen melutasoon. Katupuiden lukumäärä vähenee, mutta AL-1-
korttelin pihojen istutukset ja KL-1 ja P-korttelialueiden kaavan edellyt-
tämät viherkattoalueet lisäävät alueen viherpinta-alaa.

Tehdyt selvitykset

Asunto-osakeyhtiö Messipuiston valituksessa on vaadittu lisäselvitystä,
josta ilmenee Messipojankujalle suuntautuvan lisäliikenteen vaikutus
melutason sekä asuntojen ilmanlaatuun sekä selvitystä pysäköintihallin
korotuksen kustannusjaosta.

Kaupunginhallitus toteaa että MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Säännös on varmistamassa sitä, että kaavoittajan tietoon tulevat kaavan laatimisen kannalta perustavanlaatuiset seikat. Riittävyyden suhteen ei ole olemassa mitään yleistä säännöstä, vaan riittävyys tulee arvioida tapauskohtaisesti.

Liikennemelua on tarkasteltu mallintamalla kaavaehdotuksen viite-suunnitelman mukainen tilanne ennustettu liikenteen kasvu huomioon ottaen. Sekä Länsisatamankadulle että Välimerenkadulle on oletettu liikennettä 10 000 ajoneuvoa/vrk sekä yksi raitiotielinja. Kaava-alueen AL-1-, KL-1- ja AKS-kortteleiden toimintojen arvioidaan tuottavan liikennettä yhteensä noin 500–1500 ajon./vrk Messipojankujalle riippuen KL1- ja AL-1- kortteliin sijoittuvista toiminnoista. Messipojankujan liikennemäärät ovat merkitykseltään vähäisiä melun ja ilmanlaadun kannalta ja ympäröivien kortteleiden ilmanotto voidaan järjestää Messipojankujalta.

Kuten edellä on jo todettu nykyisen pysäköintilaitoksen omistaa Ruoholahden Pysäköinti Oy. Päätösvalta pysäköintilaitoksen mahdollisesta korottamisesta sekä kustannusten jaosta kuuluu pysäköintilaitoksen omistajalle. Kaavan mahdollistama pysäköintilaitoksen mahdollinen korottaminen olisi toteutuessaan Ruoholahden Pysäköinti Oy:n hanke eikä sitä ole otettu kaavatalouslaskelmissa huomioon kaupungin kustannuksena.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan kaavan valmistelu on perustunut riittäville selvityksille, eikä valittajan esittämille lisäselvityksille ole tarvetta.

Asuinviihtyvyys

Valittajien mukaan kaavamutoksen johdosta aiheutuva liikenteen, melun ja saasteiden lisääntyminen, sekä asuntojen varjostavuus ja näköalan muuttuminen vaikuttavat asuinviihtyvyyttä alentavasti.

Valittajien käsityksen mukaan kaavan tavoitteissa kaupunkikuvalliset näkökohdat ovat syrjäyttäneet asumisviihtyvyyteen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät tavoitteet. Kaupunginhallitus toteaa, ettei näin ole menetelty. Jätkäsaaren alueen suunnittelun tavoitteena on osayleiskaavan mukaisesti suunnitella aluetta maankäytöltään tehokkaasti rakennettavana toimitila- ja asuinalueena. Asumisviihtyvyys, terveellisyys ja turvallisuus on otettu suunnittelussa kaikilta osin huomioon.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (VAT) on erityisesti Helsingin seudulle asetettu alueidenkäytön suunnittelussa muun muassa vaatimukseksi, että merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen erityisesti raideliikenteen palvelualueelle. Kuten edellä on jo todettu, on Terassikorttelin suunnittelun tavoitteena ollut tiivistää olemassa olevaa kaupunkirakennetta tukeutuen julkiseen raideliikenteeseen. Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu viihtyisä, elävä ja ekologisesti kestävä osa kantakaupunkia, jossa työ, palvelut, asuminen, vapaa-aika ja virkistys lomittuvat toisiinsa.

Kaavamuutoksen tavoitteet, perustelut sekä arvioidut vaikutukset on tuotu esille kaavaselostuksessa. Kaavan laatiminen on kokonaisharkintaa, jossa punnitaan suunnitellun maankäytön etuja ja haittoja niin kaava-alueen kuin sen ympäristönkin osalta. Oikeuskäytännössä on katsottu, että elinympäristön heikkenemisestä ei ole kyse silloin, kun asuntoaluetta laajennetaan ja siitä aiheutuu esimerkiksi näköalojen muuttamista. Myöskään sellaisen kaavamuutoksen, jolla lisätään alueen katu- ja tieverkostoa ei ole katsottu aiheuttavan elinympäristön heikkenemistä (KHO 2.8.2002 t 1826; KHO 22.12.2003 t 3355 ja KHO 8.4.2003 t 882).

Kaavasta tiedottaminen

***** on valituksessaan esittänyt, että kaupunki ei ole tiedottanut päätöksestä valittajalle, asunto-osakeyhtiölle eikä isännöitsijälle ja näin ollen kaupunki on laiminlyönyt sille MRL 67 §:n sekä 133 §:n kuuluvan tiedottamisvelvollisuuden.

Kaupunginhallitus toteaa että MRL 133 § koskee rakennuslupaa koskevan hakemuksen tiedottamista, eikä sillä ole vaikutusta käsillä olevassa asiassa. MRL 67 §:n mukaan kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on viipymättä lähetettävä tieto niille kunnan jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunginvaltuuston kaavamuutoksen hyväksymistä koskeva päätös on kuulutettu säädetyllä tavalla, joten tieto on ollut osallisten saatavilla. Kaavamuutos on ollut nähtävillä 14.11.2014-15.12.2014. ***** on ennen kaavamuutoksen nähtävillä oloa jättänyt asiassa 17.9.2014 päivätyn kirjallisen mielipiteen. Asunto-osakeyhtiö Helsingin Messipuisto on jättänyt asiassa 1.10.2014 päivätyn kirjallisen mielipiteen. Valittajat eivät ole kaavan nähtävillä oloaikana kirjallisesti pyytäneet saada tietoa kaavan hyväksymisestä. Asunto-osakeyhtiön isännöitsijänä toimiva yhtiö ei ole tehnyt asiassa muistutusta eikä se ole kaavan nähtävillä oloaikana kirjallisesti pyytänyt saada tietoa kaavan hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki ei ole laiminlyönyt sille MRL:n mukaisesti kuuluvaa tiedottamisvelvollisuutta. Asiassa ei siten ole menetely virheellisesti vaikka edellä mainituille tahoille ei ole erikseen annettu tietoa kaavan hyväksymisestä.

Muiden valituksissa esitettyjen vaatimusten ja väitteiden tutkimatta jättäminen

***** on vaatinut Helsingin kaupungin velvoittamista korvaamaan asunnon arvonalennuksena aiheutuneen vahingon sekä oikeudenkäyntimaksun. Lisäksi ***** on vaatinut hallinto-oikeutta arvioimaan, onko Helsingin kaupunki tuomittava asiassa sakkorangaistuksen tai muuhun vastaavaan sanktioon.

Kaava-asioissa muutoksenhakukeinona on kunnallisvalitus. Kuntalain 90 §:n mukaan kunnallisvalituksen muutoksenhakuperusteet ovat:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- 2) päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallinto-oikeus voi kunnallisvalitusasiassa tutkia vain onko päätöksessä edellä mainittuja virheellisyyksiä siltä osin kuin päätöksestä on valitettu. Hallinto-oikeus voi pitää voimassa valtuuston päätöksen tai kumota sen ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Hallinto-oikeus ei voi tehdä kaavaan MRL 203 §:n nojalla muita muutoksia kuin oikaisuluonteisia korjauksia tai kunnan suostumuksella vähäisiä tarkistuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ei ole säännöstä, jonka nojalla asianomainen voisi saada korvausta elinympäristönsä heikentymisestä. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu valittajan asunnon arvonalentumista koskevan vahingonkorvausvaatimuksen tutkiminen. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei myöskään kuulu sakkorangaistuksen määrääminen. Edellä mainituilla valituksessa esitetyillä vaatimuksilla ja väitteillä ei ole merkitystä kaavapäätöksen laillisuutta arvioitaessa.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 § asettamat edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Kaavamuutos perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisena ei ole ylittänyt toimivaltansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Maria Nelskylä, kaupunginasiamies, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 15.10.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut lausunnon hallinto-oikeudelle toimittamista var-
ten

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2015 päättänyt hyväksyä 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin nro 20017 tonttien nro 12 ja 14, korttelin nro 20026, korttelin nro 20027 osan tonttia 1 sekä satama- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 20.10.2014 päivätyn ja 9.6.2015 muutetun asemakaavapiirustuksen nro 12272 mukaisena.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty Helsingin hallinto-oikeudelle kaksi valitusta.

Helsingin hallinto-oikeus pyytää (15.10.2015) kaupunginhallitusta hankkimaan kaupunginvaltuuston lausunnon valitusten johdosta viimeistään 27.11.2015. Hallinto-oikeus on pidentänyt määräaikaan 29.1.2016 asti.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Lausuntoehdotus on kaupunginkanslian oikeuspalveluitten yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa laatiman lausunnon mukainen.

25.01.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Maria Nelskylä, kaupunginasiamies, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 15.10.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut lausunnon hallinto-oikeudelle toimittamista varten

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Oikeuspalvelut 12.1.2016

HEL 2015-011361 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeus Dnro 06246/15/4103 ja 06248/15/4103

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2015 päättänyt hyväksyä 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin nro 20017 tonttien nro 12 ja 14, korttelin nro 20026, korttelin nro 20027 osan tonttia 1 sekä satama- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 20.10.2014 päivätyn ja 9.6.2015 muutetun asemakaavapiirustuksen nro 12272 mukaisena. Asunto-osakeyhtiö Helsingin Messipuisto ja ***** ovat valittaneet valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginvaltuustolta lausuntoa valitusten johdosta.

Valituksissa esitetyt vaatimukset ja niiden keskeiset perusteet

Valituksissa on muun muassa vaadittu, että hallinto-oikeus muuttaa kaavapäätöstä siten, että uusien rakennusten kerroslukumäärä ei ylitä olemassa olevaa kaavaa. Messipojankujaa ei kaavassa tule kaventaa,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

vaan se tulee jättää nykyiseen leveyteensä. Valittajat ovat myös vaatineet, että olemassa oleva puurivistö säilytetään ennallaan ja että pysäköinti tulee järjestää Länsisatamankadun ja Välimerenkadun puolelta. Lisäksi autopaikkoja on varattava riittävästi kadunvarsille. Asunto-osakeyhtiö Messipuisto on vaatinut asiassa selvitystä, josta ilmenee Messipojankujalle suuntautuvan lisäliikenteen vaikutus melutasoon sekä asuntojen ilmanlaatuun sekä selvitystä pysäköintihallin korotuksen kustannusjaosta.

Valitusten perusteina valittajat ovat muun muassa todenneet, että asunto-osakeyhtiön asukkaille oli aikanaan annettu ymmärtää, ettei taloyhtiön talon edustalle rakenneta mitään massiivista ja että näkymä puistoalueelle tulisi säilymään. Nykyiseen voimassa olevaan kaavaan verrattuna rakennusala tulee kolminkertaistumaan. Varjostustutkielman mukaan uudet talot varjostavat Messipojankuja 14:n asuntoja, mikä vaikuttaa asuinviihtyvyyteen sekä asuntojen myyntihintoihin. Uusi kaava poikkeaa käyttötarkoitukseltaan vanhasta, mikä lisää liikenteen määrää alueella. Lisäksi kavennettu katu johtaa muihin ongelmiin kuten melun ja saasteiden lisääntymiseen. Asuntojen korvausilma otetaan Messipojankujan puolelta. Liikenteen kasvun myötä huoneistojen korvausilman laatu tulee heikentymään. Kaavamuutoksella on asunnon omistajille suuri taloudellinen merkitys, kun asuntojen jälleenmyyntiarvo alenee huomattavasti.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

MRL 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla on siten asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 26.8.2015 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 4.9.2015. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 5.10.2015. Valitukset on siten tehty määräajassa.

Lausunto valitusten johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valitusten johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valitusten hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden sekä kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.8.2015 § 195 ilmenevien perusteiden valitusten hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Kaupunginhallitus pyytää, että ***** valitus jätetään tutkimatta jäljempänä esitettävien perusteiden siltä osin, kun valituksessa on vaadittu kaupungin tuomitsemista vahingonkorvaukseen sekä sakkorangaistukseen.

Perusteet

Kaavamuutoksen tavoite

Asemakaavamuutoksen selostuksen mukaan Terassitalokorttelin suunnittelun tavoitteena on ollut tiivistää olemassa olevaa kaupunkirakennetta tukeutuen julkiseen raideliikenteeseen. Jätkäsaarella on tavoitteena tarjota monipuolisia asumismuotoja eri-ikäisille asukkaille kaikkiin eri elämäntilanteisiin. Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu viihtyisä, elävä ja ekologisesti kestävä osa kantakaupunkia, jossa työ, palvelut, asuminen, vapaa-aika ja virkistys lomittuvat toisiinsa. Kaavamuutoksen kaupunkikuvallisena tavoitteena on rajata korkeatasoinen aukiotila kahvila- ja ravintolapalveluineen Välimerenkadun varrelle. Aukio säilyttää Kalevankadun suuntaisen näkymäakselin rakentamiselta vapaana, joka mahdollistaa kaukonäkymien avautumisen keskustasta kohti Lauttasaarta sekä kaava-alueelta kohti keskustan maamerkkirakennuksia. Tavoitteena on lisäksi muodostaa Saukonpuiston päätteeksi Jätkäsaaren kaupunginosan uusi tunnistettava maamerkkirakennus.

Kaavamuutosalueella on useita kaupunkikuvallisia tavoitteita. Saukonpuiston päätteeksi suunniteltu maamerkkirakennus, Terassitalokortteli, täydentää Ruoholahden kanavan kaupunkijulkisivua. Laivopojanaukion laajentaminen Välimerenkadun suuntaisesti mahdollistaa Ka-

levankadun näkymäkselin säilymisen. Kaava-muutosalue rajautuu Messipojankujan itäpuolella olemassa olevaan 90-luvulla rakennettuun asuinkerrostalokortteliin ja Länsisatamankadun länsipuolella 2014 valmistuneihin asuinkerrostalokortteleihin. Tiiviin ja tehokkaan uudisrakentamisen sijoittelussa on otettu huomioon sen varjostavuus suhteessa olemassa olevaan rakennuskantaan siten, että Messipojankujan puolelle on sijoitettu piha-alueita ja Jätkäsaarelle tyypillistä seitsemää kerrosta matalampia kolme kerrosta korkeita rakennuksia.

Varjostavuus

Valituksissa on todettu kaavan varjostavan Messipojankuja 14:n asuntoja, mikä vaikuttaa valittajien mukaan heikentävästi asuinviihtyvyyteen.

Olemassa olevassa kaavassa oleva koulurakennukselle merkitty opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO -korttelialue) on kaavaehdotuksessa muutettu asuin-, liike- ja toimitilarakentamisen korttelialueeksi (AL-1), koska opetusvirasto on ilmoittanut ettei sillä ole jatkossa alueelle suunnitteilla kouluhanketta. Voimassa olevan kaavan kerrosluku opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueella (4) on perustunut kaavan käyttötarkoituksen mukaiseen koulurakennuksen tyypilliseen kerroslukumäärään (3-4).

Jätkäsaarella toimitila- ja asuntorakentamisen tyypillinen kerroskorkeus on 7-8 -kerrosta. Messipojankujan varrella rakentamisen korkeutta on kuitenkin huomattavasti madallettu suhteessa Jätkäsaaren toimitila- ja asuntorakentamisen tyypillisen 7-8 -kerrosta korkeaan rakentamiseen. Kaavamuutosalueen rakentaminen tulee olemaan kerrosluvultaan Messipojankujan varrella merkittävästi matalampaa kuin jo rakennetulla Messipojankujan itäpuolella, jossa rakennukset ovat toteutuneet seitsemän kerrosta korkeina. Messipojankujaan rajautuva palvelurakennusten korttelialue (P) on kolme kerrosta korkea. Toimitilarakentamisen korttelialue (KL-1) rajautuu Messipojankujalle viisi kerrosta korkeana. Asuin-, liike ja toimitilarakentamisen (AL-1) korttelialueen kerrosluku nousee Messipojankujan varrella vastapuolella sijaitsevien nykyisten asuinkerrostalojen kohdalla viidestä kahdeksaan kerrokseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueen rakennusten varjostavuutta on tutkittu suhteessa olemassa olevaan rakennuskantaan. Varjostavuutta koskeva tutkielma on asemakaavaselvityksen liitteenä. Kuten selvityksestä ilmenee, on varjostavuus otettu huomioon. Vaikutukset on otettu huomioon siten, että Messipojankujaa rajaamaan on sijoitettu piha-alue, yleiselle jalankululle varattuja alueita sekä Messipojankujan nykyistä rakentamista kerrosluvultaan matalampaa rakentamista vähentämään varjostavuutta.

Pysäköinti ja liikenne

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Valituksissa on vaadittu, että uusien rakennusten pysäköintiin ajo järjestetään Länsisatamankadun ja Välimerenkadun puolelta. Lisäksi valituksissa on esitetty huoli lyhytaikaisten pysäköintipaikkojen saatavuudesta alueella, kun kadunvarsipysäköintipaikkojen määrä vähenee.

Pysäköinnin osalta asemakaava muutoksessa on todettu, että pysäköinti tulee sijoittaa tontille yhteen tai kahteen maanalaiseen kellarikerrokseen, joiden ajoyhteys sijaitsee Messipojankujan puolella. Korttelin sisäpihan kannen korko on noin + 6,5 tasolla. Pelastusreitti kannen päälle kulkee tontilla sijaitsevan Helvi Leiviskän kujan kautta.

AL-1-, KL-1- ja P-kortteleiden ajoyhteydet järjestetään Messipojankujan kautta liikenneturvallisuuden varmistamiseksi. Valituksissa vaadittua suoraa ajoyhteyttä korttelialueille alueellisilta kokoojakaduilta Länsisatamankadulta tai Välimerenkadulta ei edellä mainituista syistä osoiteta. KL-1-korttelin rakennuksen ja Välimerenkadun väliin jäävälle aukiolle sallitaan saattoliikenne. Messityönkujan kautta on ajoyhteys LPA-1-kortteliin ja erityisasumisen korttelialueelle (AKS). Laivapojanaukiolle sallitaan huoltoliikenne aukiolla sijaitsevalle rakennukselle.

Messipojankujan katualuetta kavennetaan Messityönkadun ja Välimerenkadun välillä. Kadun länsireunan kohtisuorat pysäköintipaikat muutetaan kadun suuntaisiksi pysäköintipaikoiksi ja kadulta poistetaan puut. Messipojankujan katualueen leveys kapenee 22 metristä 16 metriin. Vastaavat tonttikadut ovat Jätkäsaarella tyypillisesti 14,5 metriä leveitä. Näin ollen Messipojankujan katualueen mitoitus on tyypillistä käyttötarkoituksen mukaista Jätkäsaaren katualuemitoitusta väljempi. Laivapojanaukion kohdalla Messipojankuja suunnitellaan aukion jatkeeksi. Pyöräily on Messipojankujalla ajoradalla. AKS-korttelin muodostamisen seurauksena LPA-1 tontti kaventuu ja maanpäällisiä paikkoja poistuu.

Pysäköintipaikat ovat Ruoholahden Pysäköinti Oy:n hallinnoimia. Poistuville autopaikoille osoitetaan hankkeen toteutuksen yhteydessä korvaavat autopaikat. Päätösvalta nykyisen pysäköintilaitoksen mahdollisesta korottamisesta ja kustannusten jaosta omistajien kesken kuuluu pysäköintilaitoksen omistajalle Ruoholahden Pysäköinti Oy:lle.

Messipojankujan kadunvarsipaikat vähenevät nykyisestä. Kadunvarsipaikkoja on kuitenkin lähialueella vähintään 1 vieraspaikka / 1 000 k-m², mikä noudattaa kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymää asuntojen autopaikkamäärien laskentaohjetta.

Ilmanlaatu ja melutaso

Valituksissa on esitetty liikenteen määrän kasvun aiheuttavan ongelmia muun muassa ilmanlaadun heikkenemisenä ja melutason nousemise-

na. Puurivistön poistaminen Messipojankujalta vaikuttaa oleellisesti asuntojen melutasoon. Valittajien mukaan asunto-osakeyhtiö Helsingin Messipuiston useiden asuntojen korvausilma otetaan Messipojankadun puolelta, näin ollen huoneistojen korvausilman laatu tulee heikkenevään.

Kaava-alueen AL-1-, KL-1- ja AKS-kortteleiden toimintojen arvioidaan tuottavan liikennettä yhteensä noin 500–1500 ajon./vrk Messipojankujalle riippuen KL1- ja AL-1- kortteliin sijoittuvista toiminnoista. Melun ja ilmanlaadun kannalta Messipojankujan liikennemäärät ovat merkitykseltään vähäisiä. Ympäröivien kortteleiden ilmanotto voidaan järjestää Messipojankujalta.

Asunto-osakeyhtiö Messipuisto on vaatinut sen rakennusten saattamista nykyvaatimusten tasolle ilman ja meluhaittojen vähentämiseksi. Kaupunginhallitus toteaa, että kaavaehdotuksen mukaiset uudisrakennukset suojaavat toteutuessaan nykyistä kaavaa paremmin Messipojankujan varrella sijaitsevia olemassa olevia rakennuksia Länsisatamankadun ja Välimerenkadun liikennemelun ja päästöjen vaikutuksilta. Suunnitelmalla ei ole suurta vaikutusta alueen ekologiaan. Puurivistön poistaminen ei siten myöskään vaikuta merkittävästi asunto-osakeyhtiön asuntojen melutasoon. Katupuiden lukumäärä vähenee, mutta AL-1-korttelin pihojen istutukset ja KL-1 ja P-korttelialueiden kaavan edellyttämät viherkattoalueet lisäävät alueen viherpinta-alaa.

Tehdyt selvitykset

Asunto-osakeyhtiö Messipuiston valituksessa on vaadittu lisäselvitystä, josta ilmenee Messipojankujalle suuntautuvan lisäliikenteen vaikutus melutason sekä asuntojen ilmanlaatuun sekä selvitystä pysäköintihallinnon korotuksen kustannusjaosta.

MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Säännös on varmistamassa sitä, että kaavoittajan tietoon tulevat kaavan laatimisen kannalta perustavanlaatuiset seikat. Riittävyys suhteen ei ole olemassa mitään yleistä säännöstä, vaan riittävyys tulee arvioida tapauskohtaisesti.

Liikennemelua on tarkasteltu mallintamalla kaavaehdotuksen viite-suunnitelman mukainen tilanne ennustettu liikenteen kasvu huomioon ottaen. Sekä Länsisatamankadulle että Välimerenkadulle on oletettu liikennettä 10 000 ajoneuvoa/vrk sekä yksi raitiotielinja. Kaava-alueen AL-1-, KL-1- ja AKS-kortteleiden toimintojen arvioidaan tuottavan liikennettä yhteensä noin 500–1500 ajon./vrk Messipojankujalle riippuen

KL1- ja AL-1- kortteliin sijoittuvista toiminnoista. Messipojankujan liikennemäärät ovat merkitykseltään vähäisiä melun ja ilmanlaadun kannalta ja ympäröivien kortteleiden ilmanotto voidaan järjestää Messipojankujalta.

Kuten edellä on jo todettu nykyisen pysäköintilaitoksen omistaa Ruoholahden Pysäköinti Oy. Päätösvalta pysäköintilaitoksen mahdollisesta korottamisesta sekä kustannusten jaosta kuuluu pysäköintilaitoksen omistajalle. Kaavan mahdollistama pysäköintilaitoksen mahdollinen korottaminen olisi toteutuessaan Ruoholahden Pysäköinti Oy:n hanke eikä sitä ole otettu kaavatalouslaskelmissa huomioon kaupungin kustannuksena.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan kaavan valmistelu on perustunut riittäville selvityksille, eikä valittajan esittämille lisäselvityksille ole tarvetta.

Asuinviihtyvyys

Valittajien mukaan kaavamuutoksen johdosta aiheutuva liikenteen, melun ja saasteiden lisääntyminen, sekä asuntojen varjostavuus ja näköalan muuttuminen vaikuttavat asuinviihtyvyyttä alentavasti.

Valittajien käsityksen mukaan kaavan tavoitteissa kaupunkikuvalliset näkökohdat ovat syrjäyttäneet asumisviihtyvyyteen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät tavoitteet. Kaupunginhallitus toteaa, ettei näin ole menetelty. Jätkäsaaren alueen suunnittelun tavoitteena on osayleiskaavan mukaisesti suunnitella aluetta maankäytöltään tehokkaasti rakennettavana toimitila- ja asuinalueena. Asumisviihtyvyys, terveellisyys ja turvallisuus on otettu suunnittelussa kaikilta osin huomioon.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa (VAT) on erityisesti Helsingin seudulle asetettu alueidenkäytön suunnittelussa muun muassa vaatimukseksi, että merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen erityisesti raideliikenteen palvelualueelle. Kuten edellä on jo todettu, on Terassikorttelin suunnittelun tavoitteena ollut tiivistää olemassa olevaa kaupunkirakennetta tukeutuen julkiseen raideliikenteeseen. Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu viihtyisä, elävä ja ekologisesti kestävä osa kantakaupunkia, jossa työ, palvelut, asuminen, vapaa-aika ja virkistys lomittuvat toisiinsa.

Kaavamuutoksen tavoitteet, perustelut sekä arvioidut vaikutukset on tuotu esille kaavaselostuksessa. Kaavan laatiminen on kokonaisharkintaa, jossa punnitaan suunnitellun maankäytön etuja ja haittoja niin kaava-alueen kuin sen ympäristönkin osalta. Oikeuskäytännössä on kat-

sottu, että elinympäristön heikkenemisestä ei ole kyse silloin, kun asuntoaluetta laajennetaan ja siitä aiheutuu esimerkiksi näköalojen muuttamista. Myöskään sellaisen kaavamuutoksen, jolla lisätään alueen katuja tai tieverkostoa ei ole katsottu aiheuttavan elinympäristön heikkene- mistä (KHO 2.8.2002 t 1826; KHO 22.12.2003 t 3355 ja KHO 8.4.2003 t 882).

Kaavasta tiedottaminen

***** on valituksessaan esittänyt, että kaupunki ei ole tiedottanut päätöksestä valittajalle, asunto-osakeyhtiölle eikä isännöitsijälle ja näin ollen kaupunki on laiminlyönyt sille MRL 67 §:n sekä 133 §:n kuuluvan tiedottamisvelvollisuuden.

MRL 133 § koskee rakennuslupaa koskevan hakemuksen tiedottamis- ta, eikä sillä ole vaikutusta käsillä olevassa asiassa. MRL 67 §:n mu- kaan kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on viipymättä lähe- tettävä tieto niille kunnan jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla il- moittaneet osoitteensa.

Kaupunginvaltuuston kaavamuutoksen hyväksymistä koskeva päätös on kuulutettu säädetyllä tavalla, joten tieto on ollut osallisten saatavilla. Kaavamuutos on ollut nähtävillä 14.11.2014-15.12.2014. ***** on ennen kaavamuutoksen nähtävillä oloa jättänyt asiassa 17.9.2014 päi- vätyyn kirjallisen mielipiteen. Asunto-osakeyhtiö Helsingin Messipuisto on jättänyt asiassa 1.10.2014 päivätyyn kirjallisen mielipiteen. Valittajat eivät ole kaavan nähtävillä oloaikana kirjallisesti pyytäneet saada tietoa kaavan hyväksymisestä. Asunto-osakeyhtiön isännöitsijänä toimiva yhtiö ei ole tehnyt asiassa muistutusta eikä se ole kaavan nähtävillä oloai- kana kirjallisesti pyytänyt saada tietoa kaavan hyväksymisestä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki ei ole laiminlyönyt sille MRL:n mukaisesti kuuluvaa tiedottamisvelvollisuutta. Asiassa ei siten ole me- netelty virheellisesti vaikka edellä mainituille tahoille ei ole erikseen an- nettu tietoa kaavan hyväksymisestä.

Muiden valituksissa esitettyjen vaatimusten ja väitteiden tutkimatta jättäminen

***** on vaatinut Helsingin kaupungin velvoittamista korvaamaan asunnon arvonalennuksena aiheutuneen vahingon sekä oikeudenkäyn- timaksun. Lisäksi ***** on vaatinut hallinto-oikeutta arvioimaan, on- ko Helsingin kaupunki tuomittava asiassa sakkorangaistuksen tai muu- hun vastaavaan sanktioon.

Kaava-asioissa muutoksenhakukeinona on kunnallisvalitus. Kuntalain 90 §:n mukaan kunnallisvalituksen muutoksenhakuperusteet ovat:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallinto-oikeus voi kunnallisvalitusasiassa tutkia vain onko päätöksessä edellä mainittuja virheellisyyksiä siltä osin kuin päätöksestä on valitettu. Hallinto-oikeus voi pitää voimassa valtuuston päätöksen tai kumota sen ja palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Hallinto-oikeus ei voi tehdä kaavaan MRL 203 §:n nojalla muita muutoksia kuin oikaisuluonteisia korjauksia tai kunnan suostumuksella vähäisiä tarkistuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa ei ole säännöstä, jonka nojalla asianomainen voisi saada korvausta elinympäristönsä heikentymisestä. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu valittajan asunnon arvonalentumista koskevan vahingonkorvausvaatimuksen tutkiminen. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei myöskään kuulu sakkorangaistuksen määrääminen. Edellä mainituilla valituksessa esitetyillä vaatimuksilla ja väitteillä ei ole merkitystä kaavapäätöksen laillisuutta arvioitaessa.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 § asettamat edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Kaavamuutos perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

25.01.2016

Kaj/6

§ 83

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 2 ja 3 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kiinteistölautakunta	14.1.2016
rakennuslautakunta	19.1.2016
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	21.1.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.01.2016

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 76, 77, 78, 82 ja 83 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 60 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

25.01.2016

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

25.01.2016

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

25.01.2016

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

25.01.2016

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 63, 74, 75, 80 ja 81 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

25.01.2016

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi

25.01.2016

- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 79 §.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

25.01.2016

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

25.01.2016

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: 09 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

25.01.2016

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mirka Vainikka

Lasse Männistö

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaimossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 02.02.2016.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566